

مجله ایران مهر | شماره ۳۲ | مهر ماه ۹۷

خالق «ممد نبودی» از نوحه ماندگارش می‌گوید

سکته دلار یا سرمایه‌گذاری نافر جام

ثروتمند محروم در دامنه زاگرس

برج قابوس تاب ایستادن ندارد

فهرست مطالب

اقتصاد مقاومتی

جامعه ایران

۴۰	ثروتمند محروم در دامنه زاگرس / بنیاد برکت پای کار آمد
۴۱	داد از دود هور سوخته / دود هورالعظیم ابرها را عقیق می کند
۴۳	سایه خشکسالی بر تن «کجی نمکزار» / رونق را به تالاب برگردانیم
۴۴	سرنوشت کرج پس از باران / تدابیر آبکی شهر را نجات نمی دهد
۴۵	اتوبوس دریایی غرق شد / اورژانس غیراستاندارد برای جابجایی بیماران
۴۷	ورود فاضلاب به زربار ادامه دارد / نسخه پیچی جدید برای نجات تالاب
۴۹	«تشاط» پرونده گمشده در مشکلات اقتصادی / آیا سندنشاط اجتماعی راهگشاست؟
۵۰	نان حلال با چکش آهنین از کوره سوزان درمی آید / آخرین چکش های آهنگر

فرهنگ و هنر ایران

۵۲	استعدادهای تئاتر گلستان نیاز به آموزش دارند
۵۳	پیر غلام هشترودی که با دو کلاس سواد نویسنده ۹ جلد کتاب است
۵۴	تیرهای دشمن به تنمان خورد نه اراده ما / پای انقلاب ایستاده ایم
۵۵	خالق «ممد نبودی» از نوحه ماندگارش می گوید / هنوز کابوس می بینم
۵۷	ضریحی که ندیده ساخته شد / عشق به امام حسین (ع) در قلاب هنر
۵۸	غوغای خاموش «شروه» / بازی مستولان با مفاخر هنری
۵۹	صلح امام حسن مجتبی (ع) در نهایت هوشمندی و عقلانیت بود

شناسنامه مجله

مدیر مسئول: علی عسگری

شورای سردبیری: سید امیرحسین دهقانی، مسلم معین

دبیر تحریریه: صدیقه حسینی

مدیر هنری: محبوبه عزیزی

با تشکر از: دبیران استانی خبرگزاری مهر و سرپرستان ۳۱ استان خبرگزاری مهر

شماره تماس: ۴۳۰۵۱۱۹۰
پست الکترونیک: Township@mehrnews.com

آدرس: ایران، تهران، خیابان استاد نجات الهی، کوچه بیمه، پلاک ۱۸

علاقمندان می توانند مقالات و مطالب خود را برای مجله ایران مهر ارسال کنند.

فهرست مطالب

میراث ایران

۶۲	برج قابوس تاب ایستادن ندارد/ اثر جهانی نیازمند حمایت ملی
۶۳	گذر تاریخ را در کاروانسراها ببینید/ فرصت آشنایی با معماری ایرانی
۶۵	وقتی جستجوی تاریخ اصفهان متوقف می شود/ کمبود بودجه متهم اصلی
۶۶	تنور داغ گردشگری در گرمترین نقطه زمین/ واحدهای بومگردی رونق گرفتند
۶۷	گردشگری فرصتی برای روزهای سخت؛ به ظرفیت ارزآوری صنعت سبز توجه شود
۶۹	نصب دکل در حریم گورستان «خالدنی»/ اثر هزارساله قربانی تکنولوژی شد
۷۰	یادگاری از سلاطین کیایی در شرق گیلان/ مرمت پل خشتی تمیجان

اقتصاد ایران

۷۲	موافقت با تهاتر/ امکان تزریق پول نقد به متروی کرج وجود ندارد
۷۳	راه آهن بوشهر - شیراز در پیچ و خم وعده ها/ قطار ما به مقصد نرسید
۷۴	طغیان دوباره «مگس زیتون» در رودبار/ خستگی یکسال زحمت در تن ها ماند
۷۶	گرهی که به دست شریعتمداری باز نشد/ وعده هایی که سیما گرفته می شود
۷۷	سکته دلار یا سرمایه گذاری نافرجام/ ارز سوار بر موج احساسات می تازد
۷۹	کاهش شدید برداشت پسته در یزد/ بهانه برای افزایش قیمت جور شد
۸۰	گالن ۲۰ لیتری بنزین ۸۰ هزار تومان/ قاچاق سوخت ادامه دارد
۸۱	مصائب مسیر تردد زوار شرق به مشهد/ جاده های در میان آتش و فراموشی

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Fateme Abedi

■ هنر شش هزار ساله در حالی با اوجش فاصله می گیرد که در صورت احیاء می تواند نقش موثری در اشتغال و توسعه در جوامع محلی کرمان ایفا کند اما استادکاران کرمانی زیر سایه صنایع دستی چین هستند.

■ شاید برای بسیاری از مردم این مسئله متصور باشد که علت مهم و اصلی رکود محسوس و نفس گیر در تولید و صنعت تحریم های بین المللی و نوسان شدید ارزی است.

■ «حال تولید خوب نیست»، این را کارخانه داران می گویند و مردم، اعتقاد دارند واحدهای تولیدی بزرگ و با پیشینه، قربانی اشتباه در خصوصی سازی شده اند.

■ با خارج شدن اتوبوس های دریایی از چرخه جابجایی مسافران در هرمزگان، شناورهای دسته دوم کشورهای همسایه جایگزین شد و علیرغم وجود ۴۰ شرکت کشتی سازی در ایران همچنان حمایتی از آنها نمی شود.

اقتصاد مقاومته

چرخ تولید زیر فشار واردات شکست واردات غیر ضروری را متوقف کنید

تولیدکنندگان داخلی با وجود مشکلاتی از جمله تحریم و کمبود مواد اولیه با تکیه بر نیروی کار بومی و خلاقیت توان تأمین نیاز بازار را دارند اما واردات بی رویه کمر تولیدکنندگان را خم کرده است.

در راستای پیگیری منویات مقام معظم رهبری با توجه به بند ۲۱ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر «تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان سازی آن به‌ویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی» تمرکز بر تولید محتوای رسانه‌ای اثربخش در این حوزه در دستور کار قرار گرفته است. در این راستا با نگاهی به سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه اقتصاد مقاومتی برای تقویت اطلاع‌رسانی و تولید محتوای رسانه‌ای در این بخش برنامه‌ریزی صورت گرفته است تا در قالب پرونده‌هایی به هر کدام از بندهای این منشور پرداخته شود.

همچنین با توجه به برنامه‌ریزی دولت در تدوین ۱۲ برنامه ملی در ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و پایلوت قرار گرفتن سه استان در زمینه اقتصاد مقاومتی پیگیری و رصد برنامه‌ها در این بخش از دیگر اولویت‌های این رسانه خواهد بود. این اولویت در راستای رویکرد در حوزه مطالبه‌گری برای تحقق برنامه‌ها در این بخش صورت می‌گیرد.

در این گزارش با تمرکز بر بند «افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به‌ویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی باهدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص» - سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی - نگاهی به وضعیت واردات و تأثیر آن بر تولید داخلی در استان‌های مختلف کشور داریم.

تولیدکنندگان: واردات غیر ضروری را متوقف کنید

تولیدکنندگان داخلی طی سال‌های اخیر با مشکلات متعددی از جمله تأمین نقدینگی، مواد اولیه و مشکلاتی در خصوص واردات مواد اولیه و صادرات کالای نهایی مواجه بوده‌اند اما وقتی پای درد دل صنعت گران ایرانی می‌نشینیم یک نگرانی بالقوه و مشترک دارند و آن واردات کالاهای مشابه تولید داخل است.

با وجود اینکه دولت طی سال‌های اخیر از واردات کالاهای مشابه منع شده است اما بخش خصوصی همچنان در زمینه واردات کالاهای مشابه تولید داخل نقش جدی ایفا کرده است و گاه برخی از این کالاهای هم به‌صورت قاچاق وارد کشور می‌شود.

از سوی دیگر در زمینه ممنوعیت واردات کالاهای مشابه تولید داخل از سوی دولت نیز اماواگرهای مختلفی هم وجود دارد، در حالی سازوکارهایی برای تهیه لیست کالاهای مشابهی که در داخل کشور تولید می‌شوند ایجاد شده اما هنوز این لیست به‌صورت جامع تدوین نشده است.

زمانی که قانون حداکثر استفاده از توان تولید داخلی تصویب شد در معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت دفتری با عنوان «توانمندی‌های تولید و خدمات کشوری» ایجاد و مقرر شد این دفتر لیست نهایی کالاهای تولید داخلی را تهیه کند اما این دفتر نه قدرت لازم را داشت و نه مورد توجه قرار گرفت و نتیجه این بی‌توجهی بسته شدن پی‌درپی کارخانه‌ها و کارگاه‌های داخلی و افزایش نرخ بیکاری در استان‌های مختلف کشور بود.

هرچند مجلس طی ماه‌های اخیر طرحی در خصوص ممنوعیت واردات کالاهای مشابه داخلی نیز تهیه کرده و درصدد ممنوعیت ورود این کالاهای توسط بخش خصوصی

برآمده است اما همچنان پای رانت‌خواران و گاه قاچاقچیان که این کالاهای را وارد می‌کنند روی گردن تولیدکنندگان سنگینی می‌کند.

با وجود تأکید اقتصاددانان برای تبیین لزوم جلوگیری از واردات کالاهای دارای نمونه مشابه داخلی به نظر می‌رسد هنوز یک سازوکار مناسب در دولت برای جلوگیری از مداخلات ناپسند تجاری اندیشیده نشده است.

سرآغازی برای ایجاد یک بازار مصرف مناسب

هرچند قاچاق کالا نیز در این مسیر صدمات جبران‌ناپذیری بر بدنه تولید داخلی وارد کرده است اما اگر قانون تأثیرگذاری برای مهندسی دقیق واردات کالاهای به کشور طرح‌ریزی و اجرا شود زمینه لازم به‌منظور برخورد با پدیده قاچاق نیز در گام بعد فراهم خواهد شد.

محمدحسن آزموده، اقتصاددان و استاد دانشگاه در این خصوص می‌گوید: تحریم‌ها هرچند محدودیت‌هایی ایجاد کرده و در ماه‌های اول سردرگمی در خصوص اختلال در کانال‌های تولید ایجاد می‌کند اما در ادامه و در صورت مدیریت صحیح می‌توان با حمایت از تولید داخلی و تقویت پتانسیل‌های اقتصادی بسیاری از نیازهای بازار را رفع کرد.

وی افزود: در حال حاضر توزیع کالاهای ایرانی در اکثر فروشگاه‌های داخلی و زنجیره‌ای به‌صورت چشمگیر افزایش یافته است و این امر می‌تواند سرآغازی برای ایجاد یک بازار مصرف مناسب در مقابل تولیدکنندگانی باشد که سال‌هاست زیر سایه برندهایی گرفتار شده‌اند که تولید مشابه کارخانه‌های ملی را با قیمت‌های ارزان‌تر وارد بازار می‌کنند.

این استاد دانشگاه بیان کرد: متأسفانه در اکثر استان‌ها به‌ویژه در شهرک‌های صنعتی و گاه کارخانه‌هایی که سال‌ها در کشور فعالیت کرده‌اند شاهد رکود هستیم و کالاهای تولیدی به فروش نمی‌روند، این امر فقط مختص صنایع نیست بلکه در بسیار مواردی که پتانسیل تولید داریم از ظرفیت‌های بالقوه استفاده نشده و فشارهای متعددی از سوی کالاهای مشابه که اکثر تولید کارخانه‌های مشترک‌المنافع و یا چین هستند به ظرفیت‌های اقتصادی وارد شده است.

وی بیان کرد: اقتصاد یک علم است و باید حلقه‌ها و مؤلفه‌های تأثیرگذار را به‌درستی کنار یکدیگر بگذاریم تا زنجیره‌های تولید ایجاد شود در غیر این صورت به‌خصوص در صورت نابسامانی در واردات و یا رانت‌های وارداتی صنایع داخلی از هم می‌پاشد.

آزموده افزود: حمایت از کالای ایرانی فقط یک شعار نیست بلکه باید به یک فرهنگ تبدیل شود به‌طوری که مردم از خرید کالاهای مشابه خارجی خودداری کنند، مجلس قوانین لازم را مصوب و دولت اجرا کند و گمرک نیز به‌صورت جدی واردات را کنترل کند و در این صورت است که رقابت در سطح ملی افزایش و کیفیت کالاهای نیز روزبه‌روز افزایش می‌یابد.

وی افزود: قوانینی وجود دارد اما اجرا نمی‌شود و یا در برخی موارد با این قوانین بازی می‌شود و در نهایت برخی کالاهای بی‌کیفیت خارجی به‌سادگی وارد بازار کشور می‌شود و تولید داخل و اشتغال را از بین می‌برد.

داستان کارخانه ریسندگی خراسان رضوی

صنعت نساجی یکی از قدیمی‌ترین صنایع کشور و استان خراسان رضوی است که به دلیل ورود بی‌رویه نخ دچار مشکل اساسی شد به‌صورتی که تنها ۳۰ درصد واحدهای تولید آن هم با ظرفیت پایین به کار خود ادامه می‌دهند اما طی ماه‌های اخیر با کاهش واردات جان دوباره‌ای به این کارخانه‌ها داده شده است.

به دلیل ورود بی‌رویه نخ و پارچه به کشور بسیاری از واحدهای نساجی روبه تعطیلی رفت و کار به‌جایی رسید که واحدهای تولیدی برجسته کشور از جمله «مشهد نخ» با ۲۶ سال فعالیت خرداد سال گذشته تعطیل و پیگیری‌ها برای احیای این واحد ادامه دارد.

کارخانه‌های نساجی خراسان رضوی که به دلیل واردات نخ و پارچه‌های خارجی بی‌کیفیت اما ارزان انبارهایشان مملو از کالاهای فروش نرفته بود بعد از کاهش واردات و عدم صرفه قاچاق پارچه این روزها کالاهای خود را بهتر در بازار به فروش می‌رسانند اما حالا با مشکل تأمین مواد اولیه‌ای که باید از خارج کشور وارد کنند و همچنین تورم افسارگسیخته مواجه شده‌اند.

صنعت نساجی برای فعالیت خود به مواد اولیه‌ای از جمله پنبه، الیاف اکریلیک و رنگ‌های شیمیایی نیاز دارد که این کالاها مشمول ارز دولتی نمی‌شوند و طبیعی است این اقدام در محصول نهایی نیز تأثیر گذاشته و در نهایت موجب افزایش قیمت پوشاک و پارچه در بازار می‌شود.

دبیر خانه صنعت و معدن خراسان رضوی گفت: طی دو سال گذشته واردات به‌شدت به صنایع نساجی کشور آسیب زد و باعث تعطیلی کارخانجات شد ولی در دو ماه اخیر با واقعی شدن نرخ ارز این مشکل خودبه‌خود رفع شد هرچند واقعی شدن نرخ ارز باید با شیب ملایم‌تری انجام می‌شد.

فیروز ابراهیمی گفت: باید تهدید به وجود آمده را تبدیل به فرصت کنیم و دولت با اختصاص ارز برای واردات مواد اولیه به افزایش تولید و به‌تبع آن افزایش اشتغال کمک کند.

وی ادامه داد: در دو سال گذشته دو واحد بزرگ تولیدی نساجی استان تعطیل شده بود که اخیراً با تغییر مدیریت هر دو دوباره به چرخه تولید بازگشته‌اند و بهتر از قبل مشغول فعالیت هستند.

دبیر خانه صنعت و معدن خراسان رضوی ادامه داد: دولت باید اقدام به نیازسنجی کند و مواد اولیه مورداحتیاج صنایع را با نرخ رسمی برای کارخانجات وارد کند و بر فروش محصول آن‌ها نیز نظارت کند تا مشکلی در عرضه محصولات

بازار به وجود نیاید.

تولیدی‌های پوشاک مشهد تحت تأثیر واردات و قاچاق لباس

رئیس اتحادیه پوشاک دوخته مشهد به وضعیت این روزهای صنعت نساجی و پوشاک اشاره کرد و گفت: سال ۹۶ واردات پوشاک برای اشخاص حقیقی ممنوع بود و فقط اشخاص حقوقی و شرکت‌ها می‌توانستند واردات لباس انجام دهند که در سال جاری به‌طور کلی واردات ۱۳۹۱ قلم کالا از جمله کیف و کفش و لباس ممنوع شد.

مهدی لسان طوسی افزود: با توجه به ممنوعیت واردات، تمام پوشاک خارجی که در مغازه‌ها عرضه می‌شود قاچاق است و مأموران مبارزه با قاچاق کالا در صورت مشاهده کالا را ضبط و ۳ برابر ارزش جنس جریمه صادر می‌شود و باین‌وجود در حال حاضر حدود ۵۰ درصد پوشاک موجود در بازار را کالای خارجی قاچاق تشکیل می‌دهد.

وی ادامه داد: مشکل اصلی حوزه نساجی در شرایط فعلی مواد اولیه تولید است که شامل قانون ممنوعیت واردات شده است که اگر این مشکل رفع شود با توجه به سال حمایت از کالای ایرانی واحدهای تولیدی که از سال گذشته با انگیزه بیشتری وارد تولید شده بودند دوباره کار را از سر خواهند گرفت.

خسارت واردات چرم به صنعتگر داخلی/ تولیدکننده‌ها: واردات ممنوع شود

واردات بی‌رویه چرم و نیز قاچاق این کالا به تولیدکنندگان این محصول خسارت فراوانی وارد کرده است و آن‌ها خواهان اعمال تعرفه بالا و یا ممنوعیت ورود این کالا به کشور هستند.

چرم تولیدی کشور به دلیل واردات بی‌رویه روی دست تولیدکننده می‌ماند اما در این شرایط مشاهده می‌شود، که برخی کالاهایی که در داخل کشور، آن‌هم با کیفیت بالا تولید می‌شود، در حال صدمه دیدن فراوان در پی واردات بی‌رویه کالاهای خارجی است، یکی از این کالاها که در استان تهران شاهد آسیب رسیدن به تولید در پی واردات هستیم، «چرم» است.

یکی از تولیدکنندگان صنعت چرم که در یک شهرک صنعتی در جنوب استان تهران فعالیت دارد، قاچاق چرم مصنوعی با کیفیت پایین به داخل کشور را از مهم‌ترین مشکلات تولیدکنندگان چرم دانست و اضافه کرد: متأسفانه قاچاق چرم مصنوعی، با کیفیت و قیمت پایین به کشور همچنان ادامه دارد و پیگیری‌های تولیدکنندگان و فعالان این صنعت برای جلوگیری از این امر کارساز نبوده است، گاهی شاهد واردات چرم از طریق گمرک نیز هستیم و این موضوع صدمه بسیار زیادی به تولید چرم در داخل کشور وارد کرده است.

وی ادامه داد: انبوه چرم تولیدی به دلیل رغبت مصرف‌کننده به قیمت پایین‌تر و نابسامانی بازار روی دست تولیدکننده می‌ماند و عملاً برنامه‌ریزی مناسبی برای صادرات هم مشاهده نمی‌شود و باید اعتراف کنیم، خبری از بازار خوب سال‌های پیش نیست و تولیدات روی دست تولیدکننده می‌ماند و به همین دلیل بسیاری از ظرفیت‌های تولید عملاً به کار گرفته نمی‌شود.

این فعال صنعت چرم گفت: بسیاری از تولیدات وارداتی استانداردهای جهانی را نداشته و در واقع اجناس پس فرستاده شده و مصنوعی است، که به‌سوی کشور ما سرازیر شده و موجب وارد شدن لطامات فراوان به صنعت چرم طبیعی در استان تهران و دیگر نقاط شده است.

وی با بیان این که بازار اروپا و آسیای میانه را نیز به دلیل بی‌دقتی در برندسازی به‌راحتی از دست دادیم، گفت: بارها به مسئولین مرتبط صنعت، معدن و تجارت مشکلات موجود را گوشزد کردیم، اما در عمل تحرکی برای حفظ بازار داخل مشاهده نشده است.

واردات از مبادی رسمی و قاچاق کمر صنعت قم را خیم کرده است

قم نیز یکی از استان‌های استراتژیک در خصوص صنایع با توجه به قرار گرفتن در مراکز عمده جمعیتی است، اما بسیاری از این صنایع هم با مشکلات عمده‌ای در رقابت با واردات بی‌رویه کالاهایی مواجه هستند که نمونه آن‌ها را تولید می‌کنند اما از آن‌سوی مرزها وارد می‌شود.

یکی از کارآفرینان برتر استان قم با اعلام اینکه اراده و خلاقیت ایرانی توان مقابله با هر تحریم و مانع‌تراشی بین‌المللی را دارد، گفت: واقعیت این است که ناوگان مدیریت اقتصادی کشور نیاز به خون تازه و تدبیر جوانان نخبه دارد.

وی ادامه داد: بیشترین ضربه را در عرصه قاچاق و واردات کالا، آن عده‌ای زند که با ارز ۴۲۰۰ تومانی کالا وارد و با قیمت آزاد به بازار عرضه کردند.

این تولیدکننده انواع محصولات خواب و ملزومات و تولیدات پلی‌اتیلنی با طرح این مطلب که تولیدکننده داخلی نمی‌تواند با کالاهای قاچاق و وارداتی رقابت کند، گفت: متأسفانه در دایره قاچاق کالا گروهی خاص با ارتباط‌های ویژه به‌طور نامحسوس حمایت می‌شوند.

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Mohammad Khodabakhsh

علی یزدان فر بایان اینکه امروز بسیاری از محصولات تولیدی در استان سمنان وارد هم می‌شوند، تأکید کرد: قطعات خودرو، کولر، پکیج و سیستم گرمایشی، یخچال و ... هم در استان سمنان تولید می‌شود اما واردات محصولات خانگی خارجی هم برحسب نیاز بازار صورت می‌گیرد و هیچ کار غیرقانونی هم رقم نخورده است.

وی افزود: برای اینکه تولیدکننده داخلی بتواند با واردات رقابت کند اما محصولات خارجی تعرفه ۶۰ درصدی گمرک می‌پردازند که درازای آن تولیدکننده داخلی یا آن را نمی‌پردازد و یا در نمونه‌هایی که موتاز کالاهای خارجی در استان سمنان صورت می‌گیرد مثلاً موتور یخچال خارجی در این استان سرهم می‌شود- تعرفه بسیار کمتر از واردات کل مجموعه یک یخچال است که این امر توان رقابت‌پذیری را به تولیدکننده داخلی می‌دهد و این تعرفه‌های واردات باعث حمایت از او می‌شود.

معاون صنایع سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان درباره قطعات خودرو هم گفت: قبول داریم متأسفانه برخی اوقات حتی خود خودروسازان هم از چین قطعات وارد می‌کنند و دلیشان هم شاید کاهش قیمت تولید در نمونه چینی و یا شاید مافیای موجود در مقوله قطعات خودرو باشد که این امر باوجود صنعت قطعه‌سازی در استان سمنان ضربه زنده است اما در سایر صنایع و تولیدات قانون‌گذار واردات هیچ محصولی را غیرقانونی نمی‌داند و تنها دولت را مکلف به حمایت از تولیدکننده کرده که در این راه اقدامات بسیار خوبی در استان سمنان صورت می‌گیرد.

برخی منتقد هستند که برای حمایت از کالاهای تولید داخل استان باید «صادرات محوری» را در پیش بگیریم یا به عبارت دیگر باید به دنبال تولید صادرات محور باشیم که البته با آمایش سرزمینی استان سمنان نیز بخواند یعنی به دنبال صنایع کم آب و پرفایده باشیم.

از سوی دیگر اما بسیاری افراد از جمله رئیس اتاق بازرگانی سمنان معتقد هستند که می‌توان سیاست‌های خوبی را برای حمایت از صادرکنندگان آغاز کرد تا کم‌کم جوامع محلی هم به خرید کالاهای داخل استان روی بیاورند.

زمزمه‌های تلخ برای طلای سرخ در خراسان جنوبی

درحالی‌که هنوز سرنوشت برند سازی زعفران ایران در جهان مشخص نشده بود، خبر قاچاق پیاز زعفران ایران به کشورهای دیگر از جمله افغانستان تن زعفران کاران را تبادار کرد و هنوز لرز این تب التیام نیافته بود که خبر

برمی‌آید این است که سوء تدبیرها و افسارگسیختگی مدیریت اقتصادی نقش پررنگ‌تر و تأثیرگذارتری از مجموع تحریم‌ها دارد.

تولیدات استان سمنان زیر تیغ واردات

در استان سمنان هم بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد در چهار محور باوجود تولیدات داخل، همچنان شاهد واردات هستیم، نخستین مورد «کود» است. امروز یکی از بزرگ‌ترین و غنی‌ترین معادن کود معدنی ایران در حاشیه شاهرود قرار دارد که بخش خصوصی آن را مورد بهره‌برداری قرار داده است، این کود با دارا بودن بیش از ۶۰ نوع ماده معدنی با آزمون‌های آمریکایی برابری می‌کند اما کود یکی از واردات کنونی استان سمنان است.

قطعات خودرو نیز چنین وضعیتی را دارند امروز با راه‌اندازی سه واحد خودروسازی و قطعه‌سازی، سمنان به یکی از مهم‌ترین مراکز صنعت خودروسازی ایران اسلامی بدل شده اما در عین ناباوری همچنین قطعات خودرو به این استان وارد می‌شود که برخی علت آن را مافیا و برخی دیگر سوء مدیریت می‌دانند که در این بین همچنان قطعه‌سازان دچار ضرر می‌شوند.

سومین محور لوازم خانگی است که حداقل در دو واحد تولیدی مرکز استان به‌صورت جدی با تولید و صادرات کولر، پکیج و دستگاه‌های گرمایشی، یخچال و یخ‌زن ادامه کار می‌دهد اما از سوی دیگر گمرک استان از نام‌های خارجی کالاهای لوازم خانگی مملو است.

دیگر محور «دارو» است، بزرگ‌ترین داروساز دامپزشکی ایران در گرمسار است اما واردات انبوه کالاهای داروهای دامی کارشناسان اقتصادی را شگفت‌زده کرده است.

هرچند احمد همتی نماینده سمنان، مهدی شهر و سرخه در مجلس سال گذشته در نشست بررسی واردات دارو در سمنان بایان اینکه طی چهار سال گذشته واردات دارو در کشور افزایش نداشته بلکه به میزان پنج الی ۱۰ درصد کاهش واردات دارو را نیز شاهد هستیم، خواستار کنترل مصرف و واردات دارو شده بود اما همچنان این رویه برقرار است.

تعرفه گمرکی کالاهای خارجی افزایش یافته است

معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان ضمن تأیید واردات محصولات که مشابه آن‌ها در استان تولید می‌شود، گفت: این امر طبیعی است و هیچ کار غیرقانونی صورت نگرفته است.

همچنین مدیر یکی دیگر از شرکت‌های تولیدکننده لوازم گرمایشی و سرمایشی با اشاره به اینکه واردات لوازم خانگی خارجی ارز سنگینی را از کشور خارج می‌کند، گفت: متأسفانه مافیا و رانت گسترده‌ای در حوزه قاچاق کالا به‌ویژه لوازم خانگی وجود دارد.

علیان با اشاره به اینکه باید در تولید محصولات برقی منافع ملی را رعایت کنیم، گفت: اگر دولت نسبت به مزیت‌های فناوری کالاهای ایرانی اطلاع‌رسانی جامع و شفافیت کند، دیگر استفاده و واردات کولرهای گازی ارزبر توجیهی نخواهد داشت.

علیان با بیان اینکه بیش از ۳۵۰ مدل محصول سرمایشی و گرمایشی تولید می‌کند، گفت: باوجود این ظرفیت‌های انحصاری و خلافت به دلیل واردات، قاچاق، رکود شدید، نبود تسهیلات مناسب و گرانی مواد اولیه مجبور به تعدیل نیرو شدیم و این ریزش ادامه خواهد داشت.

کالاهای چینی بی‌کیفیت و ارزان هستند یکی از تولیدکنندگان انواع داروهای گیاهی، انسانی و دامپزشکی با تصریح این مطلب که در حال حاضر به دلیل گرانی عوارض گمرکی و افزایش قیمت ارز واردات مقرون به‌صرفه نیست، گفت: عمده واردات حوزه دارویی در بخش آنتی‌بیوتیک‌ها است.

علی شریعتمداری با تأکید بر اینکه وابستگی‌ها در واردات دارویی رو به کاهش است، گفت: متأسفانه برخی از شرکت‌های دارویی با اینکه کالا را در داخل تولید می‌کنند اما با برند و مارک خارجی وارد بازار می‌کنند! وی درباره علت این فریبکاری گفت: این شرکت‌ها با این کار هم می‌توانند دارو را به قیمت دلخواه بفروشند و هم به دنبال گرفتن ارزهای دولتی برای واردات دارو هستند.

مدیرعامل شرکت دارو درمان سلفچگان با تأکید بر اینکه اوضاع تولید دارو در کشور مطلوب است، گفت: متأسفانه برخی از رویه‌های واردات دارو بیشتر سودجویی است تا تأمین نیاز داخلی.

شریعتمداری ورود بی‌رویه دارو را برای تولیدکنندگان داخلی مضر دانست و افزود: ورود دارویی که توان تولید داخلی داریم به معنای این است که تولیدکننده بومی را نابود کرده‌ایم.

رئیس اتاق بازرگانی قم با بیان اینکه دولت باید روی اقتصاد تمرکز و مدیریت کند، گفت: اگر دولت بتواند مشکلاتی مانند بی‌توجهی نظام بانکی به صنعت و هرج‌ومرج در قیمت بازار را مدیریت کند، مشکلات ناشی از تحریم‌ها قابل پیشگیری و مدیریت است.

ابوالفضل خاکی با بیان اینکه گرانی و افزایش هزینه‌ها سبب ورود بی‌رویه برخی از کالاهای کم کیفیت شده است، گفت: بسیاری از کالاهای چینی با ویژگی ارزانی و فراوانی در فهرست بالای فروش در سطح استان قم هستند.

وی با اشاره به تعطیلی یکی از خطوط تولید لوازم خانگی بومی استان گفت: این مرکز تولید انواع آبمیوه‌گیری و جاروبرقی به دلیل نبود امکان تأمین برخی از لوازم پایه و ورود کالاهای مشابه خارجی تعطیل شده و حدود ۱۰۰ نفر بیکار شده‌اند.

ریسک قاچاق کالا بالا برود

خاکی از مسئولان گمرک خواست که یک تعرفه ثابت و مقرون به‌صرفه برای ورود کالا تعیین کنند و گفت: کسانی که اقدام به ورود کالاهای قاچاق می‌کنند باید حدود ۳۰ درصد برای حمل و نقل‌های غیرمجاز و واسطه‌گری‌ها اضافه هزینه کنند اما گاهی اوقات پذیرش ریسک و اضافه‌هزینه راحت‌تر از ورود کالا از بسته‌های مجاز است. به‌هرحال آنچه از مجموع گفته‌ها و رویکردهای تولیدکنندگان بخش‌های مختلف صنعت استان قم

مجاز شدن واردات زعفران و پودر آن صدای تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلای سرخ را درآورد.

تیر ۹۶ بود که تعدادی از رسانه‌ها تیرهای شوکه کننده‌ای زدند «واردات زعفران و پودر زعفران مجاز شد» این در حالی بود که اوایل همان ماه در سال گذشته وزیر صنعت، واردات کالاهای مشابه داخلی را ممنوع اعلام کرده بود. غافل از اینکه وزارتخانه تحت مدیریتش طی مصوبه‌ای واردات زعفران و پودر آن را جزو لیست ممنوع‌الورودی‌ها قلمداد نکرده بود.

با این تفاسیر از مصائب تولید، فروش و صادرات محصولات کشاورزی هر چه بگوئیم باز هم کم است، در بحبوحه انتشار این خبر برای محصولی که با تولید بیش از ۳۲۰ تن در سال مقام اول در دنیا را به ایران داده است، هرچند عده‌ای آن را تکذیب کردند اما عده‌ای هم پرسیدند مگر چه اشکالی دارد؟! سوآلی که شاید تعداد زیادی از کشاورزان پاسخ‌های روشنی برای آن داشته باشند.

خراسان جنوبی از جمله استان‌هایی است، که بخشی از تولید زعفران کشور را به خود اختصاص داده تا جایی که با فعالیت حدود ۳۶ هزار زعفران کار و تولید بیش از ۵۰ تن زعفران خشک توانسته جایگاه خوبی را در تولید طلای سرخ در کشور از آن خود کند.

معاون تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی درباره چنین مصوبه‌ای اظهار بی‌اطلاعی می‌کند و می‌گوید: وقتی پارامترهای گوناگون این محصول را در کنار یکدیگر بگذارید متوجه می‌شوید که واردات این محصول بی‌معنی است.

مهدی عصمتی پور اعلام می‌کند: بیش از ۹۵ درصد از زعفران جهان در ایران تولید می‌شود و اگر چنین اتفاقی بیفتد، نه تنها کشاورزان بلکه صادرکنندگان ما را نیز دچار مشکل می‌کند.

وی ادامه می‌دهد: هرچند ایران تولیدکننده اصلی این محصول است، اما ارزش افزوده این محصول نصیب

کشورهایی مانند اسپانیا (بزرگ‌ترین واردکننده زعفران ایران) می‌شود، یعنی سودش را این کشور می‌برد، چراکه با شیوه‌ای مدرن آن را بسته‌بندی کرده و توزیع می‌کند. وی در این باره اظهار نظر بیشتری نمی‌کند اما معتقد است واردات زعفران به ایران طرحی نیست که توجیه ارزی و اقتصادی داشته باشد.

هویت صنایع دستی کرمان در قربانگاه چینی‌ها/ صدای چکش نمی‌آید

صنایع دستی در کرمان یکی از ارزشمندترین و مهم‌ترین صنایع محسوب می‌شود و تولید مصنوعات مس یکی از مهم‌ترین هنرهای مردم کرمان است، هنر شش هزار ساله در حالی با اوجش فاصله می‌گیرد که در صورت احیا می‌تواند نقش مؤثری در اشتغال و توسعه در جوامع محلی کرمان ایفا کند اما استادکاران کرمانی زیر سایه صنایع سنتی چین هستند، اما حالا پس از گذشت هزاران سال از رونق و تجارت مس در زمینه صنایع دستی کل داشته‌های این رشته زیبا و البته پردرآمد به تعدادی حجره در بازار کرمان ختم می‌شود که به تعداد انگشتان یک دست هم نمی‌رسد.

مهم‌ترین عامل کاهش اقبال مردم کرمان و گردشگران به استفاده از مس وجود کالاهای مشابه ایرانی و خارجی به‌خصوص چینی در بازار است. اگر این روزها سری به راسته بازار مس فروشان کرمان بزنید به وضوح می‌بینید که اکثر مغازه‌های اطراف بازار مس فروشان در حال تبدیل شدن به اصناف مختلف است و دیگر صدایی از چکش استادکارانی که عمرشان را در پستوهای این حجره‌ها سپری کردند شنیده نمی‌شود.

در مقابل کمی آن طرف‌تر می‌توانید انواع کالاهای صنایع دستی چینی، پاکستانی و هندی را ببینید که توسط دست‌فروشان و گاه مغازه‌داران با قیمت‌های مناسب و شکل‌های رنگارنگ و جذاب به گردشگران عرضه می‌شوند.

این روزها دیگر نه از «حاج اکبر» ها خبر است و نه از «حاج امراالله» و «سید باقر»، دکان‌های «سید جعفر» و «سید

باقر» هم تعطیل شده‌اند. این‌ها جزو استادکاران شهره کرمانی بودند که برخی فوت کرده‌اند اما حجره‌هایشان تا چند سال قبل توسط شاگردان و فرزندان‌شان باز می‌شد و با ورود کالاهای چینی حالا دیگر اثری از رونق در این راسته بازار نیست.

بارها از حمایت مسئولان میراث فرهنگی از صنعتگران قدیمی شهر کرمان سخن گفته شده است اما وقتی در زیر طاق‌های بازار مس‌گران قرار می‌گیریم سکوتی محض این بازار را فرا گرفته است، رفته‌رفته عطاری‌ها از سوی بازار عطاران، نقره‌کاران از سردر بازار، پته فروشان از حجره‌های میدان گنجعلیخان و طلافروشان از بازار طلافروشان حجره‌های بازار مس‌گران را گرفته‌اند و حالا امثال حاج اکبرها در کنار مجسمه گنجعلیخان نشسته و به درب بسته‌شده مغازه‌اش نگاه می‌کند و بغضی در گلویشان مانده است.

واردات و قاچاق ۲ مانع بزرگ عدم پیشرفت صنعت در سیستان و بلوچستان

صنعت در سیستان و بلوچستان از جمله بخش‌هایی است که در صورت آماده شدن شرایط زیربنایی و تجهیز نیروی انسانی و از همه مهم‌تر توجه دولتمردان امکان رشد و توسعه آن وجود دارد. از این‌رو توجه به بخش صنعت در این استان به دلیل تأثیرگذاری مستقیم بر اقتصاد ملی و ایجاد اشتغال می‌تواند موجب رشد سیستان و بلوچستان و حتی سایر استان‌های هم‌جوار شود.

دولت طی چند سال گذشته برای تکمیل زیرساخت‌های اقتصادی سیستان و بلوچستان اقدام به توسعه خطوط راه‌آهن، گازرسانی به نقاط مختلف استان، پرداخت تسهیلات بلاعوض و اختصاص معافیت‌های مالیاتی و شرایط ویژه برای سرمایه‌گذاری کرد اما برخی مسئولان و کارشناسان معتقدند بخش تجارت، صنعت و معدن استان به دلیل شرایط خاص منطقه نیازمند حمایت بیشتر است به همین سبب با توجه به همه این شرایط در حال حاضر شاهد

CGT در داخل کشور، تحت نظارت مؤسسات رده‌بندی داخلی ساخته شده است.

به عبارتی می‌توان گفت که متوسط تولید داخل ۱۹ فروند شناور در سال بوده و این کارخانجات طی این سال‌ها که دوران اوج ساخت کشتی جهان بوده است با ۵۰ درصد ظرفیت فعالیت کرده‌اند. این در حالی است که چین ۳۴ درصد، کره جنوبی ۳۵ درصد و ژاپن ۱۳ درصد از بازار سفارشات کشتی‌سازی دنیا را در اختیار دارند.

نقش رانت روی پارچه اصفهان حک شد

رانت واردات رمق را از تولیدکننده پارچه هم گرفته است تا اصفهان که زمانی انقلاب صنعتی خود را با تأسیس کارخانه‌های نساجی آغاز کرد به بازاری بزرگ برای بافته‌های چینی تبدیل شود.

روزی خیابان چهارباغ اصفهان محل عبور و مرور صدها کارگری بود که اگر مقصد آن‌ها را جویا می‌شدیم به‌اتفاق، همه آن‌ها یک نام و نشان را بر زبان می‌آوردند: «کارخانه ریستنگی اصفهان». کارخانه‌ای که فراتر از یک واحد تولید برای اصفهان به شمار می‌رفت و آن را می‌توان نمونه‌ای از واردات تکنولوژی، مدرنیته کردن روند تولید و برندی برای اقتصاد اصفهان دانست.

رفته‌رفته و از اواسط دهه چهل شمسی، صنعت نساجی به پیشانی تولید در اصفهان تبدیل و آن قدر ریشه‌های آن مستحکم شد که مشارکت و سرمایه‌های عمومی، سبب سرازیر شدن بخش قابل توجهی از نقدینگی روز مردم به واحدهای تولید پارچه و نخ شد به گونه‌ای که اغلب کارخانه‌های تولیدی، قالب خود را به یک شرکت سهامی تبدیل کردند.

سرنوشت صنعت پارچه و نخ اصفهان روند رو به سقوطی را طی کرده است و اصفهان که زمانی به منچستر شرق شهره بوده این روزها بورس فروش پارچه‌های ترک، هندی و پاکستانی شده است.

به گفته دبیر انجمن نساجی اصفهان، این استان هشت هزار و ۳۰۰ واحد تولید پارچه، نخ و منسوجات داشته است که بیش از دو هزار واحد به‌صورت رسمی و با مجوز فعالیت می‌کرده‌اند.

وی می‌گوید: به دلیل سودآوری و نیز ظرفیت خوب اشتغال‌زایی در این صنعت، شش هزار واحد صنعتی هم به‌صورت زیر پله‌ای در اصفهان شکل گرفت که باوجود فعالیت غیررسمی بخش زیادی از نیازهای بازار اصفهان و ۳۰ استان دیگر کشور و حتی چندین کشور اروپایی و آسیایی را تأمین می‌کرد.

مظفر چلمغانی با انتقاد از سیاست‌های غلط برای واردات منسوجات به ایران و تضعیف کشت پنبه به‌عنوان ماده اولیه صنعت تولید پارچه، می‌افزاید: بازگشت سرمایه در صنعت نساجی در دهه‌های ۴۰ و ۵۰ به‌اندازه‌ای خوب بود که اغلب سرمایه‌داران اصفهانی به کارخانه‌داران بزرگ این صنعت تبدیل شده بودند و با تشکیل شرکت‌های سهامی مردم را در این سود شریک می‌کردند اما در دهه‌های بعد با سیاست‌های اشتباه در امر واردات و نیز نبود مزیت‌های صادراتی، این صنعت رو به افول رفت.

وی با بیان اینکه اگر ۱۰ درصد از منابع سرمایه‌گذاری در استان به سمت صنعت پنبه و نساجی جذب شود می‌توان به اشتغال‌زایی ۱۵ درصدی دست‌یافت می‌گوید: متأسفانه اکنون با از دست رفتن بازار داخلی به دلیل واردات جنس مشابه، این امکان از اصفهان گرفته شده است.

دبیر انجمن نساجی اصفهان وضعیت کنونی نساجی اصفهان را ناشی از تصمیمات در بلندمدت می‌داند و می‌گوید: به‌دادن به اجناس ترک و هندی در بازار پارچه باعث شد تا تولیدکننده برای رقابت با محصول خارجی رو به کاهش ظرفیت‌های تولیدی خود برای کاهش هزینه بیاورد.

در اولویت قرار گرفت اما مسئولان با غفلت از این صنعت پر درآمد و سودآور به خرید شناورهای دسته دوم و حتی تفریحی شیخ‌نشینان عربی روی آوردند که در کارخانه‌های کشتی‌سازی ایرانی تغییر کاربری داده می‌شد و وارد ناوگان حمل‌ونقل مسافری می‌شد.

شاید در ابتدا این موضوع به دلیل نبود کارخانجات کشتی‌سازی در داخل کشور منطقی بود اما با ورود جدی شرکت‌های کشتی‌سازی در حوزه تولید کشتی‌های استاندارد مسافری، خرید شناور از کشورهای دیگر توجیه اقتصادی نداشت. درحالی‌که با سفارش در داخل کشور هم به رونق اقتصادی و هم افزایش اشتغال کمک مستقیمی می‌شد. طی دو سال اخیر به گفته فعالان حوزه صنعت کشتی‌سازی کشور ثبت سفارش کشتی‌های مسافری همچنان به سمت شرکت‌های خارجی است و خروج ارز در این حوزه مانند سایر حوزه‌ها بدون نظارت انجام می‌شود. بر اساس اعلام رسمی مرکز پژوهش‌های مجلس، ۹۰ تا ۹۵ درصد از تجارت خارجی کشورمان از طریق حمل‌ونقل دریایی صورت می‌گیرد اما متأسفانه این صنعت آن‌چنان‌که باید رشد چندانی نداشته است. در حال حاضر حدود ۴۰ کارخانه کشتی‌سازی فعال در کشور وجود دارد که توان بالقوه تولید این کارخانه‌ها در حدود ۱۲۵ هزار CGT در سال است و از ابتدای سال ۱۳۸۰ تا انتهای سال ۱۳۹۲ حدود ۲۵۰ فروند شناور سباز متوسط یعنی زیر پنج هزار

رشد صنعت در این خطه از کشور نیستیم. یکی از مهم‌ترین عوامل، واردات قانونی و غیرقانونی انواع محصولات و کالاهای مرزهای شرقی به کشور و استان سیستان و بلوچستان است به‌طوری‌که تقریباً هیچ صنعتی توان رقابت با موج قاچاق کالا و واردات به این استان را ندارد. طبق آخرین آمار در حال حاضر شاهد استقرار ۲۸ شهرک و ناحیه صنعتی فعال و برخوردار از امکانات زیربنایی و مناسب در سطح استان هستیم که طبق اعلام سازمان صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان تحویل زمین در آن‌ها در زاهدان یک‌روزه و در سایر شهرستان‌های استان تنها سه روز به طول می‌انجامد. اما باوجود همه این مسائل در حال حاضر بسیاری از این شهرک‌ها به حالت تعطیل و یا نیمه تعطیل درآمده‌اند.

تردد شناورهای مسافری دسته دوم خارجی در سواحل هرمزگان

با خارج شدن اتوبوس‌های دریایی از چرخه جابجایی مسافران در هرمزگان، شناورهای دسته دوم کشورهای همسایه جایگزین شد و علیرغم وجود ۴۰ شرکت کشتی‌سازی در ایران همچنان حمایتی از آن‌ها نمی‌شود. طی سال‌های اخیر با خروج شناورهای نایمن اتوبوس‌های دریایی، لزوم تقویت صنعت کشتی‌سازی در بخش تولید شناورهای استاندارد مسافری در استان هرمزگان

قدرت دلالتان بیشتر است

«حمایت از تولید داخلی» تنها در حد شعار

درحالی است که واحدهای تولیدی همانند واحد من بدون حتی یک گرم ضایعات است.

مسئولان به فکر تولید کنندگان نیستند

زارع با اشاره به اینکه این وضعیت سبب شده واحد تولیدی در آستانه تعطیلی و بیکاری کارگران قرار داشته باشد، گفت: بارها با مراجعه به مسئولان شهرستان و حتی استان خواستار ممانعت از خروج این ضایعات شده ام ولی تاکنون هیچ اقدامی صورت نگرفته است. وی با بیان اینکه این واحد تولیدی روزانه به ۵ تن ضایعات برای تولید رول بستر مرغداری نیاز دارد، افزود: ضایعات کارتن و کاغذ شهرستان صومعه سرا می تواند مواد اولیه این واحد تولیدی را تأمین کند. این در صورتی است که این ضایعات به شهرهای دیگر ارسال نشود.

زارع تأکید کرد: نبود ضایعات و عدم رسیدگی مسئولان به این موضوع سبب شده رول بستر مرغداری تولید نشده و مرغداری های شهرستان و حتی استان نیز با مشکل تأمین این رول ها مواجه شوند.

وی در ادامه به تهیه بخشی از ضایعات واحد تولیدی خود از استان اصفهان نیز اشاره و خاطرنشان کرد: متأسفانه این استان نیز با توجه به افزایش قیمت ارز و دلار ضایعات را در اندازه های ۱۰۰ گرمی به خارج از کشور صادر کرده و دیگر به واحدهای تولیدی داخلی نمی فروشد.

حضور دلالتان به تولید ضربه زده است

زارع در پاسخ به این سوال که بهترین راهکار برای حل این مشکل چیست گفت: یکی از راهکارهای حل این مشکل دستور مسئولان به شهرداری ها برای فروش ضایعات به این واحد تولیدی و ممانعت از خروج ضایعات از شهرستان و فروش آن به سایر شهرها و استان ها با توجه به نیاز در داخل استان گیلان است.

وی ضمن گلایه از بی توجهی و کم کاری مسئولان به این موضوع، اظهار کرد: در صورت اجرای این راهکار از سوی مسئولان، تولید در کارخانه دوباره آغاز و حتی سبب

های صنعتی استان گیلان است که مشکل واحد خود را نبود مواد اولیه برای تولید می داند و برای حل این موضوع نیز به گفته خود با بسیاری از مسئولان شهرستان صومعه سرا و حتی استان گفتگو و رایزنی کرده ولی تاکنون با وجودی که مواد اولیه این واحد تولیدی در استان گیلان فراوان وجود دارد به هیچ نتیجه مثبتی نرسیده است.

وی در این باره با اشاره به اینکه سال ۹۲ با سرمایه دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان و بدون هیچ تسهیلات بانکی اقدام به خرید یک واحد تولیدی در شهرک صنعتی شهرستان صومعه سرا کرده است، افزود: متأسفانه شش ماه بعد از خرید کارخانه بارش برف سنگین آن سال در استان گیلان و این شهرستان باعث تخریب کامل واحد تولیدی وی شده است.

زارع با بیان اینکه دوباره بدون هیچ تسهیلات بانکی و با سرمایه شخصی اقدام به ساخت و بازسازی واحد تولیدی خود کرده است، گفت: در این واحد با حضور هفت کارگر «رول بستر مرغداری» تولید و با توجه به اینکه شهرستان صومعه سرا قطب تولید مرغ در گیلان بوده و بیشترین واحد مرغداری در این شهرستان وجود دارد تمام محصول تولیدی کارخانه خود را به این مرغداری ها و واحدهای تولیدی در شهرستان رشت ارسال می کند.

وی به وضعیت واحد تولیدی خود و مشکل آن در حال حاضر اشاره و خاطرنشان کرد: این واحد تولیدی به هیچ عنوان از نظر مالی و نقدینگی مشکل نداشته و تنها مشکل آن نبود مواد اولیه یعنی ضایعات کارتن و کاغذ برای تولید «رول بستر مرغداری» است.

زارع با بیان اینکه ضایعات کارتن و کاغذ به وفور در استان گیلان و شهرستان صومعه سرا وجود دارد، تصریح کرد: متأسفانه وجود دلالتان که این روزها قدرتشان از تولید کنندگان و حتی گاهی اوقات از مسئولان بیشتر است اجازه تولید و فعالیت به هیچ کس را نمی دهند.

وی افزود: دلالتان با بستن قرارداد با شرکت های جمع کننده ضایعات، آنها را به استان های دیگر همانند تهران، یزد، کرمان و سایر شهرهای کشور ارسال می کنند این

اکثر تولید کنندگان در استان گیلان معتقدند که موضوع «حمایت از تولید داخلی»، تنها در حد همان شعار مانده و در این استان قدرت دلالتان بیش از آنها و حتی مسئولان است.

مریم اصغری

سال ۹۷ در حالی به عنوان سال «حمایت از کالای ایرانی» نامگذاری شد که روند چند ساله اخیر نشان از وضعیت نابسامان و بحرانی بسیاری از بنگاه های تولیدی کوچک و بزرگ، واحدهای تولیدی و صنعتی کشور دارد.

بالا رفتن تورم، رکود اقتصادی، تحریم، فشارهای اقتصادی خارجی و واردات بی رویه محصولات و کالاهای مشابه داخلی سبب شده روند تعطیلی واحدهای تولیدی و صنعتی کوچک و بزرگ سرعت بیشتر گرفته و این واحدها دیگر نتوان فعالیت نداشته باشند. البته در این میان دولت و مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت تلاش کرده اند تا با ارائه تسهیلات رونق تولید این واحدهای تولیدی را احیا و خون تازه ای به رگ های آنها تزریق کنند اما مشاهدات عینی و آمارهای ارائه شده نشان از رکود در حوزه تولید و صنعت کشور دارد.

تعطیلی ۶۰ درصدی واحدهای تولیدی گیلان

شاید زمانی که صحبت از استان گیلان به میان می آید همگان این استان را یک استان کشاورزی بدانند اما از گذشته های دور گیلان یکی از قطب های صنعتی کشور به ویژه در صنایع تبدیلی کشاورزی و دریایی، صنایع دارویی و سلولزی و نساجی (جز ۱۰ استان اول کشور) بود است.

ظرفیت استان گیلان در زمینه مواد اولیه برای توسعه صنایع تبدیلی، وجود صنایع بزرگ همچون کاغذ و نساجی و فولاد، وجود شهرک ها و نواحی صنعتی در نقاط مختلف استان، نیروی کار ماهر و متخصص و آماده به کار همه و همه نشان می دهد که اگر توجه لازم به این استان شود و از واحدهای تولیدی کوچک و بزرگ آن حمایت های لازم صورت گیرد صنعت و تولید این استان می تواند همانند گذشته حرف هایی برای گفتن داشته باشد.

اما این روزها واحدهای تولیدی و صنایع استان گیلان همانند سایر نقاط کشور از وضعیت خوبی برخوردار نیست و بسیاری از این واحدها یا تعطیل شده اند و یا تنها با کمتر از نیمی از ظرفیت خود فعالیت می کنند. در این میان برخی از مسئولان و کارشناسان با تعطیلی بیش از ۶۰ درصدی، وضعیت واحدهای تولیدی و صنایع گیلان را در حالت کما توصیف می کنند. البته در دو سال گذشته مسئولان ارشد استان همگام با سیاست های دولت در رفع موانع تولید جلسات بسیاری در زمینه جذب تسهیلات رونق تولید برگزار کرده اند.

به گفته مصطفی سالاری استاندار گیلان این استان در جایگاه نخست پرداخت تسهیلات رونق تولید در کشور به واحدهای تولیدی و صنعتی دارای مشکل قرار دارد. هر چند با بررسی های انجام شده مشکل همه واحدهای صنعتی و تولیدی استان تنها منابع مالی نبوده و بسیاری از این واحدها در تهیه مواد اولیه تولید خود با مشکل مواجه هستند و در صورت حل نشدن این معضل آنها نیز به صف واحدهای تعطیل و یا نیمه تعطیل گیلان می پیوندند.

مشکل نبود مواد اولیه است نه نقدینگی

علی زارع صاحب یکی از این واحدهای تولیدی در شهرک

افزود: افزایش ۳۲ درصدی لینیات در کشور و به طبع در استان گیلان توسط دولت سبب کاهش قدرت خرید مردم و همچنین کاهش تولید کارخانجات شده است. عضو خانه صنعت ایران ادامه داد: در حال حاضر میزان تولید لینیات در کشور به علت افزایش قیمت ها و کم شدن مشتری کاهش پیدا کرده است و این افزایش قیمت ها مغایر با شعار سال یعنی حمایت از کالای ایرانی و تولیدات داخلی است.

کاهش نرخ اشتغال در گیلان براساس آمار تأمین اجتماعی

سماکچی به تبدیل نیرو از سوی بسیاری از کارخانجات اشاره و آن را برخلاف آمار اشتغالزایی اعلام شده از طرف رئیس جمهور عنوان کرد و افزود: متأسفانه در استان گیلان در زمینه اشتغال با کاهش مواجه هستیم. افرادی که جذب بازار کار شده اند کمتر از افرادی است که یا بازنشسته شده و یا از کار اخراج شده اند.

وی ادامه داد: براساس آمار سازمان تأمین اجتماعی استان گیلان تعداد افرادی که در سال جاری بیمه شده اند کمتر از کسانی است که از بیمه خارج شده اند و این به خودی خود نشانگر منفی بودن فعالیت ها در زمینه اشتغال است.

عضو هیئت مدیره کارفرمایان گیلان با اشاره به تعطیلی حدود ۶۰ درصد از کارخانجات شهرک های صنعتی در شهرستان های مختلف این استان، افزود: تنها در شهرک صنعتی رشت ۵۰ درصد از کارخانجات یا تعطیل هستند و یا با ۲۰ درصد از ظرفیت موجود خود تولید می کنند. ۵۰ درصد مابقی نیز به صورت ۱۰۰ درصدی تولید نداشته و با ظرفیت کامل کار نمی کنند.

وی با تأکید بر اینکه ما فعالیت اجرایی نداشته و وظیفه ما این است که با جمع آوری مشکلات کارفرمایان و انتقال آن به مقامات مربوطه و انعکاس آنها به طرق مختلف مشکلات را مطرح کرده تا مسئولان به فکر برطرف کردن آنها باشند، اظهار کرد: به عنوان بلندگوی کارفرمایان استان گیلان مشکلات را با راهکار های موجود اعلام می کنیم و رفع مشکلات با دستگاه های حاکمیتی و دولتی است.

سماکچی در ادامه با اشاره به اینکه برای رونق کسب و کار دولت باید بدهکاری های خود به کارخانجات، شرکت های پخش دارویی، تأمین اجتماعی و صندوق های مختلف راپردازد گفت: دولت اگر بدهکاری های خود به موسسات، پیمانکاران، کارخانجات و تأمین اجتماعی را پرداخت کند ۵۰ درصد مشکلات حل می شود.

عضو خانه صنعت ایران با بیان اینکه دولت می تواند برای رونق دوباره کسب کار و فعالیت های تولیدی با مصوبه مجلس و یا هیئت دولت به کارخانجات تولیدی که وام دریافت کرده اند یک سال تنفس از پرداخت دهد، تصریح کرد: این حمایت می تواند زمینه قوت گرفتن تولید و خروج از بحران شده و بعد از یکسال واحدهای تولیدی بدهی های خود به بانک ها و امور مالیاتی را پرداخت کنند.

هرچند اولویت استان گیلان صنعت و تولید نیست و بیشتر توان و ظرفیت استان به حوزه گردشگری و کشاورزی اختصاص یافته است ولی بیاد گفت با توجه به اینکه این استان روزگاری در حوزه تولید و صنایع کوچک و بزرگ قطب کشور بوده و حرف هایی برای گفتن نیز داشته است می توان با توجه و حمایت البته نه فقط از نظر منابع مالی، دوباره این بخش را نیز فعال کرده و فرصت های شغلی فراوانی برای جوانان جویای کار گیلان ایجاد کنند.

ضایعات مورد نیاز ظرفیت تولید این کارخانه سه برابر شده و از سوی دیگر تعداد افراد مشغول به کار نیز افزایش می یابد.

واحدهای تولیدی و صنعتی گیلان در کما

در این باره با رئیس هیئت مدیره کارفرمایان گیلان با اشاره به وضعیت واحدهای تولیدی و صنعتی این استان، گفت: کارخانجات استان گیلان همانند سایر کارخانجات کشور وضعیت خوبی نداشته، در بحران بوده و به نوعی در کما است.

محمدرضا سماکچی با بیان اینکه مسائل ارزی به وجود آمده مشکلات را بیشتر کرده و موجب شده تا برخی تجار برابر دستور العمل، ثبت سفارش با مبلغ ۴ هزار و ۲۰۰ تومان را انجام دهند و بعد از مدتی کوتاه به آنها اعلام شود که باید ما به التفاوت ارز دریافتی تا مبلغ ۸ هزار تومان را پرداخت کرده تا بتوانند اجناس خود را از گمرک خارج کنند، اظهار کرد: دوبرابر شدن قیمت ارز موجب کمبود سرمایه در گردش و افزایش دو برابری قیمت اجناس شده است.

وی با اشاره به اینکه با افزایش قیمت توسط کارخانه ها و فروشندگان، مصرف کننده توان خرید نخواهد داشت،

افزایش تولید و همچنین ایجاد اشتغال پایدار شده و کاهش قیمت تمام شده محصول تولیدی و تأمین نیاز مرغداری های استان خواهد شد.

زارع با بیان اینکه با دیدن بی توجهی مسئولان به این موضوع شخصا به ضایعات فروشی ها مراجعه کرده و از آنها خواسته است تا ضایعات این واحد تولیدی را تأمین کنند، اظهار کرد: آنها مدعی هستند که با کارخانه ای در استان یزد قرارداد داشته و روزانه ۷۰ تن ضایعات باید برای این استان ارسال کنند.

وی با اشاره به اینکه امروز دلالتان بیش از تولیدکنندگان قدرت داشته و تولید را با مشکل مواجه کرده اند، افزود: این مشکل انقدر بزرگ نیست که مسئولان نتوانند با یک دستور العمل آن را حل کنند. ما نیاز به تسهیلات نداریم تنها حمایت مسئولان را می خواهیم.

زارع به تأکید و توجه دولت بر حل مشکل بیکاری و ایجاد اشتغال و رونق واحدهای تولیدی اشاره کرد و گفت: متأسفانه ما تاکنون هیچ حمایت و اقدام عاجلی از سوی مسئولان دولتی ندیده ایم و این موضوع سبب تعطیلی این واحد تولید و مشکلات بعدی برای مرغداری های شهرستان و استان شده است.

به گفته این تولیدکننده در صورت تأمین مواد اولیه و

صدای چکش نمی آید

هویت صنایع دستی کرمان در قربانگاه چینی ها

منطقه یافت شده است.

کساد بازار مسگران کرمان زیر سایه واردات صنایع دستی

اما حالا پس از گذشت هزاران سال از رونق و تجارت مس در زمینه صنایع دستی کل داشته های این رشته زیبا و البته پر درآمد به تعدادی حجره در بازار کرمان ختم می شود که به عدد انگشتان یک دست هم نمی رسند.

مهمترین عامل کاهش اقبال مردم کرمان و گردشگران به استفاده از مس وجود کالاهای مشابه ایرانی و خارجی به خصوص چینی در بازار است. اگر این روزها سری به راسته بازار مس فروشان کرمان بزنید به وضوح می بینید که اکثر مغازه های اطراف بازار مس فروشان در حال تبدیل شدن به اصناف مختلف است و دیگر صدایی از چکش استاد کارانی که عمرشان را در پستوهای این حجره های سپری کردند شنیده نمی شود.

در مقابل کمی آن طرف تر می توانید انواع کالاهای و صنایع دستی چینی، پاکستانی و هندی را ببینید که توسط دست فروشان و گاه مغازه داران با قیمتهای مناسب و شکل های رنگارنگ و جذاب به گردشگران عرضه می شوند. این روزها دیگر نه از حاج اکبر خبر است و نه از حاج امراالله، سید باقر، دکانهای سید جعفر و سید باقر هم تعطیل شده اند این ها جزو استادکاران شهره کرمانی هستند که برخی فوت کرده اند و برخی خانه نشین شده اند اما حجره هایشان تا چند سال قبل توسط شاگردان و فرزندانشان باز می شد و حالا دیگر اثری از رونق در این راسته بازار نیست.

هنر شش هزار ساله در حالی با اوجش فاصله می گیرد که در صورت احیاء می تواند نقش موثری در اشتغال و توسعه در جوامع محلی کرمان ایفا کند اما استادکاران کرمانی زیر سایه صنایع دستی چین هستند.

اسما محمودی

صنایع دستی و گردشگری یکی از پایه های اصلی اقتصاد پایدار است که در شرایط مختلف از جمله تحریم ها می تواند موجب رونق بازار داخلی و خلق ثروت در جامع محلی شود استان کرمان با توجه به غنای تاریخی و ثبت هفت اثر ثبت جهانی که یکی از آن ها در رشته صنایع دستی است نشان داده می تواند با وجود تحریم ها همچنان با تکیه بر پتانسیل های بومی زمینه توسعه و محرومیت زدایی را فراهم کند.

در این مسیر توجه به صنایع خاص و دارای ارجحیت و توانمندی می تواند موثر باشد، یکی از این داشته ها مس است. کرمان دارای ذخایر گسترده و استراتژیک مس می باشد که در زمینه صنایع مختلف این استان را از جایگاه ویژه برخوردار کرده است اما این ماده معدنی سال هاست که در زندگی مردم کرمان هم نقش موثر ایفا کرده است.

یافته های کاوشگران در تل ابلیس در شهرستان بردسیر نشان می دهد که کرمانی ها از شش هزار سال قبل تا کنون در زمینه تولید ظروف مسی فعال بوده اند و آثار فراوانی از جمله ظروف، مجسمه و کوره های مس در این

مسئولان بگویند چه حمایتی از مسگران کرده اند

بارها از حمایت از مسئولان میراث فرهنگی از صنعتگران قدیمی شهر کرمان سخن گفته شده است اما وقتی در زیر طاقهای بازار مسگران قرار می گیریم سکوتی محض این بازار را فرا گرفته است، رفته رفته عطرها از بازار عطاران، نقره کاران از سردر بازار، پته فروشان از حجره های میدان گنجلیخان و طلا فروشان از بازار طلا فروشان حجره های بازار مسگران را گرفته اند و حالا امثال حاج اکبرها که در کنار مجسمه گنجلیخان نشسته و به درب بسته شده مغازه اش نگاه می کند بغضی در گلویشان مانده است.

کنارش می نشینم و از اوضاعش می پرسم، مانند کرمانیهای قدیم، سلام و احوال پرسی پر و پیمانی می کند و آهی می کشد و می گوید: روزگاری این بازار مملو از دیگ و ظروف مختلف مسی بود و صدای چکش مسگران در هم آمیخته می شد و نوایی بسیار زیبا را ایجاد می کرد که زیر طاق های بازار منعکس می شد و همه میدان را فرا می گرفت اما حالا دیگر خبری از استادکاران نیست.

وی توجه ام را به سمت مغازه های باقیمانده جلب کرد و گفت: در هیچ یکی از این مغازه ها دیگر کوره مسگری و قلاگری وجود ندارد همه به فروشنده تبدیل شده اند که البته تعدادشان به اندازه انگشتان دست هم نمی شود، زمانی من جوان بودم درب این مغازه ها ساعت شش صبح باز می شد و برخی از حجره داران نماز صبحشان را اینجا می خواندند، در این کارگاه ها حداقل نان ۱۰ خانواده تامین می شد و کسب و کار رواج داشت، شاگردان از طفولیت برای آموزش به حجره های مسگری آورده و دست استاد کاران سپرده می شدند و اینجا در کنار مسگری رسم و آداب

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Reza Zangeneh

زندگی را می آموختند.

حاج اکبر می گوید: حالا این چند مغازه به مکانی برای فروش ظروف مس تبدیل شده اند و کسی مسگر نیست حتی نیکل و صنایع دستی چینی فروخته می شود. چون قیمت مس بالا رفته است مردم ترجیح می دهند ظروف سنگین مس را استفاده نکنند و سراغ نمونه های وارداتی ارزان بروند و وقتی قیمت یک مجسمه و یا ظرف چینی را با مس مقایسه می کنند به سمت کالای کم ارزش اما خوش آب و رنگ تر متمایل می شوند.

وی گفت: این برای یک مس گر کرمانی و مسئول کرمانی جای گریه دارد که یک گردشگر تهرانی در میدان گنجعلیخان کرمان به جای خرید ظروف مسی کالاهای تولید شده اصفهان را می خرد و به شهرش می برد مگر ما خودمان هویتی هزاران ساله پشت سر نداریم که به یک نفر اجازه داده می شود کالاهای چینی و اصفهانی را در مرکز صنایع دستی شهر کرمان عرضه کند؟

حاج اکبر می گوید: مسگر به کسی می گویند که دستاش از ضرب چکش و حرارت کوره پینه بسته باشد چرا کسی سراغی از استادکاران قدیمی مس نمی گیرد، بسیاری از استادکاران فوت کرده اند و کسی سراغی از زنده ها هم نمی گیرد، یک مجسمه مسگر سردر بازار گذاشته اند که برای مسگران قدیمی آینه دق شده است، ما که زنده ایم مورد توجه نیستیم اما مردم و گردشگران از سر و کله این مجسمه بالا می روند و مسئولان فخر می فروشند که اینجا بازار مسگران است!

هویت بازار مسگران کرمان زیر سوال رفته است

یکی از قدیمی های بازار کرمان می گوید: آنقدر به هویت بازار کرمان بی توجه بوده اند که حالا بازار اکثرا دست بیرجندی ها و زاهدانی هاست تا مردم

کرمان، در گذشته این بازار حرمت داشت و اجازه عرضه هر کالایی در بازار مسگران داده نمی شود اما وقتی با قیمت های اندک کالاهای چینی وارد استان می شود مشخص است دیگر کسی برای کار دست استادکاران ارزش قائل نیست.

حاج محمد ایرانمنش گفت: وقتی گفتند طبخ غذا در ظروف مسی موجب بهبود سلامت می شود علاقه مردم به خرید ظروف کوچک مسی افزایش یافت اما در گذشته یک دست کامل انواع مس جزو جهیزیه دختران کرمانی بود و عیار جهیزیه به وجود همین ظروف بود.

وی می گوید: یک مسگر که نمی تواند جلوی ورود کالای چینی را به بازار بگیرد، این مشکل را باید از لب مرز حل کرد، حالا دیگر خبری از شاگردهای مسگر کرمانی نیست چون کسی نمی خواهد دستش سیاه شود به سادگی همین کالاهای چینی را از دلان می خرد و بدون اینکه دستش سیاه شود در ویترین های رنگارنگ می فروشد.

حاج محمد می گوید: استادکاران قدیمی دیگر رغبتی به ادامه کار ندارند و کسی هم به عنوان شاگرد هم به کارگاه

های اندکی که وجود دارد مراجعه نمی کند.

وی می گوید: در همین مغازه های انگشت شماری هم که وجود دارد می توانید هم جنس چینی پیدا کنید و هم اجناسی که هیچ ربطی به مس کرمان ندارد. کرمان در کنار زنجان، اصفهان مهمترین مرکز تولید ظروف مسی است و طرح ها و ظروف خاص و سبک های قدیمی را دارد اما هیچ دستگاهی این ها را مستند نکرده است متأسفانه صنایع دستی را در فرش و گلیم خلاصه کرده اند که البته همانها هم وضع خوبی ندارند.

وی ادامه داد: آخر به که بگوییم که افغان ها به کارگران مس کار تبدیل شده اند اگر اینها بروند این هنر چگونه به نسل های بعد منتقل شود، ما که بمیریم ۱۰۰ سال بعد این هنر را دیگر کسی به یاد هم نخواهد داشت.

الهام اکبری یکی از گردشگران شیرازی است که در بازار کرمان قدم می زند و با علاقه ظروف مسی را می بیند، وی می گوید: من از چند نفر از مس فروشان در خصوص طرح ها و کارگاههای تولید این ظروف سوال پرسیدم اما هیچ اطلاعات دقیقی نداشتند.

وی گفت: ظروف موجود در کرمان از کیفیت مطلوبی برخوردارند اما تصور من این بود که وقتی وارد بازار مسگرها می شوم به جای مغازه هایی که اجناس چینی و کالاهای متفرقه را می فروشند چند کارگاه مسگری ببینم.

این گردشگر بیان کرد: متأسفانه من هیچ استادکاری ندیدم و این نشان می دهد صنعت مسگری کرمان نیاز به حمایت جدی میراث فرهنگی دارد در غیر این صورت مطمئناً در سفرهای بعدی دیگر نشانی از همین چند مغازه مس گری هم نخواهد بود.

از مسئولان میراث فرهنگی کرمان انتظار می رود با برگزاری کارگاه های آموزش مسگری با استفاده از استادکاران قدیمی و مستند سازی مس گری زمینه احیاء این هنر بی نظیر مردم کرمان را فراهم کنند.

تردد شناورهای مسافری دسته دوم خارجی در سواحل هرمزگان

با خارج شدن اتوبوس های دریایی از چرخه جابجایی مسافران در هرمزگان،

کلثوم حسینی زاده

شناورهای دسته دوم کشورهای همسایه جایگزین شد و علیرغم وجود ۴۰ شرکت کشتی سازی در ایران همچنان حمایتی از آنها نمی شود.

وجود ۱۴ جزیره در هرمزگان این استان را متمایز از سایر استانهای ساحلی کشور کرده است به گونه ای که وجود سکونت در اغلب این جزایر صنعت جابجایی مسافران دریایی را در این استان از رونق خاصی برخوردار کرده است. جزایر قشم، هرمز، لارک، لاوان، هنگام و کیش جزو جزایری هستند که اکثر تردد مردمان ساکن آنها و مسافران علاقمند به سفر به این جزایر از شناورهای مسافری استفاده می کنند.

هرمزگان یکی از استانهای منحصر به فرد در داشتن تنوع بنادر مختلف در کشور و حتی کشورهای حاشیه خلیج فارس است. داشتن بنادر مسافری، صیادی و ترانزیتی کالا این استان را در ردیف اول تنوع بندری در کشور و حتی منطقه قرار داده است. در کنار این تنوع بندری و نیاز به داشتن شناورهای مختلف، نیاز تقویت صنعت کشتی سازی را بیشتر از سایر صنایع در هرمزگان می توان احساس کرد.

طی سال های اخیر با خروج شناورهای نا ایمن اتوبوس های دریایی، لزوم تقویت صنعت کشتی سازی در بخش تولید شناورهای استاندارد مسافری در استان هرمزگان اولویت شد اما مسئولان با غفلت از این صنعت پر درآمد و سودآور روی به خرید شناورهای دسته دوم و حتی تفریحی شیخ نشینان عربی کردند و در کارخانجات کشتی سازی ایرانی تغییر کاربری داده می شد و وارد ناوگان حمل و نقل مسافری می شد.

شاید در ابتدا این موضوع به دلیل نبود کارخانجات کشتی سازی در داخل کشور منطقی بود اما با ورود جدی شرکت های کشتی سازی در حوزه تولید کشتی های استاندارد مسافری، خرید شناور از کشورهای دیگر توجیه اقتصادی نداشت. در حالی که با سفارش در داخل کشور هم به رونق اقتصادی و هم افزایش اشتغال کمک مستقیمی می شد طی دو سال اخیر به گفته فعالان حوزه صنعت کشتی سازی کشور ثبت سفارش کشتی های مسافری همچنان به سمت شرکتهای خارجی است و خروج ارز در این حوزه مانند سایر حوزه بدون نظارت انجام می شود.

بر اساس اعلام رسمی مرکز پژوهش های مجلس، ۹۰ تا ۹۵ درصد از تجارت خارجی کشورمان از طریق حمل و نقل دریایی صورت می گیرد اما متأسفانه این صنعت آنچنان که باید رشد چندانی نداشته است. در حال حاضر حدود ۴۰ کارخانه کشتی سازی فعال در کشور وجود دارد که توان بالقوه تولید این کارخانه ها در حدود ۱۲۵ هزار CGT در سال است و از ابتدای سال ۱۳۸۰ تا انتهای سال ۱۳۹۲ حدود ۲۵۰ فروند شناور سایز متوسط یعنی زیر پنج هزار CGT در داخل کشور، تحت نظارت مؤسسات رده بندی داخلی ساخته شده است.

به عبارتی می توان گفت که متوسط تولید داخل ۱۹ فروند شناور در سال بوده و به عبارتی این کارخانجات در طی این سالها که دوران اوج ساخت کشتی جهان بوده است با ۵۰ درصد ظرفیت فعالیت کرده اند. این در حالیست که چین ۲۴ درصد، کره جنوبی ۳۵ درصد و ژاپن ۱۳ درصد از بازار سفارشات کشتی سازی دنیا را در اختیار دارند. واردات کشتی ممنوع / دولت باید به توانمند سازی صنایع

حمایت از صنعت کشتی سازی داخلی ارائه شده است که اگر این طرح در مجلس به تصویب برسد امتیازات خوبی برای صنعت کشتی سازی داخلی بوده و محدودیت هایی برای به کار گیری کشتی های وارداتی در پی خواهد داشت. رئیس کمیته بندری و صنایع دریایی در کمیسیون عمران مجلس تصریح کرد: ما در صنعت کشتی سازی در داخل استان هرمزگان چه در بخش ساخت و چه در حوزه تعمیر کشتی های نفتکش و تجاری و در بخش شناورهای مسافربری ظرفیت های خوبی داریم که باید این صنعت در استان که مورد نیاز هرمزگان بوده را حمایت کنیم.

عضو کمیسیون عمران مجلس بیان داشت: باید دولت همکاری های لازم را انجام دهد و کار ساخت و تعمیرات کشتی را به متخصصان و شرکت های داخلی واگذار کند البته دو مشکل اصلی در این راستا وجود دارد یکی قیمت تمام شده ساخت کشتی نسبت به قیمت وارداتی آن بیشتر است و مسئله دوم تأخیر در تحویل سفارش در موقع مقرر

دریایی کمک کند رئیس کمیته بندری و صنایع دریایی در کمیسیون عمران مجلس در این زمینه گفت: انتظار ما از دولت کمک به توانمند سازی صنایع دریایی است، باید واردات کشتی ممنوع یا محدود شود.

حسین هاشمی تختی در خصوص واردات کشتی از کشورهای دیگر بیان کرد: انتظار ما از دولت کمک به توانمند سازی صنایع دریایی خصوصاً صنعت کشتی سازی در بخش شناورهای مسافری بوده و باید واردات کشتی به داخل ممنوع یا محدود شود تا این صنعت که در هرمزگان رونق بیشتری بگیرد و دولت باید نگاه ویژه ای به صنایع داخلی داشته باشد تا بتواند موجب گسترش کار در این زمینه باشد. وی حمایت از تولید داخلی در صنعت کشتی سازی را یکی از اولویت های کارهای کمیته بندری و صنایع دریایی کمیسیون عمران دانست و تأکید کرد: در کمیته بندری و صنایع دریایی کمیسیون عمران در مجلس، طرحی با هدف

مجاز به طول می انجامد که خود مشکل بزرگی و زمان زیادی را می گیرد و اگر دولت در خصوص دادن تسهیلات به سرمایه گذاران این بخش نگاه ویژه ای داشته باشد این صنعت بهتر و پایدار تر از قبل خواهد بود.

اصلاحی به نارضایتی سرمایه گذاران در بخش شناورها اشاره کرد و بیان داشت: بدلیل مشکلات بوجود آمده تعدادی از شناورداران می خواهند سرمایه خود را در این حوزه واگذار کرده و در حوزه دیگری سرمایه گذاری کنند به همین دلیل دولت باید به مشکلات شناورداران رسیدگی و برای تداوم آن به حل این مسائل بپردازد.

هرمزگان می تواند در صنعت کشتی سازی با کشورهای همجوار ایران رقابت کند و صنعت کشتی سازی که در این یک دهه پایه های آن محکم شده می تواند در آینده نزدیک اشتغال پایدار ایجاد کند اما این امر نیاز به حمایت دولت و جلوگیری از واردات شناورهای خارجی دارد.

مشکلاتی که برای خود سرمایه گذار روی می دهد این تحویل گرفتن شناور به تعویق افتاده و ما مقصر نیستیم. سرمایه گذاران را حمایت کنید

مدیرعامل یکی دیگر از شرکتهای تولید کننده شناور گفت: باید دولت از سرمایه گذاران در بخش شناورداران حمایت کند تا مشکلات آنها مرتفع شود و از اینکه سرمایه گذاری هنگفتی را در این حوزه پشیمان نشوند.

اسحق اصلاحی در خصوص نابسامانی ارزی که متأسفانه تأثیر منفی بر چرخه اقتصاد شناورداران داشته است بیان کرد: در حال حاضر به علت مشکلات اقتصادی درآمد جابه جایی مسافران به جزایر برای شناورداران به صافه نیست و سودآوری لازم را ندارد و نمی توان هزینه ها را بیشتر کرده و به مردم فشار بیاید باید در این خصوص دولت کند.

وی به تعداد شناورهای موجود در هرمزگان اشاره کرد و گفت: در حال حاضر ۴۱ فروند شناور در حوزه مسافربری داریم که در هر فروند شناور حدود ۱۲ نفر مشغول به کار

هستند که ۱۲ فروند

آن در خود استان ساخته شده و ما بقیه آن از کشورهای امارت، چین، ژاپن، نروژ تأمین می شود.

مدیرعامل این شرکت ادامه داد: متأسفانه در خصوص

طولانی بودن صدور مجوزها در این حوزه مشکلاتی داریم که گاهی شش تا هفت ماه صدور یک

بوده که این موضوع نیز به دلیل برخی مشکلات بوجود آمده که می تواند با تدبیر و انجام راهکارهای مناسب حل شود.

همیشه بین بخش خصوصی و یا تولید کننده با تصمیم گیران دولتی و حتی مجلس اختلاف نظرهایی وجود دارد. تا آنجا که کشتی سازان مسافری در کشور معتقد هستند شناورهای ساخته شده در داخل مقرون به صرفه تر از خرید کشتی های خارجی است و خواهان تجدیدنظر خریداران و مسئولان تصمیم گیرنده در این حوزه هستند.

شناورهای ایرانی ۱۰۰ درصد ارزان تر از شناورهای خارجی

عضو هیئت مدیره یکی از شرکتهای تولید کننده شناور گفت: صنعت کشتی سازی در هرمزگان، صنعتی تقریباً نو پا بوده که باید به آن بها داده شود و از دولت می خواهیم از این صنعت حمایت کند.

رضا الماسی در خصوص مقایسه کیفیت و نرخ تمام شده شناورهای داخلی و خارجی بیان داشت: شناورهایی که در استان تولید می شود چه از نظر کیفیت و چه از نظر قیمت صد درصد ارزانتر از شناورهایی است که از خارج کشور تأمین شده است.

وی با تأکید بر اینکه دولت باید نگاه ویژه ای به این صنعت داشته باشد عنوان کرد: حدود ۲۰۰ نفر به صورت مستقیم در این شرکت کشتی سازی مشغول به فعالیت هستند و از دولت انتظار داریم که از تولیدکنندگان داخلی حمایت کند.

الماسی ادامه داد: در دو سال گذشته ۳ فروند شناور مسافربری ساخته شده و تحویل متقاضی داده شده و ۲ فروند دیگر نیز ثبت سفارش شده و در حال ساخت است.

وی تصریح کرد: ما به تعهدات خود در خصوص آماده کردن شناور در موقع مقرر عمل کرده اما متأسفانه بخاطر

چرخ تولید روی دست انداز کمبود مواد اولیه چالش بخشنامه‌های غیر کارشناسی

تولیدکنندگان استان قزوین
اعتمادسازی از سوی دولت،
جلوگیری از صدور بخشنامه‌های غیر
کارشناسی، عمل به وعده‌ها و تأمین
مواد اولیه را راهکار حل مشکلات
تولید و اشتغال کشور می‌دانند.

زینب کلهر

استان قزوین با داشتن بیش از ۱۵ ناحیه و شهرک صنعتی و فعالیت بیش از ۳ هزار واحد صنعتی کوچک و بزرگ از قطب‌های صنعتی کشور محسوب می‌شود که با تولید ۱۲۹۰ نوع محصول مختلف در تأمین نیازهای داخلی و صادرات نقش مهمی ایفا می‌کند.

افزایش تحریم‌ها و مشکلات نقدینگی و تأمین مواد اولیه، نوسان ارزی و صدور بخشنامه‌های متعدد غیر کارشناسی و عمل نکردن به وعده‌های داده‌شده دولتی و بروکراسی اداری و بالا بودن سودهای بانکی از مهم‌ترین دغدغه‌های تولیدکنندگان استان قزوین است.

مدیرعامل یکی از واحدهای بزرگ تولید مواد غذایی که در شهرک صنعتی کاسپین قزوین فعالیت می‌کند با اشاره به مشکلات خود گفت: مهم‌ترین مشکل ما تأمین نقدینگی است که گریبان تولید را گرفته و هر روز این مشکلات بیشتر می‌شود. گرجی افزود: تأمین مواد اولیه بسیار سخت شده و اگر نتوانیم با برنامه این مواد را تأمین کنیم با کاهش و توقف خطوط تولید و تعدیل نیرو مواجه خواهیم شد.

گرجی با یادآوری اینکه تا قبل از عید مشکلات کمتری در تأمین مواد اولیه از خارج داشتیم، بیان کرد: در فعالیت ما «سانس» از خارج وارد می‌شود و در داخل هم همراهی لازم با دولت را مشاهده نمی‌کنیم و قیمت آرد سرسام‌آور بالا می‌رود.

وی اظهار داشت: وقتی خرید مواد اولیه ساعتی شده و باید نقدی آن را پرداخت کنید واقعاً تولیدکننده نمی‌داند چه کاری باید انجام دهد و تکلیفش مشخص نیست.

این تولیدکننده تصریح کرد: دولت حتی در خرید مواد اولیه داخلی هم کمک نمی‌کند و قیمت‌ها را به امان خدا رها کرده و برای نمونه یک حلب روغن که قبلاً ۵۷ هزار تومان قیمت داشت امروز به ۹۷ هزار تومان درب کارخانه رسیده و هر روز تغییر قیمت می‌دهد و ما حتی در قیمت‌گذاری هم مانده‌ایم.

صادرات بهتر شده اما مواد اولیه برای افزایش تولید نداریم

این تولیدکننده که سالانه ۴۵ تن بیسکویت تولید می‌کند تغییر قیمت ارز را برای صادرات مناسب می‌داند و می‌گوید:

قیمت فعلی برای صادرات مناسب است اما به شرط آن که بتوانیم تولید خود را بالا ببریم و بخشی از آن را صادر کنیم که الان در این بخش مشکل داریم و مواد اولیه لازم برای تولید بیشتر و جوابگویی به صادرات نداریم.

وی بیان کرد: در واحد خود برای ۲۳۰ نفر شغل ایجاد کرده‌ایم و اگر حمایت دولت جدی نباشد فقط شعار بدهند و در تأمین مواد اولیه و کنترل قیمت‌ها ضعیف عمل کنند نمی‌توانیم این اشتغال را حفظ کنیم.

گرجی با ارائه پیشنهاد برای حل مشکلات تولید می‌گوید: در این واحد سالانه ۱.۵ میلیون یورو نیاز ارزی داریم که اگر تأمین شود می‌توانیم صادرات خود را هم رونق دهیم و بخشی از مشکلات را حل کنیم اما دولت چوب حراج به ارز زد و ثبت سفارش‌ها دچار مشکل شده است.

وی می‌گوید: فقط در یک قلم ثبت سفارش ۲۰۰ میلیون تومان ضرر کردیم و هنگامی که دولت می‌گوید از بازار ثانویه ارز تهیه کنید اما خبری نیست یعنی صادقانه رفتار

نمی‌کنند.

گرجی بیان کرد: از دولت انتظار داریم برای تأمین شکر، روغن و آرد که در داخل موجود است اقدام کند و آن را به قیمت متعادل در اختیار تولیدکننده قرار دهد. اگر اجازه دهند خودمان قیمت‌گذاری کنیم می‌توانیم بر اساس بازار عرضه و تقاضا این وضعیت را ساماندهی کنیم و اگر دیدیم کالایی گران است و مردم نمی‌خرند خط تولید را عوض کرده و بر اساس نیاز مردم تولید می‌کنیم و کارها ساماندهی می‌شود.

بخشنامه‌های متعدد غیر کارشناسی موجب بی‌اعتمادی تولیدکننده

علیرضا کشاورز قاسمی رئیس اتاق بازرگانی که خود دستی بر تولید دارد از بی‌اعتمادی به مسئولان دولتی می‌گوید و اعتقاد دارد اگر صداقت باشد می‌توان مشکلات را کمتر کرد.

وی با آسیب‌شناسی مشکلات تولید گفت: اولین انتظار ما از دولت ایجاد اعتماد است که به‌عنوان سرمایه اجتماعی مورد بی‌توجهی قرار گرفته است.

کشاورز قاسمی یادآور شد: اگر مردم به دولت اعتماد نکنند و تعهدات بخش دولت محقق نشود هیچ کاری جلو نمی‌رود و ما تولیدکنندگان انتظار داریم مسئولان دولتی، رئیس‌جمهور و وزرای صنعت و امور اقتصادی به عهد خود وفا کنند.

رئیس اتاق بازرگانی قزوین گفت: بر اساس بند ۵ مصوبه ۱۶ هیئت‌وزیران مقرر بود صاحبان کالا بتوانند برای باقیمانده ارز خود تعیین تکلیف کنند و کسانی که هفت‌خوان را سپری کرده‌اند دیگر با مانعی روبرو نشوند اما در همین ۵ ماه اخیر آن‌قدر بخشنامه صادر کرده‌اند که ما بی‌اعتماد شده‌ایم.

کشاورز قاسمی تصریح کرد: امروز وقتی مسئولان از بسته حمایت از تولید می‌گویند ما که در صحنه هستیم باور نمی‌کنیم و اعتماد نداریم زیرا در عمل هیچ تغییری رخ نمی‌دهد و برعکس ریسک سرمایه‌گذاری هر روز بالاتر می‌رود.

وی با ارائه راهکار برای حل مشکلات تولید می‌گوید: جلوگیری از صدور بخشنامه‌های غیر کارشناسی، اعتمادسازی، ثبات در قوانین و بخشنامه‌ها و کاهش ریسک

بخشنامه‌های دولتی برای تسهیل امور اقدام شده است و در عرصه گمرک هم برخی دستورالعمل‌ها اصلاح شده تا ترخیص کالا روان و تسریع شود البته در این میان ۲۵ قلم کالای اساسی مشمول این دستورالعمل نشده و برای بقیه کالاها شش ماه تنفس داده می‌شود.

حبیبی بیان کرد: با هماهنگی سازمان صنعت و بانک مرکزی کسانی که در سامانه نیما ثبت‌نام کنند با تعیین تکلیف وضعیت خود می‌توانند ارز را خریداری کرده و سریع‌تر نیاز خود را تأمین کنند و به تدریج شرایط روان‌تر خواهد شد.

وی ضمن تأیید بالا رفتن ریسک سرمایه‌گذاری در تولید اظهار داشت: هرچند شرایط تحریم‌ها کمی ریسک را افزایش داده اما در کنار آن صادرات وضعیت بهتری پیدا کرده است.

معاون اقتصادی استانداری قزوین یادآور شد: امروز صادرات بهتر شده البته شاید گفته برخی تولیدکنندگان هم درست باشد که تأمین مواد اولیه برای تولید بیشتر کمی دشوار شده به‌ویژه در مواد پتروشیمی با تأخیر در تحویل مواد مواجهیم که این موارد به بورس و وزارت اقتصاد منعکس شده تا راهکاری اتخاذ شود.

حبیبی گفت: کاهش بروکراسی در شرایط خاص کنونی ضروری و مستلزم سازوکار مدون است که در حال اجراست و اگر اجرا شود می‌تواند به تسهیل در امور منجر شود. وی اضافه کرد: فعالیت‌های ما بر اساس سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و برنامه‌های دولت است و تکیه بر توان داخلی را محور کار قرار داده‌ایم هرچند تحریم‌ها مشکل ساز شده اما یک فرصت هم برای صنعت و تولید ایجاد شده تا بتوانیم نیاز ۸۰ میلیون جمعیت کشور و همسایه‌های خود را تأمین کنیم که این کار با تقویت تولید و اشتغال محقق می‌شود.

حمایت از تولید واقعی باشد/ بازار را به بخش خصوصی بسپارید

بدیهی است عبور از شرایط کنونی رکود اقتصادی، رفع موانع تولید و کمک به اشتغال و حمایت از سرمایه‌گذاران بخش تولید نیازمند تغییر رویکرد دولتمردان و همراهی واقعی با تولید است.

در این میان کاهش قوانین دست و پاگیر و بروکراسی، روان‌سازی امور، تأمین مواد اولیه به قیمت متعادل، تأمین ارز تولیدکنندگان و استفاده از دیدگاه کارشناسی بخش خصوصی ضروری است تا به‌دوراز شعارزدگی و سخنرانی‌های بدون پشتوانه با کمک مردم، مسئولان و تولیدکنندگان در مسیر رفع موانع و روان‌سازی بخش تولید گام برداشت.

و فرایند واردات بسیار طولانی و سخت شده و به کاهش کیفیت و میزان کالا منجر شده است. موسوی اضافه کرد: بیش از ۴ ماه کالای وارداتی ما در گمرک معطل مانده و در کنار افزایش مواد اولیه تا ۴۰ درصد اجازه نداریم قیمت محصول لبنی خود را افزایش دهیم و این روند منطقی و منصفانه نیست.

وی اظهار داشت: آزاد کردن قیمت بازار در بخش محصولات لبنی، جلوگیری از انبار کردن کالا و صادرات شیر خشک، جلوگیری از دونه‌ری بودن ارز و تخصیص ارز به تولیدکننده واقعی از راهکارهای رفع موانع تولید است.

معاون استاندار: کاهش بروکراسی و روان‌سازی امور را عملیاتی کرده‌ایم

منوچهر حبیبی معاون اقتصادی استانداری قزوین ضمن تأیید مشکلات عدیده تولیدکنندگان از اقدامات انجام‌شده برای کاهش موانع تولید خبر داد و اظهار داشت: آنچه واحدهای تولیدی را آزار می‌دهد تأمین مواد اولیه وارداتی است که تحت تأثیر شرایط تحریم بین‌المللی قرار گرفته است.

حبیبی تصریح کرد: بالا رفتن نرخ ارز و شناور بودن قیمت، دستورالعمل‌های متعدد و مشکلات گمرکی از دیگر موانع تولید است که تلاش کرده‌ایم در حد اختیارات خود مسائل را برطرف کنیم.

وی اظهار داشت: خوشبختانه با اصلاح برخی از

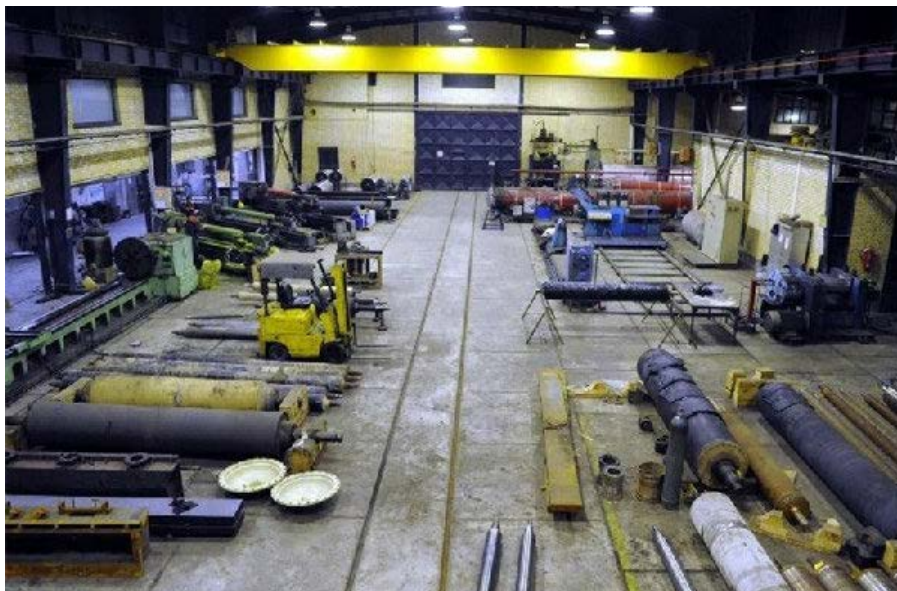
سرمایه‌گذاری می‌تواند بستر ساز رفع موانع شود. کشاورز قاسمی خطاب به مسئولان دولتی اظهار داشت: تولیدکننده را به حال خود بگذارید خودمان می‌توانیم مشکلات را حل کنیم.

قیمت بازار توسط تولیدکنندگان تعیین نشود نه دولت

حسن موسوی مدیر خرید واحد تولید فرآورده‌های لبنی در تشریح مشکلات واحد گفت: روزانه ۵۰ تن شیر تهیه می‌کنیم و برای ۴۰۰ نفر شغل ایجاد کرده‌ایم اما این روزها نوسان قیمت ارز این واحد را دچار بحران کرده است. وی بیان کرد: برای خرید شیر خام دچار مشکل شده‌ایم زیرا به دلیل تفاوت قیمت ارز برخی از شرکت‌ها شیر را خریداری کرده و احتکار می‌کنند و قیمت‌ها ۴۰ درصد افزایش یافته است.

موسوی تصریح کرد: رقابت سنگینی بین تولیدکنندگان ایجاد شده است و مصرف‌کنندگان نیز کاهش یافته‌اند و باید در این میان دولت با جدیت وارد کار شود. مدیر خرید این واحد تولیدی یادآور شد: دولت باید بازار را آزاد بگذارد تا میزان عرضه و تقاضا آن را کنترل کند و در شرایطی که در داخل نیاز داریم نباید محصولات مهم صادر شود.

وی گفت: هزینه بسته‌بندی تا سه برابر افزایش یافته

خسارت واردات چرم به صنعتگر داخلی تولید کننده ها: واردات ممنوع شود

واردات بی رویه چرم و نیز قاچاق این کالا به تولیدکنندگان این محصول خسارات فراوانی وارد کرده است و آن ها خواهان اعمال تعرفه بالا و یا ممنوعیت ورود این کالا به کشور هستند.

محمدی یکتا

از ابتدای سال ۹۷ و با نام گذاری این سال به نام «حمایت از کالای ایرانی»، که در واقع در راستای حمایت از اقتصاد مقاومتی صورت گرفت، بر انگیزه تولیدکنندگان در تولید افزود و از طرف دیگر مردم و مسئولان را برای جراحی اقتصاد کشور فراخواند.

در این بین وظیفه مسئولان رفع موانع تولید به عنوان اصلی ترین راهکار برای حمایت از کالای ایرانی بر کسی پوشیده نیست، در واقع توقع تولید کننده از مسئولان رفع موانع پیش روی آن ها است، که در استان تهران در این خصوص چندین جلسه کارگروه رفع موانع تولید تشکیل و در آن تصمیماتی نیز اتخاذ شد.

یکی از موانع تولید که قطعاً انتظار از مسئولین رفع آن بوده است، جلوگیری و یا اعمال تعرفه واردات برای کالاهایی مرغوب است که در داخل در حال تولید بوده و بازار مناسبی را نیز در این زمینه دارد.

چرم تولیدی کشور به دلیل واردات بی رویه روی دست تولیدکننده می ماند

اما در این شرایط مشاهده می شود، که برخی کالاهایی که در داخل کشور، آن هم با کیفیت بالا تولید می شود، در حال صدمه دیدن فراوان در پی واردات بی رویه کالاهای خارجی است، یکی از این کالاها که در استان تهران شاهد آسیب رسیدن به تولید در پی واردات هستیم، چرم است.

یکی از تولیدکنندگان صنعت چرم که در یک شهرک صنعتی در جنوب استان تهران فعالیت دارد، قاچاق چرم مصنوعی با کیفیت پایین به داخل کشور را از مهم ترین مشکلات تولیدکنندگان چرم دانست و اضافه کرد: متأسفانه قاچاق چرم مصنوعی، با کیفیت و قیمت پایین به کشور همچنان ادامه دارد و پیگیری های تولیدکنندگان و فعالان این صنعت برای جلوگیری از این امر کارساز نبوده است، گاهی شاهد واردات چرم از طریق گمرک نیز هستیم و این موضوع صدمه بسیار زیادی به تولید چرم در داخل کشور وارد کرده است.

وی ادامه داد: انبوه تولید چرم به دلیل رغبت مصرف کننده به قیمت پایین تر و نابسامانی بازار روی دست تولیدکننده می ماند و عملاً برنامه ریزی مناسبی برای صادرات هم مشاهده نمی شود و باید اعتراف کنیم، خبری از بازار خوب

نیاید به راحتی بازار ۸۰ میلیونی داخل کشور را در اختیار اجناس خارجی قرار دهیم.

وی بر ایجاد شرایطی برای استفاده مردم از تولیدات داخلی و رشد اشتغال در کشور تأکید کرد و گفت: باید در داخل کشور و استان تهران مشخص شود، که توان تولید چه تعداد از کالاهای مورد نیاز را در داخل داریم و به ویژه در خصوص کالاهای مصرفی مانند چرم، که کالای استراتژیک نیست، نیازی به واردات نداریم و باید در خصوص ممنوعیت کالاهایی که مشابه آن ها در داخل کشور تولید می شود اقدام کرد.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: قطعاً بی تدبیری در خصوص عدم حمایت از صنعت داخلی به نابودی و تضعیف آن صنایع کمک کرده، به وابستگی به بازارهای بین المللی منجر شده و به امنیت ملی کشور آسیب وارد می کند.

چرم وارداتی در واقع فرآوری شده چرم خام صادراتی است و کیفیت لازم را ندارد

یکی از اساتید اقتصادی دانشگاه که در زمینه مشکلات صنعتگران چرم تحقیقاتی داشته است، گفت: سازمان توسعه تجارت معمولاً هر سال و یا گاهی طی چند ماه، قوانینی برای حمایت از تولید و تجارت داخلی وضع

سال های پیش نیست و تولیدات روی دست تولیدکننده می ماند و به همین دلیل بسیاری از ظرفیت های تولید عملاً به کار گرفته نمی شود.

این فعال صنعت چرم که به دلیل نداشتن مجوز مصاحبه از هیات مدیره نخواست نامش فاش شود، گفت: بسیاری از تولیدات وارداتی استانداردهای جهانی را رعایت نکرده و در واقع اجناس مصنوعی است که به سوی کشور ما سرازیر شده و موجب وارد شدن لطمات فراوان به صنعت چرم طبیعی در استان تهران و دیگر نقاط شده است.

وی با بیان این که بازار اروپا و نیز آسیای میانه را نیز به دلیل بی دقتی در برندسازی به راحتی از دست دادیم، گفت: بارها به مسئولین مرتبط صنعت، معدن و تجارت مشکلات موجود را گوشزد کردیم، اما در عمل تحرکی برای حفظ بازار داخل مشاهده نشده است.

نیاید بازار ۸۰ میلیونی داخلی را به راحتی به چرم وارداتی داد

سید حسین نقوی حسینی نماینده مردم ورامین در مجلس شورای اسلامی نیز ضمن انتقاد از ورود کالاهایی که مشابه آن ها در داخل کشور تولید می شود، اظهار داشت: در شرایطی که ارز به سختی وارد کشور می شود و از طرفی نیز شعار سال حمایت از کالای داخلی است،

حاضریم از طریق مکاتبه با معاون اول رئیس جمهور واردات چرم را ممنوع کنیم

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار تهران در خصوص ممنوعیت ورود چرم به کشور، گفت: ما از خسارات ناشی از واردات چرم به تولیدکنندگان این صنعت اطلاعی نداشتیم. محمد امامی امین افزود: حاضریم، در صورتی که هیات مدیره اتحادیه تولیدکنندگان چرم در استان تهران نامه ای مبنی بر ورود خسارات ناشی از واردات چرم به داخل کشور به این صنعت به استانداری تهران بنویسند، از طریق مکاتبه استاندار تهران با معاون اول رئیس جمهور و وزیر صمت، ممنوعیت واردات چرم به داخل کشور تقاضا شود.

این اظهارات در حالی صورت می گیرد، که طبق قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات های مستقیم» ابلاغیه سال ۹۱، وزارت صمت، معدن و تجارت موظف است با همکاری سازمان ها، انجمن ها، اتحادیه (سندیکا) های تولیدی و خدماتی مرتبط، هر شش ماه یک بار فهرست کالاهای، تجهیزات، لوازم و فرآورده های ساخت داخل و ظرفیت تولیدی آنها را استخراج کند و به طور رسمی در دسترس دستگاه های ذی نفع این قانون و عموم مردم قرار دهد.

طبق این قانون وزارت صمت، خود می بایست طبق این قانون هر ۶ ماه یک بار توانمندی های داخلی را رصد کرده و حاصل این پایش را به دیگر دستگاه ها، از جمله استانداری ها و نیز مردم اطلاع دهد، اما به نظر می رسد، این اتفاق نیفتاده است.

حال با توجه به نام گذاری سال، به نام «حمایت از کالای ایرانی» به نظر می رسد، باید راه های بهتر و سریع تری برای کاهش مشکلات تولیدکنندگان در نظر گرفته شود، این اقدام سبب حفظ اشتغال موجود در جامعه و استفاده بهینه از ظرفیت های داخلی می شود.

حمایت از کالای تولید ملی، در تمام دنیا یک امر اثبات شده است و حال نباید اجازه داد، چرخ سنگین مشکلات ناشی از واردات کالاهای بی کیفیت خارجی، کارگران ایرانی را بیکار و سرمایه گذاران و صنعتگران داخلی را دلسرد کند.

واردات بی رویه عاملی خانمان سوز در ایجاد مشکلات برای صنعتگران چرم است

دبیر مجمع نمایندگان استان تهران نیز معتقد است، که مجلس شورای اسلامی باید در جلوگیری از واردات بی رویه و قاچاق کالا نظارت بیشتری بر دولت داشته باشد و افزود: در صورت نیاز می بایست، قانون سخت گیرانه ای در راستای حمایت از تولیدات داخلی و وضع تعرفه سنگین برای واردات کالاهایی که مشابه آن در داخل تولید می شود به تصویب برسد، همچنین مجلس باید در بحث تأمین نقدینگی و تخصیص ارز مورد نیاز صنایع داخلی از جمله صنعت چرم به کمک این صنعت بیاورد و دولت را مکلف به حمایت از تولیدکنندگان داخلی کند.

محسن علیجانی زمانی گفت: البته عوامل متعددی در مشکلات صنعت چرم دخیل است، که از آن جمله می توان وارداتی بودن مواد اولیه صنعت چرم، از جمله رنگ، رزین، پیه، مواد ساخت و ساز مصنوعات چرمی و عملکرد بسیار کند گمرک کشور در ترخیص مواد اولیه را نام برد، اما نمی توان خسارات واردات بی رویه و قاچاق کالا و مصنوعات چرمی به صنعت چرم را نادیده گرفت، قاچاق و واردات بی رویه عاملی خانمان سوز در از بین بردن تولید داخلی است، که باید تصمیمات اساسی در مقابله با آن گرفته شود.

وی افزود: نوسان قیمت ارز در ماه های اخیر نیز از دیگر عواملی است، که به صنعت چرم کشور، مانند دیگر صنایع صدمه وارد کرده، چرا که اغلب ماشین آلات و تکنولوژی این صنعت همچون مواد اولیه وارداتی است و نوسان ارز و تأمین ارز لازم برای واردات این اقلام مورد نیاز صنعت چرم را دچار چالش کرده است، چرا که تولیدکنندگان باید ارز مورد نیاز خود را از بازار ثانویه تهیه کنند.

نماینده مردم شهرستان های تهران، پردیس، ری، اسلامشهر و شمیرانات در مجلس شورای اسلامی عدم وجود برندینگ در صنعت چرم و نیز نبود شبکه توزیع پیشرفته در این صنعت را از دیگر مشکلات اساسی تولیدکنندگان چرم دانست و خواستار همراهی مسئولین و تولیدکنندگان برای رفع آن شد.

و تعرفه های واردات و صادرات را تغییر می دهد و در این زمینه تغییراتی در خصوص تعرفه های واردات چرم نیز اعمال می شود، اما مسائلی در خصوص قاچاق نیز در این زمینه وجود دارد، یعنی واردات را ممنوع می کنند، اما در قالب یک کالای دیگر وارد کشور می شود.

محسن ممیزی گفت: این موارد را نمی توان نادیده گرفت، از طرفی چرمی که وارد کشور می شود، کیفیت داخل را ندارد، بسیاری اوقات چرم های داخل کشور در حالت سالامبور که حالتی است، که پشم و کثیفی های آن ها زدوده شده صادر و در کشورهایی مانند ترکیه و ایتالیا فرآوری می شود و سپس همین چرم به داخل کشور ما باز می گردد، یعنی این چرم وارداتی اغلب چرم خود ایران است، که به صورت سالامبور خارج و به صورت مصنوعات چرمی وارد کشور می شود.

وی گفت: ما به دلیل این که مواد اولیه رنگ سازی قیمت بالایی دارد و در خرید آن ها به دلیل تحریم ها محدودیت داریم، نمی توانیم سالامبور را به خوبی فرآوری کنیم. این استاد دانشگاه با بیان این که قطعاً کیفیت چرم های داخلی بالاتر از چرم های وارداتی است، گفت: اما قیمت تمام شده چرم داخلی به دلیل عدم بهره وری بالاتر از وارداتی ها است.

ممیزی اضافه کرد: باید تعرفه های واردات بالا برود، تا بتوان از تولید داخلی در مقابل هجوم بی رویه مصنوعات چرمی خارجی حمایت کرد.

وی گفت: یکی از مباحثی که پیش از این مطرح شد، این بود، که روی صادرات سالامبور تعرفه بگذارند، تا سالامبور به عنوان یک محصول خام صادر نشود و انگیزه صادر کننده سالامبور کاهش یافته و محصول نهایی صادر شود و این تعرفه در داخل کشور در صندوقی نگهداری شده و در صنعت چرم سازی در قالب بازسازی و نوسازی ماشین آلات و تسهیلات بانکی هزینه شود، این تعرفه گذاشته و پول آن از صادر کننده سالامبور دریافت شد، اما پول به چرم سازها به دلیل عدم وجود صندوقی با ساز و کار قانونی لازم بازنگشت، در واقع چرم سازان پولی را دادند، که دیگر نتوانستند، آن را پس بگیرند.

بررسی موانع پیش روی تحقق سیاست های اقتصاد مقاومتی - ۷/تهران

راهکارهای کوتاه مدت پاسخگو نیست

چالش تامین مواد اولیه در گلستان

تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی گلستان چالش تامین ارز، مواد اولیه و بالاتکلیفی را حاصل تصمیمات عجولانه دولت می دانند و معتقدند راهکارهای کوتاه مدت پاسخگوی نیاز بازار نیست.

زهره ایهامی

با افزایش قیمت ارز، دولت دست به کار شد و برای کاهش التهاب بازار سیاست های پولی و ارزی را به اجرا گذاشت، سیاستی که به گفته فعالان اقتصادی بیش از هر چیز بالاتکلیفی را رقم زده و تولیدکنندگان را با چالش تامین مواد اولیه و ارز مواجه کرده است. فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان گلستان معتقدند نوسانات قیمت ارز و برنامه های کوتاه مدت دولت و تغییرات لحظه ای این تصمیمات برای مقابله با التهاب قیمت ارز در بازار، حاصلی جز بالاتکلیفی برای فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان نداشته است.

یک فعال اقتصادی و تولیدکننده گلستانی در خصوص شرایط فعلی تولید در استان اظهار کرد: در شرایط فعلی آن چه بیش از همه تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی را دچار چالش کرده، تصمیمات عجولانه بخش های دولتی است.

حمید دامغانی افزود: دولت در سال های گذشته هم اشتباهاتی داشته که به اشتباهات خود پی برده اما متأسفانه این اشتباهات مدام تکرار می شوند و دولت همچنان بر گرفتن تصمیمات آنی برای بخش اقتصادی اصرار دارد و مکرر بخشنامه ابلاغ می کند بدون آن که نظر بخش خصوصی را بپرسد.

تصمیم های دولت به بخش تولید و بازار صدمه وارد می کند

وی با بیان این که تصمیمات دولت به بخش تولید و بازار صدمه وارد کرده و می کند، گفت: تصمیمات عجولانه دولت تمام فعالان اقتصادی را بالاتکلیف گذاشته است؛ بخش تولید نمی داند تولید داشته باشد یا نداشته باشد، اگر تولید کند آیا می تواند مواد اولیه را با همان قیمت یا چند درصد بالاتر تامین کند، همه این ها باعث شده فعالان اقتصادی

سود بالا سوق داد، تصریح کرد: این تصمیم ها باعث شد بخشی از فعالان اقتصادی که با کمک گرفتن از صراف های ها، مواد اولیه وارد می کردند فلج شوند و مابقی هم بالاتکلیف بمانند.

وی بیان کرد: در شرایط کنونی ارز در اختیار شرکت هایی است که یا دولتی هستند و یا وابسته به دولت که آن ها هم از دادن ارز به فعالان اقتصادی خودداری می کنند و شرکت های کوچک و متوسط هم که نیاز به ارز دارند بدون مواد و خرید مانده اند.

دامغانی با اشاره به این که بخشی از مواد اولیه خریداری شده توسط تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی در گمرک دپو شده است، گفت: به دلیل مصلحت هایی که ما فعالان اقتصادی از آن بی اطلاع هستیم، مواد اولیه خریداری شده از گمرک ترخیص نمی شود تا مواد اولیه وارد کارخانه شده و منجر به تولید شود.

وی در پاسخ به این که راهکاری برای بهبود شرایط فعلی وجود دارد، اظهار کرد: اگر به طور ساختاری به موضوع نگاه کنیم بهترین کار پایدار نگه داشتن نرخ ارز توسط بانک مرکزی است تا از نوسان پیدا نکند؛ اما اگر راهکار کوتاه مدت مدنظر است که دولتمردان در این حوزه تبحر دارند و التهاب کنونی بازار حاصل این تصمیمات است.

دامغانی متذکر شد: دولت باید برای حل موضوع با مشورت گرفتن از فعالان واقعی بخش خصوصی نه کسانی که با رانت خودشان را به عنوان بخش خصوصی معرفی می کنند، به دنبال راهکارهای بلندمدت باشد.

بخشنامه های مکرر مانع تصمیم گیری و برنامه ریزی فعالان اقتصادی شده

در ادامه، نائب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گرگان بخشنامه های مکرر دستگاه های اجرایی را مانع تصمیم گیری و برنامه ریزی فعالان اقتصادی می داند.

امیر یوسفی ب اظهار کرد: با تغییر در قیمت ارز و نوسانات ارزی تمام برنامه ریزی های بخش تولید و تجارت بهم ریخت و خود به خود واحدهای تولیدی دچار مشکل شدند. وی با اشاره به این که با افزایش قیمت ارز، چالش سرمایه در گردش واحدهای اقتصادی افزایش و قدرت خرید آن ها کاهش یافته است، گفت: پس از افزایش نرخ ارز واحدهای تولید مواد اولیه را نقد و اقساط تهیه می کردند اما در شرایط فعلی تمام خریده نقدی انجام می شود و بازهم تضمینی برای تحویل جنس در موعد مقرر وجود ندارد.

چه در بخش تولید و چه در بخش کسب و کار بالاتکلیف بمانند.

این تولیدکننده گلستانی ادامه داد: مجلس شورای اسلامی با تصویب قانون بهبود فضای کسب و کار دولت را مکلف کرده است پیشنهادات بخش خصوصی را برای تصمیم گیری لحاظ کند.

دیه گفته دامغانی در حال حاضر نه تنها قانون اجرا نمی شود بلکه نظر خصوصی هم مهم نیست و مسئولان هم تصمیماتی می گیرند که امروز بازار و تولید را فلج و فردا هم سایر بخش های اقتصادی و اجتماعی را درگیر می کنند.

این فعال اقتصادی از اعلام اختصاص ارز چهار هزار و ۲۰۰ تومانی به عنوان تصمیم غیرکارشناسانه نام برد و اضافه کرد: این تصمیم غیرکارشناسانه پشتوانه اجرایی نداشته؛ هم قیمت کالاها را افزایش داد و هم قاچاق اعلام شدن خرید و فروش ارز در بازار و صراف های ها، باعث شد بر خلاف اتفاقاتی طبیعی بازار اقتصاد زیرزمینی به وجود بیاید.

وی با بیان این که تصمیم های دولت عده ای را بیکار کرد و بخشی را هم به سمت فعالیت های زیرزمینی با

تولیدی و اقتصادی استان با مشکل تامین مواد اولیه مواجه هستند.

این فعال اقتصادی مشخص نبودن سیاست های ارزی دقیق را دلیل شرایط فعلی دانست و ادامه داد: کالاها گروه بندی می شوند و در فاصله کوتاه کالاها در داخل گروه بندی ها جابه جا می شوند و در نتیجه اولویت تخصیص ارز تغییر می کند؛ کما این که مراحل ثبت سفارش هم بسیار پیچیده و طولانی شده است.

وی اضافه کرد: مراحل پیچیده و طولانی ثبت سفارش، تخصیص ارز و تامین ارز باعث شده بسیاری از فعالان اقتصادی و تولید کنندگان ترجیح بدهند ارز را از بازار آزاد تهیه کنند.

مبصری از تامین ارز برای واردات و دسترسی به مواد اولیه به عنوان چالش عمده فعالان اقتصادی نام برد و تصریح کرد: این روزها سوال اساسی این است که چرا قیمت بسیاری از محصولات افزایش یافته بدو این که موضوع ریشه یابی شود؛ بنده معتقدم کاهش تولید عامل اصلی گرانی است.

وی با تاکید بر این که تصمیم گیری در شرایط بحران سخت است، متذکر شد: یکی از عواملی را که بازار را تحت تاثیر قرار داده تغییرات مداوم بخشنامه ها و سیاست های ارزی دولت است؛ دولت در ابتدا تصمیمی را گرفته و هم اکنون در حال تعدیل و چکش کاری است.

همانطور که فعالان اقتصادی استان گلستان محطّر کردند، حل شرایط فعلی راهکار فوری ندارد و نیازمند طرح نجات ملی هستیم تا بین دولت و تولید کنندگان و بخش خصوصی مفاهیمه اتفاق بیفتد؛ تصویب لایحه و طرح برای حل موضوع حداقل به یکی دو سال زمان نیاز دارد پس چاره ای نداریم جز آن که دولت و بخش خصوصی پای میز مذاکره بنشینند و برای حل مشکل چاره اندیشی کنند.

وی تاکید کرد: تا این باتکلیفی ها ادامه داشته باشد و به یک ثبات نرسیم، تولید کننده هم نمی تواند تصمیم گیری کند و در این شرایط هم تولید کننده و هم مصرف کننده در باتکلیفی باقی می ماند.

وی ادامه داد: هم اکنون خود تحریمی ها بیش از تحریم های خارجی آزار دهنده است؛ وزارتخانه ها هم باتکلیف هستند و نمی دانند برای آینده چه تصمیمی بگیرند.

به گفته یوسفی اگر دولت روی تصمیم های خودش برنامه اصولی و درستی را ارائه کند باتکلیفی تولید کننده و مصرف کننده پایان می یابد و شرایط تولید و مصرف بهبود می یابد.

چالش تامین مواد اولیه به دلیل شفاف نبودن سیاست های ارزی

یوسفی دولت را مقصر اصلی شرایط فعلی می داند و باتکلیفی تولید کننده و مصرف کننده را حاصل ابلاغ بخشنامه های مکرر در حوزه اقتصادی اعلام می کند نکته ای که فعال اقتصادی دیگری آن را به تعبیر دیگری بیان می کند.

یک تولید کننده و فعال اقتصادی گلستان گفت: مشکلاتی که امروز واحدهای تولیدی گلستان با آن مواجه هستند به علاوه مشکلاتی است که از قبل وجود داشته است.

رضا مبصری چالش تامین سرمایه در گردش و منابع برای توسعه و تجهیز واحدهای تولید و اقتصادی را به عنوان چالش های گذشته نام برد و افزود: مشکلات قبلی همچنان به قوت خود باقی است و مشکلات جدید که عمدتاً ناشی از تحریم های اخیر است به آن ها افزوده شده است.

به گفته وی تاثیر روانی تحریم های اخیر دسترسی به مواد اولیه را بسیار سخت کرده است و تقریباً تمام واحدهای

رئیس کارگروه بخش کشاورزی اتاق بازرگانی ایران با اشاره به این که بعضی از مواد اولیه در ماه های اخیر بیش از دو برابر افزایش قیمت داشته اند، ادامه داد: افزایش قیمت مواد اولیه به طور قطع و یقین افزایش قیمت تمام شده را به همراه دارد و در چنین شرایطی تقاضای خرید کاهش می یابد.

وی اضافه کرد: وقتی تولید کننده نتواند کالای خود را در بازار به فروش برساند و میزان تولید کاهش یابد خود به خود قیمت تمام شده کالا و خدمات افزایش می یابد و این دور تسلسل همچنان ادامه پیدا می کند.

یوسفی به دیگر چالش های پیش روی تولید کنندگان و فعالان اقتصادی اشاره و بیان کرد: دولت هر روز بخشنامه جدیدی را برای وزارتخانه ها ارسال و وزارتخانه ها هم بر اساس این بخشنامه ها موانعی را برای تصمیم گیری فعالان اقتصادی ایجاد می کنند.

وی تصریح کرد: بعضی از مواد اولیه ابتدا در لیست کالاهای اساسی قرار داشته و به آن ها ارز چهار هزار و ۲۰۰ تومانی تخصیص می یافت اما بعداً از لیست کالاهای اساسی خارج شده و در لیست ثانویه قرار گرفته اند و بخش قابل توجهی از مواد اولیه در گمرکات به دلیل همین تغییرات و پرداخت ما به تفاوت ارز چهار هزار و ۲۰۰ تومانی و ارز بازار آزاد، باتکلیف مانده اند.

وی با اشاره به این که این موضوع به چالشی اساسی در تامین مواد اولیه تولید منجر شده است، گفت: اگر این مسیر به همین شکل ادامه یابد و دولت برای حل این معضل راهکار اساسی ارائه ندهد تولید کنندگان به زودی زمین گیر می شوند.

این فعال اقتصادی با تاکید بر این که دولت باید صدور بخشنامه های جدید در این حوزه را متوقف کند، افزود: امروز تصمیم گیری انجام می شود و فردا با یک بخشنامه جدید، بخشنامه قبلی ملغی می شود.

زمزمه های تلخ برای طلای سرخ افغانستان را جدی بگیرد

تولید انبوه، قاچاق پیاز زعفران به افغانستان و واردات موضوعاتی است که زنگ های خطر را برای دومین تولید کننده زعفران ایران به صدا در آورده است.

فاطمه رازی

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Ramin Saffari

کشاورزان پاسخ های روشنی برای آن داشته باشند.

هیچ بخشنامه یا مصوبه ای در این باره ندیده ام

معاون تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی درباره چنین مصوبه ای اظهار بی اطلاعی می کند و می گوید: وقتی پارامترهای گوناگون این محصول را در کنار یکدیگر بگذارید متوجه می شوید که واردات این محصول بی معنی است.

مهدی عصمتی پور اعلام می کند: بیش از ۹۵ درصد از زعفران جهان در ایران تولید می شود، و اگر چنین اتفاقی بیفتد، نه تنها کشاورزان بلکه صادرکنندگان ما را نیز دچار مشکل می کند.

وی ادامه می دهد: هرچند ایران تولیدکننده اصلی این محصول است، اما ارزش افزوده این محصول نصیب کشورهایی مانند اسپانیا (بزرگترین واردکننده زعفران ایران) می شود، یعنی سودش را این کشور می برد، چراکه با شیوه های مدرن آن را بسته بندی کرده توزیع می کند. وی بیان داشت: بیشترین زحمت برای طلای سرخ در ایران کشیده می شود چراکه برای به دست آوردن یک کیلوگرم زعفران خشک باید کشاورزان ساعات ۱۷۰ هزار دانه گل را از کلاله جدا و با حساسیت بالایی خشک کنند.

وی در این باره اظهار نظر بیشتری نمی کند اما معتقد است واردات زعفران به ایران طرحی نیست که توجیه ارزی و اقتصادی داشته باشد.

همان طور که این مسئول وجود چنین مصوبه ای را غیر قابل باور می داند، عده ای از مسئولان در ۳۰ تیرماه ۹۶

خراسان رضوی قرار دارد.

وی ادامه می دهد: زعفران این استان به کشورهای از جمله آلمان، استرالیا و کشورهای حاشیه خلیج فارس صادر می شود.

تمام این اطلاعات نشان می دهد، تولید این محصول استراتژیک در استانی مانند خراسان جنوبی امروز امید تعداد زیادی از آنهایی است که یک سال را چشم به زمین دوخته اند و با خون دل در این شرایط خشکسالی این گل را پرورش داده اند تا آنها را از مهاجرت منصرف کند و دلشان را خوش کند به خرید تضمینی که قولش را مسئولان برای کنترل بازار داده اند.

در این روایت شیرین تلخی های زخم های خشکسالی کم نبود که زمزمه های واردات زعفران هم به آن اضافه شده است.

۱۶ تیر ۹۶ بود که تعدادی از رسانه ها تیرهای شکه کننده ای زدند «واردات زعفران و پودر زعفران مجاز شد» این در حالی بود که اوایل همان ماه در سال گذشته وزیر صنعت، واردات کالاهای مشابه داخلی را حرام اعلام کرده بود. غافل از اینکه وزارتخانه تحت مدیریتش طی مصوبه ای واردات زعفران و پودر آن را جزو لیست ممنوع الواردی ها قلمداد نکرده بود.

از مصائب تولید، فروش و صادرات محصولات کشاورزی هر چه بگوییم باز هم کم است، چراکه در بجهوه ای انتشار این خبر برای محصولی که با تولید بیش از ۳۲۰ تن در سال مقام اول در دنیا را به ایران داده است، عده ای پرسیدند مگر واردات چه اشکالی دارد؟؟؟ سوالی که شاید تعداد زیادی از

در حالی که هنوز سرنوشت برند سازی زعفران ایران در جهان مشخص نشده بود، خبر قاچاق پیاز زعفران ایران به کشورهای دیگر از جمله افغانستان تن باغدارانمان را تب دار کرد، و هنوز لرز این تب التیام نیافته بود که خبر مجاز شدن واردات زعفران و پودر آن در تیرماه سال ۹۶ صدای تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلای سرخ را درآورد، هرچند در پروسه اعلام این مصوبه خبر تکذیب آن هم منتشر شد، اما انگار هنوز زمزمه های «واردات زعفران چه اشکالی دارد؟» برای کشوری که خود ۹۸ درصد زعفران دنیا را تولید می کند، نقل محفل برخی از مسئولان کشور است.

رتبه برتر کیفیت زعفران در خراسان جنوبی

خراسان جنوبی از جمله استان هایی است، که بخش زیادی از تولید زعفران کشور را به خود اختصاص داده تا جایی که با فعالیت حدود ۳۶ هزار زعفران کار و تولید بیش از ۵۰ تن زعفران خشک توانسته رتبه دوم تولید طلای سرخ در کشور را از آن خود کند.

به گفته رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی زعفران این استان توانسته به لحاظ کیفیت و عطر رتبه نخست کشور را به دست آورد. رتبه ای که ثمره دسترنج قطره قطره جان زعفران کاران استان است چراکه با شرایط آبی این استان تولید باکیفیت در حقیقت یک عزم عاشقانه و توکل خاضعانه می خواهد.

هاشم ولی پور مطلق به این نکته نیز اشاره دارد که باوجود دریافت رتبه برتر کیفیت؛ خراسان جنوبی با ۱۵ هزار هکتار سطح زیر کشت در رتبه بندی میزان تولید بعد از

تولید زعفران جدی بگیریم، گفت: سوژه اصلی مربوط به همان قاچاق پیاز زعفران است که تا چند سال آینده خواهد توانست افغانستان را با شرایط آب و هوایی مساعد به یکی از رقبای اصلی ایران تبدیل کند.

زیاد بد نیست

اما در این میان مسئولان وزارت صنعت معدن و تجارت نظر متفاوتی دارند، رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی معتقد است باید نگاهمان را به این موضوع عوض کنیم چرا که ایران هم‌اکنون با کمبود آب مواجه است پس ما می‌توانیم به جای تولید مواد خام واردکننده آن باشیم به خصوص محصولات کشاورزی که امروز دغدغه زیادی را ایجاد کرده است. سعید بهشتی راد می‌گوید: ارزش افزوده و سود متعلق به کشوری است که فراوری انجام می‌دهد بنابراین ما نیز اگر بتوانیم بحث‌های فراوری و کارخانه‌هایی که با این تخصص راه‌اندازی می‌شوند را حمایت کنیم به این نتیجه می‌رسیم که زیاد هم بد نیست که واردات زعفران نیز داشته باشیم!!!

وی ایراد کار را در بازاریابی می‌داند و اعلام می‌کند: اگر موارد مربوط به بازاریابی را تخصصی دنبال کنیم و فراوری را با کیفیت مطلوب انجام دهیم باید گفت بسته‌بندی زعفران از تولید آن برابری سودآورتر خواهد بود.

وی با اشاره به کارخانه‌های فراوری زعفران که هم‌اکنون فراوری زعفران و صادرات آن را انجام می‌دهد می‌افزاید: نباید همیشه به موضوع واردات این محصولات باخشم نگاه کرد، چرا که این یک موقعیت مناسب برای بهره‌مندی از آب مجازی است.

هر چند تصمیمات دم بریده نتیجه‌اش را بعد از چند سال نشان می‌دهد، اما باید باور داشت دست‌هایی در پس پرده نمی‌خواهد که روی زعفران ایران سرخ بماند. اما به گفته مدیر طرح ملی تکاپو، لازم است تا فعالین صنعت زعفران با همکاری یکدیگر و در تعامل و مشارکت، با حضور در عرصه‌های بین‌المللی، ضمن رهبری تجارت زعفران در سطح جهان، هر چه بیشتر در سطح بین‌المللی حضور یافته و اقدام به بازار سازی و توسعه بازارهای بین‌المللی نمایند تا حتی در صورت وجود رقبای متعدد، تجارت زعفران و رهبری بازار زعفران همواره نزد ایران باشد.

به طور حتم این تصمیمات مهم برای کشاورزان استانی مانند خراسان جنوبی که تلاش مضاعفی در تولید دارند از بازخورد دو چاندانی برخوردار خواهد بود.

۳۵.۵ درصد از تولید ناخالص داخلی افغانستان را دربر می‌گیرد، اما در حقیقت ۸۰ درصد جمعیت افغانستان به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در بخش‌های کشاورزی و دامداری فعالیت می‌کنند.

واردات صحت ندارد، رقیب را باید شناخت

این نقیض‌ها نشان می‌دهد گاهی به جای حل شدن معادله صورت آن به کلی پاک می‌شود و به جای آن معادله دیگری مطرح می‌شود و امروز زعفران به این بلا دچار شده است.

رئیس اتاق بازرگانی خراسان جنوبی نیز با رد قطعی شدن موضوع واردات زعفران می‌گوید: این حرف به کل غلط است، با توجه به تمام شرایطی که در بحث زعفران داریم هیچ عقل سلیمی این را نمی‌پذیرد که زعفران را وارد کنیم.

احتشام با اشاره به این که واردات زعفران ۱۰۰ درصد تعرفه دارد اضافه می‌کند: امروز شما زعفران را در بازار خراسان جنوبی مثقالی ۲۸ هزار تومان می‌خرید اما این میزان با تعرفه باید مثقالی ۱۰۰ هزار تومان خریداری شود. بنابراین ماجرای واردات زعفران به‌طور کلی متغی است.

وی با تاکید بر اینکه باید افغانستان را در زمینه تولید و رقیب

آن را به این دلیل که ایران بزرگ‌ترین تولیدکننده زعفران است تکذیب کردند، اما در مقابل عده‌ای دیگر واردات زعفران را منوط به پرداخت تعرفه ۵۵ درصدی گمرک دانسته و عنوان کردند خود این مسئله موضوع واردات را تا حد زیادی کاهش می‌دهد.

لایه‌های پنهان ماجرا

زمانی که مسئولان کشور در حال دوئل بر سر واردات زعفران به ایران بودن در زیرپوست این کشور جریان ناسالم دیگری در حال انجام بود. «قاچاق پیاز زعفران» ترافدی که نه تنها تولیدکنندگان را از رده‌خاطر کرد بلکه صادرکنندگان را نیز وادار به اظهارنظر در این باره کرده است.

در اصل باید گفت با مطرح شدن این موضوع ذهن‌ها از موضوع بسیار حساس‌تری منحرف شد که می‌تواند ریشه به تیشه اعتبار زعفران ایران و برند ملی‌مان بزند.

در این ماجرا خراسان جنوبی به دلیل داشتن بیشترین مرز مشترک با کشور افغانستان در مظان اتهام قرار گرفت. هر چند عده‌ای به صراحت اعلام کردند خوب است شاید از این طریق کشت خشخاش کم شود، اما باید گفت طعم سودی که خشخاش به جیب قاچاقچیان می‌اندازد، با طعم سود زعفران متفاوت است.

البته این موضوع را یکی از مسئولان کشوری خردادماه امسال تشریح کرد: رضا تاز یکی، مدیر طرح ملی توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار وزارت کار با اشاره به اینکه وزارت زراعت افغانستان اعلام کرده که زعفران این کشور برای سومین سال به عنوان بهترین و باکیفیت‌ترین زعفران دنیا شناخته شده است، اظهار داشت: سال‌هاست که فعالان زعفران در خصوص پیدا شدن رقیبی تازه برای یکی از محصولات استراتژیک کشاورزی کشورمان، سخن می‌گویند.

مدیر طرح ملی تکاپو (توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار) وزارت کار تصریح کرد: صحبت از قاچاق پیاز زعفران، کشت و تولید زعفران در کشور افغانستان، هزار چند گاهی در میان اخبار مختلف به گوش می‌رسد و بیان آمارهای متفاوت، متناقض و گاه بدون سند و مدرک از تولید و کشت زعفران در افغانستان باعث نگرانی‌هایی شده است.

تاز یکی تاکید کرد: باید سعی شود که با اطلاعات مستند از فعالیت‌های انجام شده در کشور افغانستان در خصوص تولید زعفران، تصمیماتی مناسب برای مقابله با رقیب تازه وارد اتخاذ گردد.

وی ادامه داد: امروزه بخش کشاورزی افغانستان تنها حدود

صنعت نساجی تشنه مواد اولیه است

ضربه قاجاق بر پیکر تولید پوشاک

صنعت نساجی برای فعالیت خود به مواد اولیه از جمله پنبه، الیاف اکریک و رنگ های شیمیایی نیاز دارد که این کالاها مشمول ارز دولتی نمی شوند و نوسان ارز باعث شده تا این صنعت دچار مشکل شود.

محمدیاسر جواهری

صنعت نساجی یکی از قدیمی ترین صنایع کشور است که طی سال های گذشته به دلیل ورود بی رویه نخ دچار مشکل اساسی شد به صورتی که تنها ۳۰ درصد واحدهای تولید آن هم با ظرفیت پایین به کار خود ادامه دادند و امروز نیز به دلیل نوسانات ارزی و مشکل در تامین مواد اولیه ضربه های نهایی بر پیکر نیمه جان این صنعت زده می شود.

طی سال های گذشته به دلیل ورود بی رویه نخ و پارچه به کشور بسیاری از واحدهای نساجی کشور رویه تعطیلی رفت و کار به جایی رسید که واحدهای تولیدی برجسته کشور از جمله «مشهد نخ» با ۲۶ سال فعالیت خرداد سال گذشته تعطیل و پیگیری ها برای احیای این واحد ادامه دارد.

صنعت نساجی برای فعالیت خود به مواد اولیه ای از جمله پنبه، الیاف اکریک و رنگ های شیمیایی نیاز دارد که این کالاها مشمول ارز دولتی نمی شوند و نوسان ارز باعث شده تا قیمت مواد اولیه این بخش افزایش زیادی داشته باشد و طبیعی است این اقدام در محصول نهایی نیز تاثیر گذاشته و در نهایت موجب افزایش قیمت پوشاک و پارچه در بازار می شود.

صنعت نساجی می تواند رونق گیرد

در همین رابطه عضو انجمن نساجی ایران در گفتگو با خبرنگار مهر در خصوص وضعیت فعلی صنعت نساجی خراسان رضوی اظهار کرد: با توجه به بالا رفتن قیمت دلار دیگر قاجاق کالا توجیه پذیر نیست و این افزایش قیمت دلار به نفع تولید داخلی و صادرات کشور شده است. در گذشته هر چقدر دولت ها سعی در جلوگیری از قاجاق کالا داشتند ولی عملاً موفق نبودند ولی اکنون با قیمت های جدید ارز خود به خود جلوی قاجاق گرفته شده است.

غلامعلی رخصت افزود: یکی از مشکلات فعلی صنعت نساجی کشور بحث تورم ایجاد شده است که باعث دلسردی پرسنل و قشر کارگری شده است که دولت باید با حمایت هایی بیمه ای از این قشر در مقابل تورم افسار گسیخته حمایت کند. همچنین دولت در این حوزه با حمایت از کارفرما و کارگر و حذف حق بیمه کارگری کمک بسیار خوبی می تواند به تولید کنندگان داشته باشد.

وی ادامه داد: اگر دولت به دنبال ایجاد اشتغال پایدار است باید به واحدهای نساجی در حوزه توسعه خطوط تولید و به روز شدن دستگاهها ارز دولتی اختصاص دهد تا تولید کنندگان بتوانند اشتغال بیشتری ایجاد کنند.

عضو انجمن نساجی ایران تصریح کرد: در صنعت نساجی هر واحد تولیدی یک روز متولد می شود و یک روز می میرد و اینکه واحدی تولیدی تعطیل شود بگویم وضعیت نساجی خراب شده است درست نیست و در دنیا هم از این قبیل اتفاقات می افتد.

رخصت تاکید کرد: مشکلی که در دو ماه اخیر برای واحدهای نساجی ایجاد شد قوانین جدید بود که دولت وضع کرد و اجرایی شدن تبصره بند ۵ که از واحدهای تولیدی خواسته شده بود مابه التفاوت ارزی که دریافت کرده بودن را به دولت بدهند باعث بالا رفتن قیمت تمام شده تولید می شد که ریزنی هایی با استاندارد و رئیس سازمان صنعت و معدن استان انجام شده است تا این مشکل رفع شود. وی گفت: یکی دیگر از مشکلات در صنعت نساجی بهره های بانکی است که دولت اگر در این حوزه ورود جدی داشته

باشد و وام هایی با بهره های پایین را به واحدهای تولیدی پرداخت کند این واحدها توانایی توسعه تولید و به تناسب آن ایجاد اشتغال که نیاز امروز کشور است را دارند.

عضو انجمن نساجی ایران بیان کرد: با توجه به بالا رفتن قیمت دلار وضعیت فعلی به نفع تولید و باعث افزایش صادرات ما خواهد شد به شرطی که دولت با وضع قوانین و تصمیمات ناگهانی به این حرکت ضربه نزند در شرایط فعلی و قیمت های بالای ارز واردات نیز توجیه پذیر نیست و واحدهای تولیدی باید با همت بالا و تلاش بیشتر از این فرصت استفاده و با تولید بیشتر و برنامه ریزی دقیق از شرایط فعلی به نفع تولید داخلی استفاده کنند.

رخصت خاطر نشان کرد: برای تامین مواد اولیه نیز حمایت های دولت خوب بوده است ولی وضع قوانین جدید که

پشتوانه کارشناسی ندارند در دو ماهه اخیر مقداری تولید کنندگان را با مشکل مواجه کرده که امیدواریم با ریزنی های مقامات استانی با دولت این موضوع مرتفع شود تا تولید کنندگان با انگیزه بیشتری به کار و فعالیت بپردازند. وی گفت: در شرایط فعلی که با افزایش قیمت دلار جلوی قاجاق و واردات گرفته شد می توان گفت ۷۰ درصد مشکلات این حوزه مرتفع شده است و در ادامه با حمایت های دولت در بحث بیمه و وام های با بهره پایین حال این صنعت در کشور بهتر نیز خواهد شد.

پوشاک قاجاق در بازار

در همین رابطه رئیس اتحادیه پوشاک دوخته مشهد به وضعیت این روزهای صنعت نساجی و پوشاک اشاره کرد و گفت: سال ۹۶ واردات پوشاک برای اشخاص حقیقی ممنوع بود و فقط اشخاص حقوقی و شرکت ها می توانستند واردات لباس انجام دهند که در سال جاری به طور کلی واردات ۱۳۹۱ قلم کالا از جمله کیف و کفش و لباس ممنوع شد.

مهدی لسان طوسی افزود: با توجه به ممنوعیت واردات، تمام پوشاک خارجی که در مغازه ها عرضه می شود قاجاق است و ماموران مبارزه با قاجاق کالا در صورت مشاهده کالا را ضبط و ۳ برابر ارزش جنس جریمه صادر می شود و با این وجود در حال حاضر حدود ۵۰ درصد پوشاک موجود در بازار را کالای خارجی قاجاق تشکیل می دهد.

وی ادامه داد: مشکل اصلی حوزه نساجی در شرایط فعلی

دولت از صنعت نساجی حمایت کند

دبیر خانه صنعت و معدن خراسان رضوی گفت: در دو سال گذشته واردات به شدت به صنایع نساجی کشور آسیب زد و باعث تعطیلی کارخانجات شد ولی در دو ماه اخیر با واقعی شدن نرخ ارز این مشکل خود به خود مرتفع شد هر چند این واقعی شدن نرخ ارز باید با شیب ملایم تری انجام می شد.

فیروز ابراهیمی گفت: باید تهدید بوجود آمده را تبدیل به فرصت کنیم و دولت با اختصاص ارز برای واردات مواد اولیه به افزایش تولید و به تبع آن افزایش اشتغال کمک کند. وی ادامه داد: در دو سال گذشته دو واحد بزرگ تولیدی نساجی استان تعطیل شده بود که اخیراً با تغییر مدیریت هر دو دوباره به چرخه تولید بازگشته اند و بهتر از قبل مشغول فعالیت هستند.

دبیر خانه صنعت و معدن خراسان رضوی ادامه داد: دولت باید اقدام به نیاز سنجی کند و مواد اولیه مورد احتیاج صنایع را با نرخ رسمی برای کارخانجات وارد کند و بر فروش محصول آنها نیز نظارت کند تا مشکلی در عرضه محصولات در بازار نیز به وجود نیاید.

حال در این شرایط با توجه به افزایش نرخ دلار و عدم صرفه قاجاق پوشاک به داخل کشور دولت باید به چرخه حمایت از واحدهای نساجی به عنوان صنعت مادر حوزه تولید پوشاک وارد شده و به حمایت از تولید داخلی بپردازد.

کارخانه‌های بزرگ زخم خورده «خصوصی خواری»

«حال تولید خوب نیست»، این را کارخانه داران می گویند و مردم، اعتقاد دارند واحدهای تولیدی بزرگ و با پیشینه، قربانی اشتباه در خصوصی سازی شده اند.

علیرضا
نوری کجوریان

۴۰ شهرک و ناحیه صنعتی حال و روزشان همانند تابلوهای ورودی ناخوش است، از سالها قبل تلاشهای زیادی برای ایجاد زیرساخت در شهرکها و نواحی صنعتی مازندران صورت گرفت اما به رغم همه تلاشها اهداف مدنظر به دست نیامده است.

در نظر گرفتن مشوق های حمایتی و معافیت های مالیاتی هم چندان به کسب و کار و تولید در مازندران رونق نداد ساز صنعت همچنان ناکوک می نوازد.

نساجی مازندران، اشتباه در خصوصی سازی

نساجی مازندران کارخانه ای به قدمت تاریخ که همه مازندران از آن خاطره دارند و بخش عمده ای از خانوارهای استان یا در آن شاغل بوده اند و یا غیرمستقیم اشتغال داشتند. اکنون حال و روز نساجی ناخوش است و بین شورا و بخش خصوصی و بانکها دست به دست می چرخد و همانند یتیمی است که زیردست نامادری روزگار می گذراند.

کاهش شیفت های کاری و اخراج کارگران و بدهی های میلیاردی ثمره اجرای نا موفق و اشتباه خصوصی سازی در نساجی مازندران است و هرازگاهی شبیور حراج و فروش آن طنین انداز می شود.

محمود رضانی سرپرست کارخانه نساجی قائمشهر از بدهی دو میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومانی کارخانه به سازمان تامین اجتماعی خبر داد و افزود: این بدهی بابت بیمه ماهانه ۱۲۰ میلیون تومان کارگران است و این در حالی که ما فقط مقدور به پرداخت حقوق ماهیانه آنان هستیم.

وی بایان اینکه بخش ریسندگی و بافندگی کارخانه نساجی نیاز به اصلاح ساختار دارد، گفت: بدون اختصاص بودجه، کارخانه نساجی هیچ سوددهی نخواهد داشت.

سرپرست کارخانه نساجی از شورای شهر و شهرداری درخواست کمک کرد و گفت: در حال حاضر حدود قیمت میانگین پنبه در ایران هشت هزار تومان است و ماهانه باید یک میلیارد تومان پنبه تولید کنیم.

چیت سازی بهشهر؛ قربانی بین طلبکاران

چیت سازی بهشهر هم زخم خورده خصوصی سازی است و در دهه ۸۰ در آستانه ورشکستگی کامل قرار گرفت و نبود نقدینگی مناسب، درآمذایی ناکافی، سوء مدیریت این واحد را در آستانه تعطیلی قرار داده بود و طلبکاران برای وصول مطالبات اقدام به تصرف اراضی آن کرده اند.

حال واحدهای تولیدی مستقر در شهرکهای صنعتی مازندران نیز ناخوش است و رضا رفیعی فرد یکی از صاحبان واحد تولیدی در شهرک صنعتی شورمست با ۲۰ سال سابقه، یکی از مهم ترین مسائل خود را مشکلات ارزی برشمرد و افزود: اگر دولت برای مسئله ارز چاره اندیشی نکند، کارگاه ما عنقریب بسته خواهد شد. وی با بیان اینکه مشکلات ما در صادرات با مشکلات واردکنندگان سودجو گره خورده است، افزود: دولت از ما صادرکنندگان می خواهد ارز را به قیمت ۴ هزار و ۲۰۰ به آنها

بفروشیم اما از سوی دیگر دست واردکننده را آزاد گذاشته تا مواد اولیه مورد نیاز ما را به هر قیمتی به ما بفروشد. هدفمند شود، همچنین سود بالای بانکی از مهمترین مشکلات است زیرا تولید با سود ۱۸ درصدی به رونق نخواهد رسید.

تولید با وام ۱۸ درصدی رونق نمی گیرد

مهاجر یادآور شد: وامهایی که بنگاه های اقتصادی دریافت می کنند با سود ۱۸ درصد بوده و طبق دستور رئیس جمهور، چک برگشتی و موقوفات بانکی در وام های جدید که برای تولیدکنندگان لحاظ می شود نباید در نظر گرفته شود اما متأسفانه مشاهده شده که بانک ها از دستورات سرپیچی می کنند.

وی افزود: متأسفانه تولید کنندگان در سه حوزه بانکی، مالیاتی و تامین اجتماعی دچار مشکل هستند که باید توجه جدی در این خصوص صورت گیرد. مشکلات در عرصه تولید و تجارت باید به صورت مکتوب به شورای گفت و گوی دولت ارائه شود تا برای حل آن چاره ای اندیشیده شود. باید کارگروهی در شورای گفت و گو برای

بفروشیم اما از سوی دیگر دست واردکننده را آزاد گذاشته تا مواد اولیه مورد نیاز ما را به هر قیمتی به ما بفروشد.

سرمایه در گردش و صادرات محوری راه حل برون رفت از مشکلات

عبدالله مهاجر رئیس اتاق بازرگانی مازندران با اشاره به مشکلات اقتصادی واحدهای تولیدی در استان، تولید صادرات گرا را راه حل رفع مشکلات برشمرد و گفت: اگر تولید صادرات گرا نداشته باشیم اتلاف منابع اتفاق می افتد.

وی سرمایه در گردش، نبود نقدینگی و سوء مدیریت را از جمله مشکلات مهم فراروی واحدهای تولیدی استان بیان کرد و افزود: ر اقتصاد تولید صادرات گرا بسیار حائز اهمیت بوده و اگر تولید صادرات گرا نداشته باشیم اتلاف منابع اتفاق می افتد.

وی ادامه داد: بحث های مالیاتی و اعتبارات بانکی باید در جهت قابلیت های سرمایه گذاری در استان مازندران

حل مسائل بانکی ایجاد شود تا به تولید کنندگان، صنعتگران و معدن داران برای رفع مشکلات آنان کمک کنند تا زمینه را برای واحدهایی که خواهان صادرات هستند فراهم شود. رئیس اتاق بازرگانی مازندران تصریح کرد: امروزه تولید کنندگان واقعی با شرایط سخت کار، خواهان حفظ اشتغال هستند تا ثابت کنند که تولید کننده واقعی هستند. متأسفانه تولید کنندگان و صنعتگران بیشترین آسیب را از قشر صنعت گر نماها دیده‌اند.

توزیع نامتوازن شهرک‌های صنعتی

وی توزیع نامتوازن شهرک‌های صنعتی استان را یکی دیگر از مشکلات صنعتی در استان عنوان کرد و افزود: بطوریکه برخیز از شهرستان‌ها بدون شهرک و برخی تا چهار شهرک صنعتی دارند، علاوه بر آن عدم استفاده مناسب از ظرفیتهای شهرک‌های صنعتی موجود استان یکی دیگر از مشکلات حوزه صنعت در مازندران است. مهاجر ادامه داد: اگر بیشتر زمین‌ها و ابزارها که در داخل شهرک بلا استفاده هستند یا در گرو بانک‌ها قرار دارند به سرمایه‌گذاران واگذار شود می‌توان صنعت استان را شکوفا کرد.

وی با تأکید بر اینکه وضعیت صنعت در استان بسیار نگران کننده است اظهار کرد: نساجی و صنایع چوب و کاغذ مازندران که دو صنعت مادر در استان به شمار می‌آیند در شرایط نگران کننده‌ای قرار دارند. رئیس اتاق بازرگانی مازندران استفاده از فرصت‌ها، پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های موجود، بازرگانی شیوه پرداخت تسهیلات و وام‌های صنعتی و تولیدی با سود کم که منابع بانکی در راستای تولید اشتغالزایی و صادرات هزینه‌شود را به عنوان راهکارهای این موانع عنوان کرد. وی مشارکت فعالانه دانشگاه‌ها در توسعه صنعت و ارائه آموزش‌های کاربردی بر اساس خواسته‌ها و نیازهای صنایع و ایجاد و فعال سازی مراکز تحقیق و توسعه در مراکز صنعتی که تأثیر قابل توجهی در بهبود کیفیت و افزایش راندمان بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها دارند از ضرورت‌های دیگری است که باید مورد توجه بیشتر مسئولان بخش دولتی و خصوصی در حوزه صنعت قرار گیرد.

آمارهای غیررسمی و کارگروه تخصصی اقتصاد اتاق فکر و تعالی مازندران می‌گوید ۸۰ درصد کارخانه‌های مازندران ورشکسته است اما مسولان چیز دیگری می‌گویند. بدهی بیش از ۳۰ هزار میلیاردی واحدهای تولیدی به بانکها معضل دیگر فراروی تولید و رونق آن در مازندران به شمار می‌رود.

پاسکاری تعطیلی کارخانه‌ها بین دولت‌ها

همواره تعطیلی واحدها و کارخانه‌های تولیدی به زمین دولت قبلی انداخته می‌شود تا جایی که محمد پور رئیس سازمان صنعت مازندران گفت: حدود ۳۴ درصد کارخانه‌های دارای بیش از ۱۰ کارگر استان تعطیل هستند و بیشتر واحدها از سال ۸۸ تا ۹۲ تعطیل شدند. وی ادامه داد: ۵۵۴ واحد صنعتی جدید طی دولت یازدهم در مازندران رویش کردند و هزار و ۳۳ واحد نیز در دست ساخت است و در مجموع هزار و ۷۰۰ واحد صنعتی با اشتغال بالای ۱۰ نفر در استان فعالیت داد.

محمد پور در عین حال تعطیلی ۷۰ درصدی واحدهای تولیدی را رد کرد و آینده صنعت استان را نوبدبخش دانست.

اخراج ۱۰۰۰ کارگر در آمل / دستهای پشت پرده مافیای لابی‌ها

آمل جایی که ۵۵ درصد صنعت مازندران در آن استقرار دارد و به قطب صنعتی معروف است اما آمارهای ضد و نقیض اخراج کارگران در سال حمایت از کالای ایرانی نگران کننده شده است. قطب تولید لبنیات در آمل وجود دارد که محصولاتش حتی به آمریکا نیز صادر شده اما اکنون کار به جایی پیش رفته که شایعه اخراج ۱۲۰۰ کارگر آن در شهر پیچیده است.

هادی رضازاده مسئول خانه کارگر آمل می‌گوید: یکی از مشکلاتی که در این ایام بیشتر به چشم می‌خورد نیمه فعال بودن و تعطیلی واحدهای تولیدی که باعث بیکار شدن کارگران شده است.

وی افزود: از اول سال، حدود هزار نفر از کارگران شهرستان آمل به دلیل اخراج و مشکلات دیگر به اداره کار مراجعه کردند، البته نباید فراموش کرد خیلی از کارگران نیز به

دلیل اتمام قرارداد به اداره کار مراجعه نمی‌کنند. وی با بیان اینکه کارگران شاهد کاهش قدرت خریدشان در مقابل هزینه‌های سرسام‌آوری هستند افزود: در این ایام اکثر کارگران به دلیل نبودن درآمد و نخواندن درآمد و هزینه‌ها، تبدیل به بدهکارانی به اقوام یا موسسات مالی شده‌اند.

رضازاده تصریح کرد: در شرایط فعلی کشور یکی از کارهایی که دولت می‌تواند در شرایط فعلی انجام دهد این است که واردات کالاهایی که مشابه آن در کشور تولید می‌شود، محدود کند و این کار باعث تقویت تولید کنندگان داخلی می‌شود.

هرچند استاندار مازندران می‌گوید دست‌هایی پشت پرده است تا صنعت لبنیات منطقه را ضربه زند و بررسی‌ها نشان داد که این کارخانه برای تامین شیر مشکل داشت و برخی‌ها شیرها را تبدیل به شیرخشک و صادر می‌کردند و ما جلوی صادرات شیرخشک را گرفتیم.

ایجاد زیرساخت در شهرک‌های صنعتی

حال واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی مازندران هم خوب نیست اما این مسئله کافی زیرساخت‌های ایجاد شده در شهرک‌های صنعتی نیست و به گفته مصطفی موسوی مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فقط در دولت تدبیر و امید ۲۲۷ طرح عمرانی با ۳۲۰ میلیارد ریال اعتبار برای ایجاد زیرساخت‌ها در شهرک‌های صنعتی اجرا شده است.

وی می‌گوید گازرسانی، تامین آب و برق، راه دسترسی، آسفالت، ساخت تصفیه‌خانه، تامین روشنایی معابر از جمله زیرساخت‌های ایجاد شده است.

وی ادامه داد اکنون تمامی زیرساخت‌ها برای سرمایه‌گذاری و استقرار واحدهای تولیدی در شهرک‌های صنعتی مهیا شده است.

بدهی‌های بانگی سبب شده بود بانک‌های استان بیش از ۴۰۰ واحد تولیدی را در سالهای قبل تملیک کنند و با پیگیری ستاد تسهیل و رونق تولید اکنون شمار واحدهای تملیک شده به ۱۶۰ واحد کاهش یافته است. درحال حاضر ۷۰ درصد واحدهای تولیدی مازندران فعال است ۵۰ درصد با ظرفیت کامل کار می‌کنند.

کارخانه‌ها شبیه قبرستان شده‌اند سرمایه‌گذاران چمدان هجرت را بستند

«متروکه» و «قبرستان» واژه‌هایی است که فعالان اقتصادی از واحدهای تولیدی به خاطر دارند، شرایط کار آن‌قدر سخت شده که گزینه مهاجرت به استان‌های دیگر پیش روی آن‌ها قرار گرفته است.

فاطمه حسینی

حوزه صنعت و تولید به‌عنوان رکن اقتصاد ملی طی سال‌های گذشته با چالش‌های متعددی مواجه بوده، چالش‌هایی که هرکدام منجر به خسارات جدی به پیکره این بخش شده است.

صنعت به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه در هر جامعه‌ای تلقی شده و به‌طور قطع صنعت باشناط و پویا می‌تواند نقش مؤثر و انکار نشدنی در فراهم آوردن شرایط توسعه‌یافتگی یک جامعه ایفا کند.

زخم عمیق صنعت لرستان و مهاجرت فعالان اقتصادی

طی سال‌های اخیر مشکلات متعدد از تحریم‌ها و نوسان نرخ ارز گرفته تا تورم و سودهای بالای بانکی در کنار سیاست‌های بی‌ثبات اقتصادی بخش صنعت و تولید کشور را با مشکلات زیادی مواجه کرد، مشکلاتی که منجر به از دست رفتن بخشی از اشتغال و تولید این بخش مهم اقتصادی شد.

این در حالی است که صنعت لرستان طی دهه‌ها و سال‌های گذشته با واگذاری‌های اشتباه به برخی افراد دچار مشکلاتی جدی شد و صدها کارگر بیکار را در دامن این استان به حال خود و انهداد.

مدت‌ها صنایع راکد و نیمه تعطیل لرستان به‌عنوان یکی از دغدغه‌های مهم در نزد دولتمردان و سایر مسئولان محسوب می‌شد به‌طوری‌که اعتراض‌های مکرر و تجمع پی‌درپی کارگران این صنایع در مکان‌های مختلف موجب چالشی جدی در این استان شده بود.

طی سال‌های گذشته کارخانه پارسیلون خرم‌آباد، مجتمع کشت و صنعت لرستان و دیگر صنایع این استان با رکود و تعطیلی خود توسعه صنعتی لرستان را نیز در هاله‌ای از ابهام فروبرده بودند که البته به برخی از آن‌ها دست روی زانو همت گذاشته و بار دیگر بلند شدند.

این در حالی است که دغدغه‌ها و مطالبات مردم در طول

سفرهای هیئت دولت به این استان و تصویب مصوباتی در زمینه تعیین تکلیف صنایع بحران دار این استان خود نشان از عمق نگرانی مردم لرستان از وضعیت حاکم بر صنعت استان داشت، مصوباتی که بسیاری از آن‌ها تنها منجر به سنگین شدن بار بدهی برخی از این واحدها شد.

اما موضوع به همین جا ختم نمی‌شود و واحدهای اقتصادی متوسط و کوچک نیز این روزها در گیر شرایط نامساعد تولیدی هستند که حیات آن‌ها را به خطر انداخته است؛ تصمیمات بی‌ثبات و متعدد ارزی، فشار دستگاه‌های حوزه بیمه، بانک، مالیات و ... به واحدهای اقتصادی، بروکراسی اداری و عدم حمایت از واحدهای تولیدی هرروز عرصه را بر فعالیت آن‌ها تنگ‌تر می‌کند.

جدیت و حساسیت موضوع را تنها در گفت‌وگویی کوتاه با فعالان اقتصادی می‌توان دریافت، فعالان اقتصادی که این روزها دیگر نایی برای فریاد زدن مشکلات خود ندارند و به مهاجرت به دیگر شهرهای کشور که شرایط کار در آن‌ها مساعدتر است روی آورده‌اند.

۵۱ واحد تولیدی مجبور به تعدیل نیرو شدند

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی لرستان در تازه‌ترین نشست خود با خبرنگاران اعلام کرده است که ۵۱ واحد تولیدی و صنعتی لرستان از حمایت‌های قانون بیمه بیکاری استفاده کرده‌اند.

علی‌آشتاب بایان اینکه بیمه بیکاری به کارگر واحد تولیدی تعلق می‌گیرد که به‌طور غیرارادی یا به خاطر شرایط اقتصادی اخراج می‌شوند و درواقع نیروهای تعدیل شده هستند، تصریح کرد: دو هزار و ۵۶۰ نفر در سال گذشته بیمه بیکاری دریافت کرده‌اند.

آمار بیمه بیکاری و واحدهایی که از این قانون حمایتی استفاده کرده‌اند خود گویای آن است که شرایط اقتصادی و جو حاکم بر بازار واحدهای صنعتی را مجبور به تعدیل نیرو کرده و استمرار این وضعیت قطعاً این واحدهای تولیدی را به ورطه

تعطیلی می‌کشاند.

علی‌نظر صالح نیا رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرم‌آباد بایان اینکه لرستان زیرساخت‌های اداری لازم را برای سرمایه‌گذاری ندارد اظهار داشت: کارشناسان و مدیران توانایی لازم برای فراهم کردن زمینه سرمایه‌گذاری در استان را ندارند.

وی بایان اینکه برخی مدیران مشکلات واحدهای تولیدی را مربوط به خود نمی‌دانند و می‌گویند اگر مشکلی وجود دارد تنها به خود سرمایه‌گذار برمی‌گردد و باید او آن را رفع کند، ادامه داد: برای مدیران مهم نیست که واحد اقتصادی چه مشکلی دارد و می‌گویند اگر مشکلی وجود دارد، مربوط به خودت است.

واحدهای تولیدی شبیه «قبرستان» شده‌اند

رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرم‌آباد بایان اینکه اگر واحد تولیدی کار کند و یا فعال نباشد برای مدیران ارشد استان مهم نیست، ادامه داد: واحدهای تولیدی استان مانند قبرستان هستند که می‌خواهند مرده را در آن دفن کنند و مدیران به‌هیچ‌عنوان کاری به آن ندارند.

صالح نیا با اشاره به اینکه مدیریت استان در مجموع به‌اندازه یک شغل نمی‌تواند به حوزه تولید کمک کنند، تصریح کرد: دغدغه مجموعه مدیریت استان آن چیزی که واحدهای تولیدی می‌خواهند نیست.

وی بایان اینکه تاکنون ۳۰ تا ۴۰ میلیارد تومان مصوبه داشته‌ایم تا به واحد ما تسهیلات پرداخت کنند اما هنوز یک دینار آن را نتوانسته‌ایم جذب کنیم، افزود: واحد تولیدی من نه معوق دارد، نه به بانک، بیمه، دارایی، گاز و ... بدهی دارد و این در حالی است که مورد حمایت قرار نمی‌گیرم.

تصمیم گرفته‌ام از لرستان بروم و در کرج سرمایه‌گذاری کنم

رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرم‌آباد بایان اینکه این امر موجب شده که تصمیم بگیرم از لرستان بروم و در کرج

سرمایه‌گذاری کنیم، عنوان کرد: دغدغه مجموعه مدیریت استان توسعه نیافتگی است.

صالح نیا با تأکید بر اینکه واحد ما، شاخص گیاهان دارویی کشور است و این در حالی است که جهاد کشاورزی استان به ما گفته‌اند که ما شرایط لازم را نداریم، بیان داشت: اگر ما شرایط نداریم، چه کسی شرایط دارد؟ وزیرانی که از واحد ما بازدید داشته‌اند، این واحد را به‌عنوان شاخص معرفی کرده‌اند.

وی بایبان اینکه سال گذشته ۴۰۰ میلیارد تومان طرح به بانک معرفی کرده‌اند و این در حالی است که همه این تسهیلات برگشت‌خورده است، گفت: این امر به این دلیل بوده که تسهیلات را به فردی داده‌اند که فقط قصد دریافت وام را داشته است، این فرد نه هویت دارد، نه شناسنامه دارد. رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرمان تصریح کرد: این در حالی است واحد ما که شرایط دریافت تسهیلات را دارد به بانک معرفی نمی‌کنند.

صالح نیا بایبان اینکه کارخانه‌های استان متروکه شده است، گفت: این شرایط به‌خصوص در مرکز استان وجود دارد. وی با تأکید بر اینکه از سال ۷۳ تاکنون در خرم‌آباد در حال فعالیت هستیم، ادامه داد: امروز از خرم‌آباد دارم می‌روم، هیچ‌کسی نمی‌تواند اینجا کار کند.

از صبح که از خواب بیدار می‌شویم باید با همه ادارات بجنگیم

رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرمان با اشاره قول مساعد معاون اقتصادی رئیس‌جمهور برای حمایت مالی از این واحد اقتصادی گفت: مقرر بود که در این زمینه با مساعدت و همکاری استاندار یک چک برای حمایت صادر شود و این در حالی است که هنوز این امر تحقق پیدا نکرده است.

صالح نیا رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرمان با اشاره به وضعیت بازار و تغییرات ارزی گفت: باوجود این عوامل، ما مشکلی نداریم و می‌توانیم ۱۰ برابر هم کار کنیم، اما از صبح که از خواب بیدار می‌شویم باید با همه ادارات بجنگیم تا کار ما انجام شود.

نمی‌توانیم مواد اولیه مورد نیاز کارخانه را وارد کنیم

رازمیک مهرابی یکی دیگر از فعالان اقتصادی لرستان با اشاره به اینکه در حال حاضر ما گرفتار هستیم و کارخانه در حال تعطیل شدن است، اظهار داشت: نمی‌توانیم مواد اولیه را وارد کنیم.

وی بایبان اینکه یک ماه است که نمی‌توانیم مواد اولیه مورد نیاز کارخانه تأمین کنیم، عنوان کرد: کسانی هم که

ثبت سفارش کرده‌اند نمی‌توانند مواد اولیه را وارد کنند. این فعال اقتصادی در لرستان بایبان اینکه بی‌ثباتی بازار، تغییرات نرخ ارز و ... عامل به وجود آمدن این مشکلات است، ادامه داد: تولیدکننده امروز مانند باغدار است، ما مواد اولیه نداریم، من به‌عنوان مثال از ۲۰ نوع مواد اولیه‌ای استفاده می‌کنم، ۱۸ نوع را دارم اما بقیه را ندارم و به هر کدام از واردکنندگان هم زنگ می‌زنم، می‌گویند نمی‌توانیم وارد کنیم.

مهرابی بایبان اینکه وقتی که کمبود مواد اولیه داشته باشیم، نمی‌توانیم تولید هم کنیم، گفت: بانک‌ها نیز به‌هیچ‌عنوان با واحدهای تولیدی همکاری ندارند.

هر چه کار کرده‌ایم برای بیمه، بانک و دولت بوده

وی ادامه داد: من تسهیلاتی را از بانک گرفته‌ام، اصل تسهیلات را بازپرداخت کرده‌ام، چند میلیارد تومان هم سود و جریمه آن بوده که آن هم خودش به سرمایه تبدیل شده است، با این اوصاف هر چه ما در این چند سال کار کرده‌ایم یا برای بانک بوده، یا برای بیمه بوده است و یا برای دولت بوده است. این فعال اقتصادی لرستان در حوزه تولید لنت ترمز خودرو تصریح کرد: سرمایه ما هم هر میزانی بوده به یک‌چهارم کاهش یافته است.

حاضریم کارخانه را امجانی بدهم و بروم

مهرابی با اشاره به مشکلات بیمه‌ای برای واحد اقتصادی خود عنوان کرد: ارزش افزوده مالیاتی یکی دیگر از مشکلات ما است که بارها ما در رابطه با این مشکل صحبت کرده‌ایم اما به نتیجه‌ای نرسیده‌ایم.

وی بیان داشت: من در شهرک صنعتی شماره یک خرم‌آباد یک شهر ساختم؛ انبار، سوله، ساختمان و ... را احداث کرده‌ام، اگر کسی پیدا شود حاضریم آن را امجانی به او بدهم و بروم؛ شرایط کار واقعاً سخت شده است.

به‌هرروی پیکر صنعت لرستان در هر گوشه‌ای با زخم‌های کهنه‌ای درگیر است، زخم‌هایی که درمان آن‌ها نیازمند تدبیر و چاره‌اندیشی جدی بوده و هرروز تأخیر در مداوای این بیمار محتضر می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری در بخش اشتغال و تولید به دنبال داشته باشد.

اختصاص تسهیلات با نرخ سود پایین و مدت بازپرداخت بالا برای واحدهای صنعتی، رفع مشکلات ارائه وثیقه‌های واحدهای صنعتی، تعیین تکلیف بدهی‌های واحدهای تولیدی، اعمال شرایط بانکی خاص برای پرداخت تسهیلات به واحدهای مشکل‌دار، تأمین سرمایه در گردش مورد نیاز، تأمین زیرساخت‌ها در شهرک‌ها و نواحی صنعتی، اعمال سیاست‌های درست اقتصادی، کنترل نوسان نرخ ارز، اصلاح ساختارهای اداری پیش روی سرمایه‌گذار و ... ازجمله راهکارهایی است که صنعتگران در راستای رفع مشکلات واحدهای صنعتی مطرح کرده‌اند که امید می‌رود مورد توجه مسئولان قرار گیرد.

فرصت تحریم

نبود مدیریت در واردات تولید کننده را نابود می کند

تعدادی از فعالان عرصه تولید و اشتغال، واردات بی رویه کالا را سبب مهلک برای اقتصاد دانستند و عنوان کردند: مدیریت صحیح اقتصادی تحریم های خارجی را بی تأثیر می کند.

شاید برای بسیاری از مردم این مسئله متصور باشد که علت مهم و اصلی رکود محسوس و نفس گیر در تولید و صنعت تحریم های بین المللی و نوسان شدید ارزی است؛ اما وقتی با گروه های مختلف تولیدی به گفت و گو نشستیم، آن ها تأثیر عوامل خارجی را بسیار ضعیف تر و کم اثر تر از بی تدبیری ها و بی توجهی های خودی ها از جمله مسئولان اعلام کردند.

تقریباً همگی آنها در این گفت و گو ها با قاطعیت تمام گفتند که توانایی مقابله با تحریم ها، نوسان ارز و حتی قاچاق کالاها را دارند اما در ادامه مدعی شدند بروکراسی های اداری و سوء مدیریت ها و نظارت های کم

اثر نفس تولید و صنعت را به شماره انداخته است. یکی از کارآفرینان برتر استان قم با اعلام اینکه اراده و خلاقیت ایرانی توان مقابله با هر تحریم و مانع تراشی بین المللی را دارد، گفت: واقعیت این است که ناوگان مدیریت اقتصادی کشور نیاز به خون تازه و تدبیر جوانان نخبه دارد.

حمید عالمی اظهار کرد: متأسفانه حتی بالاترین قدرت اجرایی کشور برای معضلات اساسی اقتصاد کشور پاسخ قانع کننده ای ندارد.

وی با بیان اینکه افزایش قیمت و نوسان ارز انجام برخی از واردات و قاچاق ها را غیرموجه کرده است، ادامه داد: بیشترین ضربه را در عرصه قاچاق کالا آن عده ای زدند که با ارز ۴۲۰۰ تومانی کالا وارد و با قیمت آزاد به بازار عرضه کردند.

این تولید کننده انواع محصولات خواب و ملزومات و تولیدات پلی اتیلنی با طرح این مطلب که تولید کننده داخلی نمی تواند با کالاهای قاچاق رقابت کند، گفت: متأسفانه در دایره قاچاق کالا گروهی ویژه به ارتباط های ویژه به طور نامحسوس حمایت می شوند.

وی با تأکید بر اینکه مواد اولیه تولیدی ما وابستگی خارجی ندارد، گفت: با این حال قیمت مواد اولیه پتروشیمی تا ۲۵ برابر افزایش داشته و این گرانی در حوزه کاری ما، بستر ورود کالاهای مشابه خارجی را به بازار باز کرده است.

عالمی با اعلام اینکه مبارزه با قاچاق کالا یک عزم ملی می خواهد، گفت: هرچند استان قم در مبارزه با قاچاق و احتکار کالا خوب عمل کرده است اما واقعیت این است که مرزهای ورود و خروج کالا فراتر از مرزهای یک استان است.

وزیر صنعت باید جوان و جسور باشد

این تولید کننده انواع تشک های خواب بی ثباتی بازار را در صادرات کالا مؤثر دانست و افزود: کشورهای مقصد از تغییرات پیاپی قیمت های کالاهای ما سرسام گرفته و مدام اعتراض می کنند.

وی با تأکید بر اینکه دولت هیچ استراتژی برای اقتصاد ندارد، گفت: تولید کنندگان ماهانه ۲۶ درصد افزایش هزینه دارند بدون اینکه اقتصاد رونق و فعالیت خاصی داشته باشد. عالمی آمارهای دولتی در مورد اقتصاد و اشتغال زایی را

درست ندانست و گفت: کسانی که از روی کاغذ های خود به مردم آمار می دهند شب هنگام بیابند بینند چند چراغ روشن در شهرک صنعتی شکوهیه روشن است. مدیر یکی دیگر از شرکت های تولید کننده لوازم گرمایشی و سرمایشی با اشاره به اینکه واردات لوازم خانگی خارجی ارز سنگینی را از کشور خارج می کند، گفت: متأسفانه مافیای رانت گسترده ای در حوزه قاچاق کالا به ویژه لوازم خانگی وجود دارد.

علیرضا علیان با تأکید بر اینکه کولر های خارجی موجود در بازار توانایی رقابت با محصولات مشابه تولیدی ما ندارد، اظهار کرد: کولر های آبی ما دارای ویژگی های انحصاری و چند منظوره تولید هوای پاک، تأمین رطوبت، کم صدایی محسوس، تمویض هوا و دما است.

مدیرعامل شرکت دانش بنیان کیان مبتکر پارس با بیان اینکه انواع محصولات سرمایشی و گرمایشی خود را کاملاً مطابق با وضعیت جغرافیایی و آب و هوایی کشور ساخته ایم، گفت: کاهش ۴۰ درصدی مصرف آب و مصرف یک چهارمی مصرف برق در تولید سرمای مشابه با کولر های آبی و یک دوازدهمی مصرف برق نسبت به کولر های گازی از ویژگی منحصر محصولات ماست.

وی با تأکید بر اینکه محصولات این شرکت کاملاً با مدیریت مصرف انرژی و استانداردهای محیط زیست همخوانی دارد، گفت: محصولات سرمایشی زیر سقفی آپارتمانی ما در منطقه خاورمیانه بی نظیر و در سطح دنیا کم نظیر است و محصولات مشابهی هم که وجود دارد به دلیل گرانی ارز هیچ توجیه اقتصادی برای واردات ندارد. علیان با اشاره به اینکه باید در تولید محصولات برقی و آب بر منافع ملی را رعایت کنیم، گفت: اگر دولت نسبت به مزیت های فناوری کالاهای ایرانی اطلاع رسانی جامع و شفافیتی کند، دیگر استفاده و واردات کولر های گازی ارز بر توجیهی نخواهد داشت.

وی در ادامه به شدت از عملکرد دولت در تأمین انرژی انتقاد کرد و گفت: در استان گرم و خشکی مانند قم هزینه های برق را به صورت یارانه ای تعریف می کنند اما از طرفی با ارز های گران مجوز ورود کولر های گازی غیر استاندارد و پرمصرف را صادر می کنند که در نوع خود عجیب و خنده دار است.

دولت همراه باشد، تحریم ها کم اثر می شود

این فعال در عرصه تولید و اشتغال در ادامه به هزینه های سنگین تأمین و نگهداری و توزیع شبکه برق در استان قم اشاره کرد و گفت: با عدم مدیریت درست انرژی و استفاده از کالای کم مصرف و بومی شده دانش بنیان ایرانی در واقع به ثروت ملی و منابع انرژی و مردم آشکارا ظلم و خیانت می کنیم. وی بار دیگر از عدم تدبیر، بی توجهی و ناتوانی مسئولان نسبت به مدیریت انرژی انتقاد کرد و افزود: سالانه چیزی حدود ۱۰۰ میلیارد دلار مازاد انرژی در کشور مصرف می کنیم که با این مبلغ می توان تمام مشکلات ریز و درشت صنایع کشور را حل و فصل کرد.

علیان با بیان اینکه بیش از ۳۵۰ مدل محصول سرمایشی و گرمایشی تولید می کند، گفت: با وجود این ظرفیت های انحصاری و خلاقانه به دلیل رکود شدید، نبود تسهیلات مناسب و گرانی مواد اولیه مجبور به تعدیل نیرو شده و این ریزش ادامه خواهد داشت.

وی با بیان اینکه برخی از مسئولان خود را وامدار مردم و انقلاب نمی دانند، گفت: آن ها فقط شعار می دهند و توجهی هم به دلسوزی های رهبر انقلاب ندارند.

یکی از تولید کنندگان انواع داروهای گیاهی، انسانی و دامپزشکی با تصریح این مطلب که در حال حاضر به دلیل گرانی عوارض گمرکی و افزایش قیمت ارز واردات مقرون به صرفه نیست، گفت: عمده واردات حوزه دارویی در آنتی بیوتیک ها است.

علی شریعتمداری با تأکید بر اینکه وابستگی ها در واردات دارویی رو به کاهش است، گفت: متأسفانه برخی از شرکت های دارویی با اینکه کالا را در داخل تولید می کنند اما با برند و مارک خارجی وارد بازار می کنند.

وی درباره علت این فریبکاری گفت: این شرکت ها با این کار هم می توانند دارو به قیمت دلخواه بفروشند و هم به دنبال گرفتن ارزهای دولتی برای واردات دارو هستند.

مدیرعامل شرکت دارو درمان سلفچگان با تأکید بر اینکه اوضاع تولید دارو در کشور مطلوب است، گفت: متأسفانه برخی از رویه های واردات دارو بیشتر سودجویی است تا تأمین نیاز داخلی.

شریعتمداری با بیان اینکه ورود بی رویه دارو را برای تولید کنندگان داخلی مضر دانست و افزود: ورود دارویی که توان تولید داخلی داریم به معنای این است که تولید کننده

بومی را نابود کرده‌ایم
وی با بیان اینکه داروهایی که پایه ویتامینی دارند تا ۲۰۰ درصد افزایش قیمت داشته‌اند، گفت: بر این اساس قیمت برخی از کالاهای مصرفی مانند مرغ به دلیل بالا رفتن قیمت نهاده‌ها و داروهای مکمل و کنسنتره به شدت افزایش یافته است.

این تولید کننده داروهای گیاهی با اشاره به اینکه بیش از ۴۰ نوع محصول با مواد و پایه ایرانی تولید می‌کند، اظهار کرد: متأسفانه به توجّه به مسائل تحریم‌ها و گرانی بیش از حد تولید در صادرات بر چالش‌های جدی مواجه هستیم. شریعتمداری با تأکید بر اینکه افزایش قیمت تولید داخلی در روند صادراتی مؤثر است، گفت: الآن تقاضای خارجی اجناس ایرانی به دلیل افزایش قیمت ارز و کاهش ارزش پول ملی زیاد شده است اما تا بازار به شرایط ثبات و شفاف نرسد، تولید ملی به صرفه نیست.

مدیرعامل شرکت دارو درمان سلفچگان با تصریح این مطلب که کاهش ارزش پول ملی توسعه صنعت و تولید را مختل می‌کند، گفت: تنها راه برای جبران این خدشه اقتصادی رونق بازار است.

شریعتمداری با تأکید بر اینکه تولید با پایه داخلی در شرایط کنونی می‌تواند یک فرصت باشد، گفت: وقتی تهیه و تأمین مواد اولیه خارجی گران و سخت است کسانی که به سمت تولید بومی می‌روند می‌توانند در دوران تحریم به یک امنیت اقتصادی نسبی دست یابند.

آمار دقیقی از واردات و قاچاق منتشر نمی‌شود

مدیر یکی از شرکت‌های دانش بنیان نیز با بیان اینکه قاچاق کالا در حوزه فیلترهای تصفیه آب خانگی و صنعتی کاملاً محسوس و گسترده است گفت: متأسفانه آمار دقیقی از میزان واردات و درصد قاچاق این نوع کالا منتشر نمی‌شود. احمد رنجبر با اعلام اینکه در تولید فیلترهای کربنی تصفیه آب فعالیت دارد، گفت: شرکت‌های دانش بنیان در واقع در ایجاد بومی‌سازی و ارتقا فرایند تولید با رویکرد فناوری فعالیت دارند. وی با تأکید بر اینکه اقدام به بومی‌سازی فیلترهای تصفیه آب کرده‌ایم، گفت: یکی از مشخصات شرکت‌های دانش بنیان شفاف‌سازی و مرتب کردن فرایندهای تولید و عرضه کالا است. مدیرعامل شرکت دانش بنیان گواراب سازان دشت سبز، با بیان اینکه تعهدپذیری و قانون مداری در تولید و صنعت به معنای افزایش هزینه‌ها و پاسخگوی مکرر به مسئولان دولتی است، گفت: ما با کسانی که به صورت زیرزمینی و بدون هیچ پرداختی به دولت کار می‌کنند چگونه باید رقابت کنیم.

رنجبر با اشاره به اینکه باید برای تعاریف مختلف قاچاق تفاوت قائل شویم، اظهار کرد: گاهی یک کالای قانونی از

مبادی غیرقانونی وارد می‌شود و زمانی هم اجناس تقلبی از طریق مبادی رسمی گمرک ترخیص می‌شود که هر دو به نوعی قاچاق است.

وی در ادامه با افشای در خصوص این نکته که برخی از کالاهای ایرانی با مارک خارجی وارد بازار می‌شود، گفت: زمانی بود که تولید کننده جرأت نداشت ایرانی بودن کالای خود را لو بدهد و گرنه نمی‌توانست عرضه کند.

رنجبر ادامه داد: خوشبختانه در یکی دو سال اخیر با فرهنگ‌سازی مناسب برند ایرانی در برخی از کالاها جایگاه پیدا کرده است.

این تولید کننده انواع فیلترهای کربنی تصفیه آب با بیان اینکه قوانین واردات سخت‌تر شده است، افزود: تولیدکنندگان ایرانی دوست دارند کالاهایی که تولید می‌کنند به نام و کشور خود باشد.

نقش شرکت‌های دولتی در افزایش قیمت‌ها

مدیرعامل شرکت گواراب سازان دشت سبز از به کارگیری روش‌های جدید برای کاهش هزینه‌های تولید خبر داد و گفت: در این خصوص سعی کردیم به جای واردات مواد اولیه، از مواد بومی استفاده کنیم تا از وابستگی و ارزیابی بی‌مورد جلوگیری کنیم.

رنجبر با انتقاد از هزینه‌های سنگین چاپ و بسته‌بندی و کیوم‌های پلیمری اظهار کرد: الآن کارخانه‌های بزرگ و دولتی پتروشیمی با اینکه بیش از ۲ برابر نیاز داخلی تولید دارند اما با وجود دریافت پول نقد، در عرضه کالا ما را دچار سردرگمی و فرسایش زمان می‌کنند.

وی از وجود رانت‌های پنهان در صنایع پتروشیمی گلایه کرد و گفت: گرانی ارز تبعات زیادی برای اقتصاد داشته اما سبب شده تا حدودی از واردات بی‌مورد جلوگیری کرده و رقابت برندهای ایرانی را هموارتر و پربرونق‌تر کرده است.

انتقاد از ورود انبوه کالاهای چینی

رئیس اتاق بازرگانی قم با بیان اینکه دولت باید روی اقتصاد تمرکز و مدیریت کند، گفت: اگر دولت بتواند مشکلاتی مانند بی‌توجهی نظام بانکی به صنعت و هرج و مرج در قیمت بازار را مدیریت کند، مشکلات ناشی از تحریم‌ها قابل پیشگیری و مدیریت است.

ابوالفضل خاکی با بیان اینکه گرانی و افزایش هزینه‌ها سبب ورود بی‌رویه برخی از کالاهای کم کیفیت شده است، گفت: بسیاری از کالاهای چینی با ویژگی ارزان و فراوانی در فهرست بالای فروش در سطح استان قم هستند.

وی با اشاره به تعطیلی یکی از خط تولیدی لوازم خانگی بومی استان گفت: این مرکز تولیدی انواع آبمیوه‌ها و جارو برقی به دلیل عدم امکان در تأمین برخی از لوازم پایه و ورود کالاهای

مشابه خارجی تعطیل شده و حدود ۱۰۰ نفر بیکار شده‌اند. این صادر کننده مواد پلاستیکی با انتقاد از رویه‌های سخت واردات کالا یا مواد اولیه گفت: واقعاً چه معنا دارد که برای تهیه مواد مورد نیاز ۱۳۵ درصد از ارزش کالا را در مبادی گمرکی مسدود کنیم. مگر یک تولید کننده چقدر نقدینگی دارد که این همه مبلغ را گرو بگذارد؟

خاکی با بیان اینکه متأسفانه قیمت کالاهای بورسی به شدت افزایش داشته است گفت: مواد اولیه گروه پتروشیمی و پلیمری از هر کیلو ۴ هزار به ۸ هزار تومان افزایش قیمت داشته است در حالی که این مواد کاملاً داخلی و با مدیریت دولتی تولید می‌شود و هیچ ربطی به قیمت ارز ندارد.

تأمین مواد اولیه سخت شده است

رئیس اتاق بازرگانی استان قم با تأکید بر اینکه تأمین مواد اولیه داخلی و خارجی بسیار سخت شده است، گفت: بیش از ۸۰ درصد لوازم خانگی استان قم با برند خارجی عرضه می‌شود و کالاهای مشابه داخلی نه از لحاظ تولید و نه از لحاظ خدمات پس از فروش توانایی رقابت با لوازم خانگی خارجی را ندارند.

وی یکی از دلایل افزایش کالاهای قاچاق را نبود کنترل دقیق و بازرسی در مبادی ورودی اعلام کرد و گفت: هر کالایی که شایسته مصرف و استفاده است باید شناسه و بارکد داشته باشد تا کالای کم کیفیت و قاچاق شناسایی و معدوم شود.

این تولید کننده پیشکسوت با تأکید بر اینکه راه و نحوه ورود کالاهای مورد نیاز کشور هموار شود، اظهار کرد: وقتی برای ورود مواد اولیه یا کالای اساسی با بروکراسی‌های دشوار و هزینه‌های تعرفه‌ای مواجه شویم راه برای دور زدن قانون و ورود قاچاقی هموار می‌شود.

ریسک قاچاق کالا بالا برود

خاکی از مسئولان گمرک خواست که یک تعرفه ثابت و مقرون به صرفه برای ورود کالا تعیین کنند و گفت: کسانی که اقدام به ورود کالاهای قاچاق می‌کنند باید حدود ۳۰ درصد برای حمل و نقل‌های غیرمجاز و واسطه‌گری‌ها اضافه هزینه کنند اما گاهی اوقات پذیرش ریسک و اضافه هزینه راحت‌تر از ورود کالا از بسته‌های مجاز است. به هر حال آنچه از مجموع گفته‌ها و رویکردهای تولیدکنندگان بخش‌های مختلف صنعت استان قم برمی‌آید این است که نقش سوء تدبیرها و افسارگسیختگی مدیریت اقتصادی نقش پررنگ‌تر و تأثیرگذارتری از مجموع تحریم‌ها دارد.

از گوشه و کنار این اظهارنظرها و آنچه که از اوضاع اقتصادی کشور برمی‌آید مدیریت دولتی اقتصاد نیاز به پوست اندازی و نخبه پروری دارد.

نقش رانت روی پارچه اصفهان

لباسی که چینی ها به تن بازار می دوزند

تامین می کند

تقی زاده با بیان اینکه حدود ۹۰ درصد از پارچه های مورد نیاز بانوان از طریق کشورهای واردکننده جنس به ایران تامین می شود و ما توان تامین را نداریم، می افزاید: در این زمینه ناچار به واردات هستیم که به همین دلیل قطعا بسیاری از واحدهای تولیدی با رکود روبرو شده اند. به تبع رکود در کارخانه ها و کارگاه های تولید پارچه اصفهان، واحدهای فروش هم به دلیل کاهش قدرت خرید مردم با مشکل روبرو شده اند و بسیاری از واحدهای صنفی از سال گذشته تاکنون ابطال پروانه کسب خود را به ماندن در بازاری که بازار آزاد جنس خود را تامین می کند اما مشتری برای آن وجود ندارد، ترجیح داده است.

پرچم نیمه افراشته انقلاب صنعتی اصفهان

هرچند جنس چینی هم به اذعان مشتریان و نیز فروشندگان کیفیت مشابه پارچه های ایرانی را ندارد اما به علت قیمت پایین فلا مورد اقبال بخش زیادی از خریداران قرار گرفته است و تامین پارچه مورد نیاز واحدهای تولید لباس نیز با منسوج چینی انجام می شود اما ضرر حضور نابجای رقیب خارجی در بازار داخلی در حال حاضر از جیب تولیدکننده داخلی و کارگران پرداخت می شود به گونه ای که بسیاری از واحدهای تولید پارچه اصفهان به دلیل وام هایی که برای نوسازی تجهیزات خود گرفته اند اکنون با بهره های بیش از ۲۰ درصد بدهکار بانک ها شده اند و از طرف دیگر با مطالبات و معوقات کارگران خود که شاید نزدیک به شش ماه است، حقوق نگرفته اند، روبرووند.

شش دهه پیش، انقلاب صنعتی با صنعت پارچه و منسوجات و با کمک آلمانی ها در اصفهان آغاز شد اما این روزها با عدم تدبیر برخی مسئولان و سودجویی واردکنندگانی که از رانت های دولتی برای واردات پارچه برخوردارند، راه این صنعت استراتژیک به کج راه افتاده و اگر سیاست های ارزی و خالی گذاشتن دست تولید از حمایت های دولتی، تداوم یابد نساجی اصفهان مانند کارخانه متروک ریسباف در قلب چهارباغ پوسیده خواهد شد و باید سراغ صنعت پارچه باقی اصفهان را از آرشو مجلات و روزنامه های دهه ۵۰ و ۶۰ گرفت.

گوید: بها دادن به اجناس ترک و هندی در بازار پارچه باعث شد تا تولیدکننده برای رقابت با محصول خارجی رو به کاهش ظرفیت های تولیدی خود برای کاهش هزینه بیاورد.

وی ادامه می دهد: برخی تولیدکنندگان نیز کاهش کیفیت را تنها راهکار برای ماندن در بازار داخل دانستند که البته شمار این تعداد واحد صنعتی بسیار اندک است و اغلب واحدها در شرایط نابرابر رقابتی مجبور به تعطیلی کامل یا کاهش ظرفیت تولید شدند.

اکنون به جرات می توان گفت ۵۰ درصد از واحدهای نساجی اصفهان به تعطیلی کامل و مابقی نیز با ظرفیت ۲۰ درصد مشغول فعالیت هستند و این در حالی است که هم واردات مواد اولیه این صنعت و نیز ماشین آلات مورد نیاز باید با ارز آزاد تامین شود که قطعا در چنین شرایطی سرمایه گذاری در این صنعت و صنایع مشابه به دلیل عدم توجیه اقتصادی به صفر خواهد رسید.

از طرفی، در سال های اخیر که دولت از پنبه کاران برای کشت حمایت لازم را نکرد، تولید این محصول نیز رو به افول گذاشت و تامین مواد اولیه کارخانه های تولید پارچه و نخ در اصفهان با چالش جدی روبرو و وابسته به واردات شد، وارداتی که اکنون باید با نرخ آزاد انجام شود اما توان آن برای واردکننده و نیز خرید آن از سوی تولیدکننده وجود ندارد.

اصفهان که زمانی پارچه لباس های پلیس انگلستان را تولید و تامین می کرد اکنون برای تامین چادر مشکی خود دست به دامن واردات شده است و به گفته احمد تقی زاده، رئیس اتحادیه پارچه فروشان اصفهان، تنها کارخانه تولید چادر مشکی استان هم که با تلاش بسیار راه اندازی شده بود به دلیل دست اندازهای داخلی مانند مالیات و بیمه، به صورت نیمه تعطیل و محدود فعالیت می کند.

وی می گوید: هرچند واردات جان نساجی را در اصفهان گرفته است اما از سوی دیگر ما در اصفهان توانایی تولید پارچه های مجلسی که بخش زیادی از نیاز بازار را شامل می شود، نداریم و باید در واردات تکنولوژی تولید آن از سوی دولت حمایت شویم.

۹۰ درصد پارچه های مورد نیاز بانوان را واردات

رانت واردات رمق را از تولیدکننده پارچه هم گرفته است تا اصفهان که زمانی انقلاب صنعتی خود را با تاسیس کارخانه های نساجی آغاز کرد به بازاری بزرگ برای بافته های چینی تبدیل شود.

مریم کواری

روزی خیابان چهارباغ اصفهان محل عبور و مرور صدها کارگری بود که اگر مقصد آنها را جویا می شدیم بالاتفاق، همه آنها یک نام و نشان را بر زبان می آوردند: «کارخانه ریسندگی اصفهان». کارخانه ای که فراتر از یک واحد تولید برای اصفهان به شمار می رفت و آن را می توان نمونه ای از واردات تکنولوژی، مدرنیته کردن روند تولید و برندی برای اقتصاد اصفهان دانست.

رفته رفته و از اواسط دهه ۴۰ شمسی، صنعت نساجی به پیشانی تولید در اصفهان تبدیل و آنقدر ریشه های آن مستحکم شد که مشارکت و سرمایه های عمومی، سبب سرازیر شدن بخش قابل توجهی از نقدینگی روز مردم به واحدهای تولید پارچه و نخ شد به گونه ای که اغلب کارخانه های تولیدی، قالب خود را به یک شرکت سهامی تبدیل کردند.

اما این روزها به جای آنکه نام و نشان کارخانه های تولید پارچه را چهارباغ بگیریم باید سری به خیابان استانداری بزنیم، خیابانی که هر از گاهی شاهد اعتراض بسیاری از کارگران نساجی به دلیل تعطیلی کارخانه و عدم پرداخت حقوق های معوق هستیم.

سرنوشت صنعت پارچه و نخ اصفهان روند رو به سقوطی را طی کرده است و اصفهان که زمانی به منچستر شرق شهره بوده این روزها بورس فروش پارچه های ترک، هندی و پاکستانی شده است.

به گفته دبیر انجمن نساجی اصفهان، این استان هشت هزار و ۳۰۰ واحد تولید پارچه، نخ و منسوجات داشته است که بیش از دو هزار واحد به صورت رسمی و با مجوز فعالیت می کرده اند.

وی می گوید: به دلیل سودآوری و نیز ظرفیت خوب اشتغالزایی در این صنعت، شش هزار واحد صنعتی هم به صورت زیرپله ای در اصفهان شکل گرفت که با وجود فعالیت غیررسمی اما بخش زیادی از نیازهای بازار اصفهان و ۳۰ استان دیگر کشور و حتی چندین کشور اروپایی و آسیایی را تامین می کرد.

مظفر چلمغانی با انتقاد از سیاست های غلط در دولت های نهم و دهم برای واردات منسوجات به ایران و تضعیف کشت پنبه به عنوان ماده اولیه صنعت تولید پارچه، می افزاید: بازگشت سرمایه در صنعت نساجی در دهه های ۴۰ و ۵۰ به اندازه ای خوب بود که اغلب سرمایه داران اصفهانی به کارخانه داران بزرگ این صنعت تبدیل شده بودند و با تشکیل شرکت های سهامی مردم را در این سود شریک می کردند اما در دهه های بعد با سیاست های اشتباه در امر واردات و نیز نبود مزیت های صادراتی، این صنعت رو به افول رفت.

وی با بیان اینکه اگر ۱۰ درصد از منابع سرمایه گذاری در استان به سمت صنعت پاچه و نساجی جذب شود می توان به اشتغالزایی ۱۵ درصدی دست یافت، می گوید: متأسفانه اکنون با از دست رفتن بازار داخل به دلیل واردات جنس مشابه، این امکان از اصفهان گرفته شده است.

نساجی اصفهان با کمتر از ۲۰ درصد ظرفیت فعال است

دبیر انجمن نساجی اصفهان وضعیت کنونی نساجی اصفهان را ناشی از تصمیمات در بلندمدت می داند و می

نوسانات ارز تولید را زمین گیر کرد کارخانجات در جستجوی مواد اولیه

کمبود نقدینگی در واحدهای تولیدی البرز

این در حالی است که در استان البرز نیز کمبود نقدینگی باعث شده که تأمین مواد اولیه برای واحدهای تولیدی مشکل باشد.

مهدی زاده یک صنعتگر البرزی است که علاوه بر مسئله ارز تأمین مواد اولیه و نقدینگی برای خرید آن را یک مشکل مهم عنوان کرده و گفت: تولید را متوقف کرده ایم، کارگران در مرخصی به سر می برند شاید اوضاع کمی بهتر شود. تا پیش از این مشکلات وجود داشت، پس از موج گرانی ها مشکلات چندین برابر شده است، از پس مشکلات برنمی آیم و نمی دانیم این وضعیت تا کی ادامه دارد.

یکی دیگر از صنعتگران حوزه چوب بیان کرد: اخیراً برای خرید چوب و مواد اولیه مورد نیاز به مشکل برخوردیم، نوسان قیمت ها باعث شده که فروشندگان مواد اولیه تمایلی به فروش نداشته باشند، برای خرید چوب های «ام. دی. اف» باید از هفت خان رستم بگذریم، این مسئله در خرید نقد و غیر نقد مشهود است.

وی به کاهش خرید میل و تولیدات صنعت چوب در کشور اشاره کرد و گفت: برخی از تولیدکنندگان چند شریک دولتی دارند که باید به آن ها سود بپردازند، علاوه بر این ها مشکلات دیگری چون نبود بازار فروش، افزایش قیمت ارز و غیره گلوی صنعت را می فشارد.

اما رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز در خصوص مشکلات صنعتگران برای تأمین مواد اولیه، می گوید: در شرایط کنونی با توجه به نوسان نرخ ارز در بازار و بخش نامه های روزانه وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی که در این رابطه اعلام می شود، تولیدکنندگان با سرگردانی مواجه هستند؛ زیرا آن ها به درستی نمی دانند قیمتی که برای خرید مواد اولیه پرداخت می کنند با درآمد حاصل از تولید محصولات آن ها در بازار قابل رقابت خواهد بود یا خیر.

رحیم نامولایی می افزاید: تا زمانی که ثبات اقتصادی نداشته باشیم و شناور بودن نرخ ارز نیز متوقف نشود، بیشتر تولیدکنندگان همچنان در سردرگمی خواهند بود و به سمت تعطیلی کارخانه ها پیش می روند.

نرخ ارز گرفته تا تورم و سودهای بالای بانکی در کنار سیاست های بی ثبات اقتصادی بخش صنعت و تولید کشور را با مشکلات زیادی مواجه کرده، مشکلاتی که منجر به از دست رفتن بخشی از اشتغال و تولید این بخش مهم اقتصادی شد.

استان گلستان و مصائب نوسانات نرخ ارز

در استان گلستان فعالان حوزه صنعت و تولید نرخ ارز را یکی از دلایل رکود در این بخش می دانند.

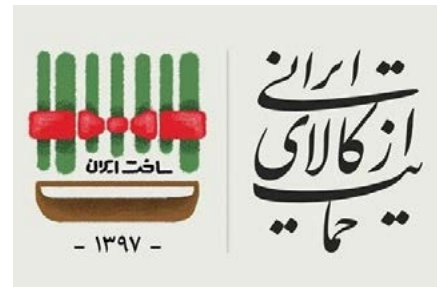
حمید دامغانی یک فعال بخش تولید در استان گلستان است که در این باره از ارز چهار هزار و ۲۰۰ تومانی به عنوان تصمیم غیر کارشناسانه نام می برد و اضافه می کند: این تصمیم غیر کارشناسانه پشتوانه اجرایی نداشت؛ هم قیمت کالاها را افزایش داد و هم قاچاق اعلام شدن خرید و فروش ارز در بازار و صرافی ها، باعث شد برخلاف اتفاقاتی طبیعی بازار اقتصاد زیرزمینی به وجود بیاید.

وی با بیان این که تصمیم های دولت عده ای را بیکار کرد و بخشی را هم به سمت فعالیتهای زیرزمینی با سود بالا سوق داد، تصریح کرد: این تصمیم ها باعث شد بخشی از فعالان اقتصادی که با کمک گرفتن از صرافی ها، مواد اولیه وارد می کردند فلج شوند و مابقی هم بالاترکلیف بمانند.

وی بیان کرد: در شرایط کنونی ارز در اختیار شرکت هایی است که یا دولتی هستند و یا وابسته به دولت که آن ها هم از دادن ارز به فعالان اقتصادی خودداری می کنند و شرکت های کوچک و متوسط هم که نیاز به ارز دارند بدون مواد و خرید مانده اند.

در عین حال نائب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گرگان بخشنامه های مکرر دستگاه های اجرایی را مانع تصمیم گیری و برنامه ریزی فعالان اقتصادی می داند. امیر یوسفی با اشاره به این که بعضی از مواد اولیه در ماه های اخیر بیش از دو برابر افزایش قیمت داشته اند، ادامه داد: افزایش قیمت مواد اولیه به طور قطع و یقین افزایش قیمت تمام شده را به همراه دارد و در چنین شرایطی تقاضای خرید کاهش می یابد.

کمبود نقدینگی، مشکل تأمین مواد اولیه و نوسانات ارز کارخانجات را به بحران رسانده است، فعالان عرصه تولید با مشکلات پیش رو عطا تولید را به لقای آن بخشیده اند.

در راستای پیگیری منویات مقام معظم رهبری با توجه به بند ۲۱ سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی مبنی بر «تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان سازی آن به ویژه در محیط های علمی، آموزشی و رسانه ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی» تمرکز بر تولید محتوای رسانه ای اثربخش در این حوزه در دستور کار قرار گرفته است. در این راستا با نگاهی به سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه اقتصاد مقاومتی برای تقویت اطلاع رسانی و تولید محتوای رسانه ای در این بخش برنامه ریزی صورت گرفته است تا در قالب پرونده هایی به هر کدام از بندهای این منشور پرداخته شود.

همچنین با توجه به برنامه ریزی دولت در تدوین ۱۲ برنامه ملی در ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و پالوت قرار گرفتن سه استان در زمینه اقتصاد مقاومتی پیگیری و رصد برنامه ها در این بخش از دیگر اولویتهای این رسانه خواهد بود. این اولویت در حوزه مطالبه گری برای تحقق برنامه ها در این بخش صورت می گیرد.

در این گزارش با تمرکز بر بندهای «مدیریت مخاطرات اقتصادی از طریق تهیه طرح های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به هنگام در برابر مخاطرات و اختلال های داخلی و خارجی»، «رصد برنامه های تحریم و افزایش هزینه برای دشمن» و «شفاف و روان سازی نظام توزیع و قیمت گذاری و روزآمدسازی شیوه های نظارت بر بازار» - از مجموعه سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی - نگاهی به وضعیت واحدهای تولیدی و مشکلات آن ها در استان های مختلف کشور داریم.

بررسی مشکلات تولید از گلستان تا لرستان

این روزها اقتصاد کشور درگیر التهابات و مصائبی است که تأثیر خود را بر روی حوزه تولید گذاشته است. تأثیری که منجر به رکود در واحدهای تولیدی شده و رمق کارخانجات را کشیده است.

کارخانه ها یکی پس از دیگری از چرخه تولید خارج می شوند و در این بین آمار بیکاران نیز رشد صعودی به خود می گیرد. این روزها التهابات موجود در بازار و فراز و نشیب های اقتصادی، پای کمتر سرمایه گذاری را به حوزه تولید باز می کند حتی فعالان کنونی این حوزه نیز ترجیح می دهند سرمایه های خود را از حوزه تولید به سمت فعالیت هایی سوق دهند که حاشیه امن تری داشته باشد.

نوسانات ارز، پروسه های اداری، تأمین مواد اولیه، بخشنامه های بی دریغ، تصمیمات آبی و غیر کارشناسی فصل مشترک همه دغدغه های فعالان بخش تولید و صنعت است که باعث شده نواحی صنعتی استان ها هر روز متروکه تر و منفعل تر باشند.

طی سال های اخیر مشکلات متعدد از تحریم ها و نوسان

تعدیل نیرو در ۵۱ واحد تولیدی لرستان

در استان لرستان نیز وضعیت به همین منوال است. در این استان ۵۱ واحد تولیدی مجبور به تعدیل نیرو شده‌اند. مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی لرستان در تازه‌ترین نشست خود با خبرنگاران اعلام کرده است که ۵۱ واحد تولیدی و صنعتی لرستان از حمایت‌های قانون بیمه بیکاری استفاده کرده‌اند.

علی‌آشتاب بایان اینکه بیمه بیکاری به کارگر واحد تولیدی تعلق می‌گیرد که به‌طور غیرارادی یا به خاطر شرایط اقتصادی اخراج می‌شوند و درواقع نیروهای تعدیل شده هستند، تصریح کرد: دو هزار و ۵۶۰ نفر در سال گذشته بیمه بیکاری دریافت کرده‌اند.

آمار بیمه بیکاری و واحدهایی که از این قانون حمایتی استفاده کرده‌اند خود گویای آن است که شرایط اقتصادی و جو حاکم بر بازار واحدهای صنعتی را مجبور به تعدیل نیرو کرده و استمرار این وضعیت قطعا این واحدهای تولیدی را به ورطه تعطیلی می‌کشاند.

در عین حال علی‌نظر صالح نیا رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرمین معتقد است که لرستان از عدم توانایی مدیران برای حل کردن مشکلات صنعتگران رنج می‌برد.

نام استان	مشکلات واحدهای تولیدی
گلستان	نوسانات ارز، کمبود نقدینگی، عدم تامین مواد اولیه
مازندران	خصوصی سازی های غیر کارشناسی
لرستان	نوسانات ارز، کمبود نقدینگی، عدم تامین مواد اولیه، عدم وجود زیر ساخت مناسب
گیلان	دلالی، کمبود نقدینگی، عدم تامین مواد اولیه
قزوین	بخشنامه های غیر کارشناسی، نوسانات ارز، کمبود نقدینگی
البرز	نوسانات ارز، کمبود نقدینگی، عدم تامین مواد اولیه

او بایان اینکه لرستان زیرساخت‌های اداری لازم را برای سرمایه‌گذاری ندارد، اظهار داشت: کارشناسان و مدیران توانایی لازم برای فراهم کردن زمینه سرمایه‌گذاری در استان را ندارند.

وی بایان اینکه برخی مدیران مشکلات واحدهای تولیدی را مربوط به خود نمی‌دانند و می‌گویند اگر مشکلی وجود دارد تنها به خود سرمایه‌گذار برمی‌گردد و باید او آن را رفع کند، ادامه داد: برای مدیران مهم نیست که واحد اقتصادی چه مشکلی دارد و می‌گویند اگر مشکلی وجود دارد، مربوط به خودت است.

رئیس هیئت‌مدیره شرکت داروسازی خرمین با اشاره به وضعیت بازار و تغییرات ارزی گفت: حتی باوجود این عوامل، ما مشکلی نداریم و می‌توانیم ۱۰ برابر هم کار کنیم، اما از صبح که از خواب بیدار می‌شویم باید با همه ادارات بجنگیم تا کار ما انجام شود.

«دلای» مشکل مهم تولید کنندگان گیلانی

در رشت نیز ۶۰ درصد واحدهای تولیدی در تعطیلی یا بحران به سر می‌برند که عامل این وضعیت نیز چیزی جز همان نوسانات نرخ ارز و کمبود نقدینگی برای تامین مواد اولیه نیست اما در عین حال حضور دلان نیز در این استان بر پیکره صنعت ضربه زده است.

ظرفیت استان گیلان در زمینه مواد اولیه برای توسعه صنایع تبدیلی، وجود صنایع بزرگ همچون کاغذ و نساجی و فولاد، وجود شهرک‌ها و نواحی صنعتی در نقاط مختلف استان، نیروی کار ماهر و متخصص و آمادگی کار همه و همه نشان می‌دهد که اگر توجه لازم به این استان شود و از واحدهای تولیدی کوچک و بزرگ آن حمایت‌های لازم صورت گیرد صنعت و تولید این استان می‌تواند همانند گذشته حرف‌هایی برای گفتن داشته باشد.

اما این روزها واحدهای تولیدی و صنایع استان گیلان همانند سایر نقاط کشور از وضعیت خوبی برخوردار نیست و بسیاری از این واحدها یا تعطیل شده‌اند و یا تنها با کمتر از نیمی از ظرفیت خود فعالیت می‌کنند. در این میان برخی از مسئولان و کارشناسان با تعطیلی بیش از ۶۰ درصدی، وضعیت واحدهای تولیدی و صنایع گیلان را در حالت کما

توصیف می‌کنند.

علی زارع صاحب یکی از این واحدهای تولیدی در شهرک‌های صنعتی استان گیلان است که مشکل واحد خود را نبود مواد اولیه برای تولید می‌داند و برای حل این موضوع نیز به گفته خود با بسیاری از مسئولان شهرستان صومعه‌سرا و حتی استان گفتگو و رایزنی کرده ولی تاکنون باوجودی که مواد اولیه این واحد تولیدی در استان گیلان فراوان وجود دارد به هیچ نتیجه مثبتی نرسیده است.

وی در عین حال با اشاره به اینکه امروز دلان بیش از تولید کنندگان قدرت داشته و تولید را با مشکل مواجه کرده‌اند، افزود: این مشکل آن قدر بزرگ نیست که مسئولان نتوانند با یک دستورالعمل آن را حل کنند. ما نیاز به تسهیلات نداریم تنها حمایت مسئولان را می‌خواهیم. در این باره رئیس هیئت‌مدیره کارفرمایان گیلان هم با اشاره به وضعیت واحدهای تولیدی و صنعتی این استان، گفت: کارخانجات استان گیلان همانند سایر کارخانجات کشور وضعیت خوبی نداشته، در بحران بوده و به نوعی در کما هستند.

محمدرضا سماکچی با بیان اینکه مسائل ارزی به وجود آمده مشکلات را بیشتر کرده و موجب شده تا برخی تجار برابر دستورالعمل، ثبت سفارش با مبلغ ۴ هزار و ۲۰۰ تومان را انجام دهند و بعد از مدتی کوتاه به آن‌ها اعلام شود که باید مابه‌التفاوت ارز دریافتی تا مبلغ ۸ هزار تومان را پرداخت کرده تا بتوانند اجناس خود را از گمرک خارج کنند، اظهار کرد: دو برابر شدن قیمت ارز موجب کمبود سرمایه در گردش و افزایش دو برابری قیمت اجناس شده است.

تا مسائل ارزی و نقدینگی و این امر کارخانه‌ها را به ورشکستگی کشانده است.

نساجی مازندران نمونه همین واحدهاست. کارخانه‌ای به قدمت تاریخ که همه مازندران از آن خاطره دارند و بخش عمده‌ای از خانوارهای استان یا در آن شاغل بوده‌اند و یا غیرمستقیم اشتغال داشتند. اکنون حال‌وروز نساجی ناخوش است و بین شورا و بخش خصوصی و بانک‌ها دست‌به‌دست می‌چرخد و همانند یتیمی است که زبردست نامداری روزگار می‌گذرانند.

کاهش شیفت‌های کاری و اخراج کارگران و بدهی‌های میلیاردی ثمره اجرای ناموفق و اشتباه خصوصی‌سازی در نساجی مازندران است و هرازگاهی شیپور

حراج و فروش آن طنین‌انداز می‌شود.

محمود رضایی سرپرست کارخانه نساجی قائم‌شهر از بدهی دو میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومانی کارخانه به سازمان تأمین اجتماعی خبر داد و افزود: این بدهی بابت بیمه کارگران به مبلغ ماهانه ۱۲۰ میلیون تومان است و این درحالی که ما فقط قادر به پرداخت حقوق ماهیانه آنان هستیم.

چیت‌سازی بهشهر هم زخم‌خورده خصوصی‌سازی است و در دهه ۸۰ در آستانه ورشکستگی کامل قرار گرفت و نبود نقدینگی مناسب، درآمذایی ناکافی، سوء مدیریت این واحد را در آستانه تعطیلی قرار داده بود و طلبکاران برای وصول مطالبات اقدام به تصرف اراضی آن کرده‌اند.

به‌هرحال کارخانجات با ادامه روند فعلی امکان فعالیت پررونق ندارند. صاحبان آن‌ها یکی پس از دیگری خسته شده و عطای تولید را به لقای سراب سودی که باید کسب کنند می‌بخشند. تعطیلی کارخانجات به‌طور حتم ضربه تمام‌کننده‌ای بر پیکره اقتصاد خواهد بود.

جلوگیری از صدور بخشنامه‌های غیرکارشناسی راه‌حل بحران در قزوین

درعین حال تولیدکنندگان استان قزوین اعتمادسازی از سوی دولت، جلوگیری از صدور بخشنامه‌های غیر کارشناسی، صداقت، عمل به وعده‌ها و تأمین مواد اولیه را راهکار حل مشکلات تولید و اشتغال کشور می‌دانند.

استان قزوین با داشتن بیش از ۱۵ ناحیه و شهرک صنعتی و فعالیت بیش از ۳ هزار واحد صنعتی کوچک و بزرگ از قطب‌های صنعتی استان محسوب می‌شود که با تولید ۱۲۹۰ نوع محصول مختلف در تأمین نیازهای داخلی و صادرات نقش مهمی ایفا می‌کند.

افزایش تحریم‌ها و مشکلات نقدینگی و

تأمین مواد اولیه، نوسان ارزی و صدور بخشنامه‌های متعدد غیرکارشناسی و عمل نکردن به وعده‌های داده‌شده دولتی و بروکراسی اداری و بالا بودن سودهای بانکی از مهم‌ترین دغدغه‌های تولیدکنندگان استان قزوین است.

مدیرعامل یکی از واحدهای بزرگ تولید مواد غذایی که در شهرک صنعتی کاسپین قزوین فعالیت می‌کند با بیان مشکلات گفت: مهم‌ترین مشکل ما تأمین نقدینگی است که گریبان تولید را گرفته و هرروز این مشکلات بیشتر می‌شود.

گرچی افزود: تأمین مواد اولیه بسیار سخت شده و اگر نتوانیم با برنامه این مواد را تأمین کنیم با کاهش تولید و توقف خطوط تولید و تعدیل نیرو مواجه خواهیم شد.

گرچی در ارائه پیشنهاد برای حل مشکلات تولید گفت: در این واحد سالانه ۱۵ میلیون یورو نیاز ارزی داریم که اگر تأمین شود می‌توانیم صادرات خود را هم رونق دهیم و بخشی از مشکلات را حل کنیم اما دولت چوب حراج به

ارز زد و ثبت سفارش‌ها دچار مشکل شده است.

در همین رهگذر علیرضا کشاورز قاسمی رئیس اتاق بازرگانی که خود دستی بر تولید دارد از بی‌اعتمادی به مسئولان دولتی می‌گوید و اعتقاد دارد اگر صداقت باشد می‌توان مشکلات را کمتر کرد.

وی با آسیب‌شناسی مشکلات تولید گفت: اولین انتظار ما از دولت ایجاد اعتماد است که به‌عنوان سرمایه اجتماعی مورد بی‌توجهی قرار گرفته است.

کشاورز قاسمی یادآور شد: اگر مردم به دولت اعتماد نکنند و تعهدات بخش دولت محقق نشود هیچ کاری جلو نمی‌رود و ما تولیدکنندگان انتظار داریم مسئولان دولتی، رئیس‌جمهور و وزیر صنعت و امور اقتصادی به عهد خود وفا کنند.

زخم خصوصی‌سازی بر پیکره کارخانه‌های مازندران

اما در استان مازندران ماجرا کمی فرق می‌کند. این استان بیشتر زخم‌خورده خصوصی‌سازی غیراصولی شده است

واردات و قاچاق ۲ مانع بزرگ عدم پیشرفت صنعت در سیستان و بلوچستان

صنعت در سیستان و بلوچستان

مریم گمشاد

از جمله بخش‌هایی است که در صورت آماده شدن شرایط زیربنایی و تجهیز نیروی انسانی و از همه مهمتر توجه دولتمردان امکان رشد و توسعه آن وجود دارد.

استان سیستان و بلوچستان با وسعتی در حدود ۱۸۱۷۵۸ کیلومتر مربع، حدود ۱۱.۱ درصد از مساحت کل کشور را به خود اختصاص داده است که بزرگترین استان کشور از نظر مساحت است.

این در حالیست که سیستان و بلوچستان دارای موقعیت جغرافیایی ویژه‌ای از جمله دسترسی به آب‌های آزاد بین‌المللی خارج از تنگه هرمز، امکان ارتباط با کشورهای شرق آسیا و شبه قاره هند و شیخ نشین‌های عربی و بازارهای آفریقایی است از سوی دیگر این استان در جنوب بیش از ۳۰۰ کیلومتر مرز آبی با دریای عمان و از شرق نیز ۱۱۰۰ کیلومتر مرز بین‌المللی زمینی با دو کشور پاکستان و افغانستان دارد.

این استان علاوه بر موقعیت ممتاز جغرافیایی با داشتن معادن غنی و متنوع، اقلیم بسیار مناسب برای کشت انواع محصولات گرمسیری کشاورزی و همچنین دارا بودن منابع غنی دریایی و آب‌زیان و اراضی و اقلیم مناسب در سواحل جنوبی برای توسعه فعالیت‌های شیلاتی و صیادی و صنایع مرتبط با آن شرایط منحصر به فردی برای نقش آفرینی در بازرگانی ملی و ترانزیت خارجی میان اروپا و آسیای مرکزی با آب‌های شرقی و جنوبی و شاخ آفریقا دارد.

اما متأسفانه خشکسالی ۲ دهه اخیر در سیستان و بلوچستان بر دامنه مشکلات و محرومیت‌های این استان افزوده به طوری که بر اساس آخرین اعلام آمار، سیستان و بلوچستان بیشترین آمار بیکاری در ایران را به خود اختصاص داده و نرخ بیکاری نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵/۹ درصد رشد داشته است.

از سوی دیگر با توجه به اینکه سیستان و بلوچستان جوانترین استان کشور از نظر جمعیتی است و با توجه به اینکه طی سال‌های اخیر میزان اشتغال به اندازه جمعیت رشد نکرده است این عامل نیز مزیت بر علت در روند رشد بیکاری در استان شده است.

از این رو توجه به بخش صنعت در این استان به دلیل تأثیرگذاری مستقیم بر اقتصاد ملی و ایجاد اشتغال می‌تواند موجب رشد سیستان و بلوچستان و حتی سایر استان‌های همجوار شود.

دولت طی چند سال گذشته برای تکمیل زیرساخت‌های اقتصادی سیستان و بلوچستان اقدام به توسعه خطوط راه آهن، گازرسانی به نقاط مختلف استان، پرداخت تسهیلات بلاعوض و اختصاص معافیت‌های مالیاتی و شرایط ویژه برای سرمایه‌گذاری کرد اما برخی مسئولان و کارشناسان معتقدند بخش تجارت، صنعت و معدن استان به دلیل شرایط خاص منطقه نیازمند حمایت بیشتر است به همین سبب با توجه به همه این شرایط در حال حاضر شاهد رشد صنعت در این خطه از کشور نیستیم.

طبق آخرین آمار در حال حاضر شاهد استقرار ۲۸ شهرک و ناحیه صنعتی فعال و برخوردار از امکانات زیربنایی و مناسب در سطح استان هستیم که بر طبق اعلام سازمان صنعت، معدن و تجارت سیستان و بلوچستان تحویل زمین در آن‌ها در زاهدان یک روزه و در سایر شهرستان‌های استان تنها سه روز به طول می‌انجامد. اما با وجود همه این مسائل در حال حاضر بسیاری از این شهرک‌ها به حالت تعطیل و

اغلب مردم این منطقه به حفظ وضع موجود رضایت داشته و خواهان پیگیری بهبود وضعیت رفاه خود نبوده‌اند، از سویی دیگر با توجه به اینکه پایه و اساس اقتصاد روستایی منطقه سیستان بر مبنای رودخانه هیرمند شکل گرفته معیشت مردم سیستان پس از خشک شدن این رودخانه با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده است.

قطعا یکی از اهداف مهم سیاست‌گذاری‌های کلان کشورها، دستیابی همه شهروندان به شاخص‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و کاهش محرومیت‌ها و نابرابری‌ها است که نقش مهمی در ارتقاء و کیفیت زندگی مردم خواهد داشت طبیعتاً توسعه همه جانبه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نقش مهمی در کاهش نابرابری‌ها و دغدغه فقر و محرومیت در سیستان و بلوچستان خواهد داشت.

سیستان و بلوچستان در انتظار تحقق عدالت و توسعه اقتصادی

در خرداد سال گذشته محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت و معدن و تجارت وقت درباره احداث کارخانه تولید لاستیک خودرو در زابل گفت: کارخانه تایر سازی زابل ۸۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی دارد که از طریق فاینانس و بخشی از منابع داخلی تأمین می‌شود.

نعمت‌زاده با بیان اینکه یکی از اهداف دولت سرمایه‌گذاری در زمینه لاستیک بوده است، ادامه داد: تولید لاستیک را به مناطق کمتر توسعه یافته بردیم و یک واحد در کردستان افتتاح شد و واحد دیگر در لرستان با مشارکت «ایدر» آغاز شده است.

وی گفت: بخش کشاورزی در سیستان و بلوچستان به دلیل شرایط اقلیمی دیگر باعث ایجاد اشتغال نمی‌شود و تصمیم گرفتیم صنایع بزرگی چون واحد ۵۰ هزار تنی لاستیک سبک و سنگین در این استان ایجاد کنیم.

وی افزود: تلاش می‌کنیم تا ۵۰ درصد تولیدات این کارخانه با توجه به بازارهای هدف به افغانستان و کشورهای همسایه صادر شود.

علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی وقت نیز سال گذشته در مراسم امضای قرارداد ساخت کارخانه لاستیک زابل در محل وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: این

یا نیمه تعطیل درآمده‌اند که در این گزارش قصد پرداختن به ریشه یکی از آن‌ها داریم به عنوان مثال برخی از صنایع قبل از ایجاد و راه‌اندازی نیز در این منطقه دچار مشکل شده‌اند که کارخانه تولید لاستیک در سیستان یکی از آن‌هاست.

طبق نظر کارشناسان صنعت لاستیک یکی از صنایع استراتژیک و دارای سابقه در کشور است از همین رو توسعه صنعت لاستیک از جمله صنایعی است که میزان وابستگی ایران را به صادرات نفت کاهش می‌دهد و نقش مهمی در کاهش نرخ بیکاری و توسعه کشور خواهد داشت.

از همین رو دولت برای رفع تبعیض و کاهش نرخ بیکاری در مناطق محروم سال گذشته کارخانه لاستیک سازی سیستان را در قالب کنسرسیوم ایران و چین کلید زد، این طرح با بیش از ۸۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری ارزی و ریالی و اشتغال ۱۳۵۰ نفر به صورت مستقیم و تولید سالانه ۵۰ هزار تن تایر خودرو در شهرک صنعتی «رامشار» واقع در منطقه سیستان از طریق فاینانس و بخشی از منابع داخلی شروع به کار کرد اما متأسفانه پس از یک سال از شروع این طرح با انصراف چینی‌ها طرح متوقف شد.

با توجه به اینکه این کارخانه در مسیر ترانزیتی کریدور شمال به جنوب قرار دارد نقش مهمی می‌تواند در بین‌المللی شدن منطقه سیستان و صادرات به کشورهای همسایه داشته باشد و نیز با توجه به این که در شرایط فعلی کشورهای آسیای میانه یکی از پر مصرف‌کننده ترین بازارهای لاستیک ایران در جهان هستند که برای دسترسی به آب‌های آزاد نیز باید از مسیر ایران تردد کنند از این رو توسعه کارخانه لاستیک سیستان نقش حائز اهمیتی در افزایش صادرات به کشورهای همسایه، آسیای مرکزی و قفقاز خواهد داشت.

لزوم شتاب در تغییر سیاست‌های اقتصادی در منطقه سیستان

مرز نشینان سیستان در طول سال‌های متمادی به زندگی کشاورزی، دامداری، صیادی و همچنین فعالیت‌های محدود اقتصادی مرزی عادت و قناعت کرده‌اند به طوری که

که سال به سال افزایش یافته که قطعا در روند تصمیم گیری چینی ها بی تاثیر نبوده است. از سوی دیگر زمانی که این صنعت بزرگ را با کارگاه ها و صنایع کوچک مقایسه می کنیم به روشنی دلیل وضعیت نامناسب شهرک های صنعتی در استان سیستان و بلوچستان را درک می کنیم. البته استان سیستان و بلوچستان دارای مزیت های فراوان دیگری هم هست که کم و بیش همه با مشکلاتی مشابه دست و پنجه نرم می کنند.

عدم رشد بهینه در محصولات کشاورزی با مزیت نسبی

کشت خرما که یکی از مزیت های اصلی بخش کشاورزی سیستان و بلوچستان است که برغم بالابودن میزان تولید و سطح زیر کشت متأسفانه بهره‌وری در این بخش مطلوب نیست که در صورت بهبود بهره‌وری در آن می‌توان امیدوار بود ارزش افزوده بخش کشاورزی استان با افزایش همراه باشد.

در دامپروری نیز، با توجه به سازگار بودن شتر با اقلیم استان و نظر به مسئله جدی کم‌آبی، پرورش شتر یک مزیت نسبی به شمار می‌آید که به دلیل موانع قانونی و البته نبود صنایع تبدیلی برای فرآوری محصولات تولیدی و آماده‌سازی آنها برای بازار نهایی مصرف، این بخش نیز مغفول مانده است و بخشی از فعالیت دامپروری و کشتار دام نیز، ظاهراً وابسته به واردات دام از کشور پاکستان است.

شیلات و ماهیگیری، یکی دیگر از مزیت های اصلی استان است که به تنهایی حدود ۲۱٪ ارزش افزوده تولیدی در این بخش در کل کشور را به خود اختصاص داده است و برخلاف دو محصولی که به آن ها اشاره شد، صنایع تبدیلی در این بخش شکل گرفته است که البته این بخش نیز با مسائل خاص خود دست و پنجه نرم می کند که در صورت تداوم، این مزیت نسبی نیز با خطر و چالش های جدی مواجه کی شود زیرا با ورود کشتی های بزرگ صنعتی (ترال) اشتغال صدها صیاد بومی را با مشکل روبه‌رو کرده است.

در مجموع صنعت در استان سیستان و بلوچستان از جمله بخش هایی است که در صورت آماده شدن شرایط زیربنایی، تجهیز نیروی انسانی و تحولات اقتصادی و اجتماعی، امکان رشد و توسعه آن وجود دارد اما نکته حائز اهمیت این است که امروز اقتصاد مولدی در سیستان وجود ندارد فعالیت های مرزی هم به صورت قانونی در جریان نیست، کشاورزی، دامداری و صیادی نیز به واسطه خشکسالی از رونق افتاده است.

بلند مدت پیشنهاد شد که در فاز اول یک سری کارخانه های لاستیک برای ماشین های صنعتی با سایز بالا و در فاز های بعدی سرمایه گذاری داخلی و خارجی در نظر گرفته شده است.

وی بیان داشت: صنعت لاستیک در بازار داخلی و خارجی ایران نقش حائز اهمیتی دارد، به طور مثال افغانستان یک بازار محلی برای محصولات صادرات ایران است.

واردات و قاچاق ۲ مانع بزرگ عدم پیشرفت صنعت در سیستان و بلوچستان

از سوی دیگر به عقیده برخی از کارشناسان دلیل اصلی انصراف چینی ها وجود پدیده قاچاق و واردات بی رویه لاستیک به کشور و منطقه است از همین رو در این رابطه علی محمدی، کارشناس بخش صنعت اظهار داشت: قطعا علاوه بر شرایط جدید بین المللی که به ناحق بر کشور ما تحمیل شده است عوامل دیگری نیز در این میان موثر است.

وی افزود: اینکه چرا از ابتدای این طرح به ورود یک کشور خارجی برای سرمایه گذاری در این طرح دل بسته ایم خودش جای ساعت ها بحث دارد اما نکته مهم این است که چرا آنها اصراف دادند.

وی ادامه داد: قطعا وضع تحریم های جدید بی اثر نبوده اما به نظر من عوامل متعدد دیگری نیز در این تصمیم گیری اثر گذار بوده است.

این کارشناس صنایع گفت: در سال های گذشته عده ای با قاچاق کالا بسیاری از کالاهای بی کیفیت را وارد کشور کردند که علاوه بر اینکه موجب آسیب به مردم می شود صنعت کشور را نیز فلج می کند.

وی بیان داشت: برخی محموله ها نیز از مبادی قانونی وارد می شوند، اما کیفیت لازم را ندارند و یا به درستی و بر اساس نیاز بازار وارد نمی شوند که موجب ضربه های جبران ناپذیری به صنعت می شوند.

محمدی با اشاره به اینکه صنعت لاستیک نیز در سال های اخیر از این امر مستثنی نبوده تصریح کرد: اگر به میزان واردات لاستیک نیز توجه کنیم مشاهده می کنیم

پروژه از نظر دولت چند وجهی بوده و صرف ساخت یک کارخانه لاستیک سازی دنبال نشده است.

وی هدف دولت از اجرای این پروژه را عادلانه کردن سهم مناطق از رشد اقتصادی، ارتقای رشد منطقه ای و ارتقای سهم استان سیستان و بلوچستان از درآمد ناخالص داخلی عنوان کرد.

وی یادآور شد: بیش از یک هزار نفر به صورت مستقیم و تا ۲ برابر این تعداد به صورت غیرمستقیم در فاز نخست این پروژه مشغول به کار می شوند و حدود ۸۰۰ نفر نیز در مرحله ساخت ساختمان پروژه فعالیت خواهند کرد.

توقف طرح لاستیک سازی سیستان

البته این طرح با همه این صحبت ها پس از یکسال متوقف شد که به گفته نماینده مردم سیستان در مجلس دلایل مختلفی داشت.

حبیب الله دهمرده، نماینده مردم سیستان در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: در گذشته مبنای فعالیت های اقتصادی مردم سیستان بر مبنای رودخانه هیرمند شکل گرفته همانند کشور مصر که بر مبنای رودخانه نیل توسعه یافت به طوری که زمانی منطقه سیستان انبار غله آسیا بود و مردم با توجه به فعالیت های کشاورزی و دامداری زندگی شان را سامان می دادند.

وی افزود: با توجه به اینکه در دو دهه اخیر کشور افغانستان سد ها و بند های مختلفی بر روی رودخانه هیرمند ایجاد کرده و از همین رو میزان ورود آب به منطقه سیستان امسال تقریباً به صفر رسیده است معیشت مردم این منطقه مختل شده است.

وی ادامه داد: در چنین شرایطی و به منظور اجرایی کردن سیاست های جدید اشتغال باید درصدی از توسعه این منطقه به صنعت واگذار شود و ایجاد صنعت لاستیک تنها می تواند بخش کوچکی از فعالیت های اقتصادی سیستان باشد.

نماینده مردم سیستان در مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه به اینکه درصدی از سرمایه گذاری را چینی ها متقبل شده بودند و از ادامه سرمایه گذاری انصراف داده اند، این طرح در حال حاضر تعطیل شده است.

وی افزود: از همین رو با امتناع چینی ها از سرمایه گذاری، دولت و یا هر بخشی که قصد سرمایه گذاری دارد فارغ از مسائل گشایش ارز باید وارد عمل شود و ما منتظر هستیم که دولت و وزارت صنایع و معادن با شدت بیشتری این طرح را دنبال کنند.

دهمرده ادامه داد: بر طبق آخرین دیدار با مسئولین وزارت صنایع یک سری برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و

وقتی اولویت‌های استان سمنان تغییر می‌کند حمایت از تولید یا واردات

مصارف کودهای معدنی گوناگون هستند

این کارشناس کشاورزی درباره مصارف کودهای معدنی نیز می‌گوید: بزرگ‌ترین مزیت کودهای معدنی مصارف آن هستند، همگان می‌دانند که این کودها در زراعت، باغداری و گلخانه‌های خانگی و صنعتی مصرف دارند اما با یک مورد مصرف گسترده دیگر این کودها شاید همگان آشنا نباشند و آن هم مصرف در شیلات است. میرحسینی می‌گوید: کود معدنی با عناصر فراوانی که دارد اگر در استخرهای پرورش ماهی مثلاً قزل‌آلای فرحزاد شاهرود پاشیده شوند در کف استخرها باعث رشد ریزمغذی‌هایی می‌شود که ماهی می‌تواند مواد معدنی موردنیاز برای رشد و طراوتش را از آن‌ها بگیرد، یک کیسه کود معدنی می‌تواند رشد ماهی یک استخر را چندین درصد بهبود بخشد از سوی دیگر می‌تواند به رشد بهتر در فضای بهتر ماهی‌ها نیز کمک کند و این مزیتی است که کودهای شیمیایی ندارند و کافی است یک قاشق آن‌ها در استخر پاشیده شود تا شاهد مرگ تمام ماهی‌ها باشیم.

وی می‌گوید: یک مورد مصرف دیگر درباره کودهای شیمیایی که شاید کمتر به آن توجه شود اراضی کشاورزی و باغی هستند که سن و سالی از آن‌ها گذشته می‌خواهند دوباره بازاری شوند پس نیاز است تمام درختانشان با درخت‌های نو تعویض و یا زمین کشاورزی به باغ بدل شود در این بخش غالب کارشناسان متفق‌القول نظر بر این دارند که خاک این‌گونه باغ‌ها دیگر فقیر است پس تلفیق آن‌ها با کود معدنی می‌تواند باغ و یا زمین تازه را از این‌رو به آن رو کند.

حمایتی صورت نگرفته است

مدیر جهاد کشاورزی شاهرود در پاسخ به این سؤال که آیا حمایتی از شرکت تولیدکننده کود معدنی داشته است یا خیر، گفت: این محصول کود نیست بلکه ماده معدنی است مجوز برای کود باید از موسسه تحقیقات آب‌و‌خاک کشور گرفته شود، این شرکت هم از آن موسسه مجوزی دارند اما نه تحت عنوان کود چراکه کلمه کود در مجوز

نگویم سنگ‌اندازی‌هایی هم در این راه شده است.

ویژگی‌های کود تولید داخل

یک کارشناس کشاورزی درباره ویژگی‌های بهسازی خاک یا همان‌طور که مردم می‌شناسند کودهای معدنی می‌گوید: این بهسازها یا با نام مصطلح آن، کودهای فقر زمین از عناصر معدنی موردنیاز گیاهان را جبران می‌کند یعنی علناً چیزی به گیاه می‌دهد که ۵۰ سال پیش در درون زمین به‌صورت خدادادی بوده و ما انسان‌ها آن را به‌واسطه برداشت مضاعف، استفاده از کودهای شیمیایی، برداشت خاک، تخریب خاک، کشاورزی نادرست و ... آن را از زمین گرفته‌ایم در نتیجه کودهای معدنی با بازگرداندن این عناصر به زمین فقط مواد مغذی را به گیاهان بازمی‌گردانند.

مریم میرحسینی بایبان اینکه کود معدنی مانند مکمل‌های غذایی برای بدن‌سازی نیست بلکه مانند نان و میوه و گوشتی است که به یک انسان لاغر می‌خورانند تازندگی‌اش بهبود یابد نه اینکه فقط فریه شود لذا تفاوت بین کودهای شیمیایی و معدنی نیز در این هستند، کارکرد کودهای شیمیایی درست همان مکمل‌های قاچاق بدن‌سازی هستند که فقط انسان لاغر را در ظاهر حجم می‌بخشند اما در درون چه؟ آیا جایگزین غذا هم می‌شوند؟ لذا اگر امروز از کود معدنی حمایت کنیم درواقع از خاک آب و اجدادی‌مان حمایت کردیم.

وی می‌گوید: امروز خاک ما فقیر است یعنی آن‌قدر کودها و مکمل‌های شیمیایی به خاک خوراندیم که این خاک نه آهن دارد و نه عنصری که برای گیاه مفید هستند، آنچه در درونشان یافت می‌شود یک خاک شور، آهکی و فقیر که اگر کودهای شیمیایی نباشند چیزی در آن رشد نمی‌کند، وقتی کود معدنی بیش از ۶۰ عنصر موردنیاز گیاه از جمله آهن، منیزیم، سزیم، کلسیم، فسفر، زیرکونیم، روی، منگنز و ده‌ها و ده‌ها عنصر دیگر را به زمین تزریق می‌کند دیگر نیازی به کود شیمیایی و مکمل نیست.

با وجود اینکه کودهای کشاورزی به‌خصوص کود معدنی فاقد مواد شیمیایی در شاهرود تولید می‌شود کماکان شاهد واردات کود شیمیایی در استان هستیم که با شعار حمایت از تولید ملی مغایرت دارد.

محمدحسین عابدی

وقتی رهبر معظم انقلاب اسلامی شعار سال ۹۷ را با عنوان «حمایت از کالای ایرانی» تبیین فرمودند، دل‌های بسیاری از تولیدکنندگان در استان سمنان میزبان بارقه‌های امید شد اما شش ماه از ابلاغ معظم له گذشته و هنوز شاهد واردات برخی محصولات هستیم که نمونه آن‌ها در داخل استان تولید می‌شود، نمونه بارز آن اما کود معدنی است که یکی از بزرگ‌ترین ذخایر آن در شاهرود قرار دارد اما هنوز آرومیت آمریکا در گمرک ترخیص می‌شود.

معدن از ابتدا بنا بود سنگ‌آهن را از دل طبیعت به اقتصاد استان هدیه دهد اما مسئولانش با یک توده سرخ‌رنگ خاک در مقابل دهانه آن مواجه شدند، در ابتدا اما به فکر ضایعات بودن آن بودند هرچند آزمایش‌ها نشان داد این خاک چیزی است که تمام آهن درون معدن نیز با ارزش‌تر است. کود معدنی آنچه که مردم در اصطلاح به بهساز خاک و تقویت‌کننده رشد گیاهان می‌گویند... عنصری که یک قاشق آن می‌تواند یک گلدان را در ظرف دو هفته با تغییرات شگفت‌انگیز و بعضاً غیرقابل‌باوری روبرو کند آن‌هم با بیش از ۶۰ ماده معدنی ... مشابه آنچه آرومیت آمریکا می‌سازد با این تفاوت که هم ارزان‌تر است، هم وطنی است و هم مواد معدنی بیشتری دارد.

بالین حال اقبال از کود شیمیایی وارداتی گویا قرار نیست تمام شود از یک‌سو مسئولان استان سمنان می‌گویند واردات بازهم باید باشد چراکه ما نمی‌توانیم به کشاورزان تکلیف کنیم از کود معدنی یا با نام علمی و صحیح تر بهساز خاک استفاده کنند حتی اگر معجزه از آن دیده باشیم، از سوی دیگر معدن کاران می‌گویند این بازی با الفاظ است تا حمایتی از تولید داخلی نشود و جا برای جولان مافیای کود در ایران باقی بماند.

حمایتی از تولید نمی‌شود

آن‌گونه که سید مصطفی طباطبایی کارشناس اقتصادی و آگاه به مسائل واردات استان سمنان می‌گوید، آنچه مسلم است دست‌هایی پشت پرده هستند، امروز بازار ۴.۵ میلیون تن کود وارداتی به کشور در دست عده‌ای معدود است که حتی خط و مشی‌ها را نیز تعیین می‌کنند یعنی درواقع مسئولان جهاد کشاورزی استان سمنان هم نمی‌توانند جلوی آن را بگیرند چه برسد به رئیس جهاد شاهرود! اما از سوی دیگر این بهانه‌ای برای عدم حمایت از تولید داخلی نیست.

وی می‌گوید: اگر می‌خواهیم شعار سال ۹۷، مدنظر رهبر معظم انقلاب اسلامی تحقق یابد می‌بایست به حمایت واقعی از تولید دست بزنیم یعنی برویم پای صحبت تولیدکننده بنشینیم از او بخواهیم مشکلاتش را بیان کند و تا جایی که از دستمان برمی‌آید به آن کمک کنیم این کمک می‌تواند در مقوله تسهیلات بهین‌پای ویژه واحدهای تولیدی باشد که در این بین انصافاً عملکرد استانداری خوب بوده و هم می‌تواند ترویجی باشد یعنی شرایط را برای بازار فروش محصولات تسهیل کنیم که فکر نمی‌کنم در این بخش جهاد کشاورزی شاهرود عملکردی درباره کود معدنی مذکور داشته باشد آن هم خوش‌بینانه و اگر

حمایت با بالا بردن ظرفیت تولید خود ضمن نجات کشاورز و کشاورزی از بلای خانمان سوز کود و سموم شیمیایی و جلوگیری از نابودی زمین‌های کشاورزی به تولید محصول سالم و ارگانیک کمک کنیم و با تولید یک محصول پرافتخار برای ایران ضمن خروج ارز، از طریق صادرات گامی در راستای اقتصاد بدون نفت برداریم و در این مبارزه اقتصادی بازهم نقش سربازی خود را ثابت نماییم.

وی افزود: اما گویا دشمن ما در خارج نیست بلکه ما باید با مافیای کودها و سموم شیمیایی در داخل هم مبارزه کنیم، سال‌هاست برای توسعه کشاورزی سالم و عدم استفاده از کود و سموم شیمیایی در کشاورزی داخلی در حال دست‌وپنجه نرم کردن هستیم و از سوی دیگر نکته جالب این است که کشورهای تولیدکننده کودها و سموم شیمیایی با علمی و نامود کردن استفاده از این دشمنان سلامتی بشر این امر را نهادینه کرده‌اند به طوری که اگر کسی قصد رواج مجدد کشت ارگانیک و سالم را داشته باشد توسط نهادهای مسئول کشاورزی مورد بی‌مهری و بعضاً دشمنی واقع می‌شوند.

سلامتی مردم یا سود دلالتان

آنان که به خلاقیت و علم مطلق خداوند ایمان دارند می‌دانند که خلقت خداوند بی‌نقص و کامل است بنابراین اعتقاد و تجربیات بشر در گذشته که بشر در طبیعت دست نبرده بود تمامی درختان و محصولات کشاورزی در نهایت سلامت، زیبایی، عطروطمع، ماندگاری و سرشار از انواع مواد معدنی و ویتامین‌ها بودند و به همین جهت هم خوردن آن میوه‌ها، سبزی‌ها و مواد غذایی حاصل از آنان، نان، غذاها، منشأ سلامتی، قوت و قدرت حیوانات و انسان‌ها بودند.

متأسفانه پس از اینکه بشر اقدام به استفاده از کودهای شیمیایی کرد با وارد کردن کودهای شیمیایی به خاک و محیط زندگی گیاهان و حیوانات به تدریج آفات گیاهی پدیدار شدند، عطروطمع میوه‌ها از دست رفتند، ویتامین‌ها و عناصر معدنی از میان میوه‌ها و مواد غذایی بشر فرار کرد و بیماری‌های مختلف در درون بدن حیوانات مورد تغذیه بشر و خود انسان که از این سبزی‌ها، میوه‌ها و گوشت حیوانات مصرف می‌کرد پدیدار شد.

در نهایت باید گفت سود دلالتان از واردات کودهای شیمیایی آمریکایی و اسرائیلی با برندهای ترکیه‌ای عرضه می‌شوند بر قدرت کشاورزان ما می‌چربد تا تولیدات داخلی همچنان بی‌دفاع بمانند نمونه آن را در گزارش پیش رو مشاهده کردید. این در حالی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی تأکید ویژه‌ای بر تحقق شعار سال دارند شعاری که در پناه آن می‌توان به وضعیت تولید در استان سمنان نیز سامان بخشید. امروز کود، فردا دیگر محصولات متأسفانه یکی پس از دیگری باوجود تولید در داخل استان، قربانی واردات می‌شوند تا سلامت انسان یا سود دلالتان در طرف معادله کودهای شیمیایی باشد.

کشاورزی و گل‌دان و مشاهده نتایج آن پذیرفته نیست که فقط آنالیز کارشناس جهاد کشاورزی باید پذیرفته شود؟ نمی‌شود که خود جهاد هم قاضی باشد و هم داور یعنی هم خودش آنالیز کند و هم خودش حکم صادر کند، محصول معدنی بارها و بارها در همین استان سمنان استفاده و در نمونه‌های بسیار وسیع جواب گرفته شده است اما همچنان با مشکلاتی روبرو است.

وی افزود: موضوع بعد مقوله مجوز از آب و خاک است مگر این مرکز تحت نظارت خود جهاد کشاورزی نیست! پس چطور مجوز آن دریافت شده اما جهاد معتقد است باید آنالیز دوباره‌ای صورت گیرد، یعنی جهاد موسسه آب‌و خاک خود را قبول ندارد؟ لذا باید گفت متأسفانه حالتی از تعارض در بین جهاد کشاورزی متأسفانه دیده می‌شود.

وی همچنین معتقد است تا زمانی که مافیای کود در کشور وجود داشته باشد متأسفانه جهاد هم علی‌رغم تمام تلاش‌ها و زحماتی که صورت می‌دهد نمی‌تواند کاری کند.

ارگانیک افتخار تولید ایرانی

مدیر فنی شرکت تولیدکننده این محصول گفت: پس از اطمینان از خاصیت‌های این ماده معدنی و تأثیر آن در اصلاح‌کننده خاک‌های کشاورزی (که متأسفانه سرعت نابودی خاک‌های کشاورزی در ایران تبدیل به مثال شده است) و همچنین تأثیرات مثبت آن بر تقویت و تغذیه گیاهان درحالی که می‌توانستیم بدون دردسر مانند خیلی از کسانی که دغدغه مادی آن‌ها بیشتر از دغدغه شرایط کشور و تولید و اشتغال است اقدام به خام فروشی این ماده معدنی باارزش کنیم. اما با درک شرایط کشور و پیرو تأکیدات مکرر مقام معظم رهبری در خصوص اقتصاد مقاومتی، تولید ملی، اقتصاد پویا و ایجاد اشتغال پس از دریافت مجوز ثبت مواد کودی از موسسه تحقیقات خاک و آب وزارت جهاد کشاورزی که آن‌ها هم بدون دردسر نبود، وارد عرصه تولید و فرآوری این ماده معدنی باارزش و معرفی آن به بخش کشاورزی شدیم، تا شاید هم ادای دین کرده و هم نقش مثبتی در سلامت غذای جامعه داشته باشیم آن‌هم بدون ذره‌ای حمایت.

رضا رهگذر بیان کرد: در این شرایط تحریم، در این شرایط بحران کم‌آبی و نابودی کشاورزی ما آمادگی داریم تا با تولید سالیانه ۳۰۰ هزار تن و در صورت وجود

نیابورده شده اما این افراد معتقد هستند ماده معدنی تولیدی‌شان دارای برخی ترکیبات موردنیاز خاک است و تحت همین عنوان نیز مجوز گرفته‌اند. بحث محلی و منطقه‌ای و صرفاً مرتبط به ما نیست.

محمدرضا قاسمی افزود: توصیه کردن برای این موارد از سوی جهاد نیاز به آنالیز شیمیایی ترکیبات و تفسیر کارشناسی کارشناسان خاک‌شناسی است و این‌طور نیست که هر تولیدکننده‌ای محصولش توصیه شود البته خود تولیدکننده می‌تواند درباره محصولش با داشتن مجوزهای لازم از مراجع قانونی مربوطه تبلیغ کند اما ارتباطی به ما به‌عنوان دستگاه دولتی ندارد.

وی گفت: نکته دیگر این که فعالیت تبلیغی باید صرفاً درباره همین کاری باشد که مجوز می‌گیرد و نه در حوزه کارهای دیگر چون بعضاً دیده شده که برخی در حوزه حرص درختان هم توصیه‌هایی به کشاورزان می‌کردند که ما همواره می‌گفتیم نباید به کاری که در حوزه شما نیست ورود کنید شما اگر می‌خواهید توصیه و تبلیغی کنید، روی همان محصول که دارای مجوز و گواهی از مراجع مربوطه است، محصول را معرفی کنید اما نباید روی حوزه‌های کاری غیر تخصصی باشد.

تلاش برای گفتگو با معاون مدیرکل جهاد کشاورزی استان سمنان نیز به‌واسطه عدم پاسخ روابط عمومی بی نتیجه ماند.

تعریف کود چیست!

رئیس هیئت‌مدیره شرکتی که مالک معدن تولیدکننده بهساز خاک است ضمن بیان اینکه یکی از مشکلات این شرکت با جهاد کشاورزی در معنای کلمه کود خلاصه می‌شود، گفت: در لغت‌نامه هر آنچه به خاک اضافه شود و به رشد گیاه کمک کند کود نام دارد از سوی دیگر جهاد به محصول ما عنوان بهساز خاک و تقویت‌کننده گیاه می‌دهد پس یعنی پذیرفته که این محصول چیزی را به خاک می‌افزاید که باعث رشد گیاه می‌شود اما همچنان اسم این محصول را کود نمی‌گذارند!

محمد مهدی غنی پور بیان کرد: جهاد کشاورزی اما ماده‌ای را که تولید شود کود می‌نامد نه اینکه از دل معدن فقط استخراج شود لذا سؤال ما این است که مگر کود مرغ و گاوی تولید می‌شوند که سال‌های سال است بانام کود عرضه می‌شوند؟ از سوی دیگر جهاد عنوان می‌کند که آنالیز شیمیایی، که درباره آن نیز باید گفت مگر استفاده در یک، دو و ۱۰ هزار زمین

■ مردم جزیره هرمز نگران ارائه خدمات ضعیف بهداشت و درمان، هزینه‌های بالای دارو و ویزیت و نبود آمبولانس استاندارد دریایی برای جابجایی بیماران از این جزیره به سرزمین اصلی و جزیره قشم را دارند.

■ سالهاست که بحث نجات تالاب زیربار در شهرستان مریوان مطرح است ولی همچنان معضلات متعدد از جمله ورود فاضلاب این ظرفیت مهم را تهدید می کند.

■ بی امان سرفه می کند، سرفه های خشک و پی در پی. می گوید سابقه بیماری تنفسی نداشته و اما در این دو هفته نفس عمیق کشیدن برایش به یک حسرت تبدیل شده است.

■ کمی آن طرف تر از مرکز لرستان، بر بلندای زاگرس دره عمیقی از محرومیت شکل گرفته است، جایی که بنیادی پای کار آمده تا به محرومیت زدایی در این منطقه «برکت» دهد.

جامعه ایران

ثروتمند محروم در دامنه زاگرس بنیاد برکت پای کار آمد

کمی آن طرف تر از مرکز لرستان، بر بلندای زاگرس دره عمیقی از محرومیت شکل گرفته است، جایی که بنیادی پای کار آمده تا به محرومیت زدایی در این منطقه «برکت» دهد.

فاطمه حسینی

شهرستان دلفان با دو هزار و ۷۴۰ کیلومتر مربع مساحت یکی از شهرستان های کمتر توسعه یافته استان لرستان به شمار می رود که در همسایگی استان های کرمانشاه و همدان قرار گرفته است.

ثروتمند محروم در دامنه زاگرس

این شهرستان با ۴۴۶ روستا یکی از مناطق محروم کشور محسوب می شود که در بسیاری از زیرساخت های توسعه ای با مشکلات فراوانی دست و پنجه نرم می کند به طوری که تعدادی از روستاهای آن از حداقل امکانات اولیه زندگی از قبیل راه دسترسی، آب، گاز و ... محروم هستند که این امر علاوه بر اینکه زمینه مهاجرت روستائیان به مرکز شهرستان را فراهم می کند، موجب مشکلات متعدد در زندگی شهرنشینان آنها نیز خواهد شد.

خدمات فراوانی که پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در این شهرستان صورت پذیرفته است قابل تقدیر است اما باید گفت با توجه به عمق بالای محرومیت در این منطقه خدمات ارزشمند انجام شده کمتر نمایان شده است.

در این راستا بنیاد برکت و همچنین حوزه معاونت اجتماعی وزارت کشور اجرای طرح «پیشرفت و آبادانی» را در شهرستان دلفان در دستور کار قرار داده تا با این اقدام و همچنین ایجاد دفتر بنیاد برکت در این شهرستان محروم زمینه ارائه خدمات و همچنین رفع بخشی از محرومیت های موجود در این شهرستان را فراهم کند.

همه قابلیت های مغفول مانده دلفان

جعفر طولابی در سخنانی با بیان اینکه یکی از قابلیت های شهرستان نورآباد بحث توسعه آبریان و شیلات است، اظهار داشت: منابع آب و خاک شهرستان دلفان بی نظیر است اما به صورت بالقوه مانده اند.

وی با اشاره به اینکه یکی دیگر از محورهای شهرستان دلفان بحث دامپروری است، گفت: در شهرستان ۴۵۰ هزار دام سبک، ۳۰ هزار راس دام سنگین وجود دارد و سالانه دو هزار و ۵۸۴ تن تولید گوشت قرمز در دلفان داریم. فرماندار دلفان، تصریح کرد: با این وجود پرورش دام در شهرستان به صورت سنتی است و اگر شرایط فراهم شود به صنعتی تبدیل شود به طور حتم فزاینده از این میزان تولیدات خواهد بود.

طولابی با اشاره به تولید ۱۹ هزار و ۱۲۲ تن تولید شیر در شهرستان دلفان، عنوان کرد: در این راستا احداث طرح گاوداری دو هزار راسی و شش هزار راسی در شهرستان پیش بینی شده که نیاز بوده این طرح ها توسعه پیدا کنند.

وی با اشاره به جمعیت ۳۰ هزار نفری دانش آموزی شهرستان دلفان، گفت: ۴۵۰ واحد آموزشی در این شهرستان وجود دارد که از این تعداد ۵۷ واحد تخریبی، ۶۱ واحد کانکسی، ۱۲ واحد استیجاری هستند.

معاونت اجتماعی وزارت کشور ورود کرد

فرماندار دلفان با اشاره به اختصاص ۲۱۰ میلیون تومان از اعتبارات معاونت اجتماعی وزارت کشور به شهرستان دلفان طی سال گذشته، گفت: این اعتبار برای بحث محرومیت زدایی به شهرستان اختصاص پیدا کرد.

معاون استاندار لرستان با بیان اینکه در سطح کشور، تعدادی شهرستان که از لحاظ شاخص های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در رتبه های پایین کشوری هستند انتخاب شده اند، گفت: در این راستا به صورت ملی برای ارتقای شاخص های این شهرستان ها اقداماتی در دستور کار قرار گرفته است.

معاون سیاسی امنیتی استانداری لرستان با بیان اینکه این اقدامات در جزیره هرمز و همچنین «قلعه گنج» کرمان صورت گرفته است، ادامه داد: یکی از شهرستان هایی که طی سنوات گذشته در لرستان نیز شناسایی شده، شهرستان دلفان است.

بنیاد برکت در دلفان نمایندگی ایجاد می کند

خجسته پور با اشاره به اینکه این شهرستان در بین شهرستان های استان به لحاظ خیلی از شاخص ها این قابلیت را داشت که از ظرفیت های ملی برای توسعه آن استفاده کنیم، افزود: این اقدام از سال گذشته با دعوت از معاون وزیر کشور، رئیس بنیاد برکت، مجمع خیرین مسکن ساز و تعدادی از خیرین حوزه سلامت در دستور کار قرار گرفت.

وی با بیان اینکه نماینده حوزه اجتماعی وزارت کشور مقرر شد تا پایان شهریور دفتر نمایندگی بنیاد برکت در دلفان راه اندازی شود، گفت: تا کنون از محل اعتبارات اجتماعی وزارت کشور حدود ۱۵۰ میلیون تومان کالای ورزشی بین جوانان روستاهای دلفان توزیع کرده ایم و با انعقاد تفاهم نامه با دانشگاه علوم پزشکی خدمات لازم به مادران باردار روستاهای دلفان ارائه خواهد شد.

به هر حال با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری در زمینه محرومیت زدایی می طلب علاوه بر اینکه دولت توجه ویژه تری به مناطق محروم کشور داشته باشد مردم و نهادهای مرتبط نیز در این نقشه راه نقش خود را به خوبی ایفا کرده و با ایجاد دغدغه برای توسعه بومی و عدم خروج سرمایه های مالی از این مناطق نه تنها از محرومیت ها کاسته بلکه گامی مهم در راستای عمران و آبادانی این مناطق برداشته شود.

طولابی با بیان اینکه این اعتبار صرف تجهیز مدارس حوزه شهرستان شد، گفت: مدارس محروم مناطق روستایی با این اعتبار پوشش داده شد.

وی با اشاره به اینکه امسال نیز ۹۰۰ میلیون تومان در این زمینه اختصاص پیدا کرد، افزود: این اعتبار نیز برای اجرای دو طرح راه اندازی کلینیک غربالگری زنان باردار و ارتقای سطح سلامت آنها و همچنین تهیه و تامین لوازم ورزشی برای اماکن ورزشی روستایی هزینه شد.

فرماندار دلفان با بیان اینکه مجمع خیرین سلامت تحت عنوان بنیاد «محکم» طی سال گذشته نمایندگی پذیرش نوزادان دارای ناهنجاری مادرزادی و سرطانی را در دلفان ایجاد کرد، گفت: تا کنون نیز بیش از ۲۰ نوزاد از سوی این مرکز شناسایی و به مراکز درمانی برای عمل جراحی معرفی کردند.

طولابی در ادامه با تأکید بر اینکه دفتر نمایندگی بنیاد برکت در دلفان ایجاد می شود و در این زمینه برای تامین مکان و استقرار نیرو در این دفتر آمادگی لازم وجود دارد، افزود: همچنین باید با برنامه ریزی لازم و برای محرومیت زدایی طرح های بزرگ در حوزه کشاورزی، سد سازی، صنعتی و ... در این شهرستان عملیاتی شود.

طرحی برای پیشرفت و آبادانی دلفان

همچنین حبیب الله خجسته پور معاون استاندار لرستان در این رابطه با بیان اینکه از مهر ماه سال گذشته استاندار لرستان پیگیری و ملاقات های متعددی در رابطه با طرح «پیشرفت و آبادانی» شهرستان دلفان داشتند.

وی با بیان اینکه این پیگیری ها در حوزه وزارت کشور و همچنین بنیاد برکت صورت گرفته است عنوان کرد: در نهایت تصمیم گرفته شد که در شهرستان دلفان دفتر بنیاد برکت راه اندازی شود تا با استفاده از ظرفیت دستگاههای اجرایی، نیروهای مردمی و پتانسیل های شهرستان بتوانیم گامی در جهت رفع محرومیت دلفان در حوزه های مختلف اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، عمرانی، زیر بنایی و ... برداریم.

داد از دود هور سوخته

دود هور العظیم ابرها را عقیم می کند

هور العظیم بیش از سه ماه است که در شعله های آتش می سوزد و مردم خوزستان به ویژه ساکنان نوار مرزی در این مدت روزگار سختی را سپری می کنند.

بی امان سرفه می کند، سرفه های خشک و پی در پی، می گوید سابقه بیماری تنفسی نداشته و اما در این دو هفته نفس عمیق کشیدن برایش به یک حسرت تبدیل شده است. نفس را به سختی فرو می دهد تا شاید کمی از راه های تنفسی دود گرفته اش باز شود. اهل سوسنگرد است، شهری که این چند وقت روزهایش دودی است و شب هایش تاریکتر از همیشه. انطور که سلیمه می گوید پزشکش این حالش را حساسیت تشخیص داده است، حساسیت به این هوای دودآلود.

او مدت دقیق حال و هوای خراب شهرش را نمی داند، تخمینی می گوید ۷۰ روز و توضیح می دهد: ۷۰ روز است که به صورت مستمر دود داریم، قبلا هفته ای یک تا دو بار پیش می آمد اما در این ۷۰ روز تقریباً هر شب وضعیت خیلی بد می شود. ادامه می دهد: غلظت دود زیاد است. صبح ها دید هست اما در شب به خاطر نوع هوای پاییز در خوزستان و رطوبت شبانه، دود متراکم و مه مانند می شود.

او هم می داند که این شعله های آتش که چند وقتی است به جان زندگیشان افتاده حاصل سوختن نیزارهاست اما آرزو می کند که ای کاش نیزارها به تنهایی می سوخت، می گوید: این نیزارها به تنهایی نمی سوزد، بیشتر سطح هور نی است که حالا دارد با مشتقات نفت و گاز می سوزد که خطرناک است.

سلیمه مزرعه، نجاتگر است اما این اواخر مجبور شده برای نجات نفس هایش به سختی تلاش کند با این حال می گوید این حال و روز، حال اوی تنها نیست خیلی از همشهری هایش روزگار بهتری ندارند. سلیمه می گوید: بیمارستان ها و درمانگاه بخاطر همین دود، پر از بیمار است و ما در هلال احمر هر روز بین مردم ماسک توزیع می کنیم و این اواخر یک سری اسپری هایی هم بین نیازمندان توزیع می شود.

دود دردناک

سه مرداد بود که فرماندار هویزه از خاموشی آتش هور العظیم خبر داد. آتشی که دوباره زبانه کشید و هنوز و با وجود گذشت سه ماه از آغاز شعله ور شدنش خاموش نشده است و دودش هر چه می گذرد دردناک تر می شود.

چندی پیش خبری از مراجعه و درمان حدود ۲۵۰ نفر از شهروندان هویزه منتشر شد. خبری که می توان آن را به بیماران تنفسی و قشر حساس جامعه در سایر شهرستان ها همچون سوسنگرد، اهواز و حتی آبادان و خرمشهر که هر از گاهی از میزبانی این دود بی نصیب نمی مانند، نیز تعمیم داد و رقمی قابل توجه به دست آید.

سودانی شهروند اهل هویزه است. پدری که تداوم این وضعیت دودآلود برایش به عاملی برای نگرانی تبدیل شده است. بیشتر از همه نگران فرزند یک سال و نیمه خود است و مدام از کاهش وزن غیر عادی می گوید.

می گوید: هوا اینجا خیلی آلوده است. اینجا نمی توان نفس کشید. پدر پیری دارم که مدام نفسش می گیرد و او را مرتب به پزشک می بریم و خیلی وقت ها درمان بی فایده است. بچه کوچکم هم این اواخر وزنش خیلی کم شده و نمی دانیم مشککش چیست حدس می زنیم از هوا باشد.

انطور که تعریف می کند این وضعیت قرار هم را از خانواده اش گرفته است. تعریف می کند: یک ماه با خانواده به مسافرت رفتیم که فقط از اینجا دور باشیم. در طول تابستان هم خانم و بچه را به اهواز خانه پدربرزگشان فرستاده بودم اما حالا مدارس شروع شده و نمی توانم آنها را جایی بفرستم.

شاید باران...

آسمان و هوای سفید، سنگینی سینه، بوی تقریباً محسوس که بر روی لباس ها بیشتر خودنمایی می کند، شرح حال این روزهای شهرهای مرزی خوزستان و حتی اهواز است.

چندی پیش سهم شهرستان های آبادان و خرمشهر با فاصله ای بیشتر از ۱۷۰ کیلومتر تا هورالعظیم آلودگی ۶ برابر حد مجاز بود که شمالی شدن هوای منطقه و جهت باد به گسترش وسیع آن انجامید.

کارشناس هواشناسی فعلی و مدیرکل پیشین هواشناسی استان خوزستان به توان بادهای برای گسترش دود ناشی از آتش سوزی هورالعظیم در طول نوار مرزی و حتی شهرهای مرکزی خوزستان اشاره می کند اما معتقد است بارش باران های پاییزی که در ارتفاعات تشکیل می شود، می تواند آتش و دود را مهار کند.

کوروش بهادری ولی این را هم می گوید که همین دود می تواند مانعی برای بارش باران در خوزستان باشد و توضیح می دهد: دود می تواند باعث عقیم شدن ابرها شود و تاثیر منفی گردوغبار بر میزان بارش در مورد دود هم وجود دارد.

عملیات مهار آتش

رئیس جمهور به وزارت خارجه و سازمان محیط زیست وظیفه پیگیری اطفای آتش در هور العظیم را محول کرد. آتشی که در پی این دستور برای خاموشی، با موافقت

کشور عراق، بالگرد و هواپیمای آب پاش، راهی آسمان عراق شد.

مدیر کل محیط زیست استان خوزستان در گفت و گو با مهر، آتش سوزی را به دو نوع پراکنده و یکپارچه تقسیم می کند که حالت یکپارچه اش از ۱۱ تیر آغاز شده است که ظرف این سه ماه ۲۵ هزار هکتار از هور العظیم را سوزانده است.

هر چند بنا به گفته های دیگر، آتش در مساحتی بیشتر از ۲۵ هکتار از ۳۵۰ هکتار تالاب هورالعظیم پیشروی کرده است.

لاهیجان زاده به انجام ۶ عملیات در خاک عراق برای خاموشی این آتش اشاره می کند و می افزاید: در ابتدا این کار به وسیله یک هواپیما و یک بالگرد انجام می شود که هواپیما بعد از انجام چند مأموریت بازگشت و قرار است بازمی یک توپولوف به ناوگان هوایی برای خاموشی هورالعظیم اضافه شود و کارش را به زودی از سر بگیرد.

وی سخت ترین قسمت کار را آن بخشی از تالاب که در خاک عراق است می داند که آن بخش هم بخش اعظم کار است و می گوید: در خاک ایران آتش سوزی وجود داشت اما ظرف چند ساعت مهار شد سختی کار در قسمت عراق است.

لاهیجان زاده، دود گسترده را نتیجه سوختن نیزارهای هور می داند و خطرات آن بر سلامت را تأیید می کند.

مدیر کل حفاظت از محیط زیست خوزستان می گوید: دو ناشی از آتش سوزی نیزارها برای مردمی که مشکلات تنفسی و ریوی دارند مشکل ایجاد می کند و استمرار این وضعیت می تواند برای افراد سالم هم خطر ساز باشد.

تلاش گران

کیامرث حاجی زاده مدیر کل مدیریت بحران خوزستان نیز پیش تر وسعت آتش سوزی را ۱۸۰ هکتار اعلام کرده بود که به صورت نقطه ای ایجاد شده است. او همچنین از تلاش گسترده ایران برای مهار آتش و رابزنی های میان دو کشور ایران و عراق برای مهار کامل آتش سخن گفته است.

هر چند با وجود تلاش های مکرر در برقراری ارتباط با ستاد بحران برای جویا شدن از روند رابزنی ها و پیشروی مهار آتش، این ستاد پاسخی برای پرسش های مطرح شده ارائه نکرد اما در نهایت در ۱۷ مهر جاری و در جلسه کارگروه مخاطرات زیست محیطی خوزستان در استانداری خوزستان، حاجی زاده مدیر کل ستاد بحران خوزستان به موضوع مهار آتش در تالاب هورالعظیم هم اشاره می کند.

وی در این نشست عواملی همچون سیاست های عراق و تأمین نشدن حقایق هورالعظیم را موجب خشک شدن بخش عراقی تالاب می داند و یادآور می شود که فقط بخش هایی از تالاب که در نزدیکی دایک مرزی ایران قرار دارند مرطوب است.

حاجی زاده، تأمین حقایق تالاب را تنها راه رفع مشکلات هورالعظیم از جمله آتش سوزی ها و جلوگیری از تبدیل شدن این تالاب به کانون

ریزگرد می داند و از مذاکره با کشور عراق برای تأمین حقایق از سوی این کشور همسایه خبر می دهد وی در ادامه سخنانش بیان می کند: با وجود همه مشکلات، ایران حاضر به رهاسازی آب در بخش عراقی تالاب هورالعظیم شده است اما با توجه به اینکه شیب تالاب به سمت ایران است اگر آب رهاسازی شود فقط ۲ تا سه کیلومتر از بخش عراقی تالاب را مرطوب می کند در حالی که آتش سوزی ها در نقاط پنج، ۱۰ و ۲۰ کیلومتری هستند.

وی همچنین هزینه های صرف شده برای مهار آتش هورالعظیم را میلیاردها اعلام و اظهار می کند: تاکنون ۶ عملیات مهار آتش در هورالعظیم انجام شده که هزینه های میلیاردها در بر داشته است.

بنا به گفته مدیر کل مدیریت بحران خوزستان، هزینه های پرواز، هزینه تأمین سوخت پروازها و سایر مواردی که موجب مهار آتش در هورالعظیم می شود اعتبارات مالی بسیاری را به خود

اختصاص می دهد. محمد سبزه زاری مدیر کل هواشناسی استان خوزستان اما در ادامه این جلسه پایان آتش هور با کمک باران را نوید می دهد و می گوید: مدل های هوایی نشان می دهند سامانه بارشی طی هفته آینده به خوزستان می رسد که بارش های خوبی را خواهد داشت و حتی اگر نصف پیش بینی های بارش هم محقق شود آتش سوزی در هورالعظیم خاموش می شود.

هور همچنان می سوزد و همسایگان به دود نشسته اش هنوز درد می کشند و از تلاش بی سرانجام برای پایان دادن به این وضعیت به شدت گله مندند. و به اعتقاد این افراد اگر خدا نباشد، باران خوبی نرسد، همانطور که برای هوای گردو خاکی چاره ای نشده برای آتش هم خاموشی و برای هوای دود گرفته هم پایانی نخواهد بود و شاید این وضعیت مرز نشینان را وادار به مهاجرت اجباری و مرزهای خوزستان را غیر قابل سکونت کند

MEHR NEWSAGENCY

Photo:

MEHR NEWSAGENCY

Photo: Nikamehr Deylami

سایه خشکسالی بر تن «کجی نمکزار»

رونق رابه تالاب بر گردانیم

فاطمه محمدی

معاون گردشگری میراث فرهنگی خراسان جنوبی گفت: متأسفانه در سال های اخیر به واسطه کمبود نزولات جوی حجم آب تالاب کجی نهبندان بسیار کاهش یافته است.

به حداقل خود رسیده است و در سال گذشته نیز به همین دلیل برگزاری جشنواره ملی مجسمه های نمکی در این محل لغو گردید.

عربی افزود: تالاب ها را می توان به عنوان شریان های اصلی حیات اکوسیستم ها به حساب آورد و خشک شدن دائمی اینگونه تالاب ها بخصوص در مناطق نیمه بیابانی که نیاز بیشتری به اینگونه زیستگاه ها است می تواند باعث بروز مشکلات متعدد زیست محیطی در مناطق اطراف شود

وی گفت: خصوصیات طبیعی اینگونه تالاب ها شامل خصوصیات فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی و اجزای تشکیل دهنده اکوسیستم از جمله آب، خاک، گیاهان و جانوران است.

محسوب می شود در اطراف روستای چاهدراز در این منطقه است.

بادهای ۱۲۰ روزه سیستان می تواند در صورت خشکسالی قطعی این تالاب صدمات جبران ناپذیری به منطقه وارد نماید وی ادامه داد: از دیگر گونه های پرندگان در این منطقه می توان به هوبره، انواع سنگ چشم، چکاوک و پرندگان شکاری نام برد که بصورت دائم دی محیط تالاب زیست دارند.

وی افزود: در فصل آبیگری نیز که معمولاً از اواسط پاییز و با شروع بارندگی های فصلی آغاز می شود و تا اواخر فروردین ماه ادامه دارد پرندگان مهاجر فراوانی برای زمستان گذرانی به تالاب کجی کوچ می کنند که از جمله آن می توان به اردک سر سبز، خوتکا و حواصیل اشاره کرد.

خشکسالی قطعی تالاب صدمات جبران ناپذیری به منطقه وارد می کند

معاون گردشگری میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان جنوبی گفت: وجود تالاب کجی نمکزار نهبندان از لحاظ زیست محیطی مانند دیگر تالاب ها بسیار بار ارزش است بخصوص اینکه بادهای ۱۲۰ روزه سیستان می تواند در صورت خشکسالی قطعی این تالاب صدمات جبران ناپذیری به منطقه وارد کند.

عربی اظهار کرد: با توجه به فصلی بودن آبیگری تالاب کجی و نامساعد بودن هوا در منطقه بخصوص از اوایل خردادماه تا اواخر شهریور ماه، بیشترین بازدید گردشگران در اوایل فصل بهار و اواخر زمستان صورت می گیرد.

وی بیان کرد: در این راستا همه ساله با همکاری دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری استان تورهایی به مقصد تالاب کجی برنامه ریزی و اجرا می شود و همچنین همه ساله (بجز سال ۱۳۹۶) جشنواره مجسمه های نمکی در اواخر فروردین ماه در محل تالاب برگزار می گردد که می تواند به جذب بیشتر گردشگران بخصوص در سطح ملی کمک نماید.

لغو جشنواره مجسمه های نمکی در تالاب به علت خشکسالی

معاون گردشگری میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان جنوبی ادامه داد: متأسفانه بدلیل کم بودن نزولات جوی در سالهای اخیر میزان آبیگری تالاب

هر گردشگری برای انتخاب مقصد سفر خود مؤلفه های خاصی را مد نظر قرار می دهد. برای فردی آثار تاریخی حائز اهمیت است و دیگری نیز دوست دارد در کنار بازدید از مناطق دیدنی شهر مقصد، سری به بازارهای آن منطقه بزند.

اما برای بسیاری از افراد جاذبه های طبیعی بیش از هر چیز حائز اهمیت است و دوست دارند روح شان را به آرامش طبیعت سپرده و به دور از دغدغه های روزانه ساعتی را در یک اثر طبیعی زیبا و دلچسب سپری کنند.

خراسان جنوبی علی رغم اقلیم خشک و کمبود نزولات جوی، جاذبه های طبیعی فراوانی دارد که از آن جمله می توان به تالاب کجی نهبندان اشاره کرد که سال ها مقصد بسیاری از گردشگران بوده و برخی آن را از جمله شگفتی های طبیعت می دانند.

هر کس که حداقل یک بار به شهرستان نهبندان سفر کرده باشد، این شهر را بواسطه جاذبه اکوتوریستی آن می شناسد و خاطرات خوش تالاب کجی در ذهنش جاودان مانده است. اما این شگفتی زیبا به واسطه خشکسالی های متعدد امروزه روزگار خوبی نداشته و با مشکلات عدیده ای رو به رو است.

مرتضی عربی، معاون گردشگری میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان جنوبی گفت: تالاب کجی نمکزار با فاصله ۱۱۰ کیلومتر در جنوب شهرستان بیرجند و در مسیر جاده بیرجند به نهبندان قرار دارد. وی ادامه داد: این تالاب مامن و زیستگاه مناسبی برای بسیاری از جانوران خشکی زی و کنار آبی به شمار می آید که جزو مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست خراسان جنوبی است.

تالاب کجی نهبندان ذخیر گاه ژنتیکی گیاهان

معاون گردشگری میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان جنوبی اظهار کرد: وجود گونه های گیاهی متنوع و متعدد مانند تاغ، گز، قیچ، شور گز، اشنان و خارشتر در محیط اطراف تالاب باعث جذب بیشتر پرندگان و پستانداران مختلف گردیده و این تالاب را به عنوان یکی از ذخیره گاه های ژنتیکی گیاهی معرفی نموده است.

مرتضی عربی بیان کرد: خوشبختانه یکی از زیستگاه های غنی زاغ بور که به عنوان تنها پرند بوم زاد کشورمان

راهکارهای بهبود وضعیت تالاب کجی

معاون گردشگری میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان جنوبی اظهار کرد: تالاب کجی نمکزار در زمینهای پست اطراف رشته کوه باران و بهاران و همچنین حوزه آبریز شهرستان سربیشه واقع گردیده است و قسمتی از آب آن توسط چشمه های جوشان از قلب زمین تامین می گردد.

عربی درباره راهکارهای بهبود وضعیت این تالاب بیان کرد: بهبود شرایط خشکسالی بوجود آمده می تواند با عوامل متعدد از جمله آموزش جوامع محلی و عدم برداشت آب از سفره های زیرزمینی و راه اندازی کسب و کارهای سبز تا حدودی مرتفع شود.

وی یادآور شد: در نهایت در گامهای بعدی می توان با اجرای مجدد جشنواره ها و مراسم آیینی در فصول مختلف به معرفی بهتر و بیشتر تالاب کجی نمکزار اقدام نمود و گردشگران را برای بازدید از این جاذبه بی بدیل خراسان جنوبی دعوت کرد.

در مناطقی چون خراسان جنوبی وجود مناطقی چون تالاب کجی نهبندان بسیار ارزشمند است چرا که در شرایط خشکسالی گردشگری یک مؤلفه مهم و اثر گذار در رونق اقتصاد منطقه می باشد که نباید از آن غافل شد.

هر چند کمبود نزولات جوی در سال های اخیر بر این شگفتی طبیعت تأثیر گذاشته ولی می توان با مراعات برخی از مؤلفه های زیست محیطی از خشکسالی قطعی آن جلوگیری کرده و امید رونق دوباره این تالاب زیبا در شهر نهبندان را داشته باشیم.

سرنوشت کرج پس از باران تدابیر آبکی شهر را نجات نمی دهد

خیابان‌ها و زیرگذرها در محاصره آب، تاکسی‌ها نایاب، شبیه استخر و مردم غرق در گرفتاری این سرنوشت کرج پس از باران است.

ساره نوری

بیستم مهرماه جاری یعنی دو روز گذشته مدیریت بحران استان در پی صدور اخطاریه هواشناسی مبنی بر ورود سامانه بارشی به البرز اعلام کرد طبق پیش‌بینی‌ها احتمال وقوع سیل و آب‌گرفتگی معابر شهری وجود دارد.

مهدی مهرور مدیرکل مدیریت بحران استانداری البرز گفته بود احتمال بارش برف در ارتفاعات استان نیز دور از انتظار نیست.

وی بر لزوم آمادگی اعضای شورای هماهنگی بحران در شهرستان‌ها و همچنین شهرداری‌ها تأکید کرده بود.

در ادامه باید به این نکته پرداخت که عدم مدیریت آب‌های سطحی در کرج همواره با بی‌تفاوتی مسئولان مدیریت شهری همراه بوده است به‌طوری‌که طی سال‌های اخیر بارش برف و باران در کرج به آب‌گرفتگی معابر و قفل شدن شهر ختم شده و متولیان امر را غافلگیر کرده است.

متأسفانه باید گفت؛ طرحی که در سایه‌اش آب‌های سطحی ساماندهی شود یا هنوز ارائه نشده یا ارائه شده و اجرا نمی‌شود. البته همگان می‌دانند بالا آمدن آب در

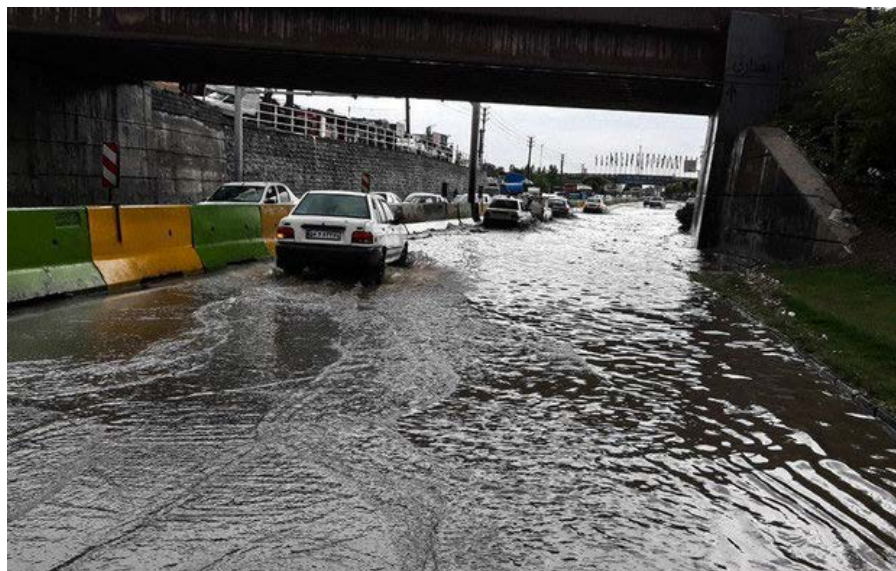
زیرگذرهای شهر که به‌تازگی سرپرست شهرداری کرج اذعان کرده دارای ایرادات فنی از سوی پیمانکار هستند را نمی‌توان با مسئله غافلگیری رفع‌ورجوع کرد.

ز آنجاییکه معضل غیراستاندارد بودن برخی معابر و خیابان‌ها از سوی مدیریت شهری و شهرداری کرج با چاشنی کم‌توجهی همراه است با معاون خدمات شهری شهرداری کرج گفتگوی ترتیب داده ایم تا در خصوص تدابیر

شهرداری برای روزهای بارانی سال پیشتر بگوید.

حسن مدیرروستا با اشاره به آغاز فصل سرما، بارش باران و برف که منجر به آب‌گرفتگی معابر در کلان‌شهر کرج می‌شود، گفت: نقش معاونت خدمات شهری شهرداری کرج به‌عنوان بهره‌بردار تأسیسات، ابنیه، کانال‌ها و شبکه‌های انتقال آب انجام اقدامات لازم برای رفع مشکلات است.

معاون خدمات شهری شهرداری کرج با تأکید بر اینکه مطالعات لازم بر روی مسیرهای تعریف‌شده عبور آب‌های سطحی توسط حوزه معاونت فنی و عمرانی شهرداری کرج انجام می‌شود، گفت: بر اساس این مطالعات، اقدامات اجرایی در راستای ایجاد و کنترل شبکه کانال‌ها به‌منظور هدایت و جمع‌آوری آب‌های سطحی و آب‌های ناشی از بارندگی‌ها ایجاد شده است.

می‌شود به همین دلیل ممکن است در برخی نقاط آب‌گرفتگی‌هایی در سطح خیابان‌ها ایجاد شده باشد.

معاونت خدمات شهری شهرداری کرج با اشاره به اینکه لایروبی کانال‌ها و انهار از سه ماه گذشته در دستور کار مناطق قرار گرفته است، عنوان کرد: به دنبال لایروبی کانال‌ها هماهنگی لازم برای مقابله با مشکلاتی ازجمله آب‌گرفتگی‌ها انجام می‌شود.

وی به وجود کوه در شمال و شرق کرج اشاره کرد و گفت: بسیاری از آب‌گرفتگی‌ها ناشی از سرازیر شدن سیلاب‌های برون‌شهری است به همین منظور نیازمند اقدامات لازم در حوزه آب‌خیزداری هستیم.

مدیر روستا در بخشی دیگر به انجام اقداماتی ازجمله آبگیری حاشیه خیابان‌ها اشاره کرد و افزود: این کار به همراه ایجاد سطح و بندی در دستور کار معاونت خدمات شهری است و با همکاری اداره کل منابع طبیعی و آب‌خیزداری استان این موارد را پیگیری خواهیم کرد.

معاونت خدمات شهری شهرداری کرج اضافه کرد: سازمان مدیریت پسماند شهرداری کرج نیز به‌عنوان سازمانی که ماشین‌آلات مربوط به آب‌گرفتگی و عملیات زمستانی را در اختیار دارد در کنار مدیریت بحران استان و اداره کل منابع طبیعی و آب‌خیزداری اقدامات لازم را در هنگام بارش باران و برف انجام می‌دهد.

وی با تأکید بر اینکه مسیرهای استقرار ماشین‌آلات برای انجام عملیات‌های زمستانی مشخص شده است، گفت: به سازمان مدیریت پسماند ابلاغ شده که تجهیزات و ماشین‌آلات زمستانی خود را آماده کند. همچنین از سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری درخواست کرده‌ایم تا درختانی که در روزهای برفی احتمال سقوط آن وجود دارد را شناسایی و عملیات‌هایی ازجمله شاخه زنی و جدا کردن شاخه‌های خشک انجام شود.

در پایان باید گفت: طی سال‌های اخیر بسیاری از متولیان اعلام کرده‌اند که تدابیری اندیشیده شده تا مشکلات در روزهای بارانی به حداقل برسد ولی در عمل مشکلات کم که نشده هیچ بلکه بیشتر شده است، حال باید دید باز باران شهرداری کرج و دیگر نهادهای خدمات رسان را غافلگیر می‌کند یا خیر؟

وجود چاه‌های جذبی برای مقابله با آب‌گرفتگی

وی ایجاد چاه‌های جذبی را جزو زیرساخت‌هایی دانست که حوزه معاونت فنی - عمرانی برای مقابله با آب‌گرفتگی معابر شهری فراهم می‌کند و گفت: حوزه معاونت خدمات شهری از این زیرساخت‌های ایجادشده بهره‌برداری می‌کند.

مدیر روستا با بیان اینکه طی سه ماه اخیر معاونت خدمات شهری تمام تلاش خود را به کار بسته تا با هماهنگی معاونت فنی و عمرانی نواقص زیرساخت‌های موجود در حوزه جمع‌آوری آب‌های سطحی را برطرف کرده یا شرایط بهتری را برای بهره‌برداری از آن ایجاد کند، گفت: بازدید از چاه‌های جذبی و کانال‌های سطح شهر انجام می‌شود همچنین استقرار نیروها، امکانات و تجهیزات در سطح مناطق مختلف شهر در دستور کار قرار داده شده و برای انجام عملیات مربوطه هم به پیمانکاران مجری دستورات لازم ابلاغ شده است.

معاون خدمات شهر شهرداری کرج توضیح داد: طی بازدید دوره‌ای از تمام مناطق ۱۰ گانه شهر کرج امکانات و تجهیزات آن‌ها از قبیل استقرار کارگران، فراهم‌آوری وسایل کار ازجمله چنگک، بیل، تهیه لباس کارگران، تأمین پمپ‌های آبکش و پمپ‌های کف کش بررسی می‌شود.

وی ادامه داد: سازمان آتش‌نشانی هم در این میان به‌عنوان سازمان همراه و کمک‌کننده معاونت خدمات شهری همکاری لازم را با ما خواهد داشت تا در مواقع ضرورت از امکانات و تجهیزات این سازمان استفاده کنیم.

مدیرروستا در خصوص بارندگی روزهای گذشته در کرج با اشاره به اینکه مشکل خاصی به وجود نیامد، گفت: ضایعاتی که توسط شهروندان در معابر ریخته شده به درون کانال‌های آب هدایت

اتوبوس دریایی غرق شد

اورژانس غیر استاندارد برای جابجایی بیماران

اتوبوس دریایی که در گذشته برای جابجایی مسافران استفاده می شد با تغییر کاربری مدتی به عنوان اورژانس دریایی استفاده شد که چند شب گذشته در اسکله قشم غرق شد.

احمد نجبری

مردم جزیره هرمز نگران ارائه خدمات ضعیف بهداشت و درمان، هزینه‌های بالای دارو و ویزیت و نبود آمبولانس استاندارد دریایی برای جابجایی بیماران از این جزیره به سرزمین اصلی و جزیره قشم را دارند. علیرغم اینکه سال گذشته اورژانس استاندارد دریایی توسط وزیر بهداشت و درمان مورد بهره برداری قرار گرفت اما در ماههای اخیر یک اتوبوس دریایی کار انتقال و جابجایی بیماران را انجام می داد.

یکی از اهداف مهم دولت‌ها رساندن جامعه به سلامت مطلوب است و هر دولتی به نحوی برای این مهم در اقصی نقاط کشور با اجرای برنامه‌های کلان سعی در بهبود نظام سلامت کشور دارد. بر کسی پوشیده نیست که از اهداف بزرگی که تاکنون در دولت تدبیر و امید به آن پرداخته شده است برنامه‌ریزی‌های کلان بهداشت و سلامت بوده به گونه‌ای که موفقیت‌های بزرگی در خدمت به مردم نمایان است. در این میان آنچه مغفول مانده سلامت جزیره‌نشینان است.

موقعیت استراتژیکی جزیره هرمز این جزیره را نسبت به سایر جزایر در شرایط خاصی قرار داده است. با ارتقاء مرکز بهداشت هرمز به مرکز توسعه سلامت به عنوان یک رکن مستقل بهداشتی در سال‌های گذشته بارقه امیدی به مردم داده شد، تا شاید مشکلات این جزیره مرتفع شود. اما نه تنها استقرار مرکز توسعه سلامت دردی را دوا نکرد، بلکه این روزها دو پزشک بخش خصوصی در نوبت صبح و عصر نداشتن امکانات پزشکی را بهانه قرار می‌کنند تا فقط به ویزیت بیماران بپردازند و نه درمان.

طرح تحول نظام سلامت که اجرا شد، بسیاری از بخش‌های «سلامت» را متحول کرد. از میزان پرداخت از جیب مردم تا دسترسی به داروها، از ارزان شدن تعرفه‌ها تا پوشش بیمه‌ای و... طرح تحول نظام سلامت، همه این‌ها را کم‌وبیش متحول کرد اما اهالی جزیره هرمز از این طرح فقط گران شدن ویزیت و خدمات نصیبشان شد.

اتوبوس دریایی غیر استاندارد به جای آمبولانس دریایی

اتوبوس دریایی سال ۹۰ به دلیل حادثه دلخراش غرق شدن ۱۷ مسافر در مسیر دریایی هرمز به بندرعباس از رده تردد مسافران توسط استانداری هرمزگان و سازمان بنادر و دریانوردی هرمزگان خارج شد. اما با گذشته ۷ سال شاهد بودیم که این شناور تا قبل از غرق شدن به جای اورژانس مورد استفاده قرار می گرفت.

جابجایی بیماران با این اتوبوس دریایی مورد اعتراض مردم جزیره هرمز قرار داشت و پس از انتشار خبر غرق شدن این اتوبوس دریایی نگرانی‌ها بسیار زیاد شد و اهالی جزیره با انتقاد از بی توجهی مسئولان عنوان می کردند اگر این شناور در هنگام جابجایی بیمار و همراهان بیمار دچار حادثه می شد کدام مسئول حاضر به پاسخگویی بود.

تاخیرات آمبولانس دریایی بالای جان بیماران اورژانسی در هرمز

چندی پیش بیمار دیابتی با درجه بالای ۵۰۰ با دستور پزشک درمانگاه هرمز برای اعزام آماده می شود ولی دیر رسیدن آمبولانس دریایی موجب تحمل درد شدید توسط بیمار می شود.

بالینکه ریاست دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان و اورژانس هرمزگان در نشست با معاون سیاسی و اجتماعی استاندار هرمزگان عنوان کردند که از این به بعد در خصوص جابجایی بیماران از هرمز و کاهش تاخیرات در اعزام بیماران اقداماتی صورت خواهد پذیرفت اما هنوز جابجایی بیماران و انتقال آنها به سرزمین اصلی یک دغدغه است.

چندی است که استانداری هرمزگان طی تفاهمات صورت گرفته با بنیاد مستضعفان و بنیاد برکت برای مرمت و زیباسازی جزیره هرمزگان اقدام کرده است اما این در حالی است که خواسته و دغدغه اصلی مردم جزیره هرمز بهداشت و درمان و انتقال بیماران به مراکز درمانی خوب در سرزمین اصلی است.

معصومه هرموجی مادر یکی از بیماران بدحال دیابتی می گوید: از ساعت ۱۰ شب تا ساعت ۲ بعد نصف شب برای اعزام دخترم به بندرعباس در مرکز درمانی هرمز معطل رسیدن آمبولانس دریایی بودیم که متأسفانه این آمبولانس دریایی همان اتوبوس دریایی هست که عسال پیش از رده خارج شده اکنون برای جابجایی دختر من و دیگر بیماران بدحال این جزیره استفاده می شود.

وی اظهار داشت: هیچکدام از مسئولان استانی و کشوری به

فکر سلامت اهالی این جزیره نیستند.

مادر این بیمار دیابتی بیان داشت: مگر پزشکان نمی گویند که بیمار دیابتی در شرایط بداحتمال کور شدن یا ایست قلبی و یا فلج شدن را دارند پس چگونه فرزند من و جگر گوشه من باید با این شرایط دست و پنجه نرم کند. هرموجی اظهار داشت: اگر دخترم از دستم برود چه کسی می خواهد جوابگو باشد.

یکی دیگر از شهروندان هرمزی گفت: جزیره هرمز از لحاظ بهداشتی و درمانی در وضعیت بدی است تاجایی که حتی دستگاه دیالیزی که به این جزیره از سوی خانواده مرحوم هاشمی اهدای شده بود از این جزیره گرفتند و باید بیماران دیالیزی هزینه های سنگینی متحمل شوند و ساعت ها در مراکز دیالیزی شهرستان های بندرعباس و قشم درمان شوند.

حسین هرمزی اظهار داشت: از محل سفر مقام معظم رهبری به استان هرمزگان اعتباری جهت تهیه یک فروند آمبولانس دریایی به جزیره هرمز اختصاص داده شده بود که پس از گذشت هشت سال دانشگاه علوم پزشکی همان آمبولانس دریایی را از مرکز درمانی گرفت و سرکاربیماران هرمزی به اتوبوس دریایی کشیده شد. هرمزی اضافه کرد: ساعت کاری درمانگاه هرمز از ساعت ۷:۳۵ دقیقه صبح تا ۱۲:۳۵ دقیقه ظهر و عصر ها هم از ساعت ۱۸ تا ۲۰:۳۵ بعد از ظهر است و اگر بیمار اورژانسی باشد این مرکز درمانی خدمات نمی دهد.

این شهروند هرمزی اظهار داشت: به دلیل کمبود امکانات و نبود نیروی متخصص درمانگاه جوابگوی نیازهای مردم نیست. مردم این منطقه بسیار محرومند و در بخش درمان با مشکلات زیادی مواجه هستند، در موقع بیماری یا باید از درمان کامل صرف نظر کنند و یا به شهرستانهای دیگر مراجعه کنند.

وی افزود: با توجه به اینکه اکثریت مردم جزیره هرمز از قشر صیاد هستند و وضعیت معیشتی و درآمد آنان چندان مطلوب نیست، توان پرداخت هزینه های سنگین تردد و مطب های تخصصی به ویژه خصوصی را ندارند و حداقل هفته ای یکبار لازم است متخصص به جزیره بیاید و بیماران را درمان کند.

دانشگاه علوم پزشکی قول داده تاخیرات آمبولانس دریایی کم بشود

فرماندار قشم در خصوص تاخیرات آمبولانس دریایی و جابجایی بیماران از هرمز به مراکز درمانی گفت: در جلسه ای که با حضور معاون سیاسی استاندار و رئیس دانشگاه

بسیار ضعیف است. حسن جاشوی هرمزی یکی از ساکنان جزیره هرمز و همراه بیمار دیالیزی می گوید: درمانگاه جزیره هرمز در حد یک خانه بهداشت به مردم خدمات ارائه می دهد و اگر کسی نیاز به درمان تخصصی داشته باشد باید به مرکز استان مراجعه کند.

نیاز اصلی جزیره هرمز تامین آمبولانس دریایی استاندارد است/جزیره نیازمند درمانگاه مجهز

رئیس شورای شهر هرمز در مورد وضعیت بیماران دیالیزی در جزیره هرمز گفت: هرچند آمار تعداد بیماران دیالیزی در جزیره هرمز به چند نفر می رسد اما باید اعتراف کرد که به دلیل نبود دستگاه دیالیز، آمار مرگ و میر بیماران کلیوی در این بخش افزایش می یابد، زیرا این بیماران برای رسیدن به نزدیکترین دستگاه دیالیز باید مسافت زیادی را طی کنند که گاهی به دلیل شرایط جوی آب و هوایی و طوفانی بودن دریا قادر به رفتن به مرکز استان نیستند و فوت می کنند.

وی در ادامه گفت: در حال حاضر بیماران دیالیزی که در هفته سه بار باید دیالیز شوند به دلیل نبود دستگاه و مشکلات تردد دریایی که گاهی باید در آفتاب در انتظار شناور باشند، همه مردم جزیره هرمز توان پرداخت هزینه انتقال بیماران خود به بیمارستانهای دیگر ندارند و به مشکلات زیادی برمی خورند.

رئیس شورای شهر هرمز گفت: به دلیل کمبود امکانات و نبود نیروی متخصص درمانگاه جوابگوی نیازهای مردم نیست و اکنون ساعات خدمات رسانی این درمانگاه را محدود کردند. مردم این منطقه بسیار محرومند و در بخش درمان با مشکلات زیادی مواجه هستند، در موقع بیماری یا باید از درمان کامل صرفنظر کنند و یا به شهرستانهای دیگر مراجعه کنند.

مرتضی غلامزاده اظهارداشت: بیماران دیالیزی به لحاظ جسمی و روحی دچار مشکلند و با توجه به اینکه نصف روز را اینجا هستند، مسلماً کار و شغل مناسبی نخواهند داشت. متأسفانه روز به روز هم بر شمار بیماران دیالیزی اضافه می شود و این در حالی است که نبود دستگاه دیالیز در جزیره هرمز کاملاً چشمگیر است.

رئیس شورای شهر هرمز، از نبود درمانگاه شبانه روزی در این شهر هفت هزار و ۵۰۰ نفری گله مند است و می گوید: هفت سالی هست که از تصویب شبانه روزی شدن درمانگاه هرمز در مرکز ارتقای سلامت وزارت بهداشت و ابلاغ آن به دانشگاه علوم پزشکی استان هرمزگان می گذرد اما این خواسته مردمی هنوز محقق نشده است.

غلامزاده مهمترین مشکل شبکه بهداشت و درمان جزیره هرمز را کم توجهی مسئولان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان به حوزه بهداشت جزیره هرمز ذکر کرد و افزود: مادامی که مسئولان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، جزیره هرمز را در حوزه سلامت به جای نگاه برادرانه نگاهی رقابتی داشته باشند، پیشرفتی در زمینه سلامت و خدمات بهداشتی و درمانی این منطقه حاصل نخواهد شد. رئیس شورای شهر هرمز اظهارداشت: مسئولان این دانشگاه برای بهبود ارایه خدمات پزشکی به مردم، باید زمینه احداث کلینیک تخصصی در جزیره هرمز فراهم سازند تا شرایط حضور پزشکان متخصص در این جزیره بیش از گذشته فراهم شود.

شبکه بهداشت و درمان جزیره هرمز تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان و مرکز بهداشت استان هرمزگان فعالیت می کند جزیره هرمز با جمعیتی بالغ بر هفت هزار و ۵۰۰ نفر و در ۱۸ کیلومتری جنوب شرقی بندرعباس قرار دارد.

منتقل شوند.

پزشک مستقر در درمانگاه هرمز اظهارداشت: با توجه به اینکه جزیره هرمز دارای موقعیت گردشگری می باشد و گردشگران زیادی هم از داخلی و خارجی برای بازدید به این جزیره سفر می کنند این خدمات رسانی درمانی زینده این جزیره نیست.

محمدی بیان داشت: متأسفانه اگر یک اتفاق اورژانسی در این جزیره رخ بدهد یک شناور خوب و مناسب وجود ندارد که بتواند بیماران اورژانسی را از هرمز به مرکز استان یا مراکز درمانی نزدیک اعزام نماییم.

وی عنوان کرد: با توجه به اینکه در این جزیره بیمارستان وجود ندارد که بیماران را به حالت پایدار برسانیم و بعد اعزام شوند، تنها کاری که می توانیم در درمانگاه هرمز برای بیماران انجام دهیم فقط در حد اقدامات اولیه هست. مسئول درمانگاه هرمز با اشاره به نبود آمبولانس دریایی در جزیره گفت: اگر یک بیمار اورژانسی که شرایط اعزام را دارد بخواهیم اعزام کنیم باید چندین هماهنگی انجام شود و تاخیر در اعزام آمبولانس به جزیره هرمز موجب

می شود تا بیمار در این مدت زمان طولانی متحمل درد زیادی شود.

محمدی عنوان کرد: در بعضی از روزها و حتی ماه های سال دریا به شدت متلاطم و طوفانی است که آمبولانس دریایی (اتوبوس دریایی) قادر به آمدن به هرمز نیست و نمی توانیم بیماران را اعزام کنیم.

وی گفت: در این خصوص مردم این جزیره فشار روحی و روانی متحمل می شوند که موجب پرخاشگری همراهان بیمار می شود. بیماری که باید سریع به مراکز درمانی مجهزتر برسد با تاخیر دو الی سه ساعته از هرمز اعزام می شود.

مسئول درمانگاه هرمز اظهارداشت: با اینکه درمانگاه هرمز شبانه روزی است ولی با دو پزشک یکی شب و دیگری روز مشغول طبابت بیماران هستند.

محمدی از مسئولان خواست که به وضع سلامت مردم این جزیره توجه و اهمیت بدهند و شناور آمبولانس دریایی در خود جزیره مستقر باشد تا بتوانیم در کمترین زمان ممکن بیماران را به مراکز برسانیم.

رنج بیماران دیالیزی هرمز از نبود امکانات/ هزینه های تردد بر دوش بیماران

به گفته برخی از اهالی هرمز، امکانات درمانی این جزیره

علوم پزشکی هرمزگان و مسئولان شهر هرمز برگزار شد مقرر شد که جابجایی بیماران توسط آمبولانس دریایی از هرمز در کوتاه ترین زمان ممکن صورت بگیرد.

علیرضا نصری اظهارداشت: با توجه به شکایت مردمی به جد پیگیری این موضوع هستیم و حتماً باید به یک نتیجه مطلوبی برسد تا مشکلات درمانی این جزیره مرتفع گردد. نماینده عالی دولت در شهرستان قشم بیان داشت: در همین جلسه ای که برگزار شد قول داده شد که تاخیرات آمبولانس دریایی به حداقل برسد و طی زمان یک ساعته صورت بگیرد.

شبانه روزی شدن درمانگاه هرمز خواسته مردم جزیره است/ دردهای شبانهگاهی در هرمز علاج ندارد

یکی از مشکلات اساسی و مطالبات به حق مردم جزیره هرمز برخوردار شدن از درمانگاه شبانه روزی است زیرا که با برخورداری از خدمات درمانگاه برای ساعاتی مقرر (ساعات اداری) اقدامی حیاتی و پایه ای صورت نمی پذیرد چون در

بسیاری موارد بیماری و ناراحتی در پاسی از شب به وقوع می پیوندد که مطمئناً نبود مرکز درمانی شبانه روزی آن بیماری و ناراحتی را تشدید خواهد کرد و چه بسا که اتفاقات ناگواری همچون مرگ هم هر بیماری را تهدید کند.

در همین راستا نگرانی از آنجایی نشأت می گیرد که دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان هرمزگان و معاونت بهداشتی این دانشگاه در خصوص ایجاد مرکز درمانی شبانه روزی در شهر هرمز «معیار جمعیتی» را در اولویت قرار داده است.

لازم به ذکر است که منظور از «معیار جمعیتی» در اینجا این است که اگر برای مثال جمعیت شهری و یا روستایی به حد نصاب با معیار دانشگاه علوم پزشکی نرسد آن شهر از داشتن درمانگاه شبانه روزی بی بهره می شود در حالی که به عقیده صاحب نظران دیگر این رویه نمی تواند درست و منطقی و انسانی باشد و آن هم در جزیره ای که ساکنانش در شرایط بحرانی جوی هوا قادر به هیچ ترددی به مرکز استان و یا دیگر شهرستان های اطراف نیستند.

دکتر پریسا محمدی مسئول درمانگاه هرمز گفت: کارکرد درمانگاه هرمز در حد یک مطب پزشک عمومی است در این جزیره برخی حوادث رخ می دهد که باید بیماران سریعتر به مراکز درمانی مجهز در قشم و یا بندرعباس

ورود فاضلاب به زریبار ادامه دارد

نسخه پیچی جدید
برای نجات تالاب

سالاهاست که بحث نجات تالاب زریبار در شهرستان مریوان مطرح است ولی همچنان معضلات متعدد از جمله ورود فاضلاب این ظرفیت مهم را تهدید می کند.

آرمان نصرالهی

مروری بر وضعیت موجود تالاب های ایران نشان می دهد که بسیاری از آن ها در اثر نبودن شاخص های مدیریتی، مدیریت ناکارآمد، بهره برداری نامعقول، تغییر کاربری و تبدیل زمین های تالابی، سد سازی، شکار و صید غیر قانونی و صدور مجوزهای شکار بیش از حد تحمل، کم آبی و خشک سالی، اجرای طرح های عمرانی، وارد کردن گونه های گیاهی و جانوری غیر بومی، احداث و توسعه مزارع تکثیر و پرورش آبزیان، احداث بزرگ راه ها، اکتشافات نفت در تالاب های ساحلی و استفاده از آب تالاب ها، سبب کاهش، خشک شدن و از بین رفتن تالاب های ایران شده است.

کاهش آب ورودی به تالاب ها از منابع آب سطحی و زیر زمینی حوزه آبخیز و دشت های اطراف تالاب ها، اجرای طرح های توسعه ای و زیر بنایی، ورود انواع آلاینده های بیولوژیکی، شیمیایی و فیزیکی گسیل شده از مزارع کشاورزی، شهرها و آبادی ها و صنایع و رسوبات ناشی از فرسایش خاک بالادست تالاب ها، شکار و صید غیر مجاز و بی رویه و برداشت علوفه و سایر محصولات تالابی بیش از حد توان تجدید پذیری تالاب، تغییر کاربری اراضی تالابی برای امور کشاورزی، راهیابی گونه های غیر بومی و مهاجم به تالاب ها و تغییر اقلیم و خشکسالی حاکم بر کشور را می توان از عمده ترین مشکلات نابودی تالاب ها عنوان کرد.

تالاب زریبار مریوان نگین غرب کشور

تالاب زریبار مریوان نیز یکی از تالاب های کشور است که طی چند سال گذشته دستخوش تغییرات زیست محیطی قرار گرفته و اگر به فکر ساماندهی مشکلات و احیای آن نباشیم، شاید تا چند دهه دیگر اثری از این تالاب زیبا نیز در کشور دیده نشود و به مانند بسیاری از تالاب های مرکزی ایران به یک دشت خشک تبدیل شود. تالاب زریبار بزرگترین چشمه آب شیرین جهان با ارتفاع هزار و ۲۸۵ متری از سطح دریا و طول شش کیلومتر و عرض متوسط سه کیلومتر با مساحتی برابر با سه هزار و ۲۹۲ هکتار است که نزدیک به ۷۰۰ هکتار آن به نیزار تبدیل شده است.

اکوسیستم تالاب زریبار مریوان به عنوان یک واحد اکولوژیکی و یک اکوسیستم آبی در کردستان پدیده ای بسیار زیبا و نادر است که در یک دهه طولی نسبتا وسیع از دو طرف غرب و شرق با کوه های پوشیده از جنگل احاطه شده است.

تالاب زریبار مریوان با اینکه یکی از منحصر به فردترین تالاب های آب شیرین جهان به شمار می رود، ولی متأسفانه در طول زمان بی مهری های زیادی به خود دیده

صورت گرفته که می توان امیدوار بود اگر حرف های مسئولان تنها شعار نبوده باشد، احیای این تالاب را به مرور شاهد باشیم.

ورود سالیانه ۱۰ میلیون مترمکعب آب به تالاب زریبار

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان در این زمینه بیان کرد: در رابطه با احیای تالاب زریبار یک برنامه جامع در سال ۹۴ به تصویب شورای برنامه ریزی استان رسید که طی آن دایکی که قبلا بر روی تالاب با هدف آبیاری بیش از هزار هکتار از اراضی پایپا احداث شده بود و صدمات جبران ناپذیری به این تالاب وارد می کرد، تخریب شد. خالد جعفری ادامه داد: در حال حاضر کار تامین آب مورد نیاز برای آبیاری پایپا بیش از هزار و ۶۰۰ هکتار از اراضی حاشیه تالاب زریبار از محل سید گاران تامین می شود که از سال ۹۵ که این کار آغاز شده تاکنون بیش از ۳۵ میلیارد تومان هزینه شده است.

وی گفت: انجام این کار باعث شده علاوه بر صرفه جویی مناسب در مصرف آب تالاب، چاه های حفر شده در اطراف تالاب نیز جمع آوری شده و همین امر باعث حفظ و پایداری منابع آبی اطراف تالاب شده است و در حال حاضر با فعالیت هایی که صورت گرفته است سالانه ۱۰ میلیون مترمکعب آب وارد تالاب زریبار مریوان می شود.

قبلا حجم زیادی از پرندگان هم به این تالاب کوچ می کردند ولی بنظر می رسد کوچ پرندگان هم نسبت به گذشته کاهش یافته و حتی رغبت پرندگان هم برای استفاده از این تالاب کم شده است و نیزارها نیز به عنوان یکی از ویژگی های اکوسیستم تالاب زریبار مامن و زیستگاه مناسبی برای پرندگان بشمار می رود که به دلایلی این نیزارها در چند سال اخیر با رشد بی رویه روبرو شده است.

نجات و احیای تالاب زریبار نیازمند اعتبارات خاص است

همچنین استاندار کردستان در خصوص آخرین وضعیت تالاب زریبار مریوان اظهارداشت: اعتبارات موجود حال و روز تالاب زریبار را تغییر نمی دهد و احیا و نجات این تالاب نیازمند ایده و اعتبارات خاص است.

بهمن مرادندیا اعتبارات و امکانات موجود در استان را برای نجات تالاب زریبار غیر کافی ارزیابی کرد و افزود: زریبار برای مردم استان کردستان از حیث زیست محیطی و گردشگری دارای اهمیت فراوان است.

است و اختصاص نیافتن اعتبارات طرح نجات زریبار مریوان حیات آن را با مشکل جدی روبرو می کند. متأسفانه در سنوات گذشته با برنامه های غیر کارشناسی سد خاکی در قسمت جنوبی تالاب احداث شده و با ورود رسوبات و شن های جاری و فضولات حیوانی و انسانی به دریاچه از طریق بند انحرافی قزله سه، ورود فاضلاب های انسانی و مواد زائد جامد ۱۰ روستای حاشیه تالاب مشکلات زیست محیطی را افزایش داد تا ستاد نجات بخشی و احیای تالاب زریبار مریوان تشکیل شود تا بتوان با هماهنگی دستگاه های متولی بخشی از مشکلات این تالاب را برطرف کرد.

فاضلاب هفت روستای حاشیه غربی تالاب ساماندهی شد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب روستایی استان کردستان در آخرین جلسه ستاد نجات بخشی تالاب زریبار مریوان گفت: خوشبختانه تاکنون عملیات ساماندهی و انتقال فاضلاب هفت روستای حاشیه غربی تالاب به تصفیه خانه فاضلاب مریوان به اتمام رسیده و تنها ساماندهی فاضلاب سه روستای حاشیه شرقی دریاچه باقی مانده که کار شبکه انتقال فاضلاب این روستاها نیز با پیشرفت فیزیکی ۶۵ درصد در حال پیگیری است.

صالح مفاخری اظهارداشت: با برآوردهای صورت گرفته برای اتمام این کار و انتقال فاضلاب این سه روستا به تصفیه خانه فاضلاب مریوان نیاز به دو میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان اعتبار است که با تخصیص به موقع آن تا پایان سال این کار به اتمام می رسد.

وی در ادامه افزود: تنها مشکلی که در این حوزه باقی مانده ساماندهی کانال آب سطحی و فاضلاب مشترکی است که از سوی شهر به سمت تالاب زریبار در هنگام بارندگی روانه می شود که جمع آوری و انتقال این کانال به سمت تصفیه خانه فاضلاب مریوان نیازمند یک میلیارد تومان اعتبار است.

مدیرعامل آبقار کردستان یادآور شد: در صورت تخصیص اعتبارات لازم، کار ساماندهی این کانال نیز که در حال حاضر ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد تا پایان سال جاری به اتمام می رسد تا دیگر شاهد ورود فاضلاب های شهری و روستایی به حوزه تالاب زریبار نباشیم. حفر چاه های متعدد و بهره برداری بیش از اندازه از آب تالاب نیز طی سالیان گذشته یکی دیگر از مشکلات و معضلاتی بود که تالاب زریبار را با خطر نابودی روبرو رو می کرد اما خوشبختانه در این حوزه نیز اقدامات مناسبی

اکنون گروهی از متخصصین در تالاب انزلی مشغول اجرای طرحی برای مبارزه با نیزارها هستند که این امر می تواند برای زیربار هم پاسخگو باشد.

وی با بیان اینکه انجام مطالعات ناقص و کارهای کارشناسی نشده مشکلات تالاب زیربار را به وجود آورده است، گفت: خسارت های این کار جبران ناپذیر است ولی با توجه به وضعیت کنونی تالاب زیربار نجات این تالاب هنوز دیر نشده است.

رئیس سازمان محیط زیست کشور در ادامه سخنان خود به اعتبارات مورد نیاز برای نجات تالاب زیربار اشاره کرد و اظهارداشت: دولت اعتبارات مورد نیاز را تامین خواهد کرد اما گام نخست باید تدوین برنامه درست باشد.

کلاتتری افزود: مهمترین بخش کار عملیات بیرونی نظیر جلوگیری از ورود پسماند به تالاب است که خوشبختانه بخش اعظم آن اجرا شده است و عوامل درونی برای نجات تالاب زیربار نیز با بهره مندی از تکنولوژی جدید قابل اجرا است. وی ادامه داد: با توجه به پیش بینی به عمل آمده و تخصیص اعتبارات لازم برای احیای تالاب زیربار مریوان انتظار داریم تا پیش از پایان کار دولت دوازدهم این کار به اتمام برسد.

رئیس سازمان محیط زیست کشور با بیان اینکه هم اکنون تالاب زیربار از مواد آلی انباشته شده است، یادآور شد: پرشدن تالاب زیربار به علت ورود مواد آلی بوده و این مواد شرایط بی هوازی در پایین آب را به وجود آورده است و در نتیجه عمق آب کم و نیزارها شروع به رشد و تکثیر کرده و تالاب تصرف می شود.

کلاتتری اقدامات انجام شده در راستای جلوگیری از پسماندها و ورود فاضلاب ها به تالاب را قابل تقدیر دانست و بیان کرد: اگر نتیجه کارهای گروه تخصصی که در تالاب انزلی مشغول به فعالیت هستند، مثبت باشد، نیزارهای تالاب زیربار نیز ظرف یک سال تخلیه می شود و منابع مالی آن را نیز تامین می کنیم.

وی خطاب به مسئولان حاضر در جلسه گفت: امیدوارم حداکثر تا پایان کار این دولت، تالاب زیربار به حالت قبلی خود بازگردد و نگران تامین منابع مالی نیز نباشید و بنده مطمئنم تالاب زیربار به سرعت می تواند احیا شود.

کارشناسان گردشگری معتقدند که وجود چنین تالاب هایی در هر منطقه ای می تواند موجب خیر و برکات فراوانی شود و با برنامه ریزی دقیق و اصولی و اجرای طرح های متناسب با وضعیت تالاب شغل های فراوانی ایجاد کرد.

صنعت گردشگری به عنوان بزرگترین و متنوع ترین صنعت در دنیا به حساب می آید. بسیاری از کشورها این صنعت پویا را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال، رشد بخش خصوصی و توسعه ساختار زیربنایی می دانند، به ویژه در کشورهای در حال توسعه، یعنی در آنجا که شکل های دیگر اقتصاد، مثل تولید یا استخراج از نظر اقتصادی به صرفه نیست یا نقش چندان مهمی در صحنه تجارت و بازرگانی ندارند، به توسعه صنعت گردشگری توجه زیادی می شود.

تالاب زیربار مریوان نیز علیرغم برخورداری از جاذبه های طبیعی فراوان، با مشکلات و موانع گوناگونی مواجه بوده که مانع از جذب و گسترش گردشگر به آن شده است و این تالاب در اغلب زمینه ها فاقد امکانات و تسهیلات لازم برای جلب رضایت گردشگران است.

امیدواریم با خبرهای امیدوار کننده ای که مسئولان در خلال جلسه ستاد نجات بخشی تالاب زیربار مریوان ارائه دادند، سال های بعد شاهد برگزاری ستاد توسعه گردشگری در این منطقه باشیم و دیگر از مشکلاتی که چند سال است این تالاب با آن دست و پنجه نرم می کند خبری نباشد.

پرندگان بخشیده بود، یکی از دغدغه فعالان محیط زیست است که خوشبختانه امروز شاهد شنیدن خبرهای خوش در این زمینه هستیم و اکنون باید برای جمع آوری این نیزارها نیز چاره ای اندیشیده شود.

تالاب زیربار مشکلی برای احیا ندارد

رئیس سازمان محیط زیست کشور نیز در جریان آخرین سفر خود به استان کردستان ضمن بازدید میدانی از تالاب زیربار، اظهارداشت: با توجه به اقداماتی که طی چند سال گذشته در خصوص احیای تالاب زیربار انجام گرفته مشکلی برای ادامه این روند وجود ندارد.

عیسی کلاتتری افزود: احیای تالاب ها یکی از سخت ترین وظایف سازمان محیط زیست است، چرا که انجام این کار نیاز به آب دارد که خوشبختانه وضعیت آب تالاب زیربار مناسب است و احیای این تالاب امکان پذیر است.

وی ادامه داد: هم اکنون غیراز سه تالاب در کشور مابقی تالاب ها خشک شده اند ولی خوشبختانه با توجه به مشاهدات عینی و وجود تکنولوژی های جدید برای نجات زیربار هنوز دیر نشده است.

معاون رئیس جمهور با بیان اینکه پرشدن تالاب زیربار به دلیل ورود مواد آلی بوده و دلیل طبیعی ندارد، یادآور شد: نیزارها پارازیت و مهمان های ناخوانده تالاب ها هستند و باید با بهره گیری از تکنولوژی های نوین و به روز دنیا از توسعه این نیزارها جلوگیری کرد.

کلاتتری مجموعه برنامه های اجرا شده در استان برای جلوگیری از ورود مواد آلی نظیر پسماندها و فاضلاب ها به تالاب را ارزشمند و قابل تقدیر دانست و بیان کرد: هم

وی وضعیت حال حاضر تالاب زیربار را ناخوشایند توصیف کرد و ادامه داد: با اقدامات و اعتبارات استانی برای نجات و احیای تالاب زیربار مریوان کاری نمی توان انجام داد و انتظار داریم رئیس سازمان محیط زیست به طرح نجات تالاب زیربار کمک های اعتباری و فنی لازم را داشته باشد. استاندار کردستان خواستار تدوین برنامه های عملیاتی برای جلوگیری از دچار شدن تالاب زیربار به سرنوشت دیگر تالاب های کشور شد و یادآور شد: امید داریم در دو هفته آینده تیم کارشناسی مستقر در تالاب انزلی برای بررسی ابعاد و زوایای کار در تالاب زیربار به مریوان سفر کنند. مرادینا به اعتبار مورد نیاز برای احیای تالاب زیربار اشاره کرد و بیان کرد: برای احیای این تالاب دو میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان اعتبار نیاز است که سعی می کنیم بخشی از آن را از محل اعتبارات استانی و بخشی را نیز از محل اعتبارات شهرستان تامین کنیم.

وی گفت: با توجه به اینکه تالاب زیربار برای مردم استان کردستان از چند بعد مناظر طبیعی، زیست محیطی و گردشگری بسیار مهم است، انتظار داریم با تخصیص اعتبارات خاص از محل اعتبارات ملی وضعیت این تالاب را بهبود بخشید.

بهشت گردشگری غرب ایران ظاهراً تا پیش از برگزاری این جلسه حال و روز خوشی نداشت و نفسش در آغوش تنگ نیزارها به شماره افتاده و پرندگان و آبپاش را فراری داده بود، اما به نظر می رسد این روزها تنها مشکل باقیمانده برای نجات و احیای این تالاب وجود نیزارها است که طی چند سال گذشته رشد زیادی داشته اند و به نظر می رسد اگر کاری برای این نیزارها صورت نگیرد طی چند سال آینده این تالاب به نیزار تبدیل می شود و اثری از آب آن نمی ماند.

کارشناسان می گویند رشد نیزارها در سال های اخیر به دلیل ورود فاضلاب روستاهای اطراف به داخل تالاب بوده و اکنون بخش زیادی از تالاب را این نیزارها پوشانده اند که خوشبختانه مسئولان اعلام کردند که کار انتقال و ساماندهی کامل فاضلاب حاشیه تالاب تا پایان امسال به اتمام می رسد و از ورود فاضلاب به داخل تالاب جلوگیری می شود.

جلوگیری از ورود فاضلاب روستاهای اطراف زیربار به داخل تالاب که بر رشد نیزارها که بخش زیادی از فضای دریاچه را اشغال کرده اند، کمک کرده و چهره غیرآبی به این تالاب مهاجرپذیر

«نشاط» پرونده گمشده در مشکلات اقتصادی

آیا سند نشاط اجتماعی راهگشاست؟

استان مرکزی فاصله بسیار زیادی وجود دارد، عنوان کرد: دلیل این مسئله نبود زیر ساخت های ایجاد کننده نشاط در استان مرکزی است.

سند نشاط اجتماعی استان مرکزی در مرحله تدوین است

مدیر کل دفتر اجتماعی و فرهنگی استانداری مرکزی نیز در این زمینه اظهار داشت: کشور ایران بر اساس آخرین ارزیابی های انجام شده در بین ۱۵۷ کشور جهان از نظر شادی رتبه ۱۱۵ را کسب کرده و بر اساس همین ارزیابی از سال ۲۰۱۳ تا سال ۲۰۱۸ نرخ نشاط اجتماعی در کشورمان نیم درصد کاهش پیدا کرده که وضعیت استان مرکزی نیز از این لحاظ مشابه وضعیت کلی کشور است.

غلامرضا فتح آبادی با اشاره به اقدامی که تحت عنوان ترسیم نقشه نشاط ایران به منظور مشخص شدن میزان نشاط در سطح کشور و همچنین معرفی شادترین و غمگین ترین استان ها انجام شده، بیان کرد: در این بخش ۲۷ هزار نفر در ۳۱ استان کشور مورد ارزیابی قرار گرفتند که شادترین استان در این ارزیابی زنجان و غمگین ترین استان یزد اعلام شد و استان مرکزی نیز در رده متوسط قرار گرفت.

وی ادامه داد: نبود شادی و نشاط اجتماعی در جامعه ناشی از عوامل متعددی است و تا زمانی که مشکلات و موانع موجود رفع نشود، نمی توانیم در برنامه ریزی های این حوزه به موفقیت دست پیدا کنیم، به همین منظور دست یابی به یک سیاست گذاری واحد دارای اهمیت بسیار است.

مدیر کل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری مرکزی امید به آینده و رضایت را یکی از موارد مهم در ارتقای سرمایه اجتماعی معرفی و عنوان کرد: در این بخش با توجه به نارضایتی هایی که در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و... هست، مشکلات بسیار زیادی در کشور و به تبع آن استان وجود دارد و چنین جامعه ای نمی تواند به شادی و نشاط اجتماعی دست پیدا کند.

فتح آبادی خاطر نشان کرد: باید تمامی متغیرهای تاثیر گذار در شادی و نشاط اجتماعی شناسایی و با یک برنامه ریزی اصولی و هدفمند در این بخش اقدام شود، البته دست یابی به این هدف مهم نیازمند زمان زیادی است و تمامی دستگاه ها باید در این بخش همکاری لازم را داشته باشند، البته نقش رسانه ها نیز در این حوزه نباید نادیده گرفته شود.

وی با اشاره به تدوین سند نشاط اجتماعی در استان مرکزی افزود: این سند در حال تدوین است و ما در تدوین این سند فقط به دنبال نظریه پردازی نیستیم، بلکه در تلاش هستیم تا بتوانیم مأموریت ها و باید و نبایدهای دستگاه ها را در این حوزه مشخص کنیم.

به نظر می رسد موضوع شادکامی و نشاط یک مقوله چند بعدی است که از عوامل مختلف اجتماعی، اقتصادی و... نشأت می گیرد و چنانچه بخواهیم به ارتقای نشاط اجتماعی بپردازیم، بایستی موانع آن از سر راه برداشته شوند، وگرنه برنامه ریزی ها نمری نخواهد داشت؛ به همین سبب دستگاه های مختلف در این رابطه اثر گذار هستند تا حل مجموعه ای از مشکلات و برنامه ریزی برای ارتقای امید، در نهایت افزایش شادکامی اجتماعی را رقم بزنند.

وی خاطر نشان کرد: ارتقای شادی و نشاط در جامعه یکی از عوامل مهم در افزایش سرمایه اجتماعی است که در نهایت توسعه اجتماعی و تحقق شاخصه های یک جامعه سالم را رقم می زند.

کمیود شادی و نشاط اجتماعی در استان مرکزی

در این رابطه همچنین یک جامعه شناس و عضو هیات علمی دانشگاه بیان کرد: یکی از ویژگی ها و شاخص هایی که می توان برای یک جامعه سالم در نظر گرفت، شادی و نشاط اجتماعی است، در واقع امید و شادی یک پیش نیاز بسیار مهم برای نشاط اجتماعی محسوب می شود. مریم یارمحمد توسکی با بیان اینکه شادی که ناشی از هیجان مثبت باشد تبدیل به نشاط اجتماعی می شود، ادامه داد: بر این اساس می توان گفت شادی که از هیجانات زودگذر و یا کاذب نشأت بگیرد، نمی تواند نشاط اجتماعی را به همراه داشته باشد.

به منظور دست یابی به سرمایه اجتماعی باید تلاش شود

شادی که در جامعه ایجاد می شود یک شادی مثبت باشد تا بتواند نشاط اجتماعی را تولید کند، هیجانات و شادی های زودگذر نشاط اجتماعی را ارتقا نمی دهند

وی بیان کرد: به منظور دست یابی به سرمایه اجتماعی باید تلاش شود شادی که در جامعه ایجاد می شود یک شادی مثبت باشد تا بتواند نشاط اجتماعی را تولید کند، هیجانات و شادی های زودگذر نشاط اجتماعی را ارتقا نمی دهند. این جامعه شناس و عضو هیات علمی دانشگاه خاطر نشان کرد: نبود نشاط اجتماعی در جامعه پیامدهای منفی به همراه دارد که از مهم ترین این موارد می توان به افزایش آمار طلاق و کاهش سلامت اجتماعی و افزایش افسردگی و اقدام به خودکشی اشاره کرد.

توسکی اظهار کرد: در استان مرکزی شاهد کمیود شادی و نشاط اجتماعی هستیم و می توان گفت یکی از دلایل بالا بودن آمار نزاع و درگیری و کاهش میزان اعتماد اجتماعی در این استان براساس اظهار نظر کارشناسان این بخش، کمیود نشاط اجتماعی است.

وی با اشاره به اینکه تا رسیدن به نقطه مطلوب به منظور دست یابی به شادی و نشاط اجتماعی در جامعه به ویژه

نتایج تحقیقی که اخیرا در مورد شادکامی انجام شد، مرکزی را در زمره نقاط دارای وضعیت نامطلوب قرارداد و زنگ خطری را به صدا درآورد که نشانگر گم شدن دغدغه های اجتماعی در پس مشکلات اقتصادی است.

تمین مامقانی زاده

از مولفه هایی که می تواند در پویایی و سلامت یک جامعه نقش بسیار مهم و تاثیر گذاری را ایفا کند میزان شادی و امید به زندگی در میان افراد آن جامعه است. براساس تحقیقاتی که اخیرا در رابطه با وضعیت نشاط اجتماعی در استان های کشور انجام شده، استان مرکزی وضعیت مناسبی در زمینه میزان نشاط اجتماعی ندارد. استان مرکزی یک استان صنعتی است که بیشترین میزان اشتغال آن مربوط به فعالیت کارگران در صنایع است، متأسفانه با توجه به مشکلات ایجاد شده و مسائلی که صنایع و کارگران را در چند سال اخیر درگیر خود کرده، میزان نشاط و امید اجتماعی در این استان کاهش داشته است.

بر همین اساس برنامه های افزایش شادی و نشاط اجتماعی در این استان باید با جدیت بیشتری دنبال شود، در غیر این صورت علاوه بر عدم پویایی و نشاط جامعه، شاهد افزایش آسیب های اجتماعی خواهیم بود که بسیاری از این آسیب ها لطمه های جبران ناپذیر و هزینه های بسیار زیادی را به جامعه تحمیل خواهد کرد.

پویایی جامعه در گرو وجود نشاط و امید در شهروندان

یک روانشناس در این زمینه اظهار داشت: شادی و نشاط یکی از ضروریات و نیازهای طبیعی هر انسان و در واقع جزء هیجانات مثبت و تاثیر گذار بر افراد یک جامعه است که باید به روش های صحیح به این نیاز پاسخ داده شود.

فرامرز آستجرانی با اشاره به اینکه شادی احساسی است که از رضایتمندی افراد نسبت به اطرافیان خود و جامعه نشأت می گیرد، بیان کرد: در صورتی که

این رضایتمندی وجود داشته باشد، قطعاً می توانیم شاهد سلامت روح و روان افراد جامعه باشیم، در غیر این صورت افراد دچار افسردگی و ناامیدی و انتقال آن به جامعه خواهند شد.

وی اظهار کرد: با قطعیت می توان گفت جامعه ای که در آن ناامیدی و افسردگی جایگزین نشاط و شادابی باشد، جامعه ای است که نمی تواند به پویایی و شکوفایی دست پیدا کند و روند توسعه اجتماعی آن متوقف می شود.

این روانشناس با بیان اینکه برنامه های شادی زا در جامعه بسیار ناچیز و کم است، ادامه داد: باید در این زمینه یک برنامه ریزی منسجم و جدی وجود داشته باشد و در این بخش نیز از ظرفیت تمامی دستگاه ها استفاده شود، زیرا جامعه ای می تواند به رشد دست پیدا کند که افراد آن با نشاط باشند.

آستجرانی اظهار داشت: شادی و نشاط علاوه بر اینکه تضمین کننده سلامت روح و جسم افراد یک جامعه است، سبب افزایش ارتباط اجتماعی بین افراد جامعه نیز خواهد شد و بر سایر ابعاد زندگی افراد از جمله کار، تحصیل و... تاثیر مثبت دارد.

نان حلال با چکش آهنین از کوره سوزان درمی آید آخرین چکش‌های آهنگر

می گوید: هیچ کس و هیچ نهادهی از ما حمایت نمی کند نه میراث فرهنگی سراغ ما آمده و نه اداره صنعت، متأسفانه بیمه نیستیم و هزینه های زندگی و درمان زیاد است به دلیل اینکه در گذشته بیمه نبودیم بازنشسته هم نمی شویم و برای گذران زندگی تا آخرین نفسی که داریم باید کار کنیم.

وی ادامه داد: شاگرد ندارم و جوانان متأسفانه رغبتی به کارهای سخت نشان نمی دهند من هستم و شریکم که با یکدیگر کار می کنیم و خدا هم رحمت خود را نصیب ما می کند و هر روز مشتری های خاص خودمان را داریم. وی می گوید: فرزندان ما هر کدام به دنبال کارهای اداری رفته اند و دیگر کسی سراغ کارهایی از این دست نمی آید اما آماده هستیم اگر کسی راغب بود این حرفه را به او آموزش دهیم.

علی آهنگر می گوید: من اعتقاد زیادی به نان حلال و عرقی دارم که از پیشانی من می ریزد و ۷۰ سال زندگی خود را با اعتقاد به روزی که روزانه خدا سر سفره ام می گذارند گذرانده ام و هر روز برکت این نان بیشتر شده است.

وقتی از استاد علی احمدی در خصوص شرایط امروز می پرسیم می گوید: به تو که جوان هستی و به بقیه جوانان فقط یک حرف دارم. نانی که از خراب کردن زندگی مردم در می آید و پشت آن هزاران اه است نمیتواند در زندگی شما برکشت کند. اینکه یک نفر دنبال دلال فروشی می رود و یکی طلا می خرد و در خانه انبار می کند و برخی هم ارزاق اساسی را در خانه ها انبار می کنند یعنی به خدا توکل ندارند.

وی می گوید: در فرهنگ اسلامی - ایرانی ما باید با کار و تلاش شبانه روزی باعث قوت قلب اطرافیان شویم و دست به دست هم بدهیم و سختی ها را پشت سر بگذاریم و اجازه ندهیم ضحاک های زمان موجب ضربه زدن به کشور شوند.

همکار علی آقا برای آوردن زغال کوره از حجره خارج می شود، بیرون مغازه سکوت محض است بازاری بزرگ که از صدها حجره اش که سالها تعطیل شده اند چند ده مغازه هنوز باز است که اکثرا هم استادهای کارانی هستند که آخرین مردان از نسل خودشان در هر حرفه و کسب و کار هستند. بازار سوت و کور است اما چند متر آن سو تر برخی در اندیشه سوداگری در بازار دلار و طلا و ارزاق ضروری مردم هستند و این داستان ادامه دارد.

اسما محمودی

استاد علی احمدی آخرین آهنگر شهر کرمان است که با عرق جبین و اراده ای آهنین در سن ۷۰ سالگی پشت کوره زغالی می نشیند با ضربات چکش آهن را نرم می کند و نان حلال در می آورد.

این روزها اوضاع اقتصادی به گونه ایست که رسانه ها مملو از خبرهای مربوط به احتکار و فعالیت مفسدان اقتصادی و اختلاس شده است، در حالیکه برخی سعی می کنند با پول حرام یک شبه بار خود را ببندند و در این میان حق میلیون ها نفر را زیر پا بگذارند و زندگی بسیاری از مردم را به خاک سیاه بنشانند اما در یکی از راسته بازارهای کرمان در گوشه یک حجره دود گرفته یک مرد با خاک سیاه لقمه حلال در می آورد و سر سفره خانواده اش می گذارد.

عقریه ساعت روی عدد هفت است و سرمای صبح کمی آزار دهنده است، وارد بازار قلعه محمود می شوم، بازاری که بسیاری از کسبه اش به مرور آن را ترک کرده اند به سمت چهار سوق قدم بر می دارم و به جز صدای مداوم برخورد کفشم با سنگ پوش قدیمی ترین بازار کرمان شاهد رفت و آمد ساکنان محله قلعه محمود هم هستم که اکثرا سالمند هستند و نانی در دست به سمت خانه شان می روند.

پول حلال برکت زندگی ام است

کمی جلو تر کم کم صدای چکش استاد علی به گوش می رسد، حجره ای کوچک که طول و عرضش به زحمت چهار متر طول و سه متر عرض دارد در میانه حجره یک کوره از سنگ و گل بنا شده و آتشی در دل کوره در حال زوزه کشیدن است. علی آقا در حال تمیز کردن اطراف کوره برای نرم کردن آتش و کوبیدن پتک بر سندان وسط مغازه است.

اطرافش پر از میخ و کولان و بیل و کلنگ و انواع آهن آلات است، خودم را معرفی می کنم، عرق پیشانی اش را خشک

می کند و ماسکی که مناع ورود زغالسنگ و دود به ریه اش می شود را برمی دارد و لبخندش هویدا می شود. با آغوش باز پذیرای من می شود و چند عکس از مغازه اش می گیرم که همه اش زیبایی و حسرتی است که با به یاد آوردن غوغای میانه بازار و احتکار و ... به دلم می نشیند. مگر می شود در این وانفسا مردی چشم بر سود جویی های برخی ببندد و صبح ها با یک یا علی کرکره مغازه اش را بالا بزند و با چکش و آتش و آهن پول در بیاورد. پای حرفهای علی آقا می نشینم؛ می گوید: حدود ۷۰ سال قبل وقتی کودکی سه ساله بودم پدرم برای شاگردی من را دست استاد آهنگر سپرد از آن زمان در سرمای و گرما پای کوره نشستم و کار ساخت وسایلی بود که مردم نیاز داشتند. روزگار خوب بود اما با صنعتی شدن زندگی مردم رفته رفته مراجعه مردم به ما کمتر شد.

استاد علی احمدی می گوید: هنوز هم مردم برای ساخت وسایل مورد نیازشان به ما مراجعه می کنند اما اکثرا روستایی و کشاورز هستند و برای ساخت بیل و کلنگ و یا وسایل فلزی که دیگر در بازار پیدا نمی شود اینجا می آیند.

استاد آهنگر خدا رو شکر می کند و می گوید: من و شریکم این کوره را وسط حجره ساخته ایم و صبح ها روشن می کنیم خدا هم روزی ما را می رساند و الحمدالله هر دو ما زندگی خوبی داریم و پول حلال سر سفره خانه هایمان می بریم.

استاد علی آهی می کشد و

■ حوالی ۹ صبح وقتی رژه یگان های ویژه نیروهای مسلح به مناسبت آغاز هفته دفاع مقدس در تمام کشور در حال برگزاری بود، بلوار لشکر اهواز صحنه درگیری میان نیروهای ضد انقلاب با نیروهای نظامی و انتظامی شد تا حمله تروریستی به مراسم رژه در اهواز تیتراژ اول تمامی اخبار رسانه های داخلی و خارجی شود.

■ به اعتقاد کارشناسان، باوجود پیشینه خوب تئاتر گلستان در گذشته، این هنر امروز در استان به خصوص در بخش محتوا بسیار ضعیف ظاهر شده است موضوعی که متولیان فرهنگ هم آن را رد نمی کنند.

■ استادکار و هنرمندان بابل در شبهای محرم با ابتکاری خلاقانه و نو از طرح ضریح ابا عبدالله حسین (ع) رونمایی کرده اند و در آرزوی سفر به کربلا لحظه شماری می کنند.

■ خالق نوحه «ممد نبودی ببینی» از روزهای دفاع مقدس و حسرتی می گوید که در تب و تاب جنگ او را وا داشت تا با زبان شعر جای خالی فاتحان شهید خرمشهر، حماسه های این دوران را جاودانه کند.

فرهنگ و هنر ایران

استعدادهای تئاتر گلستان نیاز به آموزش دارند

به اعتقاد کارشناسان، باوجود پیشینه خوب تئاتر گلستان در گذشته، این هنر امروز در استان به خصوص در بخش محتوا بسیار ضعیف ظاهر شده است موضوعی که متولیان فرهنگ هم آن را رد نمی کنند.

الهام رنوفی فر

رغبتی به حضور در جشنواره ها ندارد زیرا آثار ارائه شده مردمی نیست.

ارتقا کیفی تولیدات نمایشی جشنواره امسال

با وجود انتقاد اساتید هنر و پژوهشگران این حوزه به روند عملکرد مسئولان استانی در حوزه هنرهای نمایشی، معاون هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان معتقد است که آثار راه یافته به بیست و هفتمین جشنواره تئاتر استانی بیانگر این موضوع است که تولیدات نمایشی نسبت به سال های گذشته از لحاظ کیفی، رشد داشته است. رمضان یازلو تئاتر را هنری پویا با دیدگاهی همه جانبه می داند می گوید: در این حوزه باید هنرمندان هر سال علم خود را در سه بخش کارگردانی، بازیگری و نویسندگی به روز کنند.

وی ضعف در حوزه محتوای هنرهای نمایشی را می پذیرد و می افزاید: در حوزه نمایشنامه نویسی باید بیشتر کار شود این سیاست از سال گذشته دنبال می شود.

معاون هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان با بیان اینکه در سال های آینده شاهد تولید آثار نمایشی فاخر خواهیم بود، می افزاید: توجه به حوزه نمایشنامه نویسی کمک زیادی به رشد و ارتقا کیفی آثار می کند. وی از راه اندازی کانون نمایشنامه نویسان توسط انجمن هنرهای نمایشی استان خبر می دهد و می افزاید: این اقدام قبل از پایان سال جاری صورت می گیرد.

یازلو هم به پیوند بین انجمن هنرهای نمایشی و انجمن ادبی تاکید می کند و می گوید: تلاشمان بر این است تا کارگاه های آموزشی بین رشته ای هم برای این انجمن ها برگزار کنیم.

وی درباره فرمایشی بودن جشنواره ها اینگونه توضیح می دهد: فرمایشی بودن جشنواره ها را تا ۵۰ درصد تأیید می کنم؛ در دهه گذشته این فرمایشی بودن رنگی در جشنواره داشت اما اکنون این روند در حال اصلاح است.

با توجه به پیشینه هنر تئاتر در استان و وجود نیروهای مستعد در این منطقه انتظار می رود تا مسئولان استان با تدوین راهکار و سیاست مناسب برای رشد و ارتقاء این هنر ارزشمند تلاش کنند تا گلستان که زمانی مهد تئاتر بود به جایگاه گذشته اش بازگردد.

گوید: آثار جشنواره تئاتر در مقایسه با سال های قبل قدری رشد داشته اما

با اینحال در حوزه متن و محتوا همچنان ضعف وجود دارد. حامدی خواه علت این ضعف را نبود دوره های آموزشی در بخش نمایشنامه نویسی می داند و می افزاید: درحالیکه برای حوزه بازیگری و کارگردانی دوره های آموزشی زیادی در استان برگزار می شود به ندرت دوره آموزشی نمایشنامه نویسی برگزار شده است.

این مدرس دانشگاه نمایشنامه را زیر ساخت اندیشه و تفکر یک اثر هنری می داند و می گوید: کیفیت آثار با قوی شدن محتوا ارتقا می یابد و به ارتباط منسجم بین تئاتر و سینما تاکید می کند و ادامه می دهد: زیبایی شناسی هنرمندان صحنه استان خوب نیست برای حل این مشکل می توان از هنرمندان سینما کمک گرفت. به اعتقاد این کارشناس ارشد کارگردانی، انجمن هنرهای نمایشی استان باید با انجمن های ادبی هم ارتباط برقرار کند تا از ظرفیت شاعران و نویسندگان بهره ببرد.

مسئولان فرهنگی شناختی از هنر ندارند

اما جدای از شکاف بین دو نسل هنری و بهره نبردن از پیشکسوتان هنرهای نمایشی برای ارتقا کیفیت آثار تولیدی در استان، یک پژوهشگر هنر از نداشتن شناخت مناسب مسئولان در مقوله هنر به عنوان مشکل اصلی یاد می کند و می گوید: اغلب مدیران، هنرو هنرمند را نمی شناسند و از برگزاری جشنواره فقط به دنبال ارائه گزارش عملکرد به مسئول بالادستی هستند به همین خاطر جشنواره ها علی رغم صرف هزینه هنگفت، بدون خروجی مثبت است.

محمد عارف با بیان اینکه اکثر جشنواره ها فرمایشی است، ادامه می دهد: افراد سیاسی که برای فرهنگ انتخاب می شوند برای حفظ جایگاه خود حاضر به ریسک در هنر نیستند.

این مدرس دانشگاه با بیان اینکه ذات هنر این است که سر تسلیم فرود نیاورد و خلاقانه به پیرامون خود نگاه کند، می افزاید: چون این امر محقق نشده ما شاهد اجرای جشنواره هایی هستیم که باز خورد مثبتی برای هنرمندان ندارد.

وی با بیان اینکه جشنواره ها مخاطب مردمی ندارند، می گوید: در بیشتر این برنامه ها هنرمندان حضور دارند و مردم

با بررسی جشنواره های تئاتر استانی و امیدهای جوان گلستان در سال های گذشته و رصد بیانیه داوران و مصاحبه آنها در طول جشنواره ها، می توان به یک نقطه مشترک رسید آن هم خلاء محتوا در آثار ارائه شده است. به اعتقاد بسیاری از متخصصین حوزه هنرهای نمایشی علت ضعف در آثار تولیدی جوانان گلستانی و پائین آمدن کیفیت آثار در مقایسه با دهه های ۵۰ و ۶۰ شکاف بین نسل هاست.

شکاف بین نسل جدید و پیشکسوتان عامل ضعف تئاتر موضوعی که یک نمایشنامه نویس و کارگردان تئاتر از آن به عنوان یک مشکل یاد می کند می گوید: نیروهای جوان میراث دار هنرمندان پیکسوتی هستند که کوله باری از تجربه هنرهای نمایشی را دارند.

فارس باقری به استفاده از پیشکسوتان به عنوان اساتید در رشته هنرهای نمایشی تاکید می کند و می افزاید: با این اقدام باید فاصله ایجاد شده بین نسل امروز و گذشته در حوزه تئاتر از بین برود.

این مدرس دانشگاه ضمن ابراز خرسندی از وجود نیروهای مستعد جوان در گلستان، می گوید: با این حجم استعداد در استان آنچه بیش از همه خودنمایی می کند خلا آموزش است به همین خاطر امیدوارم مسئولان استانی برای رفع مشکل این بخش تدابیر لازم را بیاندیشند.

وی از هنر تئاتر به عنوان دانش یاد می کند و ادامه می دهد: بدون مطالعه و آموزش هیچ گاه هنرمندان تئاتر موفق نخواهند بود.

گلستان سرزمین استعدادهای تئاتر

یک کارشناس ارشد کارگردانی هم از گلستان به عنوان سرزمین استعدادهای تئاتر یاد می کند و می گوید: متأسفانه در دهه های اخیر درخشش این نیروهای توانمند بسیار کم شده است.

رضا حامدی خواه می افزاید: با وجود افراد نخبه گلستان مانند عطالله صفرپور به نظرم باید برآیند تئاتر استان بیش از آنچه امروز نمود پیدا کرده، باشد.

او که به عنوان داور بیست و هفتمین جشنواره تئاتر گلستان در استان حاضر شده بود درباره آثار جشنواره اینگونه می

پیر غلام هشترودی که بادو کلاس سواد نویسنده ۹ جلد کتاب است

۹ جلد کتاب را همه از موهبت الهی می دانند. وی هفت جلد کتاب را توانسته به چاپ برساند که پرفروش ترین کتابش را گلشن ولایت معرفی می کند. کتاب گلشن ولایت این پیر غلام در مدح و مراثی سینه زنی و زنجیر زنی است و ۵۰۰ صفحه را شامل می شود. حاج محسن می گوید: الان که دشمنان اسلام و قرآن می خواهند با گسترش فساد و فحشا مردم به خصوص جوانان را از معنویت و مذهب جدا سازند، من به عنوان یک غلام اهل بیت توصیه ای به جوانان و مردم دارم که خانواده ها و جوانان را تشویق کنند که در راه امام حسین(ع) و حضرت عباس(ع) قلم فرسایی کنند. وی سپس می افزاید: ما نیز آماده ایم که در این راه هرچه در توان داریم در اختیار آن ها قرار دهیم، چون هرچه ذکر مصیبت اهل بیت نوشته شود بیشتر مردم آگاه خواهند شد و این کار نقشه دشمنان را خنثی می کند.

وی گلیه ای نیز از مسئولان دارد و می گوید: باید از شاعران و مداحان حمایت شود. وی ادامه می دهد: ما که آفتاب لب بوم هستیم ولی از مسئولان تقاضا داریم که لااقل از شاعران و مداحان جوان حمایت کنند تا درگاه اباعبدالله حسین (ع) از عطر احساسات داغ و سوز دل خادمان و نوکرانش پر شود. این پیر غلام با این شعر حرفش را به پایان می رساند: «اولسون سلام جاه و جلال محمد(ص) اولسون سلام حسن کمال محمد(ص) اولسون سلام مطلع انوار عالمه. صلوات اوخی محمده وال محمده(ص)» بدون شک در این روزگاری که شاهد رشد قارچ گونه انواع مداحی های نادرست و نوحه های پر از اشتباه در ایام محرم هستیم حمایت از چنین پیروان و گسترش چاپ کتاب های نوحه سرایی آن ها می تواند گامی در جهت جلوگیری از تحریف قیام عاشورا باشد.

حاج محسن محمدی
پیر غلام هشترودی
است که فقط تا

اسماعیل رحیمی سراسکانرود

کلاس دوم ابتدایی درس خوانده و باین حال نویسنده ۹ جلد کتاب است.

اسماعیل رحیمی؛ مداحان اهل بیت که با ذکر مصیبت و ذکر فضایل خاندان وحی مجالس حسینی را گرم و اشک عاشقانه شیعیان آل الله را جاری می سازند، از عوامل مهم بقای فرهنگ عاشورا هستند.

جامعه مداح و ذاکر اهل بیت(ع) افرادی هستند که در سایه این روش بیشترین تأثیر را در تعمیق فرهنگ و معارف اسلامی در ذهن مردم دارند.

رسالت مقدس مداحان در عصر حاضر عبارت است از استفاده شایسته از عواطف پاک مردم و جهت دادن به آن ها در مسیر پاکی، تهذیب و تقوا. روشنگری افکار جامعه و هدایت به ارزش ها و خوبی ها و تقویت ایمان مردم و حفظ و اشاعه فرهنگ شهادت از طریق یاد شهدای کربلا و شهدای انقلاب و جنگ تحمیلی، طرح معارف اسلام و انقلاب و حفظ آرمان های انقلاب.

در این گزارش سرنوشت یکی از این خادمان و عاشقان حسینی را معرفی می کنیم. پیر غلامی از خطه هشترو، سرزمین فرهنگ و مذهب و از خطه آیت الله انتظاری و پرفسور محسن هشترودی که از سال ۱۳۴۳ مداحی می کند.

حاج محسن محمدی متخلص به (ناطق) متولد ۱۳۲۶ فرزند میرزا علی از روستای اوشندل است که در حال حاضر بیش از ۴۰ سال است که در هشترو زندگی می کند.

وقتی برای مصاحبه می روم با روی باز به استقبال می آید و بعد از احوالپرسی درحالی که اشک در چشمانش حلقه زده با این شعر آغازگر مصاحبه می شود: «گیدوب عمرمون صفاسی قوتاروب بهار حسین جان. ویرن عمرنی فایه اولی شرمسار حسین جان. قاپووا گلن گدانی قواسان سته یاراشماز، باشیم اوسته گل اولنده ایدیم افتخار حسین جان»

وی که تا کلاس دوم ابتدایی درس نخوانده است، نوشتن

تیرهای دشمن به تنمان خورد نه اراده ما پای انقلاب ایستاده ایم

حمله تروریستی، مراسم رژه در اهواز را تیترو اول رسانه های داخلی و خارجی کرد، حادثه ای که یکی از مجروحان آن می گوید: تیرهای دشمن به اراده ما خللی وارد نکرده است.

کورانیه ای ندری

حوالی ۹ صبح وقتی رژه یگان های ویژه نیروهای مسلح به مناسبت آغاز هفته دفاع مقدس در تمام کشور در حال برگزاری بود، بلوار لشکر اهواز صحنه درگیری میان نیروهای ضد انقلاب با نیروهای نظامی و انتظامی شد تا حمله تروریستی به مراسم رژه در اهواز تیترو اول تمامی اخبار رسانه های داخلی و خارجی شود.

حادثه ای که با ۲۴ کشته و ۶۹ زخمی، موجی از محکومیت این حادثه تروریستی از سوی رهبر معظم انقلاب، رئیس جمهور، روسای قوای قضاییه و مقننه، دیگر مسئولان کشوری و استانی و حتی دیگر کشورها را در پی داشت. بیمارستان های رازی، آیدانا، امام خمینی (ره)، آیت الله کرمی و بیمارستان ارتش شنبه تلخی را به واسه دیدن خانواده های داغدار از سر گذراندند.

سرباز ۲۰ ساله باغملکی که یکی از مجروحان این حادثه تروریستی است در خصوص ماجرا گفت: از جلوی جایگاه رژه زده و رد شدیم و به پشت جایگاه رفتیم تا دوباره روی باند رژه برگردیم ولی چهار فرد مسلح از پشت جایگاه روپروی ما قرار گرفته و شروع به تیراندازی کردند. کمال نظری می افزود: یکی از تروریست ها خیلی به من نزدیک بود و بعد از تیراندازی های آنها دو تیر به کتف من اصابت کرد.

این سرباز ۲۰ ساله باغملکی مجروح شده با اشاره به خروج تیرها از کتفش بعد از عمل جراحی بیان کرد: آن لحظه ابتدایی تیراندازی عده ای از حاضران در رژه خودشان را روی زمین انداختند ولی آن تروریست به سمت سر این افراد تیراندازی کرد.

مزدور بودن دشمنان

در میان زخمی های این حادثه نام دو پرسنل صدا و سیما مرکز خوزستان دیده می شود. یکی از آن ها می گوید: در واحد فنی مرکز صدا و سیما خوزستان مشغول به کار هستم؛ برای مراسم رژه جزو گروه واحد سیار ضبط برنامه رژه بودم و کنار جایگاه حضور داشتیم.

مهدی موگهی می افزاید: شرایط بسیار وحشتناکی بود و چند نفر از شهدا را خودمان جابجا کردیم و از شدت این حادثه و تیراندازی ها بیهوش و بعد به بیمارستان اعزام شدم.

این کارمند مصدوم صدا و سیما خوزستان ضمن محکومیت این حادثه تروریستی بیان می کند: کسانی که به مردم عادی تیراندازی می کنند، بی مروتی را به نمایش گذاشتند.

موگهی با تأکید بر اینکه دشمنان نمی توانند مردم را از نظام و امنیت کشور دلسرد کنند، ادامه داد: مانند سال های گذشته نقشه های شوم دشمنان نظام و اسلام نقشه بر آب شده و آنها به اهداف پلید خود دست پیدا

نکردند.

وی در پایان یادآور شد: دشمنان امتحان خود را پس داده و مزدور بودنشان برای مردم به اثبات رسیده و عمرا بتوانند نظر مردم را از علاقه وافر خود به نظام برگردانند.

امنیت کشور خدشه دار نمی شود

مهران ویسی ویسی شیخ رباط سرباز وظیفه ۲۶ ساله اهوازی یکی دیگر از مصدومان این حادثه است اظهار کرد: مقابل جایگاه مشغول نواختن مارش برای رژه سربازان بودم که یکباره صدای تیراندازی به گوش رسید؛ اصلا تروریست ها را ندیدم.

وی افزود: بعد از تیراندازی چیزی ندیدم و روی زمین افتادم و همه از روی قفسه سینه من رد شدند، که منجر به آسیب بدنی من شد.

این سرباز مصدوم حادثه تروریستی اهواز ضمن محکوم کردن این حادثه تصریح کرد: دشمنان نظام به هیچ وجه نمی توانند مردم را دلسرد و یا به امنیت کشور خدشه ای وارد کنند چون ملت و مردم همواره از همدیگر حمایت می کنند.

ویسی شیخ رباط در پایان گفت: قطعاً تیراندازی و احساس مرگ در یک لحظه شاید وحشتناک باشد ولی دشمنان کشور هرگز را با چنین حملاتی به اهداف خود دست پیدا نمی کنند.

تأثیری بر اراده ملت ندارد

یکی دیگر از مجروحان حادثه تروریستی اهواز اظهار کرد: قطعاً وحدت و همگرایی ملت ایران با چنین حوادثی دو چندان می شود؛ دشمن آرزوی دلسردی و زیر سؤال بردن امنیت کشور را به گور خواهد برد.

حسین براتی افزود: این اولین باری نیست که دشمنان اسلام و نظام چنین کاری را انجام می دهند، غافل از اینکه هیچ تأثیری بر اراده ملت نخواهد داشت.

این مجروح حادثه تروریستی اهواز تصریح کرد: با چنین اقداماتی موضع گیری علیه دشمنان بیشتر می شود. پاسداران و نظامیان هیچ ترسی از تیراندازی ندارند و در هر لحظه ای آماده جانفشانی برای مردم، نظام و اسلام هستند.

ترسی از حملات کور کورانیه ای نداریم

یکی دیگر از مصدومان پاسداری که درخواست نامش عنوان شود اظهار کرد: در پایگاه بسیج پنج حوزه شهری حضور داشتم که با صدای تیراندازی به سمت محل حادثه حرکت کردم؛ بعد از رسیدن به محل متوجه شدم که دو نفر بدون هدف در حال تیراندازی به سمت مردم و جایگاه هستند.

وی در پایان با اشاره به اینکه پاسداران نظام جمهوری اسلامی ایران برای جانفشانی لحظه شماری می کنند و اصلاً ترسی از چنین حملات کور کورانیه ای ندارند، گفت: بر خلاف خواسته دشمنان اسلام و نظام قطعاً چنین حوادثی باعث افزایش وحدت و همدلی بین مردم می شود.

افزایش وحدت

علی براتی که از دست چپ تیر خورده دیگر از مجروحان حادثه تروریستی حمله مسلحانه به رژه نیروهای مسلح اهواز است اظهار کرد: دشمنان نظام و اسلام با چنین حملاتی باعث افزایش وحدت میان مردم و نیروهای نظامی - انتظامی می شوند. وی افزود: موضع گیری بر علیه دشمنان از سوی هموطنان ایرانی از هر قشری بیشتر شده و اهداف دشمنان و گروه های تکفیری هرگز محقق نمی شود.

این مجروح حادثه تروریستی حمله مسلحانه به رژه نیروهای مسلح اهواز تصریح کرد: اگر بلا اینطور باشد که خوشحال می شوم چنین سعادت نصیب شده و به درجه شهادت نائل شوم. این پاسدار با اشاره به اینکه قطعاً اسلام پیروز می شود، عنوان کرد: جلوی جایگاه برای پوشش خبری و تصویری حضور داشتم، دو گروهان رد شده و زمان عبور گروهان سوم صدای مهیب تیراندازی به گوش رسید.

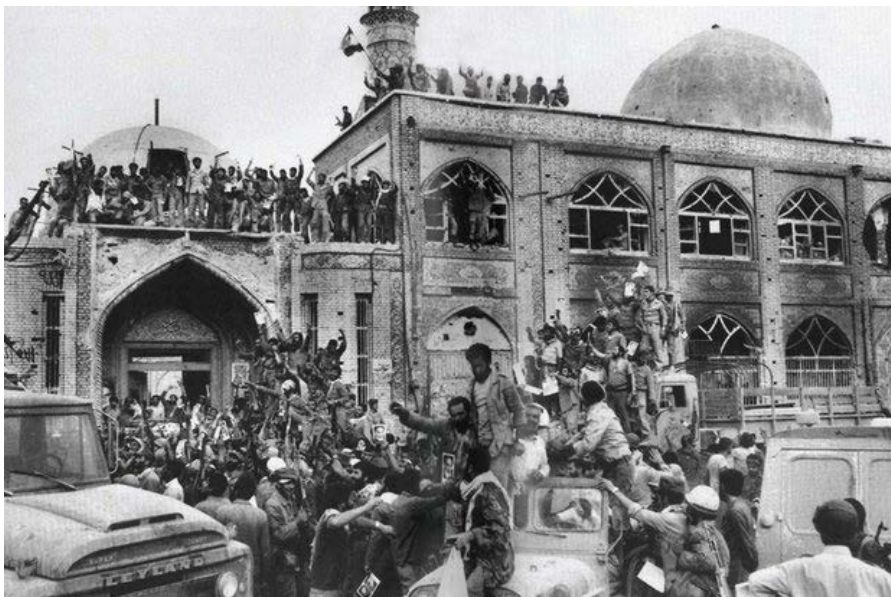
براتی ادامه داد: بعد چند ثانیه تیراندازی به صورت رگباری تا حدود ۱۵ دقیقه ادامه داشت و این تیراندازی ها بدون وقفه و ممتد انجام می شد.

وی یادآور شد: تروریست ها مردم، زن، کودکان و پاسداران را مجروح کردند ولی قطعاً چنین حملات کور کورانیه ای توسط عموم مردم و همه نظامیان نیروهای مسلح محکوم می شود.

براتی گفت: هر چند از مصدومیت و آسیب دیدن مردم ناراحت هستم اما چنین حملاتی اصلاً آنقدر بزرگ نیستند که خللی در امنیت کشور ایجاد کنند.

وی در پایان با تأکید بر اینکه اصلاً از این تیراندازی نترسیده بیان کرد: ما نظامیان و پاسداران همچنان با قاطعیت به کار خود ادامه می دهیم.

هر چند تروریست های توانستند عده ای از مردم را به شهادت برسانند و تعدادی را مجروح کنند ولی این حرکت های کور و بزدلانه نمی توان اراده ملت در دفاع از آرمان های نظام را سست کند. مردم از قوم و منطقه ای با قدرت تمام پای این نظام و انقلاب ایستاده اند و این تیرهای ناجوانمردانه نمی تواند اراده آنها را سست کند.

بمباران کنند. در آن بین شخصی به نام رفیعی بود که می گفت من آنجا را تخلیه نمی کنم چون بی سیم ها بیت المال هستند و باید فکری برای آن بکنم بعد تخلیه کنم. از مهمات مقداری تی ان تی هم بود. چاله ای کندیم و آنها در چاله گذاشتیم رویش خاک ریختم که بعد از بمباران آنها را از مخفیگاه خارج کنیم. دو سه تا از بچه ها گفتند ما می رویم و جلوی عراقی ها می ایستیم که رفتند و ۱۰ سال بعد برگشتند. من هم به جوگه برگشتم تا به بچه ها بگویم مقرر را تخلیه کنند. از مومنین تا جوگه را پیاده آمدند عراقی ها بین راه من را دیدند. با خمپاره ۶۰ شروع به زدن کردند اینکه چطور از مخمضه جان سالم به در ببرد و به شهر رسیدم هم داستانی داشت. وقتی برگشتم بعد از ظهر شده بود. شهر خیلی بهم ریخته بود. عراقی ها شهر را هدف قرار داده بودند. بدطوری می زدند. نقطه به نقطه شهر را می زدند. شهر ملتهب بود. هر کسی سعی می کرد خودش و خانواده اش را نجات دهد. باورش برای مردم سخت بود. انتظار داشتند یک طوری یکی ورود کند تا جنگ تمام شود اما خبری نشد.

روحیه تان در طول جنگ چطور بود؟

من خودم را می گویم. کاری به کسی ندارم. من کمی می ترسیدم. امکان دارد بعضی ها بگویند نمی ترسیدیم. اما روحیه من خیلی خوب نبود. آن موقع فشار بود. آدم ذاتا تحمل شکست را ندارد اگر تحمل هم داشته باشد برایش اینکه قبول کند کشور دیگری وارد کشورش شده است و زورش به آن نمی رسد، سخت است.

شما به جز رزمنده، شاعر و خالق نوحه های ماندگار دفاع مقدس هم هستید. از کی طبع شعرتان را کشف کردید؟ شعر گفتن در ذات همه ما ایرانی ها هست. از شما می پرسم تا حالا شعر نگفته اید؟ اگر بگویید نگفته ام حدس می زنم راست نگفته باشید. همه شعر می گویند. شعر به ذهن همه می رسد و بالاخره هر کسی اگر شعر قدیم را نگفته باشد شعر سپید را گفته است میزان اثرگذاری آن هم بهمانند همه یک بار شعر گفته اند. یک عده یادداشتش می کنند یک عده یادداشت نمی کنند. من هم اوایل در شهرهایم از نظر محتوا و عروض و قافیه اصول را رعایت نمی کردم. قبل از جنگ بیشتر برای دلم شعر می گفتم. از هر کس خوشم می آمد برایش شعر می گفتم. (با خنده). البته شعرهایم را یا بعد از یادداشت کردن پاره می کردم و یا در خرمشهر درگیر جنگ جا ماندند.

کنیم و بلافاصله حمله کنند. بالاخره برای جنگ یک سری نقل و انتقالاتی باید انجام و امکاناتی که موقع عملیات نیاز است و همچنین لشکر و ارتش باید فراهم شود که همه این کارها زمان بر است و صدام هم از خیلی وقت پیش آماده عملیات بود. به دنبال این قضایا رژیم بعث چند تانک که قدرت شلیک نداشتند اما می توانستند حرکت کنند را به خرمشهر آورد و سمت راست جاده شلمچه و در نزدیکی های پل نو مستقر کرد.

یک اختلافی زمانی هم وجود دارد که عده ای می گویند از زمان حمله عراق تا سقوط خرمشهر ۳۵ روز طول کشید. اما خرمشهری ها همه می گویند ۴۵ روز طول کشید و این اختلاف مربوط به ۲۰ شهریور است. جنگ در واقع از ۲۰ شهریور شروع شد نه ۳۱ شهریور.

ما هم از همان موقع وارد درگیری شدیم. روستایی به اسم جوگه وجود داشت. یک قریه بود که ۶ تا هفت خانواده آنجا زندگی می کردند. جای کوچکی بود که عراقی ها روبروی این روستای کوچک پاسگاه مرزی داشتند و ما رفتیم آنجا مستقر شدیم. مردم روستا آنجا را تخلیه کرده بودند. آن زمان درگیری در نوار مرزی وجود داشت و ما برای استراحت به خانه های روستای جوگه می رفتیم.

درگیری مسلحانه بود؟

بله ما آنجا شهید هم می دادیم. شهید حیدر حیدری، اسکندر حیدری و رحمان اقبال پور بچه ها بی بودند که از طریق نهر رفتند سمت پاسگاه عراق پل هایشان را منفجر کردند. آنها با خمپاره شلیک می کردند ما هم با خمپاره. ۱۰۶، آرپی جی میزدیم. در همان ۱۰ روز سید جعفر موسوی، حیدر حیدری، رحمان اقبال پور و سربازی از پادگان دژ شهید شدند.

تا کی جوگه ماندین؟

تا ۳۱ شهریور آنجا بودم. دو سه روز بود که کسی نیامده بود که به ما سر بزند. البته مهمات و غذا می دادند و می رفتند. ۳۱ شهریور نفراتی آمدند جوگه را تحویل دادم و پاسگاه مرزی مومنین که به سمت شلمچه بود، رفتیم. وقتی رسیدیم، دیدم در حال تخلیه پاسگاه مومنین هستند. پرسیدم چرا تخلیه می کنید؟ گفتند به ما دستور داده اند تخلیه کنیم و به شهر برگردیم چون قرار است هوایماها شهر را

خالق «ممد نبودی» از نوحه ماندگارش می گوید

هنوز کابوس می بینم

سیده فاطمه هلالات

خالق نوحه «ممد نبودی ببینی» از روزهای دفاع مقدس و حسرتی می گوید که در تب و تاب جنگ او را داشت تا با زبان شعر جای خالی فاتحان شهید خرمشهر، حماسه های این دوران را جاودانه کند.

جواد عزیزی متولد ۱۳۳۷ و یک خرمشهری است که با نوحه «ممد نبودی ببینی» هر سوم خرداد یادفرمانده شهید خرمشهر شهید جهان آرا را زنده می کند. مرد جا افتاده و دانشگاهی امروز و جوان پاسدار ۱۹ ساله زمان جنگ که روزهای آغازین جنگ و دفاع ۴۵ روزه خرمشهر را به چشم دیده و از آن دوران هنوز دو ترکش در نزدیک نخاع اش به یادگار دارد. مردی که بیش از چهار سال از هشت سال دفاع مقدس را با وجود مجروحیت در میدان نبرد بود و تا امروز خاطرات تلخ و شیرین آن روزگار را در رویای اکثر شب هایش مرور می کند.

پیش از آغاز جنگ ماموریت شما چه بود؟

من زمانی مسئول تدارک سپاه بودم. یک مدت در دژبانی سپاه بودم. کار تقسیم گروه ها برای گشت ها و نگهبانی ها را انجام می دادم. مدتی هم در قسمت عملیات سپاه خرمشهر بودم. این کارها را ادامه می دادم تا جنگ شد. البته قبل از اینکه جنگ شود، شهید جهان آرا طبق نامه ای من را به دادسرای انقلاب برای کار معرفی کرد. من هم رفتم اما آن کسی که باید کارم را انجام می داد آن روز به محل کارش نرفته بود که از همان جا به خانه رفتم. شبکه آبادان داشت فیلمی پخش می کرد. فیلم طولانی، هنری و زیبایی بود. در حین پخش فیلم سینمایی متوجه زیر نویس شدم که به گروه خونی O و A نیاز داریم. من گروه خونی ام B بود. در آخر نوشت به گروه خونی B نیاز داریم. رفتم بیمارستان که خون بدهم. شهر حالت غیرعادی داشت. همان جا یکی از بچه های سپاه خرمشهر را دیدم. جریان را از او پرسیدم. گفت در مرز درگیری شده است. این اتفاق مربوط به ۱۵ تا ۲۰ شهریور بود که من از همانجا به سپاه رفتم و با بچه ها عازم مرز شدیم.

این اتفاق قبل از شروع رسمی جنگ بود؟ ممکن است کمی در مورد آن روزها بگویید؟

بله. این نبود که عراق فی البداهه بگوید فردا حمله می

و یاران چه غریبانه را چطور؟

بخشی از این نوحه متعلق به من است زمان سرودن این یکی، اهواز بودم که نشستیم شعر را گفتیم. معمولاً اینطور نیست که من بروم دنبال شعر، شعر خیلی وقت ها خودش به سراغم می آید.

الان بعد از ۳۵ چند سال اگر بخواهید جنگ و خرمشهر بعد از جنگ را تعریف کنید چه می گوید؟

جنگ چیز خوبی نیست. اما اجتناب ناپذیر است چیزی نبود که ما بخواهیم دنبالش برویم. آن جنگ تحمیل شد و مجبور شدیم. نمی توانم بگویم از جنگیدن پشیمانم هر کس این حرف را بزند دیوانه است چون اگر جنگ نمی کردیم خرمشهر و ایران و نظام جمهوری اسلامی تمام می شد و چیزی تحت عنوان ایران باقی نمی ماند. از اینکه جنگ کردیم پشیمان نیستیم با وجود اینکه معتقدم جنگ چیز خوبی نیست.

خاطر اتش هنوز با شماست؟

بله. من نمی توانم بگویم هر شب ولی اکثر شب ها با کابوس می خوابم. هنوز که هنوز است فکر می کنم عراقی ها حمله کردند و من در خرمشهر هستم، می خواهم بروم بجنگم، اسلحه ندارم. بعد اسلحه گیرم می آید، فشنگ ندارم. بعد که فشنگ پیدا می کنم درگیری شدید است و خشاب جا نمی رود، خشاب جا برود، مسلح نمی شود، مسلح می کند هرچه شلیک می کنم تیر بیرون نمی آید بعد هر چه قدر بخواهم فرار کنم توان دویدن ندارم. از خواب بیدار می شوم.

اکثر شب ها این طور است؟

اکثر شب ها

در مورد این احساس هم شعر گفته اید؟

نه

بعد از پایان جنگ هم به شعر گفتن ادامه دادید؟ شعرهای شما چه حال و هوایی دارند؟

من شعر زیاد نمی گویم، نوحه می سرایم و این زبان حال خودم است. می گویم:

یاران مدارایم کنید/ گاهی ترحم/ با من که خود را چند سالی کرده گم/ من مزدگانی می دهم هر که مرا یافت/ در این حوالی گم شدم در بین مردم / یک دست لباس خاکی و صد سینه لاله/ یک دور ذکر یا رب و صد لب ترنم / یک سینه ریزی از پلاک چند لقمه عرفان / یک چشم دریا منسب و یک دانه گندم/ دارم نشانه می دهم آیا ندید / جان عزیزان خود و بانوی در قم/ در هر کلام می گردم و از من نشان نیست/ من گم شدم در کوچه های بی ترحم

شعر ممد نبودی را کی خلق کردید؟

سرودن شعر ممد نبودی در زمان جنگ بود. جهان آرا مهر سال ۶۰ شهید شد. سوم خرداد سال ۶۱ خرمشهر آزاد شد و شهید جهان آرا ۹ ماه بود که شهید شده بود و آزاد سازی خرمشهر را ندید و سال ۶۱ اولین سالگردش جمشید برون مداح همراه هم در عملیات بیت المقدس شهید شده بود. سه تا اتوبوس شده بودیم تا به تهران برویم و در مراسم سالگرد شهادت جهان آرا شرکت کنیم. قرار شد یک نوحه باشد که در آن مراسم بخوانیم که آن نوحه را خودم گفتم و در اتوبوس هم خودم برای بچه ها خواندم.

همان موقع و آنی به فکر سرودن یک نوحه برای شهید جهان آرا افتادید و یا زمان آزادسازی هم جای خالی شهید جهان آرا احساس می شد؟

زمان آزادسازی خرمشهر که حرفش بود جای شهید جهان آرا و بقیه شهدا خالی است که کاش می شد باشند و آزادسازی خرمشهر را ببینند. مثلاً جمشید برون خیلی دوست داشت حضور داشته باشد و آزاد سازی خرمشهر را ببیند و آرزو داشت برود بالای گلدسته مسجد جامع و همان جا شروع به آذان گفتن کند. خیلی از بچه ها بودند که شهید شدند و نتوانستند آزاد سازی خرمشهر را ببیند و قبل از سرودن این نوحه در واقع ذهنیتی از آنها داشتم بعد که گفتند بیا نوحه بگو، نوحه ممد نبودی را به یاد جای خالی همه شهدا گفتم.

آنچه می سرایید نوحه است یا شعر؟

شعر است اما به نیت نوحه

شعر ممد نبودی را فی البداهه گفتید؟

بله

در شهر به شاعر مسلکی معروف بودید؟

نه. ما چند دوست بودیم که با هم شعر می گفتیم اما بعضی از آنها به شب شعرها می رفتند و شعرهایشان را می خوانند اما من نمی رفتم. با بچه ها جمع می شدیم و کتاب شعر مثلاً اخوان ثالث، احمد شاملو را می خواندیم و یک چیزهایی را هم خودمان می نوشتیم و بعد برای همدیگر می خواندیم.

زمان جنگ در شب و خلوتتان هم شعر می گفتید؟

زمان جنگ و قبل از سقوط خرمشهر نه، اما بعد از سقوط خرمشهر که رفتم و در هتل پرشن مستقر شدیم آنجا هر شب سینه زنی داشتیم اگر نگوییم هر شب هر سه چهار شب یک بار هر شب جمعه یک بار مراسم سینه زنی بود. بچه ها هم که شهید می شدند برایشان مجلس می گرفتیم شب می آمدیم برایشان سینه زنی می کردیم. اما نوحه ای که متناسب با جنگ و دفاع باشد وجود نداشت به فراخور آن نوحه های موجود را تغییر می دادیم. مثلاً اگر در نوحه ای گفته بود «مادر اکبر مرو میدان» ما تغییرش می دادیم و به «مادر اکبر برو میدان» تبدیلیش می کردیم. یا «منشین کنارم» را به «منشین کنارم» تبدیل می کردیم. ممکن بود به مصرع بعد که می رسیدیم نمی شد با این تغییرات آن اصلاح کرد آنجا نوبت مداح بود که با آوا درستش کند. آن موقع من و جمشید برون این کارها را می کردیم من می نوشتم او مداح بود و می خواند. در واقع یک کار دو نفره ترکیبی بود. نمی شد گفت کارمان حرفه ای بود چون کار حرفه ای نبود اما کار مستمر شعر را با رفوگری نوحه های قدیم شروع کردم.

از نوحه های جدیدتان استقبال می شد؟

غوغا می شد. همه خودمانی و رفیق و رفقا بودند و می خواستند عزاداری کنند. آن زمان نفرات در واحد ۱۰۶، خمپاره انداز و خط مقدم، تعمیرگاه، آشپزخانه و غیره پراکنده بودند و یک سری که شب آنجا بودند، دورهم جمع می شدند. حدود ۷۰ یا ۸۰ نفری می شدند. آن موقع برای بچه ها فرقی نمی کند کجا بیایستد. هر کس هر جا می ایستاد سینه می زد، خوب هم سینه می زدند و جواب می دادند.

شناخت شما از ممد خرمشهر مربوط به همان موقع بود؟

خیر. شهید جهان آرا را قبل از اینکه سپاه خرمشهر تشکیل شود می شناختم. دبیرستان بازرگانی سابق و الفتح فعلی مقر سپاه بود ما هم یک تعدادی از بچه های خرمشهر بودیم که روبروی آن محل، ساختمانی گرفته بودیم و مسئولیت آنجا با صائب عبود زاده بود. آنجا فعالیت می کردیم اما در سپاه نبودیم از آنجا بود که جهان آرا را می شناختم.

ضریحی که ندیده ساخته شد

عشق به امام حسین (ع) در قاب هنر

اصلا در مضيقه مالی نیفتادم و از جاهایی که فکرش را نمی کردم روزی من و خانواده می رسید.

وقتی کار ساخت تمام شد و به طرح نگاه کردید، چه احساسی داشتید؟

واقعیتش را بگویم، با توجه به اینکه کار از یک ساینز کوچک به ساینز چند برابری تغییر کرده بود و قرینه سازی ها و دقت کار به علت بزرگنمایی باید بیشتر می شد فکرش را نمی کردم که در این زمان کم، کار اینقدر خوب در بیاد. کار که تمام شد خستگی جسمی که در بدنم بود با نگاهی که به طرح انداختم کاملا از تنم رفت و به این باور رسیدم که کاری که برای امام حسین (ع) باشد، نیمه تمام، روی زمین نمی ماند.

اگر بخواهید طرحتان را به یکی از شهدای کربلا تقدیم کنید؛ به چه کسی تقدیم می کنید؟

بنده سرباز امام زمان (عج) هستم؛ مسلمان این کار را به امام حی و حاضرمان تقدیم کردم. ولی اگر بخواهم این کار را به یکی از شهدای کربلا تقدیم کنم، کسی نیست جز اقا مسلم ابن عقیل.

و حرف آخر...

در آخر از برادر عزیزم آقا مسعود که در آشنائی من با هیئت نقش بسزائی داشت و در این ایام نیز شبانه روز دوشادوش بنده در اجرای طرح هیئت در کنار بنده بود تشکر می کنم. همچنین یک تشکر ویژه از همسر گرانقدرم دارم که در این ایام با توجه به کم رنگ بودن حضورم بار مسئولیت منزل را به تهائی به دوش کشیده امیدوارم جزای خیر این صبر و تحمل را خانوم حضرت زهرا خانم حضرت زینب سلام الله علیهما به همسرم عطا فرمایند

تقریباً از زمان طراحی تا اجرا و پایان کار حدود ۳ ماه طول کشید و بنده هم تقریباً ۴۵ روز کار شبانه روزی داشتم. خیلی سخت است که وقت کمی داشته باشی و یک کار هنری مذهبی آن هم به عنوان پشت زمینه ایام عزای در دانه خلقت حضرت ابا عبدالله باشد، از طرفی سرعت و کیفیت هردو چیزی بودند که باید دقت می کردم و خدا را شکر با عنایت اهل بیت و پشت کار خودم و همکاری همه دوستان و خادمین عزیزی که در هنگام اجرای کار از هیچ تلاشی دریغ نداشتند توانستیم کار را یک روز مانده به شب اول محرم آماده کنیم.

این هنرمند بابلی درباره اینکه در مدت ساخت این طرح، چه شیرینی ها و زیبایی هایی و از طرفی دیگر چه سختی ها یا تلخی هایی را تحمل کردید؟ عنوان کرد: تلخی برای من فقط آنجا بوده که خودم در حال ساخت طرحی از ضریحی بودم که هنوز خودم از نزدیک ندیدم، یاد کربلانی که هنوز ندیدم. یاد حضرت رقیه سه ساله و ... و گرنه کار برای امام حسین (ع) لذت بخش است و سختی ندارد.

وی افزود: زیباترین قسمت کار هم، آخر شبها بود که بچه ها دورهم جمع می شدند و با حضور نوکرهای ارباب مثل حاج رضا و کربلانی جبار بگری و ... پای این طرح ضریح روضه ارباب می خواندند و گریه می کردند.

وی در پاسخ به اینکه شما شغل شما کارگری است در این اوضاع سخت اقتصادی چه چیزی باعث شد که یک ماه از وقت و کار و زندگیتان را صرف این کار کنید؟ می گوید: هر کسی در این شرایط، مشکلات و سختی های خاص خودش را دارد، ولی محبت به اهل بیت این مسائل را نمی شناسد، من در طول مدت کار این طرح، علیرغم اینکه از کار خودم جدا بودم ولی خدا رو شکر به برکت اهل بیت علیهم السلام

استادکار و هنرمندان بابلی

در شبهای محرم با ابتکاری

خلاقانه و نو از طرح ضریح

اباعبدالله حسین (ع) رونمایی کرده اند و در آرزوی سفر به کربلا لحظه شماری می کنند.

علیرضا نوری کجوریان

طراحی و اجرای پشت زمینه ای زیبا و متفاوت در هیئت یافاطمه الزهرا (س) ما را بر آن داشت تا پای صحبت های استاد کاری قابل در فن گچ بری که در نقاشی و خطاطی و مجسمه سازی و قالب گیری احجام سیلیکونی دستی بر آتش دارد و از قضای اهل بیت خادم در گاه بی بی دو عالم نیز هست بنشینیم.

خودش را محمد قربان نیا، ۳۵ ساله و اهل بابل معرفی کرد و می گوید: شغل اصلی بنده گچ بری است و البته مسلط به نقاشی و خطاطی و مجسمه سازی و قالب گیری سیلیکون نیز هستم.

وی با بیان اینکه حدود ۱۰ سال قبل با توجه به علاقه ای که به برنامه های عزاداری هیئت داشتم و با توجه به پرشور برگزار شدن مراسمها و همچنین آشنا شدن با برنامه های هیئت با توجه به حضور برادرم در این مجموعه برای اولین بار با شرکت در مراسم عزاداری وارد هیئت شدم. نمی دانم چه جذبه ای باعث پایداری بنده در هیئت شد؛ ولی از خدای بزرگ ممنونم که لطف خود را در حقم تمام کرد.

وی از مشخصات طرح دکور در هیئت فاطمه الزهرا (س) بابل و چگونگی اجرای آن می گوید: در ابتدا بنا بر این بود که چند نفر از خادمین هیئت به کربلا بروند تا از ضریح حرم ارباب، با زاویه های مختلف عکس برداری کنند اما وقت خیلی کمی داشتیم و فرصت مان محدود بود و از طرفی هزینه اجرای این طرح خیلی بالا می رفت، در نتیجه با یک عکسی که از حرم داشتیم کار را شروع کردیم، اما برای اینکه بتوانیم طرح را روی جایگاه به طول ۸ متر و ارتفاع ۳ متر اجرا کنیم نیاز به بزرگنمایی چند برابری داشتیم به نحوی که مثلاً طرح گلی از ضریح که ۶ سانت پهنا داشت، باید به پهنای ۱ متر اجرا می شد. به همین خاطر مجبور شدیم با تغییراتی در طرح ضریح اصلی که البته به اصل کار هم ضربه نزنند طرح گلها عوض شود تا زیبایی بیشتری داشته باشد که الحمدلله این مقصود حاصل شد و طرح زیبایی خود را از دست نداد.

وی ادامه داد: البته بی مناسبت نیست که از خادمین عزیزی که در این حدود دو ماه فعالیت از همکاری و یاری به بنده دریغ نکردند یاد کنم که اگر نبود کمک و همراهی این عزیزان این طرح آنچه که اکنون از کار در آمده در نمی آمد. استاد یوسف نوروزی خطاط خط ثلث، آقای سید حسین برهانی مدیریت اجرای طرح، آقای علی حبیب زاده کار آهنگری و آقایان مهرداد کربلایی و حسن ولیپور اجرای رنگ و نقاشی طرح را کمک کردند و همه خادمانی که هر یک به نحوی و نوعی در این ایام با احساس مسئولیت، حامی ما بودند تا این کار به نتیجه رسید.

قربان نیا، درباره اینکه مدت زمان آماده سازی و اتمام طرح چه قدر بوده و شما برای این کار چه مقدار وقت گذاشتید؟ می گوید:

غوغای خاموش «شروه»

بازی مسئولان با مفاخر هنری

فراخوان جشنواره یادواره «عربعلی شروه» در حالی منتشر شد که نه تنها در زمان تعیین شده برگزار نشد بلکه هیچ گونه اطلاعیه ای از سوی متولیان امر مبنی بر علت تعویق برنامه ارائه نشد.

بیست و یکم تیرماه سال جاری فراخوان بزرگداشت و یادواره «عربعلی شروه» توسط اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی قروه منتشر شد و قرار بود این مراسم در سوم مردادماه سال جاری برگزار شود.

در حالی همه منتظر این یادواره بودند که هرچه به زمان برگزاری مراسم نزدیک تر می شد خبرهایی از لغو شدن برنامه به گوش می رسید. بسیاری این خبرها را به رسمیت نمی شناختند تا اینکه رئیس فرهنگ و ارشاد اسلامی قروه در پاسخ به پیگیریهای اظهار داشت که تاریخ مراسم به دوم مهرماه تغییر یافته است.

این تغییر ناگهانی همانا و اطلاع ندادن برای اصلاحیه فراخوان منتشر شده همان. در این میان انتظار برای رسیدن دوم مهرماه و برگزاری مراسم ادامه داشت تا اینکه این تاریخ هم گذشت و هیچ خبری ولو انتشار اطلاعیه مبنی بر برگزار نشدن و یا به تعویق افتادن برنامه از سوی متولیان امر ارائه نشد.

تمامی این عقب انداختن مراسم از یک طرف و بی تفاوتی مسئولان ارشاد از طرف دیگر باعث شد جمعی از هنرمندان و آشنایان استاد «شروه» نسبت به این موضوع اعتراض خود را ابراز دارند و همین باعث شد که یک فضای بی اعتمادی نسبت به مسئولان شهرستان ایجاد شود.

البته ناگفته نماند که این بی برنامه گی و یا به گفته تعدادی از فرهیختگان هنری شهرستان بی توجهی اداره ارشاد قروه در حالی صورت می گیرد که هر سال چنین تصمیمی را می گیرند و اطلاع رسانی می کنند و بعد بدون هیچگونه توضیحی به سادگی از اجرا نشدن مراسم می گذرند.

در این میان تنها سالی که مراسم یادواره این هنرمند شاخص برگزار شد سال گذشته بود که آن هم به همت انجمن باران؛ یکی از سازمان های مردم نهاد قروه صورت گرفت و هرچند این برنامه هم آن طور که باید نبود و با حاشیه هایی همراه بود و مسئولان ارشاد هم حضور نداشتند اما همین که برای یکبار هم شده یاد و خاطره استاد «عربعلی شروه» در زادگاهش گرمای داشته شد به دل میهمانان و خانواده او خوش نشست.

عادت کرده ایم

شاید بیشترین تأثیر این بی تفاوتی را بتوان در خانواده «عربعلی شروه» دید. به طوری که در این چند سال مدام از طرف ارشاد شهرستان با آنان تماس گرفته می شد و هربار وعده می دادند و انتظار برای عمل به وعده ها هرگز به سر نرسید. در همین رابطه «مرضیه قره داغی»؛ همسر «شروه» از این وضعیت انتقاد دارد. «در این چند سال مدام از طرف اداره ارشاد قروه تماس گرفته می شد در خصوص برگزاری یادواره استاد و هربار که جریان

مسئله ای که گویا چندان از نظر مسئولان اهمیت ندارد چرا که رئیس فرهنگ و ارشاد اسلامی قروه همچنان خبر از اجرای برنامه در آینده ای نزدیک می دهد. «شهلا مژده» در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه جشنواره یادواره «شروه» به کجا رسید، اظهار داشت: «بعد از کنگره آئین های عاشورایی، مراسم یادواره استاد برگزار می شود. در این مدت هم به دلیل کمبود منابع مالی نتوانستیم به موقع برنامه را اجرا کنیم.»

حال سؤال اینجاست که وقتی یک اداره ای بودجه لازم را ندارد چرا تصمیم به اجرای مراسمی را می گیرد و حتی آن را رسانه ای می کند؟ مگر نه اینکه همیشه باید برای هر مراسمی یک روند کارشناسی و برنامه ریزی اصولی طی شود.

همین نشان می دهد که مسئولان دولتی نمی توانند بدون کمک نهادهای غیردولتی کاری را در خور شایسته انجام دهند. این در حالی است که نهاد فرهنگی همانند ارشاد اسلامی باید همیشه متولی فرهنگ و هنر باشد اما گویا تنها در قالب سخن و نگاه های کلیشه ای خوش می درخشد. اینجاست که باید گفت لازم است یک تلنگر مسئولیت پذیری زده شود تا حساسیت موضوع روشن و برای همه ارزشمند شود.

گفتنی است «عربعلی شروه» مترجم، مدرس، نقاش، سفالگر و مجسمه ساز برجسته ایرانی که آموزش نقاشی و طراحی نوین را در ایران بنیان نهاد، متولد دوم مهر ماه سال ۱۳۱۸ در روستای شکوه آباد از توابع شهرستان قروه بود. او که صاحب آثار برجسته ای است در ۱۳ اردیبهشت ماه سال ۹۰ در سن ۷۲ سالگی بر اثر بیماری و در سکوت سرد رسانه های خبری، روی در نقاب خاک کشید و خاموش شد.

را پیگیری می کردم متوجه می شدم که به دلیل اختصاص نیافتن بودجه و یا یکسری مسایل دیگر اجرای برنامه محقق نشده است.» او که دیگر عادت کرده به این وعده ها، دوست دارد یاد و خاطره همسرش با اعتبار و ارزشی که دارد حفظ شود و بازپچه ای برای بودجه و رزومه پر کردن مسئولان نباشد.

خواب عمیق مسئولان

به گفته پژوهشگر و محقق برجسته قروه ای واقعیت این است که کمتر در فکر بزرگان خود بوده و این دردی است که به آن مبتلا هستیم.

«محسن صالحی» با اشاره به این بی توجهی مسئولان نسبت به برگزاری مراسم یادواره «شروه» اظهار داشت: «این گونه بدعهدی ها اعتماد جامعه فرهنگی را نسبت به مسئولان از بین می برد و همین می تواند شکافی میان هنرمندان و مسئولان ایجاد کند.»

به باور او مسئولان دولتی وظیفه معرفی مفاخر شاخص را بر عهده دارند و متأسفانه همیشه در این مورد کوتاهی می شود.

«صالحی» با بیان اینکه مسئولان امر در خواب عمیقی به سر می برند، افزود: «در مورد این بی تفاوتی جز ابراز تأسف چه می توان گفت وقتی نقش هنر و هنرمند از دیدگاه مدیران چندان ارزش ندارد.»

تلنگر مسئولیت پذیری

شاید اگر متولیان فرهنگ و هنر شهرستان بعد از انتشار فراخوان و به تعویق افتادن آن اصلاحیه ای را منتشر و به نوعی اطلاع می دادند این فضای بی اطمینانی در جامعه فرهنگی و هنری نمایان نمی شد.

صلح امام حسن مجتبی (ع) در نهایت هوشمندی و عقلانیت بود

مژگان فرهنگیان

استاد حوزه علمیه قم گفت: بهترین رفتار ممکن در عصر امام حسن (ع) صلح با معاویه بود و اگر هریک از ائمه (ع) بودند همین کار را می کردند و این صلح در نهایت هوشمندی و عقلانیت بود.

بنا به روایت مشهور بین شیعه و اهل سنت، امام حسن بن علی (ع) در شب نیمه ماه مبارک رمضان، سال سوم هجرت در شهر مدینه دیده به جهان گشود. کنیه اش ابو محمد است. این کنیه را پیامبر اکرم (ص) به امام حسن داد؛ آن حضرت هفت سال از دوران پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم را درک نمودند و پس از درگذشت پیامبر (ص) تقریباً سی سال در کنار امیرالمؤمنین (ع) حضور داشتند و پس از شهادت حضرت علی (ع)، آن حضرت در ۳۷ سالگی به امامت و خلافت رسید.

امام حسن مجتبی (ع) به مدت ۱۰ سال منصب امامت را در دست داشتند اما دوره خلافت ایشان تنها شش ماه و سه روز طول کشید. امام حسن (ع) توسط «جمعه» دختر اشعث که همسرش بود به وسیله زهری قوی مسموم شد. پس از آن، امام (ع) در بستر بیماری افتادند و سرانجام در ۷ صفر سال ۴۹ قیام در روایتی دیگر در ۲۸ صفر در سن ۴۷ سالگی به شهادت رسیدند و به پا کردن مراسم عزاداری برای حضرات معصومین (ع)، از جهت مظلومیت آنان و فضیلت این آیین ها در تمام اعصار پسندیده است. یکی از مسائل مهمی که در تاریخ اسلام بدان اشاره شده، بحث صلح امام حسن (ع) با معاویه است. اساساً اسلام دین رحمت و صلح و صفا است، تاریخ اسلام و زندگی پیامبر (ص) و ائمه (ع) بیانگر همین معنا است، مگر در

مواردی که پیامبر (ص) و یا ائمه (ع) مجبور به جنگ و نبرد می شدند که آن هم جنبه دفاعی داشت. امام حسن (ع) هم آنگاه که به خلافت رسیدند، با مخالفت و لشکرکشی معاویه روبرو شدند و از این جهت لشکری را تجهیز نمودند تا به دفاع و مقابله برخیزند، اما در ادامه، شرایطی فراهم شد که امام مجبور شدند، از اسلام به گونه ای دیگر دفاع کنند؛ اما درباره علت صلح امام حسن (ع) و قیام امام حسین (ع) باید گفت: این ها دو حادثه تاریخی هستند که معلول شرایط و اوضاع سیاسی و اجتماعی زمان خود هستند و این دو واقعه را باید با در نظر گرفتن اوضاع و احوال زمان خودشان بررسی کرد.

بهترین رفتار ممکن در عصر امام حسن (ع) همان صلح با معاویه بود

حجت الاسلام سید علی اکبر حسینی با اشاره به اینکه اهل بیت (ع) در گذشته به معنای واقعی و چنان که شیایسته آنان است تکریم و معرفی نمی شدند، اظهار کرد: امروزه به لطف خداوند و تلاش علمای معاصر مظلومیت امامان معصوم (ع) جبران شده است. تعیین هفتم صفر با عنوان سالروز شهادت امام حسن مجتبی و تعظیم این روز از جمله نتایج این اهتمام و تلاش است.

وی ادامه داد: اگر به دیدگاه شیعه و تلقی تشیع نسبت به امامت توجه نشود باعث می شود تا نتوانیم تفاوت های رفتاری ائمه (ع) را در موقعیت های مختلف توجیه و تبیین کنیم، به عنوان مثال وقتی امام جواد (ع) به امامت رسید تنها ۷ یا ۸ سال سن داشت همین کمی سن باعث شده بود که هرچند شیعیان اصل امامت ایشان را پذیرفته بودند؛ اما برخی شیعیان و حتی اصحاب و یاران امام رضا (ع) براین باور بودند که باید منتظر بمانند تا امام

جواد (ع) به بلوغ برسند و توانایی لازم را پیدا کنند. عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی افزود: در واقع این افراد از فهم درست مبانی تشیع کلامی ناتوان بودند، برایشان شگفت انگیز بود که با کودک هشت ساله ای مواجه شده اند که قرار است امام و پیشوای همه امور دینی و دنیایی آنان باشد. حجت الاسلام حسینی عنوان کرد: بهترین رفتار ممکن در عصر امام حسن (ع) همان صلح با معاویه بود و اگر هریک از ائمه (ع) بودند همین کار را انجام می دادند، چرا که در هر عصری شرایط اجتماعی، فرهنگی و ویژگی های سیاسی جامعه رفتار خاصی را رقم می زد و اگر بستر لازم فراهم بود قطعاً امام حسن (ع) نیز هم چون امام تا حسین و یاران با وفایش تا پای جان و شهادت جنگ را ادامه می دادند.

امامان جلوه های یک حقیقت واحد و بازتاب نور تابناک هدایت الهی هستند

وی با اشاره به اینکه امامان معصوم (ع) نور واحد هستند و دانش خود را از خداوند دریافت می کنند در تشخیص مصالح و مفاسد هیچ گونه تفاوتی میان آنان نیست و براساس معیارهای یکسانی به تعلیم و تربیت و هدایت انسان ها می پردازند.

حجت الاسلام حسینی افزود: افرادی هم چون برخی اندیشه وران اهل سنت و شماری از خاورشناسان که درکی درست از نظریه عصمت و امامت و جایگاه هادیان معصوم ندارند، کوشیده اند تا تفاوت های رفتاری آنان را براساس شخصیت و تفاوت های شخصیتی آنان تبیین و توجیه کنند و مدعی شده اند که تفاوت های روانشناختی آنان موجب شده است تا آنان تصمیم گیری های متفاوتی داشته

هوشمندی توسط آن امام انجام شد و زمینه مناسب را برای قیام امام حسین(ع) ایجاد کرد.

این مدرس حوزه علمیه با اشاره به اینکه امام حسن(ع) هم به اندازه امام حسین(ع) شوق شهادت داشتند، گفت: با وجود شجاعت و سلحشوری امام حسن(ع) مجبور به سکوت بود و بی گمان رنج این سکوت و خویش تن داری کمتر از مصائب امام حسین(ع) و شهادت آن حضرت در کربلا نبود.

حجت الاسلام حسینی اظهار کرد: باید حق امام حسن(ع) را به خوبی ادا کرد و در مناسبت‌های مختلف و سالروز شهادت دلایل صلح آن حضرت را تبیین کرد تا به شناخت شایسته و بایسته از امامان معصوم و عملکردهای آنان برسیم.

هفتم صفر یاد آور مظلومیت و غربت امام حسن مجتبی(ع) است

حجت الاسلام سید محمد واعظ موسوی از اساتید حوزه علمیه قم با اشاره به اینکه روز هفتم صفر یاد آور مظلومیت و غربت امام حسن مجتبی(ع) است، اظهار کرد: ایشان زندگی پر فراز و نشیبی را پشت سر گذاشتند و اوایل طفولیت تا ۷ سالگی در کنار پیامبر(ص) و مادرش حضرت فاطمه زهرا(س) بودند و پس از آن در کنار تربیت‌های پدرانه و معصومانه حضرت علی(ع) روزگار می‌گذرانند و شاهد ظلم‌های وارد بر پدر و مادرشان بودند.

وی ادامه داد: بنابر وصیت حضرت علی(ع) و شایستگی‌های فراوان امام حسن(ع)، ایشان هدایت امت و ارشاد معنوی جامعه اسلامی را عهده دار شدند و به منصب امامت رسیدند.

این استاد حوزه علمیه افزود: امام حسن(ع) با لشکریانی سست باور و دشمن کینه توز و سیاست مدار مواجه بود و در اثر فشارهای زیاد مصلحت جامعه اسلامی بر این بود که با صلح از جان، مال و ناموس شیعیان حفاظت کرده و در واقع مفاد صلح نامه منافع کلی فرهنگ تشیع بود و پیامبر(ص) هنگام معرفی این دو سبط بزرگوار می‌فرماید: «الحسن و الحسین امامان قاما او قعدا و سیدی شباب اهل الجنة» یعنی حسن و حسین در همه احوال امام و پیشوایند؛ چه بایستند و چه بنشینند.

علت صلح امام حسن(ع) با معاویه

حجت الاسلام واعظ موسوی گفت: با این حال ریاکاری و تزویر معاویه از یک طرف و سست بنیادی اعتقادی و دنیاگرایی طرفداران و یاران امام(ع) به واقعه صلح انجامید که به تعبیر مقام معظم رهبری پرشکوه ترین نرمش قهرمانانه تاریخ بود.

وی عنوان کرد: با توجه به مدیریت و کیاست ذاتی و اکتسابی امام حسن(ع) اگر قرار به مقابله با معاویه بود به شهادت می‌رسیدند و معاویه شهادت ایشان و یارانش را بهانه‌ای برای به ریختگی جامعه اسلامی قرار می‌داد. این استاد حوزه با اشاره به اینکه ظلم بزرگی در تاریخ بر امام حسن مجتبی(ع) رفته است که حتی بسیاری از شیعیان گمان می‌کنند که ساختار شخصیتی امام حسن(ع) با امام حسین(ع) متفاوت است، تأکید کرد: دقت در شرایط و اوضاع زمانی و مکانی این دو امام بزرگوار نشان می‌دهد که اگر امام حسین(ع) در شرایط امام حسن مجتبی(ع) قرار می‌گرفت، تصمیمی غیر از صلح انجام نمی‌گرفت. حجت الاسلام واعظ موسوی خاطر نشان کرد: ما شیعیان افتخار الگو قرار دادن ائمه معصومین(ع) را برای ساختن جامعه آرمانی و الهی داریم و هر یک از این شخصیت‌های برجسته می‌توانند در زمان خاص و شرایط ویژه از صلاحیت الگو شدن برخوردار شوند و امام حسن مجتبی(ع) نیز از این قاعده مستثنی نیست.

نسبت به امام حسین(ع) باورهای ناب و پویای تشیع باشد، باید بیش از هر چیز برای غربت امام زمان و ظهور آن حضرت اشک بریزیم و ابراز ارادت و دوستی کنیم، زیرا او امام حی و پیشوای بی واسطه ما است. این مدرس حوزه علمیه ادامه داد: قرآن مرامنامه مکتوب تشیع و تفسیر و تبیین زبانی شخصیت امامان معصوم است و اگر قرآن معیار شناخت امام معصوم قرار داهیم و تفسیر بنیادهای شخصیتی آن را از آموزه‌های قرآنی دریافت کنیم، به وضوح در می‌یابیم که آنان جلوه‌های یک حقیقت واحد و بازتاب نور تابناک هدایت الهی هستند.

زمینه سازی برای قیام امام حسین(ع) بمفاد صلح نامه

حجت الاسلام حسینی گفت: با توجه به شرایط اقلیمی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بستر نامناسب اقلیم عراق و انحرافات گسترده در آن سرزمین و نیز، هوش شیطانی معاویه و خیانت برخی سرداران سپاهش و فشارهای زیاد انبوهی از سربازان سپاه امام برای پایان دادن به جنگ، امکان منطقی ادامه جنگ برای امام حسن(ع) وجود نداشت و آن حضرت به‌رغم میل باطنی خود تنها به جهت مصالح اسلام و مسلمانان و با توجه به اقتضای زمان و شرایط جامعه اسلامی تن به صلح داد.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ادامه داد: اگر امام حسن(ع) جنگ را ادامه می‌دادند همان یاران کم را هم از دست می‌دادند و خود امام حسن(ع) نیز در مقام خلیفه مسلمانان بودند و درگیری آن حضرت با معاویه و کشته شدن او به دست لشکر معاویه، در واقع شکست مرکز خلافت مسلمانان بود و این مسائل باعث شد تا صلح تنها یک استراتژی مطلوب خردمندانه محسوب شود و زمینه لازم را برای سامان دادن به وضعیت مردم مسلمان فراهم آورد.

وی تصریح کرد: یکی از مسائلی که در تحلیل‌های تاریخ تشیع مغفول مانده این است که مفاد صلح نامه در نهایت

باشند؛ از این رو علت صلح امام حسن(ع) را ویژگی‌های متفاوت روحی آن حضرت در مقایسه با امام حسین(ع) انگاشته‌اند.

این مدرس حوزه علمیه ادامه داد: به عنوان مثال آنان قیام امام حسین(ع) را محصول شخصیت ظلم‌ستیز آن حضرت دانسته‌اند. به این معنا که اگر امامان دیگر در چنین شرایطی بودند از چنین جنگی پرهیز می‌کردند؛ در حالی که منشأ چنین انگاره‌ای درک نادرست از مبانی کلامی تشیع به ویژه نظریه عصمت است و بدون تردید ویژگی‌های شخصیتی امام نقشی در تشخیص مصالح، مفاسد و موضع‌گیری‌های آنان در طول امامت ندارد. تنها عامل اساسی در تفاوت رفتارهای آنان شرایط فرهنگی، اجتماعی، سیاسی متفاوت است.

حجت الاسلام حسینی گفت: اگر امام حسن(ع) را مظهر رحمت و شفقت الهی بدانیم و حسین(ع) را مظهر تجلی خشم خدا نسبت به دشمنان بدانیم بی‌شک آن حضرت اگر در جایگاه امام حسین(ع) قرار می‌گرفت بی‌هیچ تفاوتی همان رفتاری را انتخاب می‌کرد که امام حسن(ع) انجام داد و امام حسین(ع) نیز در شرایط امام حسن(ع) تنها تصمیم مناسب را صلح با معاویه می‌دانست.

وی با اشاره به اینکه امام حسن مجتبی(ع) سال‌های متمادی امام و رهبر امام حسین(ع) بودند و امام حسین لحظه به لحظه در کنار برادر خود امام حسن(ع) و تحت اوامر ایشان بودند، گفت: در حالی که امروزه سیطره شخصیت امام حسین(ع) و قیام ایشان ما را درنور دیده که گاهی تجلی عقلانیت امام حسن(ع) را فراموش می‌کنیم؛ در حالیکه ایشان براساس برخی روایات گزارش شده از پیامبر اکرم(ص)، آئینه تمام نمای عقلانیت و عقل‌مداری بودند.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی این نکته را نیز بیان کرد: نباید عظمت شخصیت امام حسین(ع) مانع شود تا از امام زمان و نقش و جایگاه آن حضرت غافل شویم و ظایف خود را نسبت به امام زمان(عج) فراموش کنیم. اگر منشأ عشق و احساس ما

■ کاروانسراها به دلیل قدمت طولانی و سبک معماری منحصر به فرد فرصتی را برای گردشگران به وجود می آورد تا با گنجینه های معماری ایران آشنا شوند.

■ با وجود دسترسی به یک لایه خشتی باستانی بسیار مهم در فصل ششم کاوش های تپه اشرف که تاریخ اصفهان را به پیش از هخامنشی می رساند، کمبود بودجه موجب شده تا کاوش ها متوقف شود.

■ با کاهش دمای هوا در استان کرمان رفته رفته درب های واحدهای بومگردی منطقه شهداد به روی گردشگران باز می شود و حضور تورهای گردشگری در تنها اثر ثبت جهانی طبیعی ایران افزایش یافته است.

■ «رودسر» اگرچه نام جدیدی نیست و از قرن هشتم به این سو شرقی ترین شهرستان گیلان رودسر خوانده می شود، اما پیش از روی کار آمدن سلاطین کیایی در شرق گیلان نامش «هوسم» بود. نامی که معنای جایگاه نیکو و نیک شهر می دهد.

میراث ایران

برج قابوس تاب ایستادن ندارد اثر جهانی نیازمند حمایت ملی

الهام رثوفی فر
تبدیل خیابان‌های حریم برج قابوس به پیاده راه، ساماندهی سیما و منظر پیرامون محوطه این برج هزارساله، از مواردی است که مسئولان استانی اجرای آن را منوط به تخصیص اعتبار ملی می‌دانند.

برج قابوس بن وشمگیر، بلندترین برج آجری جهان و یکی از آثار ارزشمند معماری در دوره اسلامی است که در شهرستان گنبد کاووس قرار دارد.

این اثر تاریخی که سال ۹۱ در فهرست آثار جهانی به ثبت رسید، بنای ارزشمندی بر فراز تپه خاکی که قریب پانزده متر از سطح زمین بلندتر است، قرار دارد؛ ارتفاع این برج ۵۵ متر است که با احتساب ارتفاع تپه در مجموع به ۷۰ متر می‌رسد.

برج گنبد قابوس بنایی تاریخی از سده چهارم هجری است که در میان پارکی زیبا و در سه کیلومتری شهر تاریخی جرجان در قرار دارد. این بنای فاخر معماری در سال ۳۹۷ هجری قمری برابر با ۳۷۵ هجری خورشیدی و در زمان سلطنت شمس‌العالی قابوس بن وشمگیر در شهر جرجان که پایتخت پادشاهان آن دیار، آل زیار بوده، بنا شده است. آجرهایی که در آن برج به کار رفته از خاک گلشن است که خاک ساروجی است و این خاک را در زمان ساخت برج با اسب از دامنه کوه مینودشت آوردند. این بنا در سال ۳۹۷ قمری ساخته شده و معماران زبردست و کارگران برای ساختن این برج ده ضلعی پنج سال کار کردند.

روزنه کوچکی در سقف بنا و رو به شرق ساخته شده که به نظر می‌رسد باز گذاشتن روزنه و به‌خصوص زینت دادن به آن بی‌ارتباط با عادات چندین هزار ساله چادر نشینان نباشد که همیشه منفذ چادرهایشان را رو به آفتاب قرار می‌دادند تا نخستین پرتو آفتاب در هر بامداد به پیکر قابوس بتابد. این بنا به شماره ثبت ۸۶ در تاریخ ۱۵ دی‌ماه ۱۳۱۰ در فهرست آثار ملی و پانزدهمین اثر فاخر ایران در فهرست یونسکو جای گرفته است.

این برج تاریخی که بیش از هزار سال، سرفرازان سر به آسمان کشیده تا تمدن کهن مردم این دیار را به رخ جهانیان بکشد امروز قلمتش در مقابل تکنولوژی بشر مانند تردد خودروهای سنگین به لرزه درآمده است.

تبدیل خیابان محوطه برج به پیاده راه، نیازمند تأمین اعتبار ملی است

موضوعی که مدیر پایگاه میراث جهانی گنبد قابوس از آن به‌عنوان آسیب جدی بر پیکره این اثر تاریخی یاد می‌کند

و می‌گوید: تردد خودروهای سنگین و ترافیک شهر در فاصله نزدیک برج قابوس این اثر را تهدید می‌کند

عبدالمجید نورتنانی می‌افزاید: برای تبدیل خیابان‌های اطراف محوطه برج به پیاده راه یک اعتبار ملی نیاز است.

به گفته وی، برای رفع مشکل تراکم خودروهای اطراف برج قابوس در ایام نوروز باید طرح آرام‌سازی ترافیک اجرا شود تا کمترین آسیب به این اثر تاریخی وارد شود.

نورتنانی ادامه می‌دهد: در زمان اوج ترافیک شهر یا تردد خودروی سنگین، لرزش ساختمان پایگاه برج قابوس به‌صورت ملموس احساس می‌شود.

وی از نبود زیرساخت‌های گردشگری در گنبد کاووس گلایه می‌کند و می‌افزاید: در چنین شهری که گردشگران داخلی و خارجی برای بازدید از آثار تاریخی به آن مراجعه می‌کنند حتی یک هتل هم وجود ندارد.

مدیر پایگاه میراث جهانی گنبد قابوس، اضافه می‌کند: البته یک هتل در شهر در حال ساخت است و قول بهره‌برداری آن را در سال جاری داده‌اند باین حال برای شهری مانند گنبد یک هتل کم است.

وی ساماندهی سیما و منظر اطراف محوطه گنبد قابوس را از دیگر موارد موردنیاز این پایگاه جهانی اعلام می‌کند و می‌افزاید: ساماندهی جداره مغازه‌ها و مجتمع‌های تجاری هم یک ضرورتی است که نیاز به تخصیص اعتبار مناسبی از بخش ملی دارد.

ضرورت رسیدگی به امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی

اما مشاور طرح مدیریتی برج جهانی قابوس جدای این مواردی که مدیر پایگاه میراث جهانی گنبد قابوس از آن یادکرد رسیدگی به امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی را همپای مباحث کالبدی ضروری می‌داند و می‌گوید: این موضوع یکی از ضعف‌هایی است که ما داریم و باید سیستم حاکمیتی به آن رسیدگی کند.

احسان ابروانی می‌افزاید: همه پایگاه‌های جهانی که محوطه‌ای دارند و در فهرست آثار جهانی ثبت شدند، غیر از مباحث کاوش باستان‌شناسی و حفاظت کالبدی باید به امور فرهنگی اجتماعی و اقتصادی همپای مباحث کالبدی رسیدگی کنند.

وی با بیان اینکه نهادها و تشکل‌های مدنی باید نسبت به این موضوع آگاه شوند، می‌افزاید: اصرارمان بر این مبناست که آگاه‌سازی مردم نسبت به اهمیت آثار تاریخی، سبب کاهش تعدی و تعرض آن‌ها به حریم میراث فرهنگی می‌شود.

مشاور طرح مدیریتی برج جهانی قابوس ادامه می‌دهد: ارتباط بین بستر اجتماعی پیرامون بنا یا محوطه ثبت‌شده با ایجاد اقتصادی و فرهنگی باید قوی باشد درحالی که امروزه کمتر چنین چیزی مشاهده می‌شود.

وی تعرض به حریم میراث جهانی و عدم رعایت ارتفاع در ساخت‌وساز را نشان‌دهنده ضعف اجرای قوانین اعلام می‌کند و می‌افزاید: مادامی که آگاه‌سازی جامعه محلی انجام نشود، بستر اجتماعی پیرامون اثر جهانی، آمادگی پذیرش چنین موضوعی را ندارد.

ابروانی می‌گوید: پایگاه میراث جهانی گنبد قابوس بر اساس آنچه شنیدم قدری از لاک خودش بیرون آمده و به مسائل اجتماعی و اقشار مختلف توجه کرده است اما همچنان مسئله کالبدی تحت پیگیری است.

وی از نبود برنامه منسجم کالبدی اظهار نارضایتی می‌کند و می‌افزاید: رسیدگی کالبدی از انسجام برخوردار نبوده و تأمین و توزیع اعتبار در سایت‌های جهانی منظم نیست زیرا ممکن است یک سال اعتبار مالی محدود و سال دیگر رقم قابل توجهی باشد.

مشاور طرح مدیریتی برج جهانی قابوس از تغییر مدیریتی پایگاه جهانی قابوس به‌عنوان آسیب یاد می‌کند و می‌گوید: با توجه به سیاست و برنامه‌های خاص هر مدیر تغییرات در این بخش به تسریع در روند کار لطمه وارد می‌کند.

برج قابوس بلندترین برج آجری جهان و تنها اثر بین‌المللی استان گلستان است که هر ساله مورد استقبال مسافران داخلی و خارجی قرار می‌گیرد. این شرایط ظرفیتی برای توسعه صنعت گردشگری در استان است که باید از آن به‌عنوان فرصت بهره جست.

بنابراین به نظر می‌رسد تخصیص اعتبار برای ساماندهی سیما و منظر محوطه و پیاده راه خیابان‌های اطراف این اثر ارزشمند یک ضرورت است.

گذر تاریخ را در کاروانسراها ببینید

فرصت آشنایی با معماری ایرانی

امیر علیشیر نیز معروف است. این کاروانسرا پس از متروک شدن روستای سنگ بست در دوره خوارزمشاهیان ساخته شده است و از نوع کاروانسراهای تابستانی با حیاط باز و ۴ ایوانی می باشد و در ۴ گوشه آن ۴ برج استوانه‌ای ساخته شده که در اصل نقش پشتیبانی دیوارها را داشته است و از برج ها جهت دیده بانی استفاده می شده است. این کاروانسرا در حال حاضر سالم بوده و به عنوان بازداشتگاه از آن استفاده می شود.

کاروانسرای ماهی

کاروانسرای ماهی نمونه‌ای کوچک از کاروانسرای شرف است. وجود تزئینات این بنا از قبیل گچ بری‌ها، آجرکاری‌های بسیار زیبا نمایانگر آن است که جزو کاخ رباطها بوده است. این کاخ رباطها از مسیر سبزوار تا سمرقند تا ۶ باب بوده است که سه کاخ رباط معروف آن شرف - ماهی و سنگ بست بوده است. این کاروانسرا در کنار یک کاروانسرای عمومی و عادی بنا شده است که به احتمال قوی توسط «علی بن حسن ماه» در قرن سوم ه.ق و زمان سامانیان ساخته شده و منسوب به ماهی است. کاروانسرای ماهی که بعدها در دوره سلجوقیان بنا شده است از نوع کاروانسراهای ۴ ایوانی است که بر گرد حیاط مرکزی آن غرفه‌ها و حجره‌های متعددی بنا شده و مال بندها و شتربندها در قسمت شمال و غرب آن وجود داشته است. این بنا اکنون تا پوشش گنبد مدفون در خاک است. از آنجائی که رباط ماهی و شرف در امتداد یکدیگر و در مسیر جاده ابریشم واقع شده‌اند و امکان بازسازی بخشی از جاده اصلی ابریشم نیز در این مسیر وجود دارد، امکان ایجاد یک محور گردشگری تحت عنوان جاده ابریشم در مسیر رباط ماهی، جاده قدیمی ابریشم و رباط شرف میسر است.

کاروانسرای طرق

کاروانسرای طرق در زمان شاه عباس صفوی بنا شده و در زمان شاه سلیمان بر روی شالوده بنای آن کاروانسرای احداث شده است. اهمیت این کاروانسرا به این خاطر بوده است که محل استقبال و بدرقه مسافران، میهمانان سنابادی بوده است. کاروانسرای طرق یک ایوان شاه نشین (خاص پذیرایی) دارد که در خانه‌های قدیمی به آن مهتابی و یا مطبوعه می گفته‌اند. این کاروانسرا دارای دو حیاط است که حیاط اصلی آن مربوط به دوره شاه سلیمان و حیاط جنوبی آن مربوط به دوره قاجاریه است و دارای چهار ایوان و بصورت مطبوعه است. در همین روستای بیلاقی که روزگاری مهمترین منزل سر راهی توس به سنگ بست بوده است، بنای قدیمی مصلاطی طرق وجود دارد که شامل ایوان بلندی است و در میانه دشت وسیعی ساخته شده و جهت برگزاری نمازهای عید مورد استفاده قرار می گرفته است.

طی سال های گذشته اگرچه برخی از کاروانسراها که در نقاط مختلف کشور واقع شده اند به دلیل عدم توجه یا مشکلات مالی در بنای خود دچار مشکل شده اند اما برخی از کاروانسراهایی که در شهرهای بزرگ و یا حاشیه راههای اصلی قرار گرفته اند توسط بخش خصوصی مرمت شده و به عنوان یک مکان تاریخی مورد بازدید مردم قرار می گیرند. همچنین برخی از کاروانسراها پس از بازسازی به عنوان هتل و یا رستوران مورد استفاده مجدد قرار گرفته اند.

در این میان برخی از کاروانسراهای مشهور در خراسان رضوی واقع شده اند و امروز به عنوان بناهای به یادگار مانده از دوران صفویه مورد توجه گردشگران و باستان شناسان قرار دارند.

کاروانسرای سنگ بست

کاروانسرای سنگ بست در کنار راه قدیمی شرق (جاده ابریشم) واقع بوده و هم اکنون در مسیر جاده مشهد - فریمان قرار دارد. این بنا متعلق به دوره آخر تیموریان می باشد. از ساخته های امیرعلیشیر نوائی وزیر با کفایت سلطان حسین بایقرا بوده است. از این رو به کاروانسرای

کاروانسراها به دلیل قدمت طولانی و سبک معماری منحصر به فرد فرصتی را برای گردشگران به وجود می آورد تا با گنجینه های معماری ایران آشنا شوند.

مصطفی
یاوری نسب

کاروانسراها یکی از آثار مهم تاریخی کشور به شمار می روند که در گذشته کارکرد هتل های امروز را داشته اند و بسیاری از مسافران در جاده ها و شهرها ساعاتی را به استراحت در این اماکن می پرداختند. کاروانسراها معمولا به شکل مربع یا مستطیل با سردرب بزرگ ساخته شده اند و دارای بخش هایی مختلفی برای اسکان مسافران و نگهداری حیوانات و وسایل همراه رهگذران است.

رونق ساخت کاروانسراها در کشور به دوران صفویه می رسد و شاه عباس که تصمیم به احیای جاده ابریشم داشت، ساخت بناهایی برای استراحت در میان راهها را آغاز کرد که امروز این ابنیه تاریخی به کاروانسراهای شاه عباسی معروف شده است.

کاروانسرای رباط لاری

رباط لاری مربوط به دوره قاجار است و در تربت حیدریه، ضلع جنوبی میدان رباط، خیابان روح بخش واقع شده و این اثر در تاریخ ۱۰ دی ۱۳۸۱ با شماره ثبت ۶۶۶۱ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

رباط ویرانی

رباط ویرانی مربوط به دوره تیموریان - دوره صفوی است و در شهرستان شاندیز، بخش طرقله، روستای ویرانی واقع شده و این اثر در تاریخ ۲۷ دی ۱۳۷۷ با شماره ثبت ۲۲۶۱ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. رباط کاروانسرای ویرانی در راه تابستانی مواصلاتی نیشابور به توس واقع و از نوع رباط های سرپوشیده و فاقد حیاط مرکزی می باشد. این بنا دارای نه غرفه با طاق های جناقی است که هشت غرفه به شکل قرینه روبرو و یک غرفه در انتهای بنا قرار گرفته است. در موزه مردم شناسی رباط ویرانی از مشاغل و حرف سنتی استان خراسان رضوی و به ویژه مشهد مقدس به نمایش گذارده شده و می توان آن را نخستین موزه مردم شناسی کشور و اولین موزه تخصصی مشاغل و حرف سنتی در خراسان به شمار آورد.

رباط کبودان

رباط کبودان مربوط به دوره قاجار است و در شهرستان بردسکن، روستای کبودان واقع شده و این اثر در تاریخ ۱۸ شهریور ۱۳۷۷ با شماره ثبت ۲۱۰۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. شالوده رباط سنگی است و با طرح و نقشه یک ایوانی مشتمل بر حیاط مرکزی، دوازده اتاق، نمازخانه، محل نگهداری چهار پایان (اصطبل) و... می باشد. اوقاف این رباط (حاجی میرزا احمدی مجتهد) بوده و به سعی و اهتمام (کربلایی غلامرضا طیبی) بنیان شده است.

کاروانسرای زعفرانیه

کاروانسرای زعفرانیه مربوط به دوره صفوی - دوره قاجار است و در شهرستان سبزوار، دهستان رباط، روستای زعفرانیه واقع شده و این اثر در تاریخ ۱۷ آذر ۱۳۴۴ با شماره ثبت ۱۶۹۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

کاروانسرای رباط شرف

کاروانسرای رباط شرف در ۴۵ کیلومتری شهر سرخس واقع است. پدر کهن ترین متون جغرافیای اسلامی از رباط به عنوان آبگینه یاد کرده اند. طبق مدارک و متون تاریخی بانی بنای فعلی شرف الدین ابوطاهر بن سعدالدین عل القمی است که مدتی حکومت مرو را و سرانجام صدارت سلطان سنجر را برعهده داشت. بنای رباط به سال ۵۴۹ قمری در زمان سلطان سنجر سلجوقی با مصالح آجر و گچ ساخته شده است و یکی از شاهکارهای هنر ایرانی به شمار می رود. این بنا در حاشیه جاده قدیم نیشابور - سرخس (جاده ابریشم) و ۶ کیلومتری جاده سرخس - مشهد قرار دارد. بعد از تپه های کم ارتفاع روستای شورلق، این بنا در میان بیابان ساکت و آرام خودنمایی می کند. شکل این رباط از دور به یک قلعه بزرگ شبیه است اما از داخل به مانند یک کاخ جلوه می کند.

کاروانسرای رباط شرف دو صحن دارد و هر صحن دارای ۴ ایوان به شکل چلیپا (صلیب) و شستمان می باشد و همچنین آجر چینی و کتیبه های آن جلوه خاصی دارد. این کاروانسرا یکی از بناهای کلیدی معماری اسلامی به شمار می رود و در معماری ایران نیز جایگاه ویژه ای دارد.

رعایت دقیق و همه جانبه تناسبات و اصول معماری ایرانی در طراحی و ساخت و به کارگیری طرح های آجر چینی متنوع و بدیع در نمای ایوان ها و طاق ها و طاقچه ها و گنبد ها عناصری هستند که این کاروانسرای شاهی را شبیه به یک عمارت قصر گونه قلمداد می کنند. نام دیگر این کاروانسرا، آبگینه یا رباط آبگینه بود

که در سال ۵۰۸ قمری توسط شرف الدین ملقب به وجیه الملک، وزیر سلطان سنجر سلجوقی بنا شد.

گچبری های رباط شرف از جالب ترین نمونه های این هنر در سده ششم هجری است تا جایی که کتیبه های حاشیه محراب های دو نمازخانه کاروانسرا، با بهترین کتیبه های محراب های مساجد ایران، از لحاظ زیبایی و طرح برابری می کنند. نقشه ساختمانی رباط شرف با دیگر کاروانسراها تفاوت دارد. وجود کتیبه های گچی و طرح های آجر چینی در بقیه کاروانسراها مرسوم نبود.

اما در کاروانسرای رباط شرف، تقریباً تمام آجرچینی هایی که در نمای دیوارها، گنبد ها و طاق های آن ایجاد شده طرح دار می باشند.

کاروانسرای مهر

کاروانسرای تاریخی مهر «در روستای مهر در مسیر جاده ابریشم و محور سبزوار به شاهرود و ۵۰ کیلومتری غرب سبزوار قرار دارد که یکی از زیباترین کاروانسراهای بین راهی است. قدمت کاروانسرای مهر مربوط به دوران قاجاریه می رسد که در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است. مصالح آن آجر، ملات گل و گچ و تزئینات آن به صورت آجری نیم دایره است. طاق ها و قوس های آن نیز جناقی و هلالی است و دارای هشتی، حیاط مرکزی، اصطبل های شرقی و غربی و یک محل شاه نشین است.

کاروانسرای مهر به شکل چهار ایوانی و مستطیل شکل که تعداد ۲۸ اتاق در اطراف حیاط مرکزی آن ساخته شده است. دالان این کاروانسرا بسیار زیبا و بصورت هشت ضلعی و دو اتاق مستطیل شکل بطور قرینه در طرفین آن قرار دارد. روبروی دروازه ورودی، شاه نشین زیبای کاروانسرا قرار دارد که از یک ایوان و یک حیاط هشت ضلعی با اطاق های متعدد مربع و مستطیل شکل ساخته شده است.

کاروانسرای فخر آباد

کاروانسرای فخر آباد مربوط به دوره صفوی است و در شهرستان بجستان، بخش یونسی، روستای فخر آباد واقع شده و این اثر در تاریخ ۱۰ دی ۱۳۸۱ با شماره ثبت ۶۶۵۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. کاروانسرای فخر آباد به لحاظ دارا بودن تزئینات معماری یکی از منحصر به فردترین کاروانسراهای استان است. پلان بنای کاروانسرا فخر آباد مربع شکل دارای ۴ ایوان و یک هشتی ورودی است که دو ایوان شاه نشین در دو ضلع شمال غربی و جنوب شرقی هستند همچنین در پشت شاه نشین ها دو تالار سرتاسری قرار دارد که به دو طرف ورودی و نیز پشت ایوان ضلع شرقی امتداد یافته است. تزئینات معماری این بنا با استفاده از آجرهایی با پخت ناقص است که با تلفیق آن با آجرهای معمولی اشکال هندسی زیبایی در قسمت پیشانی سر در ورودی و بخش شاه نشین آن به وجود آمده است.

کاروانسرای فریمان

کاروانسرای فریمان از جمله کاروانسراهای اوایل دوره قاجار

است که در مسیر راه مشهد به تربت جام و هرات ساخته شده است. این بنا از نظر طرح و پلان یکی از کاروانسراهای دو ایوانی خراسان محسوب می شود که دارای طرحی مربع شکل با فضاهای متعدد بوده که در ساخت آن از مصالح آجر و گچ استفاده شده است. کاروانسرای فریمان در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است. فریمان شهری است در استان خراسان رضوی در شرق ایران. این شهر در بخش مرکزی شهرستان فریمان قرار دارد. جمعیت این شهر در سال ۱۳۸۵، برابر با ۳۳۲۵۴ نفر بوده است. فریمان در گذشته همواره در سایه رویدادهای تاریخی نیشابور قرار داشته گفته شده که این منطقه اسفنجی می باشد. نامیده می شده است که از وابسته های نیشابور کهن بوده است. مرکز آن فرهادگرد یا ده فرهاد بود که اکنون در ۱۵ کیلومتری غرب شهر فریمان قرار دارد.

کاروانسرای یونسی

این بنای با ارزش در حاشیه شهر یونسی و در مسیر جاده فیض آباد بجستان و در ۹۰ کیلومتری شمال غرب گناباد و ۴۰ کیلومتری شهر بجستان واقع شده است. این مکان بر سر راه کاروان رو سابق یزد به مشهد یعنی از قاسم آباد به فخر آباد بعد به مرند یزد و یونسی با عبور از پل قدیمی یونسی به طرف مه ولات در دوره صفوی احداث گردیده است. این بنا با فضای تقریبی ۲۵۰۰ متر مربع دارای ۸ ایوانچه و دو تالار جهت استراحت کاروانیان می باشد. بنا دارای تزئینات آجری به صورت خفته راسته در پیشانی طاق ها و ایوانها می باشد. از این مکان که به رباط شاه عباسی نیز معروف می باشد هم اکنون به عنوان نمایشگاه مردم شناسی استفاده می شود.

کاروانسرای شاه عباسی

کاروانسرای شاه عباسی نیشابور از بناهای دوره صفویان است که امروزه کاربری موزه و فروش صنایع دستی دارد و در بافت مرکزی شهر نیشابور، خیابان امام خمینی (نیشابور)، قرار دارد. همانند بازار تاریخی نیشابور، گمان بر این است که ساخت این کاروانسرا از جمله اصلاحات دوره شاه عباس صفوی در نیشابور بوده است. رباط شاه عباسی، کاروان سرای عباسی، رباط نیشابور از جمله نام های این بناست. این کاروانسرای در دوره های مختلف تاریخ کاربری متفاوتی داشته است. در دوره قاجار به عنوان یتیم خانه، در دوره پهلوی، شهرداری و ژاندارمری و پس از انقلاب اسلامی ایران تا سال ۱۳۶۷ انبار و از سال ۱۳۷۴ به بعد به عنوان اثر تاریخی و موزه مورد استفاده قرار گرفته و می گردایند بنا - با توجه به کاربری آن در طول تاریخ دارای یک صحن مرکزی، ۲۴ حجره، چهار ایوان، اصطبل و سکوی بار داشته و دارد.

کاروانسرای زین آباد

کاروانسرای زین آباد مربوط به دوره صفوی - دوره قاجار است و در گناباد، روستای زین آباد واقع شده و این اثر در تاریخ ۵ آذر ۱۳۸۰ با شماره ثبت ۴۴۹۹ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این بنای با ارزش به فاصله ۱۵ کیلومتری جنوب شرقی بجستان و در امتداد جاده بجستان - فردوس واقع است. رباط زین آباد با وسعت تقریبی ۲۵۰۰ متر مربع به صورت نقشه چهار ضلعی و فضاهای معماری متفاوت توقف گاه کاروانیانی بوده است که مسیر کویر را طی می نموده اند. در اضلاع شمالی و جنوبی در هر طرف از صحن رباط فضاهایی به عرض سه متر برای اقامت مسافران و اتاق هایی نیز به ابعاد ۳ * ۴ متر تعبیه شده است. شاه نشین بنا که قسمت شاخص این اثر معماری محسوب می شود در ضلع غربی صحن قرار گرفته و ورودی آن با سه چشمه طاق و دو دالان که به پشت شاه نشین منتهی می شود مشخص است. رباط زین آباد از یادگارهای معماری عصر قاجاریه است.

وقتی جستجوی تاریخ اصفهان متوقف می شود

کمبود بودجه متهم اصلی

در شرایطی که تپه اشرف در داخل شهر اصفهان قرار دارد، علاوه بر عدم تعیین حریم، تپه اشرف از نظر حفاظتی نیز وضعیت خوبی ندارد، قرار بر این بود که دور تا دور تپه حصار کشی شده و دارای نگهبان باشد و این اتفاق در طول سال های گذشته رخ نداده است. با توجه به این موارد تپه اشرف در معرض آسیب های مختلف ناشی از رفت و آمد افراد مختلف است.

از نظر دست اندازی سارقان آثار تاریخی و کاوش های غیر قانونی تاکنون مورد خاصی در تپه اشرف مشاهده شده است؟

خوشبختانه تاکنون چنین موردی را در تپه اشرف شاهد نبودیم اما رفت و آمدهای مداوم آدمیان، عبور موتور سیکلت و دوچرخه و تردد در حریم آن خود تخریب هایی را به همراه دارد. در این سال ها اگر کند و کاوی نیز در تپه اشرف انجام شده است به منظور یافتن اشیای عتیقه نبوده است بلکه بیشتر تخریب عمدی را در برخی قسمت ها شاهد بودیم که البته مورد مرمت قرار گرفتند اما بار دیگر تخریب شدند.

برترین راه حل رسیدن به تخصیص بودجه ثابت ملی توسط مسئولان و یک کاوش مداوم در تپه اشرف چیست؟ یک نکته مهم در ارتباط با تپه اشرف وجود دارد و آن اینکه در صورت تبدیل آن به «سایت موزه» بسیاری از مشکلات آن از جمله کمبود بودجه تخصیصی رفع می شود.

بدون تبدیل به سایت موزه، بودجه خاص برای تپه اشرف اختصاص نخواهد یافت بلکه همانند دیگر نقاط کشور، یک بودجه کلی از سوی سازمان میراث فرهنگی برای بناهای تاریخی اختصاص پیدا می کند و با توجه به اینکه اصفهان آثار تاریخی بسیار زیادی دارد که نیازمند مرمت های دوره ای هستند طبیعی است که بودجه ای برای تپه اشرف باقی نمی ماند یا بسیار اندک است.

این در حالی است که در بسیاری از دیگر شهرهای کشور شاهد چنین موضوعی یعنی فراوانی آثار نیازمند مرمت نیستیم و مسئولان میراث نیز بر این امر اذعان دارند.

در شرایط فعلی هرگاه امکان کوچکی فراهم شده است میراث فرهنگی به منظور پژوهش بودجه ای در اختیار ما گذاشته است بنابراین تنها راه حل این است که بودجه جداگانه ای از بودجه مرمت آثار تاریخی اصفهان توسط مسئولان سازمان میراث فرهنگی به تپه اشرف اختصاص داده شود.

است اما متأسفانه در شرایط فعلی ادامه کاوش ها برای ما مقدور نیست و زمان دقیقی از ادامه کاوش در دست نداریم، این در حالی است که برای به دست آوردن اطلاعات بیشتر در ارتباط با دیوار خشتی کشف شده و اینکه متعلق به چه دوره ای است نیاز به ادامه کاوش ها داریم.

دلیل اصلی توقف کاوش های تپه اشرف چیست و چه آسیب هایی در پی دارد؟

از سال های گذشته تاکنون بزرگترین مشکل ما در تداوم بخشیدن به کاوش های تپه اشرف کمبود بودجه است، بدیهی است که کاوش های تپه اشرف باید ادامه داشته باشد اما میان فصل پنجم و ششم این کاوش ها نیز سه سال وقفه افتاد.

بر این اساس حرکت در راستای گاهنگاری تپه اشرف خود در تبیین اهمیت این تپه باستانی دارای اهمیت ویژه ای است به شکل منقطع انجام می شود و سال های سال ما را از کشف تاریخ و فرهنگ مرتبط با این تپه و در واقع اصفهان عقب می اندازد.

به نظر می رسد کاوش های جدی در تپه اشرف نیازمند تخصیص بودجه ملی است، در این ارتباط آیا تمهیدی اندیشیده شده است؟

من نیز اعتقاد دارم که باید یک بودجه جداگانه در سطح ملی به تپه باستانی اشرف اختصاص پیدا کند، به نوعی که کاوش های آن تداوم داشته باشد و این در حالی است که پس از پایان هر فصل از کاوش این نگرانی وجود دارد که ادامه کاوش ها به چه زمانی موکول خواهد شد؟ با ادامه این روند اطلاعات در ارتباط با این تپه باستانی مهم منقطع باقی می ماند و این درحالی است که در ارتباط با چنین تپه های باستانی مهمی باید دو تا سه فصل در سال کاوش انجام شود، اکنون سوالات بسیار زیادی برای ما ایجاد شده است که پاسخ آنها در زمان گم می شود.

به طور معمول برای تپه های باستانی حریم خاصی تعیین می شود، وضعیت تپه اشرف از نظر حریم و حفاظت چگونه است؟

پس از گذشت این همه سال از نخستین کاوش ها در این تپه، هنوز هیچ حریمی برای آن تعیین نشده است آن هم

با وجود دسترسی به یک لایه خشتی باستانی بسیار مهم در فصل ششم کاوش های تپه اشرف که تاریخ اصفهان را به پیش از هخامنشی می رساند، کمبود بودجه موجب شده تا کاوش ها متوقف شود.

فاطمه کازرونی

تپه اشرف با رمز و رازهایی که قرن هاست در قلب خویش از چشم آدمیان پنهان نگه داشته، سال های سال است که در مسیر رفت و آمد اصفهانی ها از پل بزرگمهر به سمت پل شهرستان خفته است، هر بار صدای گام های کوتاه و بلند آدمیان رویای شیرین «سارویه» را در هم می شکند، هر چند سال یکبار تپه اشرف زیان به بازگویی رازهای تاریخی اش می گشاید، باستان شناسان مهمان بستر خاکی اش می شوند و سرانگشتانشان با دقت تمام گنج های فرهنگی درون تپه را کاوش کند اما زمانی پیش نمی گذرد که کمبود بودجه بر تن «کهن دژ» اصفهانی ها بار دیگر زخمه تنهایی می زند و همه رهایش می کنند تا چندین و چند سال بعد، در این زمان ها هر بار خبری ناخوشایند از کناره های شمالی زاینده رود می رسد، گاه سارویه از هجوم افراد بی فرهنگ زخم می خورد و گاه زمین های خاکی اش خوابگاه افراد معتاد یا ولگرد می شود.

در فصل ششم کاوش در تپه اشرف که به تازگی به پایان رسیده است، یک لایه باستانی مربوط به دوران هخامنشی و قطعات سفالی از این دوران کشف شد که بسیار حایز اهمیت است اما به گفته جعفری زند، سرپرست هیئت باستان شناسی تپه اشرف مشخص نیست فصل بعدی کاوش چه زمانی انجام شود و این تهدیدی برای تپه ای باستانی اصفهان است که درست در دل اصفهان و یک از مناطق خوب شهری واقع شده است، تپه اشرفی که به کهن دژ و سارویه نیز شهرت دارد.

در ارتباط با این موضوع با علیرضا جعفری زند، باستان شناس معروف کشور و سرپرست هیئت باستان شناسی تپه اشرف اصفهان به گفت و گو نشستیم.

آقای جعفری زند، در فصل ششم کاوش در تپه اشرف چه یافته هایی به دست آمد و از نظر باستان شناسی تا چه میزان داری اهمیت است؟

در این فصل کاوش که پس از سه سال وقفه انجام و ۴۰ روز به طول انجامید، یک لایه باستانی مربوط به دوران هخامنشی و قطعات سفالی از این دوران کشف شد. همچنین در این کاوش ها یک دیوار خشتی یافت شد که از نظر باستان شناسی بسیار با اهمیت است.

ساختار معماری خشتی این دیوار بسیار خاص است چرا که چنین نمونه ای از دیوارهای خشتی را در کاوش های باستان شناسی پنج فصل گذشته تپه اشرف و در ساختار معماری هیچ نقطه دیگری از اصفهان تاکنون مشاهده نشده است.

با کشف این لایه باستانی تاریخ تپه اشرف به اواخر قرن پنجم قبل از میلاد (دوره هخامنشی) می رسد.

احتمال کشف لایه های باستانی مربوط به دوره های قدیمی تر نیز در فصل های جدید کاوش این تپه وجود دارد؟

ما در فصل های بعدی کاوش حتی ممکن است به لایه های پیش از دوره هخامنشی نیز دست پیدا کنیم چرا که سفال های موجود نشان می دهد تداوم سنت و یک اسکان طولانی در تپه اشرف وجود داشته است که تاریخ تپه اشرف را به دورانی بسیار پیش تر از دوران کنونی نیز می رساند.

بر این اساس انتظار داریم با توجه به یافته های جدید در تپه اشرف در فصل های جدید، حتی به لایه هایی از دوره ایلامی و چهار و یا سه هزار و پانصد سال پیش دست پیدا کنیم.

فصل بعدی کاوش در تپه اشرف چه زمانی آغاز می شود؟

هم اکنون فصل ششم کاوش در تپه اشرف به پایان رسیده

تور داغ گردشگری در گرمترین نقطه زمین واحدهای بومگردی رونق گرفتند

نظر گردشگران اروپایی در خصوص شهادت

یک گردشگر بلژیکی می گوید: من در ایران کویر سمنان و یزد را هم دیده ام اما مناظری که در شهادت یافتن بسیار شگفت آور بود به همین دلیل به چندین نفر از دوستان توصیه کردم برای آرامش اعصاب و استفاده از طبیعت به کرمان سفر کنند.

وی می گوید: این سفر مانند یک ماجراجویی امن است بسیار جالب و شگفت آور است و هر لحظه زیبایی ها را می بینید که در هیچ جای دنیا نظیرش وجود ندارد و نکته جالب اینکه شب گذشته در شهرک سینمایی من صدها نفر گردشگر از کشورهای مختلف را دیدم که ساعت ها در سکوت محض در کنار آنها یک نقطه مشترک داشتم و آن نگاه کردن به آسمان شب و ستاره های زیبا بود.

یک گردشگر فرانسوی نیز می گوید: هیجان زیادی دارد که در مکانی قدیم بنزید که دمای آن به صورت طبیعی بالاترین دمای ثبت شده روی کره زمین است، تصمیم دارم به سردترین مکان زمین هم سفر کنم و این برای من هیجان زیادی دارد، مردم محلی بسیار ساده و بی آلتش هستند و این نمادی از فرهنگ این بخش از ایران است که بارها به طرز باور نکردنی من را تحت تاثیر قرار داد آنها هر چه دارند با گردشگران شریک می شوند.

یک گردشگر چینی هم بیان کرد: حضور در شهادت یک فرصت فوق العاده برای من بود، شغل من عکاسی و نویسندگی است و حضور در این روستا تحولی را در ذهنم ایجاد کرد که حتما از آن برای خلق آثار جدید استفاده می کنم.

وی بیان کرد: هزینه های گردشگری در ایران پایین تر از مناطق دیگر است و از سوی دیگر مکان های بکری وجود دارد که در امنیت کامل می شود از آنها بازدید کرد.

وی گفت: شما چیزهایی را در شهادت می بینید که بدون شک در کویر سایر کشورها نخواهید دید، من در یکی از کشورهای عربی هم کویر نوردی کردم اما آنجا فقط کویر بود، شهادت در هر گوشه اش من را غافلگیر کرد به خصوص عظمت و بزرگی کلوتهای بسیار زیبا است.

نکته بسیار جالب برای گردشگران خارجی نحوه طبخ غذاهای محلی، پخت نان در تنور و استفاده از گیاهان خوراکی، کشک، گوشت و سبزی است که مقابل چشم آنها تولید و مورد استفاده قرار می گیرد.

در کنار تمام این زیبایی ها اما کمبودها هم به شدت خودنمایی می کنند و به نظر می رسد با گذشت چند سال از ثبت این پرونده جهانی اما برنامه ای برای حمایت از رونق گردشگری در آن وجود ندارد.

بومگردی تکیه کرده است که البته کار خوبی است اما میراث در این بین فقط نقش هماهنگ کننده را دارد در صورتی که این نقش باید حمایتی باشد.

وی خواستار تجهیز و فعال شدن کمپ کویری شد و بیان کرد: نباید چنین مکانهایی به حال خود رها شوند حتی باید توسعه یابند و ظرفیتهای لازم برای جذب بیشتر گردشگران را فراهم کنند.

کرباسی بیان کرد: گردشگران مناطق سردسیر اروپا علاقه بسیار زیادی به کویر لوت دارند چون چنین مکانهایی در محل زندگی این افراد وجود ندارد و آنچه که در این مناطق برای ما تکراری شده برای آنها یک شگفتی طبیعت محسوب می شود.

وی گفت: گردشگری در شب و رصد آسمان یکی از مهمترین علاقه مردم است اما متأسفانه هیچ امکانی در این زمینه وجود ندارد در صورتیکه می توان در این خصوص جذب سرمایه گذار را در دستور کار قرار داد.

وی گفت: مسئولان فقط به شعار دادن و وعده بسند نکنند، بومگردی می تواند مشکلاتی از جمله نبود هتل و زیر ساختهای مطلوب را رفع کند اما مسلما تمام امکاناتی که به گردشگر نیاز دارد را تامین نمی کند.

۴۰ واحد بومگردی در کرمان وجود دارد

نماینده سازمان میراث فرهنگی در شهادت می گوید: استقبال گردشگران داخلی و خارجی از کلوته ها افزایش یافته است و این مساله ناشی از تغییرت فصلی و کاهش دما در شهادت است.

ابراهیمی زاده بیان کرد: یکی از مقاصد گردشگران گندم بریان است که با وجود کاهش دما از گردشگران به صورت جدی تقاضا داریم بدون راهنما در کویر حضور نیابند.

وی گفت: هم اکنون شاهد حضور تعداد قابل توجه گردشگران ایرانی و خارجی به خصوص از کشورهای اروپایی در کویر شهادت هستیم.

وی همچنین از وجود ۴۰ واحد بومگردی در کویر لوت خبر داد و بیان کرد: تورهای گردشگری زیر نظر میراث فرهنگی اقدام به خدمات رسانی به گردشگران می کنند و محل استقرار این افراد نیز در خانه های بومگردی است که نحوه پذیرایی و همچنین مکانهای استقرار بنا به آداب و رسوم مردم محلی آماده شده اند.

وی بیان کرد: در کنار گندم بریان، نکاهای، کلوتهای و رودخانه شور وجود دارد که در طول سال جاری است و در برخی مکان های عرض آن به ۹۰ متر می رسد.

برای بررسی این موضوع از نزدیک میزان رضایت گردشگران خارجی را مورد بررسی قرار داده است.

با کاهش دمای هوا در استان کرمان رفته رفته درب های واحدهای بومگردی منطقه شهادت به روی گردشگران باز می شود و حضور تورهای گردشگری در تنها اثر ثبت جهانی طبیعی ایران افزایش یافته است.

اسما محمودی

ایران یک اثر طبیعی در لیست آثار ثبت جهانی دارد و این اثر سه استان کرمان، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان را در بر گرفته است. کویر لوت یکی از بزرگترین عرصه های ثبت جهانی محسوب می شود که ۷۰ درصد لوت و ۹۰ درصد از جاذبه های این کویر طبق اعلام میراث فرهنگی در استان کرمان گرفته است.

افزایش دمای هوا که از نیمه بهار در این منطقه روی می دهد و تا اواخر تابستان ادامه دارد عملا گردشگری را در شهادت متوقف می کند و فعالیت تورهای گردشگری به طول شب محدود می شود، دلیل این امر نیز دمای بیش از حد هوا در منطقه است که در منطقه گندم بریان به عنوان گرمترین نقطه زمین در تابستان طی روز به ۷۰ درجه سانتیگراد نیز می رسد.

با گذر از نیمه مهرماه و آغاز فصل پاییز اما اوضاع در شهادت دگرگون و آب و هوا در این منطقه بهاری می شود، گیاهان و درختان سبز و طراوت ویژه ای در کویر ایجاد می شود دما در گندم بریان به ۳۰ تا ۴۰ درجه می رسد و در مناطق گردشگری و روستاهای اطراف شهادت دمای به ۲۰ درجه هم می رسد این روزها هر جای شهر کرمان و حتی شبکه های اجتماعی آگهی های تورهای گردشگری را می بینید که سعی دارند با خدمات ویژه و ایجاد رفاه بیشتر در مناطق بومگردی گردشگران زیادتری را جذب کنند.

میراث فرهنگی برای جذب سرمایه گذار تلاش کند

بعد از ثبت جهانی کویر لوت هر چند هنوز مسئولان اقدامات قابل توجه و زیر ساختی را در این منطقه انجام نداده اند و حتی پایگاه ثبت جهانی این اثر هم با کمبودهای زیادی از نظر امکانات مواجه است اما مسئولان محلی سعی کرده اند با تکیه بر داشته ها و امکانات محلی و توانمند کردن مردم منطقه امکان توسعه گردشگری را مهیا کنند که در این خصوص توفیقات زیادی هم نصیب آن ها شده است.

محمد کرباسی یکی از فعالان کویر نوردی است که در خصوص کویر نوردی در شهادت می گوید: با توجه به ثبت جهانی لوت توجه گردشگران به این منطقه بیش از گذشته شده است اما یک حقیقت تلخ در این زمینه وجود دارد و آن اینکه هنوز در بعد ملی برای تجهیز و ایجاد زیر ساختها در این منطقه اتفاق خاصی روی نداده است. در ابتدای ثبت جهانی مسئولان وعده های زیادی دادند و حتی قرار شد قلعه تاریخی روستای شفیع آباد بعد از مرمت به مرکز گردشگری در منطقه تبدیل شود اما عملا نه تنها این پروژه نیمه کاره رها شد بلکه هم اکنون امکان اسکان در این بنا وجود ندارد.

وی بیان کرد: این قلعه به صورت نیمه مرمت شده و شرایط مناسبی ندارد در حالیکه می توان این بنا را به مرکز گردشگری تبدیل کرد از سوی دیگر زیر ساختهای لازم دیگر نیز استقرار نیافته است این امر هم در بحث رفاه گردشگران و هم حفاظت و نگهداری دیده می شود.

کرباسی گفت: برخی از مسئولان تصور می کنند همین که کرمان رکورد دار بناهای ثبت جهانی شده است کفایت می کند در حالیکه این مکان ها باید به الگوی گردشگری پذیری در ایران تبدیل شوند.

وی بیان کرد: میراث فرهنگی برای جبران کمبودهایی که دارد بر تورهای گردشگری و همچنین اقامتگاه های

گردشگری فرصتی برای روزهای سخت؛

به ظرفیت ارزآوری صنعت سبز توجه شود

«ارس» با داشتن جاذبه‌های گردشگری فراوان تاریخی و طبیعی ظرفیت تبدیل شدن به قطب گردشگری کشور را دارد؛ پتانسیلی که در روزهای سخت تحریم می‌تواند ارزآوری فراوانی در پی داشته باشد.

بهنام عبداللہی

توریسم یا گردشگری؛ یکی از همان راه‌های سعادت اقتصادی است که هر کسی رفته، دست خالی بازنگشته است. در سرزمینی مثل سرزمین ما که هر وجیش نه تنها دیدنی، بلکه زندگی کردنی است، جزو بدیهیات محسوب می‌شود که بیکاری در رتبه اول آسیب‌های اجتماعی آن جامعه قرار نگیرد.

به گفته محققان «با توجه به اینکه کشورهای در حال توسعه با مشکلاتی نظیر بیکاری بالا، محدودیت منابع ارزی و تک‌محصولی بودن اقتصاد مواجه هستند توجه به توسعه صنعت گردشگری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

از آنجایی که اقتصاد ایران به درآمدهای حاصل از صادرات نفت وابستگی بالایی دارد و نوسانات قیمت جهانی نفت در طول زمان متغیرهای کلان اقتصادی نظیر تولید ملی، سرمایه‌گذاری‌های ناخالص، اشتغال و درآمدهای ارزی را تحت تأثیر قرار داده است؛ لذا به‌منظور تنوع بخشیدن به منابع رشد اقتصادی، درآمدهای ارزی و همچنین ایجاد

فرصت‌های مختلف شغلی در کشور، توسعه صنعت گردشگری از اهمیت دوچندانی برخوردار است. می‌توان ادعا کرد که بعد از تبریز، منطقه آزاد ارس دومین مقصد گردشگران در استان آذربایجان شرقی به شمار می‌آید. مقصدی لبریز از جاذبه‌های طبیعی و تاریخی و البته تجاری و صنعتی.

همچنین با وجود جمعیت جوان روبه گسترش و نرخ بالای بیکاری، لزوم افزایش درآمد ارزی و سرمایه‌گذاری خارجی، توجه بیش‌ازپیش به این بخش می‌تواند زمینه رسیدن به اشتغال کامل، افزایش درآمد ارزی و معرفی تمدن و فرهنگ ایرانی به جهانیان را فراهم کند.

اینکه منطقه آزاد ارس به‌عنوان صنعتی‌ترین منطقه آزاد کشور شهرت دارد، چیز خوبی است؛ اما نباید باعث شود که این منطقه در حوزه گردشگری شهری نداشته باشد. البته اگر بروید و در جلفا دنبال هتل بگردید و اتاق خالی پیدا نکنید، متوجه می‌شوید که اصلاً باعث نشده است.

کوهستان «کیامکی»، روستای «اشتین»، منطقه حفاظت‌شده «ارسباران» یا همان «ینالو»، حمام تاریخی جلفا، امامزاده سید محمد نوجه مهر، رود ارس، آبشار آسیاب، کلیسای سنت‌استپانوس و... این‌ها تک‌تک‌شان از شهرت کافی برخوردارند که بتوانند گردشگرانی را از سراسر کشور و حتی خارج از کشور به منطقه آزاد ارس بکشانند، اما موضوع این است که چقدر برای میزبانی از گردشگران آماده‌ایم. آیا زیرساخت‌هایمان برای حضور هزاران هزار گردشگر کافی هستند؟

این موضوع حتی در تبریز هم که به‌عنوان پایتخت گردشگری جهان اسلام انتخاب شده، مطرح است. ما توانایی لازم را برای جذب گردشگران داریم اما واقعیت این است که برای اقامت گردشگران، زیرساخت‌های لازم را فراهم نکرده‌ایم. این را می‌توان از مسافرانی شنید که به دلیل نبود ظرفیت خالی در هتل‌ها، شب را در پارک‌ها سحر می‌کنند.

گام اول، تأمین زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری

یوسف داداش‌زاده، معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری منطقه آزاد ارس می‌گوید: «صنعت گردشگری صنعتی کاملاً نوپاست و ما برای اینکه بتوانیم این صنعت را در ارس ارتقا داده و موفق باشیم، گام اول را در تأمین زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری برداشته‌ایم.»

او می‌گوید که در حوزه تأمین زیرساخت‌های نرم‌افزاری، تمام تلاش منطقه آزاد ارس برگزاری دوره‌های آموزشی برای جبران خلأ نیروی انسانی در حوزه گردشگری بوده است و این دوره‌ها معمولاً در نیمه‌های دوم هر سال با حضور اساتید و مشارکت دانشگاه‌ها برگزار می‌شود.

داداش‌زاده درباره اقدامات انجام‌شده در حوزه سخت‌افزاری نیز توضیح می‌دهد: «طرح‌های جامع گردشگری با مشاوره کارشناسان این حوزه تدوین و تمام نیازها و ضعف‌هایمان در این حوزه احصا شده است.»

او تشریح می‌کند: «۲۰ مسیر جلفا تا کلیسای سنت‌استپانوس و جلفا تا جنگل‌های ارسباران به نحو احسن جاده‌سازی شده و علاوه بر این، امکانات لازم از جمله تابلوهای راهنمایی و رانندگی، پارکینگ، سرویس‌های بهداشتی و ... در این مسیرها تدارک دیده شده است.»

افزوده شدن ۶۵۶ تخت به ظرفیت هتل‌های ارس

معاون گردشگری منطقه آزاد ارس از تلاش این سازمان برای جذب سرمایه‌گذاران سخن می‌گوید و ادامه می‌دهد: «یکی از مسائل مهمی که می‌تواند به دست‌بخش خصوصی حل شود، بحث اقامتگاه‌ها و هتل‌هاست که ما اکنون در ارس هزار و ۴۴۰ تخت ظرفیت داریم اما ۷ هتل در حال ساخت است که با اتمام آن‌ها، ۶۵۶ تخت تا پایان سال ۹۸ به ظرفیت‌مان افزوده خواهد شد.»

داداش‌زاده می‌گوید که در حوزه پذیرایی از مسافران، سرمایه‌گذاری‌های خوبی در منطقه آزاد ارس شده است و سیاست جذب سرمایه‌گذار به سمت برندهای معتبر دنیا می‌رود. او همچنین از برنامه‌های زیرساختی برای آینده می‌گوید: «۲ پروژه بزرگ داریم که یکی مربوط به طرح برند ارس است. واقعیت این است که ارس به مرحله‌ای رسیده که برای خود هویت خاص در حوزه گردشگری داشته باشد و تا پایان سال طرح مطالعاتی برند ارس به اتمام می‌رسد.» طبق گفته داداش‌زاده، ژئوپارک بزرگ ارس، دومین پروژه بزرگ زیرساختی منطقه در حوزه گردشگری به شمار می‌آید. وی می‌گوید: «ژئوپارک ارس به‌عنوان دومین ژئوپارک بزرگ ایران از مدت‌ها قبل مطرح شده و امیدواریم بتوانیم تا پایان سال ۲۰۱۸ آن را در یونسکو ثبت کرده و به رسمیت بشناسانیم.»

گردشگری تنها صنعتی است که تحریم بر نمی‌دارد!

او یادآور می‌شود که «تحریم در کشورمان باعث ایجاد یک سری نگرانی‌ها شده است، اما گردشگری تنها صنعتی است که قابل تحریم نیست و کشور ما در این حوزه دارای پتانسیل‌های فوق‌العاده‌ای است، به همین خاطر باید این حوزه را جدی‌تر بگیریم.»

عده‌ای از افراد با یاد کردن از منطقه آزادی چون کیش، ارس را در حوزه گردشگری ضعیف می‌دانند. درحالی‌که نه این مقایسه صحیح است و نه ضعیف برشمردن ارس.

مهدی عباسی، مدیر گردشگری و نماینده سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری در منطقه آزاد ارس می‌گوید: «گروه خونی کیش با جلفا متفاوت است. مسافران جلفا هم با کیش متفاوت هستند و این نشان

می‌دهد که ما در حوزه گردشگری جامعه هدف متفاوتی از کیش داریم و مطمئناً آینده منطقه آزاد ارس در حوزه گردشگری درخشان خواهد بود.»

او می‌گوید: «حوزه گردشگری ارس از مدلی که برای منطقه آزاد ارس تعریف شده است، به‌صورت کامل تبعیت می‌کند.»

او می‌گوید که به دنبال تأمین زیرساخت‌ها، افزایش ظرفیت هتل‌ها و رستوران‌ها هستیم و در نهایت می‌خواهیم به درجه استاندارد برسیم اما برای این امر حضور و مشارکت سرمایه‌گذاران ضروری است.

عباسی اعلام می‌کند: «اتفاقی که در سال جاری یعنی سال ۹۷ افتاد، این بود که سعی کردیم داشته‌هایمان را در حوزه زیرساختی استانداردسازی کنیم، به همین منظور مثلاً هتل‌ها را با ضوابط مناطق آزاد به درجه استاندارد رساندیم.» او توضیح می‌دهد که در کنار این‌ها، توجه ویژه‌ای به جاذبه‌های تاریخی و طبیعی و گردشگری منطقه شده و یکی از وظایف سازمان در سال ۹۷، تعمیر و بهسازی جاده‌ها بوده است.

مدیر گردشگری سازمان منطقه آزاد ارس از برنامه‌های جدید برای سال جاری می‌گوید: «مرمت کاروانسرای عباسی و احداث موزه‌ای در جلفا با توجه به اینکه جای خالی آن احساس می‌شود، از جمله مهم‌ترین برنامه‌های ماست.» عباسی در پاسخ به این سؤال که چه چیزی باعث می‌شود یک گردشگر منطقه آزاد ارس را به‌عنوان مقصد انتخاب کند، بیان می‌کند: «جلفا از دیرباز به خاطر سواحل رود ارس به‌عنوان مقصد گردشگری انتخاب شده است و همین موضوع در شمال غرب کشور شهرت فراوان داشته است.»

او ادامه می‌دهد: «اما در دو یا سه سال گذشته یکی از اهداف مسافرت به جلفا، خرید بوده است و می‌توان گفت که خرید از این منطقه به یک جاذبه تبدیل شده است و همین باعث می‌شود از استان‌های هم‌جوار میزبان مسافران زیادی باشیم.»

افزایش ۲۵ درصدی میزان ورودی‌ها به منطقه آزاد ارس

به گفته عباسی، در مردادماه سال جاری ارس میزبان ۱۹ هزار و ۷۷۲ نفر و شهریورماه سال جاری پذیرای ۲۰ هزار و ۷۲ نفر

مسافر بوده است و این نشان می‌دهد میزان ورودی‌ها به منطقه آزاد ارس نسبت به مدت مشابه در سال گذشته ۲۵ درصد افزایش داشته است.

نماینده سازمان میراث فرهنگی در منطقه آزاد ارس درباره اینکه آیا تاکنون سرمایه‌گذاری از ایجاد پروژه در ارس پشیمان شده است یا خیر، می‌گوید: «به‌واسطه تاملی که با انجمن هتل‌داران داریم، در فصل‌هایی که مسافر کم باشد، برای هتل‌ها تخفیف قائل می‌شویم و همین باعث جذب مسافر می‌شود و تاکنون هیچ سرمایه‌گذاری اظهار نارضایتی نکرده است.»

او درباره برنامه‌های آتی منطقه آزاد ارس در حوزه گردشگری نیز اعلام می‌کند: «پلیکیشن گردشگری همراه ارس در هفته آینده رونمایی می‌شود. همچنین وبسایت ژئوپارک ارس که یک سایت جامع است در اختیار گردشگران قرار می‌گیرد تا به گردشگران طبیعت گرد اطلاعات لازم را بدهد.»

عباسی همچنین از صدور تعدادی مجوز برای ایجاد بوم‌گردی در روستاهای ارس خبر می‌دهد و می‌گوید: «هم‌اکنون ما ۲۱ واحد کاشانه یا همان خانه مسافر داریم و ۷ اقامتگاه بوم‌گردی در ۶ ماهه اول امسال راه‌اندازی شده است.»

او یادآور می‌شود که شهرت جلفا به‌عنوان صنعتی‌ترین منطقه آزاد کشور، باعث نمی‌شود که گردشگری در این منطقه جدی شمرده نشود و ادامه می‌دهد: «طبق وظایفی که قانون‌گذار مناطق آزاد تعریف کرده، منطقه آزاد ارس نیز یک منطقه گردشگری به شمار می‌آید.»

واقعیت این است که کشور ما از لحاظ اقتصادی در شرایط سختی قرار دارد. شرایطی که باعث شده تجارت و صنعت در مناطق آزاد با دشواری مواجه شوند. گردشگری تنها صنعتی است که اکنون می‌توان با خیال راحت به آن تکیه زد.

از طرفی دیگر با کاهش ارزش پول ملی، حضور مسافران خارجی در کشورمان افزایش یافته است. کارشناسان اقتصادی می‌گویند که این می‌تواند یک فرصت برای فروش هرچه بیش‌تر کالاهای ایرانی باشد. حالا باید دید با توجه به برنامه‌ها و زیرساخت‌هایی که مسئولین می‌گویند، سهم منطقه آزاد ارس از این فرصت چقدر خواهد بود؟

نصب دکل در حریم گورستان «خالدنی» اثر هزارساله قربانی تکنولوژی شد

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان تماس گرفت که ایشان حاضر به مصاحبه نشد و پاسخ را منوط به هماهنگی با روابط عمومی اداره کل کرد که باز هم علی رغم هماهنگی با روابط عمومی، این مسئول از پاسخگویی امتناع کرد.

بر همین اساس کارشناس ثبت آثار و حرایم تاریخی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان برای پاسخ به سوالات معرفی شد.

نبود عرصه و حریم مصوب مشکل خالدنی

حبیب رضایی نصب دکل در محوطه خالدنی را به درخواست شرکت مخابرات اعلام می کند و می افزاید: مجوز نصب دکل، پس از بررسی درخواست در کمیته کارشناسان استان صادر شد.

وی با بیان اینکه دکل مخابراتی تا گورستان تاریخی یک کیلومتر فاصله دارد، ادامه می دهد: یک سری محوطه ها تعیین عرصه حریم شده و دارای یک سری ضوابط میراثی است درحالی که گورستان خالدنی علی رغم ثبت در فهرست آثار ملی، هنوز تعیین عرصه و حریم نشده و همین مشکل ایجاد کرده است.

به گفته این کارشناس ثبت آثار و حرایم تاریخی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان، یک هزار اثر تاریخی در استان وجود دارد بنابراین اگر نخواهیم تا شعاع یک کیلومتری آن اجازه هیچ نوع فعالیتی دهیم باید استان را «فریز» کنیم.

ارائه خدمات رفاهی به گردشگران از موارد مهم در حوزه گردشگری به شمار می رود و بر کسی پوشیده نیست اما به نظر می رسد امکاناتی مانند اینترنت پرسرعت در این محوطه زمانی معنا پیدا می کند که بدی ترین زیرساخت ها در منطقه ای که سالانه مورد بازدید گردشگران داخلی و خارجی قرار می گیرد برای بازدیدکنندگان مهیا باشد.

امکاناتی مانند سرویس بهداشتی مناسب، آب شرب و سالم و بهداشتی که از حقوق اولیه هر فردی است اما در محوطه خالدنی هنوز ساماندی نیافته است.

دکل مخابراتی آسیب به حریم منظری گورستان است

محدثه میرحسینی می گوید: در بسیاری محوطه و بناهای تاریخی کشور یا جهان به دلیل آسیب به اثر، چنین اقدامی انجام نشده و یا با در نظر گرفتن تمام جوانب لازم اجرایی شده است در حالی که در استان این کار بدون مطالعات قبلی انجام گرفته است.

او با یادآوری اینکه هرچند دکل مخابراتی از گورستان فاصله دارد، می گوید: به هرحال حریم منظری محوطه گورستان را این دکل تحت الشعاع قرار داده است.

این مدرس دانشگاه با بیان اینکه نصب دکل در گذشته دلیلی برای اجرای دکل ایرانسل در محوطه نیست، می افزاید: باید دکل ها در کد ارتفاعی پایین تری نصب شوند تا در دید مراجعه کننده هنگام بازدید از گورستان نباشد.

وی علت چنین تصمیماتی در میراث فرهنگی استان را نابسامانی این دستگاه می داند و معتقد است که باید برای این پروژه ها یک پلان مدیریتی نوشته شده و در این پلان، برنامه ریزی کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت دیده شود؛ اقدامی که هیچ گاه در میراث فرهنگی صورت نگرفته است.

به گفته این کارشناس ارشد مرمت و احیاء بافت و بناهای تاریخی، میراث فرهنگی استان به محض جذب اعتبار، بدون برنامه ریزی خاص اقداماتی انجام می دهد که چنین اشکالاتی را به همراه دارد.

وی ادامه می دهد: ساخت سرویس بهداشتی مناسب، پارکینگ، کافه و رستوران با شکل و الگوی مناسب و جانمایی درست از امکانات مورد نیاز این محوطه بوده که هیچ گاه به آن توجهی نشده است.

میرحسینی به رعایت حریم تپه و گورستان خالدنی تاکید می کند و می افزاید: مسیر دسترسی و پارکینگ فعلی مناسب نیست زیرا منظر و حریم تپه رعایت نشده است ضمن اینکه فنس کشی گورستان هم نامناسب بوده است.

امتناع معاون میراث فرهنگی از پاسخگویی

برای دریافت پاسخ از مسئول مربوطه و شفافیت ارائه گزارش به مخاطب با سارا اخوت معاون میراث فرهنگی

واکنش مسئولان میراث فرهنگی استان به انتقاد کارشناسان برای

نصب دکل مخابراتی در محوطه تاریخی خالدنی، سکوت است. کارشناسان دستگاه هم نبود عرصه و حریم مصوب را عامل این اختلاف نظر می دانند.

گورستان و محوطه تاریخی خالدنی که هربار به نوعی مورد دست درازی قرار می گیرد این بار به بهانه ایجاد امکانات برای رفاه گردشگران، در آن دکل چهل متری مخابراتی آن هم در بالاترین نقطه محوطه نصب شده است تا مسافران از اینترنت پرسرعت در این منطقه بهره ببرند. در گذشته دکل مخابراتی در این منطقه نصب شده بود که آن هم نارضایتی کارشناسان و فعالان حوزه میراث فرهنگی را در پی داشت با این حال، این بار هم دکل یک شرکت مخابراتی در مجاورت دکل قبلی با این استنباط که در گذشته این اقدام انجام شده، نصب شده است.

به اعتقاد کارشناسان نصب دکل های مخابراتی که حریم منظر و بصری سایت تاریخی را مخدوش سازد، پیرو بندهای مورد تاکید بسیاری از کنوانسیون ها اعم از منشور حفظ زیبایی محوطه ها و چشم اندازهای باستانی مصوب سال ۱۹۶۲ میلادی ممنوع است. این متخصصان بر این باورند که صدور مجوز میراث فرهنگی مبنی بر نصب دکل ایرانسل در محوطه هیچ توجیه علمی ندارد.

نصب دکل مخابراتی خلاف آیین نامه میراث فرهنگی

یک دکترای مرمت و احیاء بافت و بناهای تاریخی در این باره می گوید: خالدنی و منظر فرهنگی آن به عنوان مجموعه یکپارچه ای از آثار تاریخی و منظر طبیعی و مصنوع آن، موضوع کنوانسیون ها و منشورهای بین المللی حفاظت است.

کاوه منصوری نصب دکل مخابراتی در محوطه خالدنی را خلاف آیین نامه های میراث فرهنگی کشور می داند و می افزاید: هرگونه تغییر در ماهیت محوطه تاریخی اعم از مسیرهای جدید، دسترسی برای تردد خودرو، ساخت و سازهای بی ضابطه و غیر همسان با محیط و نیز نصب دکل های مخابراتی، آنتن، بیلورد و غیره خلاف قوانین بین المللی و آیین نامه های میراث فرهنگی کشور است.

به گفته این پژوهشگر معماری، ایجاد و تاسیس فضاهای خدمات گردشگری اعم از کافی شاپ، گالری های نمایشگاهی، رستوران، نگهبانی، سرویس بهداشتی صرفا خارج از عرصه حریم آثار و محوطه تاریخی و با رعایت حریم ارتفاع، کیفیت بصری نماهای خارجی و با ملاحظه قابلیت برچیده شدن الحاقات و بدون احداث پی و فونداسیون های تحت الارضی که آثار احتمالی مدفون در زیر خاک را مخدوش نسازد، میسر است.

بسیاری از کارشناسان با ایجاد امکاناتی مانند نصب دکل مخابراتی یا امثال آن در محوطه تاریخی خالدنی مخالف نیستند بلکه آن را مشروط به رعایت ملاحظات مختلف اعم از امکان سنجی فنی، منظر، زیست محیطی و اقتصادی می دانند موضوعی که یک کارشناس ارشد مرمت و احیاء بافت و بناهای تاریخی هم به آن تاکید می کند.

یادگاری از سلاطین کیایی در شرق گیلان مرمت پل خشتی تمیجان

تمیجان بزرگترین پل خشتی گیلان و مهم ترین اثر تاریخی دوره کیایی که روزگاری از شکوه خاصی برخوردار و بر اثر گذر زمان آسیب دید، به همت میراث فرهنگی گیلان مرمت شد.

مهری شیر محمدی

«رودسر» اگرچه نام جدیدی نیست و از قرن هشتم به این سو شرقی ترین شهرستان گیلان رودسر خوانده می شود، اما پیش از روی کار آمدن سلاطین کیایی در شرق گیلان نامش «هوسم» بود. نامی که معنای جایگاه نیکو و نیک شهر می دهد.

با روی کار آمدن سلاطین کیایی و به ویژه حضور قدرتمند «میرزا علی کیا» این منطقه روز به روز آبادتر شد و روستای کوچکی که امروز به عنوان «تمیجان» می شناسیم همانند یک آبادان شهر شد. به نحوی که ضرابخانه هوسم، در تمیجان راه اندازی شد و علاوه بر ضرب سکه در آن زمان، چندین پل خشتی بر روی رودخانه «پلرود» احداث شد تا

عبور تجار و کاروانیان به سمت مازندران تسهیل شود.

بزرگترین پل خشتی در مسیر تجار مازندران

بزرگترین پل، درست روی روی مسجد جامع تمیجان قرار دارد و همین همجواری اهمیت بزرگترین پل خشتی گیلان را نشان می دهد. پلی به طول ۶۰ متر که زمینه اتصال به سوی مازندران را ممکن می کرد.

از یادداشت های لوئی رابینو، (کنسول انگلیس در رشت در اوایل قرن بیستم) می توان فهمید که تمیجان که به گفته رابینو، «تمیجان» هم نامیده می شد، نه روستای کوچک فعلی بلکه منطقه ای وسیع و مرکز حکومت «رانکوه» بود. در سال ۱۸۳۹ میلادی که لنگرود ضمیمه رانکوه شد، مرکزیت رانکوه به لنگرود منتقل و از آن زمان تمیجان شکوه گذشته خود را از دست داد. البته ویرانی تمیجان در زلزله ۸۹۰ هجری و ویرانی رانکوه در اثر حمله سلطان «حسام الدین فومنی» در سال های ۹۰۸ و ۹۱۰ و ۹۱۴، عملاً آبادانی تمیجان بزرگ را از بین برد و با سقوط سلاطین کیایی در سال ۱۰۰۰ هجری (۹۲-۱۵۹۱)، تمیجان رو به انحطاط رفت. با این حال آثار این شکوه و آبادانی را هنوز می توان در تمیجان یافت.

ثبت ملی پل خشتی تمیجان

کارشناس مسئول ثبت بناهای میراثی اداره کل میراث فرهنگی گیلان درباره پل خشتی تمیجان می گوید: این پل خشتی در شش کیلومتری جنوب غربی رودسر قرار دارد. طول پل ۶۰ متر و عرض آن ۵ متر است. این پل، ۳ دهانه اصلی و ۲ دهانه کوچک دارد و بلندی دهانه اول از سطح آب ۶۲۰ سانتی متر و بلندی دهانه دوم که مقداری از کف آن از گل پر شده، ۴۵۰ سانتی متر و دهانه سوم ۳۸۰ سانتی متر است.

سید مهدی میرصالحی می افزاید: پرونده ثبتی این اثر تاریخی در بیستم آبان ماه ۱۳۵۳ توسط «ناصرالمعمار» به سازمان حفاظت از آثار باستانی وقت کشور گزارش شد و یک سال بعد در هشتم آذرماه سال ۱۳۵۴ خورشیدی به

شماره ۱۱۲۵ در فهرست بناهای میراثی کشور به ثبت رسید. وی به ویژگی های این اثر اشاره و ادامه می دهد: این پل به سبب دیگر پل های خشتی گیلان از مصالح ساروج و آجرسرخ پخته ساخته شده، کف آن سنگفرش است. بدنه های شمالی و جنوبی پل دارای تزیینات آجری زیبایی است و در فضای زیر پل یک اتاقک ساخته اند که به دو محفظه خالی دیگر راه دارد.

تجدید بنای پل در دوره صفویه

در گزارش ثبتی پل خشتی تمیجان آمده که این اثر تاریخی مربوط به اواخر دوره کیایی است. با این حال یک مورخ احتمال می دهد بنای اولیه آن مربوط به عصر کیایی بوده و پل در زمان شاه عباس اول صفوی تجدید بنا شده است.

عباس پناهی نیز با اشاره به اینکه سبک معماری پل فاقد طاق های تیز و جناغی و دهانه های پل خیز کمتری دارد بنابراین می توان گفت پل در دوره صفوی ساخته شده است می گوید: ممکن است بنای نخستین پل مربوط به دوره کیاییان بوده اما در دوره صفوی مقام سازی و تجدید بنا شده باشد. با این حال مدرک معتبر از تاریخ دقیق احداث پل در دست نیست.

کارشناس میراث فرهنگی می افزاید: شاه عباس اول صفوی طی ۴۲ سال حکومت خود، برای گسترش تجارت و تسهیل سفر، راه ها، کاروانسراها و پل های زیادی ساخت. این پل نیز به احتمال زیاد به دستور شاه عباس اول صفوی و به همت وزیر وی در گیلان یعنی «بهزاد بیک» ساخته شده باشد.

پناهی با اشاره به اهمیت این پل توضیح می دهد: تا دوره قاجار این پل حلقه اتصال مواصلاتی و ارتباطی منطقه بود. منوچهر ستوده (ایران شناس) نیز که دهه ۴۰ از پل تمیجان دیدن کرده بنای آن را به شاه عباس اول صفوی نسبت می دهد و می نویسد: «این پل بر سر راهی است که شاه عباس در سراسر مازندران و گیلان کشیده بود و به اردبیل متصل می شد» به گفته وی آبادانی دهکده تمیجان، مربوط به سال های ۸۲۰ هجری قمری بوده که به دست «سید محمد کیا» شروع شده است.

مرمت دوباره پل خشتی تمیجان

اخیرا پل خشتی تمیجان با نظارت اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری گیلان مرمت شد.

معاون اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری گیلان درباره مرمت این پل خشتی می گوید: یکی از معضلات نگهداری پلهای خشتی رشد بیش از حد گیاهان در حریم و بدنه پل ها است. رشد درخت انجیر و نفوذ ریشه های این درخت تا داخل ساروج بیشترین آسیب را به بناهای تاریخی می رساند.

جهانی با بیان اینکه اداره کل میراث فرهنگی گیلان یک بار در اوایل دهه ۸۰ نسبت به گیاه زدایی از بدنه پل و مرمت این اثر تاریخی اقدام کرد، می افزاید: دو سال پیش نیز گیاه زدایی از بدنه و حریم پل تجدید شد.

وی با اشاره به کاهش سطح آب رودخانه و تجمع رسوبات در حریم این اثر تاریخی، ادامه می دهد: زمستان سال گذشته یک شرکت خصوصی بدون هماهنگی با اداره کل میراث فرهنگی اقدام به برداشت شن و ماسه از حریم این پل و رودخانه پلرود کرد که این موضوع سبب سست شدن پایه های پل شد و به موجب آن سازمان میراث فرهنگی از شرکت مذکور شکایت و عملیات برداشت شن و ماسه متوقف شد.

جهانی با اشاره به محکوم شدن شرکت مذکور تصریح کمی کند: براساس رای دادگاه، پیمانکار موظف شد با نظارت سازمان میراث فرهنگی وضعیت محدوده پیرامونی پل را به حالت اولیه برگرداند.

معاون میراث فرهنگی همچنین یادآور می شود: عملیات بهسازی این پل دوره کیاییان طی چند مرحله توسط کارشناسان میراث فرهنگی انجام شد.

تمیجانی که روزگاری محل عبور کاروانهای از گیلان و قزوین به سمت مازندران و استراباد بود، امروز شکوهی ندارد. با این حال برخی از بناهای میراثی دوران آبادانی تمیجان در این روستا فرصتی برای توسعه گردشگری به منطقه است.

پل های متعدد، مسجد جامع، بقعه میراثی معین و بقایای ضرابخانه هوسم در نزدیکی رودخانه بناهایی است که با احیای هر کدام می توان یک مجموعه گردشگری بی نظیر راه اندازی کرد.

امروز تمیجان تنها با نان برنجی اش در گیلان شناخته می شود. ولی هیچ تابلوی معرفی از آبادان شهر هوسم در مسیر راه اصلی رودسر به سمت آملش وجود ندارد.

■ بیش از یک دهه از کلنگ زنی پروژه قطار شهری می‌گذرد و کلان‌شهر کرج هنوز با ترافیک‌های سرسام‌آور دست‌وپنجه نرم می‌کند.

■ برداشت پسته در یزد تقریباً روزهای پایانی خود را طی می‌کند و همه پسته‌کاران، ناراضی از کاهش شدید محصول امسال، زمزمه‌های افزایش قیمت، حتی بیش از میزان فعلی را آغاز کرده‌اند.

■ موضوع قاچاق سوخت سال هاست که در کشور و به خصوص در استان‌های مرزی سبب هدر رفت منابع ملی می‌شود و همچنین مردم مناطق مرزی را نیز با مشکلاتی درگیر کرده است.

■ هرسال هزاران زائر از مسیر جاده کرمان - دیهوک خود را به مشهد مقدس می‌رسانند؛ جاده‌ای که از عمق کویر مرکزی ایران در میان بی‌آبی مطلق، گرمای باورنکردنی کویر و دست‌اندازهای مرگبار می‌گذرد.

اقتصاد ایران

موافقت با تهاتر

امکان تزریق پول نقد به متروی کرج وجود ندارد

نیوشا فتحی زاده

عضو شورای شهر کرج با اشاره به اینکه امکان تزریق پول نقد به پروژه متروی کرج وجود ندارد، گفت: طبق مذاکرات با پیمانکار تصمیم گرفتیم که در قالب تهاتر کار کنیم.

بیش از یک دهه از کلنگ زنی پروژه قطار شهری می‌گذرد و کلان‌شهر کرج هنوز با ترافیک‌های سرسام‌آور دست‌وپنجه نرم می‌کند، این در حالی است که مترو در بسیاری از شهرهای به‌مراتب با جمعیت کمتر که این پروژه را بعد از کرج کلنگ زده‌اند راه‌اندازی شده است. کلنگ پروژه متروی کرج سال ۱۳۸۵ زمین زده شد اما با گذشت سال‌ها رنگ افتتاح به خود ندید زیرا درگیر اختلافات کافرما و پیمانکار شد به‌طوری‌که پروژه برای مدتی تعطیل و حتی کار به دادگاه هم کشیده شد.

اما با اتمام دوره چهارم شورای شهر کرج و آغاز دوره پنجم کارگاه‌های این پروژه دوباره رنگ تحرک به خود دید به‌طوری‌که در اخبار دیدیم و شنیدیم که زمینه اشتغال برای بیش از ۵۰۰ نفر را فراهم کرده است، آخرین وضعیت این پروژه مهم و سرنوشت‌ساز را از عضو ناظر شورای شهر در این پروژه جویا شدیم که در ادامه می‌خوانید.

عملیات اجرایی در خط دو پروژه متروی کرج در حال انجام است

محمدحسین خلیلی اردکانی درباره آخرین وضعیت پروژه قطار شهری کرج، اظهار کرد: هم‌اکنون عملیات اجرایی در خط دو این پروژه در حال انجام است.

وی با اشاره به اینکه دو مشکل اساسی در ارتباط با این پروژه مهم وجود داشته است، افزود: یک مورد تأیید شورای عالی فنی کشور در خصوص ترمیم قیمت‌ها در این پروژه بوده است.

عضو ناظر شورای شهر کرج در پروژه قطار شهری بایان اینکه بخش دوم مربوط به تأمین مالی این پروژه است که در این خصوص هر هفته جلسات کارگروه فنی و اجرایی پروژه خط دو متروی کرج با حضور مسئولان شهری از جمله رئیس سازمان حمل‌ونقل ریلی شهرداری کرج، مشاور، پیمانکار و سایر مدیران و کارشناسان مربوطه در این حوزه برگزار کرده‌ایم.

خلیلی اردکانی اشاره کرد: در شرایط کنونی امکان تزریق

پول نقد به پروژه قطار شهری کرج ممکن نیست به همین دلیل در جلسات برگزار شده و طبق مذاکرات با پیمانکار قطار شهری کرج تصمیم گرفتیم که در قالب تهاتر کار کنیم.

وی ادامه داد: پیمانکار پروژه قطار شهری کرج شرایط کنونی شهرداری از لحاظ بحث بودجه‌ای و عدم نقدینگی کافی برای تزریق به این پروژه را می‌داند، به همین دلیل با انجام تهاتر موافقت کرده است.

عضو شورای شهر کرج در ادامه گفت: قرار است برای انجام تهاتر مسیریایی را از طریق واگذاری بخشی از املاک شهرداری کرج به پیمانکار پروژه قطار شهری کرج باز کنیم و خوشبختانه در

آن شاهد پیشرفت بالای کار خواهیم بود، گفت: به همین در حال حاضر سنجش پیشرفت کار و تعیین درصد برای آن صحیح نیست.

خلیلی اردکانی در خصوص بهره‌وری اقتصادی که ایستگاه‌های قطار شهری این کلان‌شهر خواهند داشت، بیان کرد: مطالعات مربوط به ایستگاه‌ها بر اساس برگ خریدهایی همچون موقعیت قرارگیری و نقاط دسترسی در حال بررسی است تا مشخص شود کدام ایستگاه‌ها قابلیت بارگذاری مواردی از جمله غرفه‌های تجاری را دارد.

وی عنوان کرد: طبق برنامه‌ریزی‌های موجود ایجاد چند ایستگاه در یک بازه زمانی ۲۴ ماهه را تعریف کرده‌ایم و در یک محدوده زمانی ۳۱ ماهه هم ایجاد ایستگاه‌های دیگر را پیش‌بینی کرده‌ایم که البته رسیدن به تمامی این اهداف منوط به تزریق بودجه کافی به پروژه قطار شهری کرج است.

موافقت با ۴۰۰ میلیارد تومان تهاتر

عضو شورای شهر کرج از اختصاص بودجه یک هزار میلیارد تومانی برای پروژه قطار شهری کرج سخن گفت و عنوان کرد: از این میزان بودجه ۴۰۰ میلیارد تومان تهاتر، ۴۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت و ۲۰۰ میلیارد تومان هم به‌صورت نقد است.

خلیلی اردکانی اشاره کرد که اکنون از سوی دولت اوراق مشارکت مربوط به پروژه قطار شهری کرج به ۲۵۰ میلیارد تومان کاهش پیدا کرده است و ۲۰۰ میلیارد تومان پول نقد را هم هنوز نتوانسته‌ایم جذب کنیم.

وی در پایان گفت: در نهایت اگر بتوانیم حدود ۵۰ درصد این بودجه هزار میلیارد تومانی که برای تزریق به پروژه قطار شهری کرج دنبال کرده‌ایم محقق کنیم، نسبت به برنامه‌ریزی که داشته‌ایم تنها ۵۰ درصد پیشرفت خواهیم داشت.

این رابطه چندین کاربری که قرار است برای تهاتر از آن‌ها استفاده شود مشخص شده است اما هنوز به قطعیت در این خصوص نرسیده‌ایم.

خلیلی اردکانی با برشمردن این نکته که روزانه بیش از ۵۰۰ نفر در بخش‌های مختلف پروژه خط دو قطار شهری کرج از جمله مدیریتی، پشتیبانی و کارگری مشغول بکار هستند تا این پروژه پیشبرد بهتری داشته باشد، افزود: در چند ماه باقی‌مانده سال جاری کارهایی اجرایی دو ایستگاه به اتمام می‌رسد و این ایستگاه‌ها کامل خواهد شد.

وی با توضیح اینکه تعیین پیشرفت فیزیکی کار در پروژه قطار شهری کرج برحسب درصد به‌درستی قابل سنجش نیست، افزود: اقدامات اجرایی در ایستگاه‌ها و یا در تونل پروژه چون در زیرزمین اجرایی می‌شود در پیشرفت کار چنان نمود پیدا نمی‌کند درحالی‌که بخش‌های مهمی از کار در حال انجام است.

احداث برخی ایستگاه‌های متروی کرج تا دو سال آینده

عضو ناظر شورای شهر کرج در پروژه قطار شهری با اشاره به اینکه انجام کارهایی همچون ریل‌گذاری پروژه از نظر اجرایی اقداماتی سنگین است که به یک‌باره بعد از انجام

راه آهن بوشهر - شیراز در پیچ و خم وعده‌ها قطار ما به مقصد نرسید

سال‌ها از آغاز پروژه راه آهن بوشهر - شیراز می‌گذرد و این پروژه‌ها همچنان راکد مانده و وعده‌های مسئولان برای از سرگیری این پروژه نیز محقق نشده است.

سعید رضایی

آزاد خواهد داشت. نماینده مردم شهرستان دشتستان در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: همه تلاش خود را برای هم‌افزایی در مورد اجرای این پروژه به کار می‌گیریم و با پیگیری مستمر امیدواریم به زودی شاهد کلنگ‌زنی این پروژه باشیم.

اجرای ۲۰۰ کیلومتر راه آهن در استان بوشهر

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر نیز اظهار داشت: پروژه راه آهن بوشهر - شیراز یک پروژه ملی است که ۴۵۰ کیلومتر طول دارد و ۲۰۰ کیلومتر آن در استان بوشهر اجرا خواهد شد. رضا عوض‌پور بیان کرد: در حالی که این پروژه فاینانس خارجی از کشور چین دارد و روال اداری آغاز به کار فاینانس خارجی زمان بر بود ما خودمان با اعتباراتی که داشتیم کار را آغاز خواهیم کرد تا زمانی که اعتبارات فاینانس هم تزریق شود.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری اولیه این پروژه بر اساس نرخ یوان چین حدود سه هزار میلیارد تومان می‌شود، گفت: تاکنون ۳۰ درصد تخصیص از اعتبار ۱۱۸ میلیارد تومانی را دریافت کردیم و ۷۰ درصد باقی مانده هم در آبان‌ماه دریافت خواهیم کرد و عملیات اجرایی این پروژه را تا ماه آینده آغاز می‌کنیم.

راه آهن بوشهر - شیراز به زودی آغاز می‌شود

معاون وزیر راه و شهرسازی از آغاز این پروژه در آینده نزدیک خبر داد و بیان کرد: اتصال استان بوشهر به خط راه آهن سراسری از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و تلاش ویژه‌ای برای تحقق آن داریم.

خیرالله خادمی با اشاره به ایجاد کریدور ترانزیتی ریلی جدید از بوشهر تا مبادی شمالی کشور با اجرای این پروژه خاطر نشان کرد: احداث خط آهن شیراز - بوشهر - عسلویه باعث اتصال منطقه پارس جنوبی به شبکه ریلی سراسری می‌شود.

وی با اشاره به اهمیت سرعت‌بخشیدن به آغاز و اجرای این پروژه ادامه داد: اجرای خط ریلی در استان بوشهر امری مهم و ضروری است چرا که با اتصال راه آهن به بنادر استان تحول مهم اقتصادی و معیشتی ایجاد می‌شود.

حالا مردم چشم‌انتظار تحقق وعده مسئولان هستند تا در بین این همه مسئولی که وعده ساخت این خط ریلی را داده‌اند، یکی هم به وعده خود عمل کند و صدای سوت قطارها در استان بوشهر نیز شنیده شود.

وزارت راه و شهرسازی انجام می‌شود و یکی از مهم‌ترین پروژه‌های استان در مسیر اجرا قرار می‌گیرد. البته مسئولان استان فارس نیز از آغاز این پروژه خبر داده‌اند؛ عیانت‌الله رحیمی معاون عمرانی استاندار فارس گفت: عملیات اجرایی راه آهن شیراز - بوشهر - عسلویه که فارس را به بندر وصل می‌کند در دستور کار است و در حال حاضر سرمایه‌گذار داخلی و خارجی برای آن مشخص شده و امیدواریم که بتوانیم سال ۹۷ کلنگ شروع به کار آن را زمین بزنیم.

وزیر راه و شهرسازی نیز در سفر به بوشهر وعده داد که طرح راه آهن شیراز - بوشهر با حضور شرکت خصوصی ایرانی با همراهی شرکت چینی انجام می‌شود. آخوندی اظهار داشت: یکی از مشکلات در فاینانس طرح‌ها تامین سهم ۱۵ درصدی است که نکته مهمی بود اما با همراهی مجلس در بودجه سال ۱۳۹۷ پیش‌بینی شد که سهم ۱۵ درصدی فاینانس از محل صندوق توسعه ملی تامین شود.

وعده مسئولان محقق شود

نماینده مردم شهرستان دشتستان در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اهمیت بالای اجرای پروژه راه آهن بوشهر - شیراز اظهار داشت: راه آهن حلقه مفقوده زیرساخت‌های ارتباطی در استان بوشهر است.

محمد باقر سعادت بر لزوم تلاش و همت همه مسئولان برای تحقق وعده‌های احداث راه آهن بوشهر تاکید کرد و ادامه داد: اجرای این پروژه نقش بسیار مهمی در بهبود کسب و کار و رونق استان بوشهر خواهد داشت و به جد پیگیر تحقق آن هستیم.

وی ادامه داد: اتصال استان بوشهر به خط ریلی کشور علاوه بر منافع و مزایایی که برای استان بوشهر دارد، نقش بسیار مهمی در اتصال دیگر نقاط کشور به بنادر و آبهای

اتصال بوشهر به خط ریلی کشور یکی از مهمترین خواسته‌های مردم استان بوشهر و یکی از نیازهای اساسی در حوزه زیرساخت‌ها برای کل کشور است. این اتصال علاوه بر منافعی که برای استان بوشهر دارد، می‌تواند اثرات مثبت بسیاری برای دیگر نقاط کشور داشته باشد. راه آهن سراسری که تا شیراز کشیده شده است، در صورتی که به بوشهر متصل شود می‌تواند زمینه‌ساز اتصال بندر بوشهر به عنوان نقطه استراتژیک صادرات و واردات کشور به شهرهای مختلف در سراسر کشور باشد. اقتصادی شدن راه آهنی که تا استان فارس کشیده شده است، نیازمند اتصال آن به بنادر است و چه مسیری بهتر از اتصال این خط به بندر بوشهر که می‌تواند رونق‌بخش این مسیر ریلی بوده و حمل و نقل و ترانزیت را گسترش دهد.

پروژه راه آهن بوشهر - شیراز از مصوبات سفر اول دولت محمود احمدی‌نژاد به استان بوشهر بود که در سال ۸۶ عملیات اجرایی آن در بوشهر آغاز شد، اما به دلیل تامین نشدن اعتبارات مورد نیاز روند اجرای پروژه کند بوده و طی سال‌های گذشته نیز متوقف شده است.

وعده‌هایی برای آغاز پروژه

سال گذشته و امسال مسئولان وعده‌های مختلفی را برای آغاز پروژه راه آهن بوشهر داده‌اند ولی تاکنون این وعده‌ها محقق نشده است و مردم همچنان چشم‌انتظار آغاز این پروژه مهم و بنیادی هستند.

استاندار بوشهر اردیبهشت‌ماه امسال عنوان کرد که مناقصه پروژه راه آهن بوشهر به شیراز با رفع مشکلات حقوقی تا پایان خرداد ماه توسط وزارت راه و شهرسازی انجام می‌شود و شاهد اجرای این پروژه خواهیم بود.

به گفته عبدالکریم گراوند، سال گذشته ۱۰۳ میلیارد تومان اعتبار از محل اعتبارات استان بوشهر برای اجرای پروژه راه آهن از سمت استان اختصاص یافت و برای انجام مناقصه پروژه راه آهن بوشهر پیگیری‌های لازم از سوی وزیر راه و شهرسازی انجام شده است.

استاندار بوشهر از اجرای این پروژه به صورت فاینانس و واگذاری آن به سرمایه‌گذار چینی خبر داد و خاطر نشان کرد: حدود ۲۰۰ کیلومتر پروژه راه آهن بوشهر به شیراز در استان بوشهر است که ترک تشریفات آن باید در شورای اقتصاد انجام شود.

گراوند که از آغاز عملیات راه آهن بوشهر تا پایان خرداد ماه خبر داده بود، بیان کرد: انجام مناقصه این پروژه از نظر حقوقی اگر مانعی نداشته باشند تا پایان خردادماه توسط

طغیان دوباره «مگس زیتون» در رودبار خستگی یکسال زحمت در تن‌ها ماند

«مگس زیتون»، آفتی که در سال‌های گذشته خسارت زیادی به باغداران رودباری زده بود امسال به دلیل شرایط مساعد آب و هوایی برای زاد و ولد دوباره طغیان و کام زیتون کاران را تلخ کرده است.

مریم اصغری

از سال ۸۳ با واردات بی‌رویه زیتون از کشورهای همسایه آفتی به نام «مگس زیتون» وارد باغات زیتون کشور شد که قانون اصلی پراکندگی آن در سه منطقه زیتون خیز کشور یعنی استان‌های گیلان، زنجان و قزوین بود و از آن سال به بعد سبب خسارت فراوان به باغداران این مناطق شد.

مگس زیتون حشره‌ای که با زندگی بر روی میوه زیتون خسارات شدیدی به این میوه وارد می‌کند. حشره کامل این آفت، مگس کوچکی به طول ۵ میلیمتر که سر آن زرد مایل به قرمز و سطح بدن آن دارای موهای زرد رنگی است. این مگس همانند سایر مگس‌ها دارای ۴ مرحله زندگی به صورت تخم، لارو، شفیره و حشره بالغ بوده که بعد از آنکه حشره بالغ ماده تخم خود را بر روی میوه گذاشت، بوی خاصی از میوه متصاعد می‌شود که مگس‌های دیگر روی آن میوه تخم نمی‌گذارند با گذشت ۲ تا ۳ روز تخم باز و کرم شروع به تغذیه از میوه زیتون می‌کند. این عمل باعث ریزش میوه‌ها قبل از برداشت و کاهش کیفیت روغن زیتون می‌شود.

حال چند سالی است که باغداران زیتون در کشور با این آفت دست و پنجه نرم می‌کنند و بسته به شرایط آب و هوایی خسارت و آسیب به محصول آنها متفاوت است. البته در این سال وزارت جهاد کشاورزی اقداماتی همانند آموزش و راه اندازی مراکز پایش، حضور کارشناسان در باغات زیتون و همچنین توزیع کارت زردها برای کاهش آسیب و خسارت ناشی از شیوع این آفت به باغات زیتون انجام داده اند ولی این اقدامات تنها در برخی از سنوات راهگشا بوده است.

۲۰ هزار هکتار از باغات زیتون سه استان مبتلا به آفت مگس زیتون

البته بسیاری از کارشناسان معتقد هستند که امروزه باید از روش‌های مناسب برای مبارزه با آفت مگس زیتون به جای روش شیمیایی استفاده کرد. کنترل بیولوژیکی آفات و استفاده از موجودات زنده برای از بین بردن جمعیت یک آفت مشخص یکی از این راهکارها است.

مجری طرح زیتون کشور خرداد ماه امسال طی نشستی در یکی از استان‌های زیتون خیز کشور با اشاره به اینکه در سال جاری به دلیل کاهش نسبی دما و افزایش رطوبت بر اثر بارش ماه‌های اخیر شرایط بسیار مناسبی برای طغیان آفت مگس زیتون وجود دارد.

احمد مستخدمی با بیان اینکه حدود ۲۰ هزار هکتار از باغات زیتون استان‌های زنجان، قزوین و گیلان آلوده به مگس زیتون است، گفت: با وجود اینکه در سه سال گذشته میزان خسارت ناشی از این آفت با توجه به پایش‌های انجام شده اندک بوده است ولی رسالت این مرکز تمام نشده و هر سال این پایش‌ها ادامه دارد.

استان گیلان به عنوان یکی از مراکز تولید زیتون نیز همانند سایر مناطق با این آفت دست و پنجه نرم می‌کند و به گفته برخی از باغداران امسال با توجه به شرایط آب و هوایی شاید طغیان دوباره این آفت در باغات شهرستان رودبار هستیم.

مراجعه به مسئولان نتیجه‌ای نداشت

شعبانی با اشاره به اقدامات انجام شده از سوی جهاد کشاورزی شهرستان رودبار در سال گذشته، ادامه داد: در سال‌های گذشته کارتی برای چسباندن بر روی تنه درخت زیتون از سوی جهاد کشاورزی بین زیتون کاران توزیع شد که متأسفانه امسال و تا این لحظه هیچ اقدامی صورت نگرفته است.

باغدار رودباری به مراجعات زیاد خود به جهاد کشاورزی و فرمانداری شهرستان رودبار برای ارائه راهکار مناسب برای کاهش خسارت ناشی از شیوع این آفت اشاره و تصریح کرد: متأسفانه اقدام مناسبی از سوی این دستگاه‌ها صورت نگرفته است.

وی نایب‌دوی ۱۰۰ درصدی آفت مگس زیتون را غیرممکن دانست و خاطرنشان کرد: باغداران رودبار تنها امیدشان به خدا بوده تا در فصل تابستان و زمان تخم‌ریزی شرایط هوای گرم و در زمستان سرما به حدی برسد که شرایط برای زندگی این آفت در زیر پوست درخت و یا زمین فراهم نشود.

شعبانی در ادامه قطع کامل همه درختان زیتون را یکی از راهکارهای پیشگیری و کاهش این آفت عنوان کرد و گفت: با توجه به اینکه زیتون منبع درآمد بسیاری از خانوارهای رودباری است عملی کردن این راهکار غیرممکن است مگر اینکه دولت از باغداران زیتون حمایت‌های لازم را انجام دهد در آن صورت شاید باغداران به این کار رضایت دهند.

عدم اقدام اساسی از سوی جهاد کشاورزی رودبار برای مقابله با آفت مگس

حسینی یکی دیگر از باغداران زیتون است که در حال حاضر به گفته او ۸۰ درصد محصول زیتونش بر اثر آفت مگس نابود شده است. وی گفت: هزار و ۶۰۰ درخت زیتون دارد.

وی با بیان اینکه این درختان از پدر بزرگش به وی رسیده و طی سال‌های اخیر برای بهره‌وری بهتر هرس شده است، افزود: در حال حاضر تمام این درختان نهال هستند.

ارتفاعات رودبار در گیر آفت مگس زیتون

شعبانی یکی از باغداران رودباری است که بیش از چهار هکتار باغ زیتون دارد. وی درباره آفت مگس زیتون گفت: باغ‌های زیتونم در مناطق مختلف شهر رودبار قرار دارد. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر باغ‌های زیتونی که در ارتفاعات رودبار قرار دارد درگیر این آفت هستند، افزود: خوشبختانه باغ‌های من در میانه و پایین دست رودبار قرار دارند و فعلاً این آفت نتوانسته به محصول زیتونم آسیب برساند.

شعبانی خنک بودن آب و هوا را شرایط مناسبی برای تخم‌ریزی و افزایش زاد و ولد مگس زیتون عنوان کرد و گفت: امسال شدت گرمای تابستان در تیرماه بود و اواسط مرداد ماه که زمان تخم‌ریزی مگس زیتون است با خنکی هوا همراه شد به همین دلیل بعد از دو سال شاهد طغیان دوباره این آفات هستیم.

وی با بیان اینکه در سال گذشته دمای بالای ۳۰ درجه مرداد ماه از ورود لارو مگس به داخل زیتون‌ها جلوگیری کرده و سبب خشک شدن لاروها شد، خاطرنشان کرد: آب و هوای مرداد امسال به گونه‌ای بود که آفت مگس زیتون با مساعد بودن شرایط بر روی زیتون‌ها تخم‌ریزی و لاروها برای تغذیه به داخل زیتون رسوخ کردند.

شعبانی در ادامه با اشاره به برداشت ۳۰ درصدی زیتون باغ‌های خود، تصریح کرد: ۴۰ درصد دیگر زیتون کنسروی، گوشتی و ماری برداشت نشده است. ۳۰ درصد باقی محصول نیز برای مصرف خوراکی و روغنی بوده که برداشت آن در اواخر مهرماه انجام خواهد شد که متأسفانه این بخش از محصول با خسارت زیادی از سوی مگس زیتون همراه می‌شود.

وی با بیان اینکه در حال حاضر محله گزن، سرخن، کلشتر رودبار به دلیل شیوع آفت مگس زیتون آسیب‌های زیادی دیده‌اند، اظهار کرد: خوشبختانه در حال حاضر باغات میانه و پایین دست رودبار آسیب ندیده و با توجه به این شرایط باغداران با سرعت بیشتر برای جلوگیری از آسیب و خسارت محصول خود را برداشت می‌کنند.

علیرضا شعبان نژاد با بیان اینکه آفت در طول زمان و بر اثر شرایط کم و یا زیاد می شود، افزود: اینکه باغداران زیتون در رودبار مدعی هستند که در سال جاری باغات آنها دچار خسارت ۸۰ درصدی شده این درصد از سوی جهاد کشاورزی استان تأیید نمی شود.

وی با اشاره به اینکه البته مگس زیتون به برخی از باغات وارده شده ولی نه به این میزان، خاطرنشان کرد: تاکنون بیش از ۲۵ درصد زیتون از نوع کنسروی از باغات رودبار برداشت شده است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان به خنک شدن هوای و مناسب بودن شرایط برای طغیان آفت مگس زیتون نیز اشاره و تأکید کرد: یکی از مهم ترین توصیه ها به باغداران به ویژه در مناطقی که احتمال طغیان آفت مگس زیتون بیشتر است این بوده که زیتون ها را حتی الامکان به صورت سبز برداشت کنند.

لزوم بهره گیری مدیریت مناسب و استفاده از توصیه های کارشناسان

شعبان نژاد با بیان اینکه با توجه به مساعد بودن شرایط آب و هوایی پیش بینی شده در سال جاری بیش از ۲۱ هزار تن زیتون برداشت شود، افزود: در سال گذشته حدود ۱۶ هزار تن زیتون از باغات رودبار برداشت شد.

به گفته این مسئول خوشبختانه امسال سال بارآوری باغات زیتون با توجه به نهال کاری که انجام شده بود، است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان با اشاره به برخی راهکارها برای مقابله و کاهش خسارت ناشی از آفت مگس زیتون، گفت: باغداران می توانند با مراجعه به اداره جهاد کشاورزی و یا کلینیک های گیاه پزشکی کارت زردها و یا سایر مواردی که برای مبارزه با این آفات مناسب بوده، دریافت کنند.

وی به وجود آفت های مختلف در حوزه کشاورزی نیز اشاره و خاطرنشان کرد: باید با مدیریت مناسب و استفاده از توصیه های کارشناسان جهاد کشاورزی خسارت ناشی از آفات را کاهش دهیم.

شعبان نژاد با بیان اینکه جهاد کشاورزی استان و شهرستان رودبار برای کاهش خسارت و همچنین آشنایی باغداران با این آفت دوره های آموزشی برگزار کرده است، تصریح کرد: توزیع پوشور، پوستر و حضور کارشناسان در باغات زیتون و استفاده از ظرفیت صدا و سیما و رسانه نیز از دیگر اقدامات جهاد کشاورزی برای آگاهی و اطلاع رسانی است.

به گفته این مسئول مراکز ترویج و مشاوره جهاد کشاورزی آماده ارائه خدمات رسانی و مشاوره به باغداران است.

وی با اشاره به وجود هشت هزار و ۸۰۰ هکتار باغ زیتون در شهرستان رودبار، ادامه داد: از این میزان بیش از هشت هزار و ۲۰۰ هکتار بارور بوده و با توجه به سال باروری پیش بینی برداشت ۲۱ هزار تن زیتون در سال جاری شده است.

با توجه به اینکه باغداران زیتون از خسارت ۸۰ درصدی مگس زیتون به باغات خود خبر می دهند و از سوی دیگر سازمان جهاد کشاورزی گیلان این آمار را تأیید نمی کند باید دید که کدام ادعا درست است. با تمام این اوصاف و با توجه به اینکه در سال های گذشته باغداران رودباری از این آفت خسارت فراوان دیده اند و به گفته مسئولان آفت حوزه کشاورزی نابود شدنی نیست بنابراین با توجه به آغاز برداشت این محصول استراتژیک برای مردم رودبار مسئولان حوزه کشاورزی باید توجه ویژه ای به این بخش داشته باشند تا زحمت یکساله زیتون کاران بر اثر غفلت و کم کاری نابود نشود.

منطقه از آفت مگس زیتون آسیب دیده اند، افزود: براساس شواهد حدود ۸۰ درصد باغات زیتون این منطقه بر اثر آفت مگس زیتون آسیب دیده است.

وی در ادامه با بیان اینکه عده ای معتقدند که گرما این آفت را کم و سرما بر روی آن اثر ندارد، گفت: اصلاً چنین چیزی نیست زیرا این آفت در هنگام سرما در داخل پوست درخت و زیر خاک زندگی می کند که نه سرما و نه گرما بر روی آن اثرگذار نیست.

باغدار رودباری با تأکید بر اینکه مسئولان باید اقدامات اثرگذار و اصولی در این زمینه انجام دهند، خاطرنشان کرد: امسال تا این زمان جهاد کشاورزی و مسئولان مربوطه هیچ اقدام اساسی برای کاهش خسارت ناشی از شیوع این آفت انجام نداده اند.

حسینی با تأکید بر اینکه برداشت و تولید زیتون تنها منبع درآمدی مردم رودبار است، گفت: متأسفانه با این وضعیت این درآمد نیز با شرایط سخت حال حاضر کشور از بین رفته است.

آسیب ۸۰ درصدی به باغات رودبار تأیید نمی شود

رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان با اشاره به اینکه آفات در حوزه کشاورزی به هیچ عنوان از بین نمی رود، گفت: می توانیم با استفاده از راهکارهای مختلف، مبارزه و مدیریت با آفات میزان آن را کم کنیم.

باغدار رودباری با اشاره به اینکه بیش از هشت سال است که زیتون کاران با آفت مگس زیتون درگیر هستند، گفت: البته در برخی از سال ها خسارت این آفت زیاد و در برخی از سال ها همانند دو سال گذشته کم بوده است.

حسینی با بیان اینکه در سال گذشته وضعیت باغش بسیار بهتر از امسال بود، خاطرنشان کرد: در سال گذشته بیش از ۸۰ درصد محصول زیتون را برداشت کردم و تنها ۲۰ آن با آفت مگس نابود شد در حالی که امسال وضعیت برعکس است.

وی به عدم رسیدگی جهاد کشاورزی شهرستان در این زمینه اشاره و تصریح کرد: متأسفانه تاکنون هیچ اقدام اساسی از سوی این اداره انجام نشده است.

آسیب ۸۰ درصدی باغات زیتون

باغدار رودباری با بیان اینکه در طول سال به دلیل خشکسالی یکبار موفق به آبیاری درختان خود نشده ایم، یادآور شد: قبل از شیوع این آفت در سال بیش از ۲۰ تا ۴۰ تن زیتون برداشت می کردیم در حالی که امروز با شیوع این آفت محصول خاصی نمی توانیم برداشت کنیم و تنها مقداری برای روغن گیری برداشت می شود که آن هم شاید در حدود ۲۰۰ کیلو روغن زیتون بدهد.

حسینی با اشاره به اینکه در حال حاضر اکثر باغداران این

گرهی که به دست شریعتمداری باز نشد وعده‌هایی که سیمان گرفته می‌شود

فاطمه حسینی
فاز چهارم کارخانه سیمان دورود با وجود سه بار کلنگ‌زنی همچنان بلا تکلیف است تا در سفر وزیر صنعت به لرستان شاهد رونمایی از وعده‌ای جدید برای رفع مشکلات آن باشیم.

احداث فاز چهارم کارخانه سیمان دورود از مصوبات سفرهای هیئت دولت به استان لرستان است که هنوز عملیاتی نشده و به‌عنوان یکی از مطالبات جدی مردم این شهر صنعتی همواره مطرح بوده است. اجرای این مصوبه از آنجا اهمیت دارد که احداث فاز چهارم کارخانه سیمان دورود علاوه بر اینکه زمینه توسعه این صنعت بزرگ را در شهرستان دورود فراهم می‌آورد، می‌تواند منجر به انتقال کارخانه سیمان از مرکز شهر و رفع آلودگی هوای دورود به‌عنوان معضلی ۳۰ ساله شود.

افزایش ظرفیت تولید با اجرای فاز چهارم کارخانه سیمان دورود

از سوی دیگر در حال حاضر کارخانه سیمان دورود با فعالیت چند دهه‌ای خود در این شهرستان با معضل فرسوده بودن خطوط تولید مواجه است، موضوعی که موجب افزایش هزینه‌های این واحد صنعتی و در نتیجه به مخاطره افتادن حیات این واحد تولیدی شده است. همچنین راه‌اندازی فاز چهارم کارخانه بزرگ سیمان دورود علاوه بر توسعه هر چه بیشتر این صنعت در شهرستان دورود را فراهم می‌سازد، موضوعی که به‌راحتی نمی‌توان از کنار آن گذاشت.

با این تفاسیر پروژه فاز چهارم کارخانه سیمان دورود از آنجا اهمیت دارد که علاوه بر بسترسازی برای خروج این واحد آلاینده از شهر، می‌تواند در راستای افزایش ظرفیت صنعت سیمان لرستان و همچنین به‌کارگیری جوانان جویای کار گامی مؤثر باشد.

پروژه‌ای که ۳ بار کلنگ‌زنی شد!

کلنگ فاز چهارم کارخانه سیمان دورود در سفر هیئت دولت تدبیر و امید با حضور وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی به زمین زده شد و بر اساس مصوبات این سفر باید بانک‌های رفاه و توسعه تعاون به‌صورت کنسرسیومی مبلغ هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال به این طرح پرداخت می‌کردند و این در حالیست که به گفته مجید کیانپور نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی هنوز زمینه برای عملیاتی شدن فاز چهارم این کارخانه فراهم نشده است.

وی در سخنانی با بیان اینکه بیش از ۳۳۰ پیگیری روزانه مستمر برای اجرایی شدن این پروژه داشته‌ام، عنوان کرد: بانک رفاه باید سرپرستی کنسرسیوم را بپذیرد و بانک توسعه تعاون و صنعت و معدن باید منابع ارزی و ریالی آن را تامین کنند.

پیگیری صدمبار برای اجرایی شدن پروژه

نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی با اشاره به پیگیری برای پرداخت تسهیلات برای بخش

آورده خود شرکت شستا نیز، گفت: با شرایطی که جلو می‌رویم امید بخش بوده که سیمان به زودی کار خود را در بخش احداث شروع کند. کیانپور، یادآور شد: کلنگ این پروژه سه مرتبه بر زمین زده شده اما متأسفانه اجرایی نشده، اما امیدواریم کلنگ آخری که در سال ۹۳ به زمین زدند پیمانکار آن امسال عملیات اجرایی آن را شروع کند.

سید موسی خادمی استاندار لرستان نیز در نشست بررسی مشکلات واحدهای صنعتی دورود که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت برگزار شد با تأکید بر لزوم عملیاتی شدن فاز چهارم سیمان دورود از سوی وزیر صنعت، گفت: صدها بار برای عملیاتی شدن این پروژه جلسه برگزار کرده‌ایم.

رونمایی از وعده جدید وزیر صنعت

این سخنان در حالی مطرح می‌شود که وزیر صنعت، معدن و تجارت در سفر خود به لرستان در رابطه با این پروژه وعده داد که مشکلات پروژه سیمان دورود پیگیری خواهد شد.

شریعتمداری با تأکید بر اینکه جلسه ستاد ملی تسهیل را برگزار خواهیم کرد، گفت: در این جلسه در مورد فاز ۴ سیمان دورود و مشکلات جاری آن کار ویژه‌ای صورت خواهد گرفت.

وی همچنین وعده پیگیری در شورای پول و اعتبار برای تأمین اعتبار فاز ۴ سیمان دورود را داد.

سکته دلار یا سرمایه گذاری نافر جام ارز سوار بر موج احساسات می تازد

موضوع ارز و دلار در استان سمنان نیز نقل محافل است، حتی عده‌ای نیز به سرمایه‌گذاری بر روی ارز روی آورده‌اند اما امروز با نوسانات شدید ارز این تصمیم چه میزان عقلانی است؟

محمدحسین
مقدم‌نیا

ماجرای دلار و ارز در استان سمنان هرچند کم‌رنگ‌تر از استان‌های پرجمعیت‌تر اما به‌نوبه خود، سازوکار و ماجراهای خود را داشته است از افرادی که در شاهرود و سمنان حتی خودروی‌شان را فروختند تا ارز بخرند و آن را دوباره بفروشند تا کسانی که پول رهن منزلشان را به این کار زنده، از آن‌هایی که پول هایشان را از بانک‌ها بیرون آوردند و امروز انگشت تعجب به دهان دارند تا افرادی که برای تأمین ارز مسافرتی ساعت‌ها در سایت‌ها به دنبال نرخ ارز می‌گشتند.

ارز در شهرستان‌های استان سمنان برخلاف تهران و شهرهای بزرگ که توسط صرافی‌ها عرضه می‌شود، اینجا مدیریت دست چند طلافروشی و برخی شعبات بانکی ملی است پس این‌گونه نیست که لباس بر تن کنید بروید صرافی‌ها، بگردید، بررسی کنید، قیمت بگیرید و سپس دلار بخرید! اینجا بازار ارز به آن شکل که در تهران مشاهده می‌شود، وجود ندارد پس تبوتاب دلار هم نباید آن‌قدرها به خیابان‌ها کشیده شود اما در پستوی طلافروشان و مراکز خریدوفروش ارز دلالی، بازار شایعات و قیمت ارز و دلار و یورو رونقی ویژه دارد.

به‌هرروی در استان سمنان نیز کسانی بودند که چند ماه پیش علی‌رغم توصیه‌های مسئولان و تأکید بر بازار پر تلاطم و غیر قابل اطمینان ارز، به‌سوی ارز و دلار خریدن پیش رفتند، سرمایه‌گذاری که از آن به حرکت روی پوست موز نام می‌برند چراکه هر لحظه ممکن است لغزش خطرناک یابد.

مشاهدات از سرمایه‌گذاری بر روی ارز

از کسانی که سرمایه‌های خود را از بانک‌ها بیرون آوردند تا بر روی دلار سرمایه‌گذاری کنند نیز آمار دقیقی در دست نیست اما همان‌طور که جلالی یکی از طلافروشان شاهرود می‌گوید: هفته نخست تغییرات ارز و دلار زن و شوهر شاهرودی به من مراجعه کردند و گفتند خودروی زیر پایمان را فروخته و تمام دارایی‌مان را از بانک بیرون کشیده‌ایم تا مبلغ ۲۰۰ میلیون تومان ارز هشت هزار تومانی بخریم در آن زمان البته به آن‌ها گفتیم که ۲۰۰ میلیون تومان ارز یکجا قابل تهیه نیست و لذا باید به تهران بروند. امروز از آن خانواده خبر ندارم اما اگر تاکنون از هایشان را نگه‌داشته باشند نیز برایشان غیر قابل فروش است و مجدداً سرمایه‌شان را بازمی‌گردانند به بانک با این تفاوت که دیگر ماشینی که ۷۰ میلیون تومان فروخته‌اند را با ۱۰۰ میلیون تومان هم نمی‌توانند بخرند.

وی می‌گوید: ما خودمان که طلافروش هستیم عقیده داریم نباید بر روی سرمایه‌گذاری‌های با ریسک بالا با تمام توان وارد شد، درست است که اگر فردی از پس‌انداز و درآمد خوبی برخوردار است و مثلاً ۵۰ میلیون تومان به او ارم می‌رسد این پول اگر بودنبودش در زندگی فرد نقشی نداشت بهتر است سرمایه‌گذاری شود اما اینکه ماشینیت را بفروشی تا دلار بخری اشتباه محض است.

این طلافروش از مشاهدات خود طی ماه‌های گذشته می‌گوید: حداقل سه نفر را می‌شناسم که تمام زندگی‌شان را فروختند حتی خانه‌شان را تا ارز، طلا و مخصوصاً ماشین بخرند. من خانواده شاهرودی را می‌شناسم که حتی خانه‌شان را فروخته و اجاره‌نشینی می‌کند و با ۴۰۰ میلیون تومان پولی که به دست آورده دلار و خودرو ال ۹۰، سمند و پراید خریده است از عاقبت او هم خبری ندارم اما به‌واقع این کار نادرست است.

جنون بی‌فکری برای طمع کاری

علی‌رضا معصومی استاد دانشگاه معتقد است: شرایط اقتصادی ناهمگون یک نوع جنون مال‌اندوزی را به وجود می‌آورد اما آنچه در کشور ما و به‌خصوص در استان سمنان دیده می‌شود این است که این جنون با بی‌فکری همراه می‌شود و ملغمه‌ای از ضررهای هنگفت را به بنیان خانواده‌ها می‌زند وقتی شما می‌گویید کسانی هستند که خانه‌شان را فروخته‌اند دلار بخرند این یعنی فرد به مرز همان جنون بی‌فکر طمع‌کاری رسیده که متأسفانه پل‌های پشت سرش را هم خراب می‌کند.

روزهای گذشته اما خبرهای شوکه‌کننده از بازار ارز شنیده می‌شد سقوط دلار به نصف قیمت، قطعاً خبری نبود که سرمایه‌گذاران بر روی ارز و سکه به دنبال شنیدنش بودند آن‌هایی که طمع نمی‌گذاشت داشته‌هایشان را بفروشدند و با این فکر که هرروز پول بر روی پولشان می‌آید با دنده‌سنگین به حرکت در جاده لغزنده طمع می‌رانند. یافتن چنین افرادی برای مصاحبه در شاهرود و سمنان کمی سخت است اولاً کسانی که اذعان به این امر کنند کم‌پیدا می‌شوند و ثانیاً تمایلی برای مصاحبه ندارند اما با طرح این پرسش که اصلاً چرا ارز فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری نیست به گزارش ادامه می‌دهیم.

قیمت واقعی ارز بین ۷ تا ۸ هزار تومان است

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس اما درباره کاهش شدید قیمت دلار، بیان کرد: همان‌طور که سابقاً نیز اعلام شد، شاخص اقتصادی ما تغییر چشم‌گیری نداشته که شاهد چنین رشد شاخصی در ارز و دلار باشیم اما معتقد هستیم که برخی سیاست‌های غلط دولت و بانک مرکزی خصوصاً در شش‌ماه گذشته باعث این افزایش شد.

وی با بیان اینکه در همان زمان نیز خیلی از اقتصاددانان اعلام داشتند که به این بازار ورود نشود، افزود: بازار ارز، پر ریسک، پر نوسان و پرخطر است که به‌یک‌باره ممکن است سقوط کند لذا ما در همان زمان آغازگرانی ارز نیز توصیه کردیم که کسی وارد این مقوله نشود و تنها کسانی که نیاز مبرم به تهیه ارز دارند، دلار خود

را خریداری کنند از سوی دیگر باید گفت قیمت واقعی ارز بین هفت تا هشت هزار تومان است و نوسانات بیش از این حباب بوده و توجیهی ندارد و البته به تصمیمات غلط بازمی‌گردد.

حسینی شاهرودی بیان کرد: در مدت کوتاهی که تصمیمات جدیدی در بانک مرکزی و شورای سران قوا گرفته شد و البته دولت به توصیه‌های بهمن‌ماه و اسفندماه گذشته کمیسیون اقتصاد توجه کرد، شاهد کاهش شدید قیمت دلار هستیم که اگر سیاست‌ها ادامه داشته شود، ارز هفت تا ۹ هزار تومان عرضه خواهد شد.

ضعف در هوش جمعی یا ضعف در برنامه‌های اقتصادی

استاد دانشگاه و مدرس حوزه جامعه‌شناسی سیاسی نیز در این گفتگو علل روی آوردن مردم به ارز که بازار آشفته محسوب می‌شود را هم نشأت گرفته از ضعف در هوش جمعی و هم در برنامه‌های اقتصادی دولت می‌داند و می‌گوید: مردم ما تا زمانی که با اخبار تلگرامی و شایعات و داشته‌های خودشان تصمیم بگیرند وضعیت از این بهتر نمی‌شود، نمونه ضعف مبرم در هوش جمعی را می‌توان در هجوم مردم به مارک‌های بزرگ و خریداری ده‌ها قوطی رب گوجه‌فرنگی دید، مقوله‌ای که انتظار می‌رود، برعکس آن رقم بخورد یعنی اگر هم در خانه رب گوجه فرهنگی مازاد وجود دارد مردم باگذشت خود آن را به سایرین که توان خرید ندارند اهدا کنند و نه اینکه ۱۵ قوطی دیگر را با سرعت تمام خریداری کنیم که مطمئن شویم به دیگران نخواهد رسید!

معصومی می‌گوید: بلوغ فکری، سیاسی، اقتصادی و ... تنها شرکت در انتخابات و رأی دادن نیست قدرت تحلیل داده‌ها و هوش جمعی موسوم به سی کیو، نیاز حیاتی جامعه بشری محسوب می‌شود، مشخص بود که روند صعودی قیمت دلار و ارز پس از بازگشت روحانی از نیویورک در یک نقطه‌ای متوقف و از همه مهم‌تر مشخص است که سرمایه‌گذاری در بازار پر ریسک راه رفتن بر روی یک‌بند نازک قلمداد می‌شود اما به دلیل همین فقر هوش جمعی متأسفانه هرروز شاهد بروز پدیده‌های نادرست در جامعه هستیم.

دلار بخیریم یا نخریم

اینکه دلار بخیریم یا نخریم موضوع بسیاری از بحث‌های مطرح‌شده در فضای مجازی، محافل عمومی و حتی تاکسی و بقالی و نانوايي و ... است در این باره هم‌نظرها متفاوت هستند، برخی معتقدند که باید دلار و خودرو سکه و ... را تحریم کرد و نخرید تا ارزان شود اما همان‌طور که عباسعلی بنی‌هاشمی مدرس دانشگاه و کارشناس اقتصادی در سمنان معتقد است: تحریم یک واکنش مدنی به یک پدیده اقتصادی است اما باعث ارزانی نمی‌شود چرا که گرانی عوامل متعددی دارد که یکی از آن‌ها تقاضا است. وی می‌گوید: اساساً عدم توانایی در کنترل بازار ارز به این شکل که با حضور گسترده مردم مواجه می‌شود از تأثیر روانی گرفته می‌شود نه موارد اقتصادی؛ شما وقتی در جامعه شاهد سیل عظیم مردم به سمت صرافی‌ها هستید که با طمع ثروت اندوزی هیچ‌چیز جلودارشان نیست دیگر باحالت طبیعی و افرادی منطقی روبرو نیستید که بیايند پای سخنان شما بنشینند و تحلیل کنند.

این کارشناس می‌گوید: مراکز عرضه دلار سوار بر موج احساسات قیمت دلار را تا ۲۰ هزار تومان افزایش دادند، مقوله‌ای که به نظر می‌رسد دیگر از کنترل دولت نیز خارج شده است اما امروز با کاهش شدید قیمت دلار کسی خریدار ارزی که با طمع‌ورزی مردم روی هم تلنبار شده بود هم نیست پس در نتیجه مجبور به فروش دلار با قیمت هشت تا ۱۰ هزار تومان هستند که حداقل اصل پولشان بازگردد و عطای سودش را به لقایش ببخشند.

وی درباره شرایط کنونی می‌گوید: امروز هر یورویی که هفته گذشته ۲۲ هزار و ۵۰۰ تومان فروخته می‌شد حتی باقیمت ۱۲ هزار تومان هم مشتری ندارم، اما من معتقد هستم عامل این امر دو بعد است نخست اینکه مردم بالاخره توانستند بر احساسات خود غلبه کرده و با عهد بستن به نخریدن دلار، توانستند سد تقاضا را بشکنند و در نتیجه قیمت ارز کاهش یافت و دو سیاست‌های خوب دولت که هرچند دیر اما باهم به داد مملکت رسید تا امروز شاهد کاهش نرخ دلار باشیم.

۳ عامل کاهش قیمت دلار

دیگر کارشناس اقتصادی و استاد دانشگاه نیز با ابراز اینکه برای این کاهش قیمت دلار من سه عامل را متصور هستم، می‌گوید: نخست اینکه برنامه دولت در کنترل سیر صعودی ارز باهم قسم شدن مردم در نخریدن دلار همراه و باعث کاهش تقاضا شد و در نتیجه ارز را ارزان‌تر کرد.

حمیدرضا صالحیان معتقد است: موضوع بعد در کاهش دلار این است که شرایط سپرده‌های بانکی بهبود یافت، پیش‌فروش محصولات خودرو سازان دوباره آغاز می‌شود و مردم راهکارهای بهتری از ارز برای سرمایه‌گذاری یافته‌اند و مورد سوم نیز عرضه نفت در بورس انرژی است که باعث شده مردم از طلا، سکه و دلار پائین بیایند و سود را در بورس جستجو کنند که بسیار معقول‌تر است.

وی نقش بورس را در کاهش قیمت دلار اساسی می‌داند و می‌گوید: مردم اگر از هوش اجتماعی بالایی برخوردار باشند متوجه خواهند شد که بورس می‌تواند به شرکت‌های تولیدی کمک کرده و توسعه اقتصادی را به همراه سود به هم‌وطنان عرضه می‌کند. ما اگر همین میزان سرمایه‌هایی را که مردم در نوسان دلار از دست دادند را در بورس تزریق می‌کردیم شاهد ۱.۲ تا ۱.۳ درصد رشد اقتصادی در سطح کشور بودیم که حتی به دیگر عوامل مانند کاهش نرخ تورم هم منجر می‌شد اما بالعکس مردم ما با هجوم به سمت مراکز خرید هرچه بودنیود را خریداری و انبار کردند و بسیاری دیگر هم پول‌هایشان را به‌سوی دلار و ارز و سکه و طلا رهنمون ساختند تا دود آن به چشم همه مردم برود.

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Mehran RiaziMEHR NEWSAGENCY
Photo: Mehran RiaziMEHR NEWSAGENCY
Photo: Mehran Riazi

کاهش شدید برداشت پسته در یزد بهبان برای افزایش قیمت جور شد

برداشت پسته در یزد تقریباً روزهای پایانی خود را طی می‌کند و همه پسته‌کاران، ناراضی از کاهش شدید محصول امسال، زمزمه‌های افزایش قیمت، حتی بیش از میزان فعلی را آغاز کرده‌اند.

نیره شفیعی پور

یزد که روزگاری در تولید محصولات کشاورزی به دلیل بی‌آبی جایگاه قابل توجهی نداشت، طی دو دهه اخیر در تولید بسیاری از محصولات از جمله پسته، در کشور دارای جایگاه و رتبه شده به نحوی که اکنون در تولید محصول پسته جایگاه سوم را به خود اختصاص داده است. طی سال‌های اخیر بخش قابل توجهی از پسته تولیدی کشور به بازارهای خارجی ارسال شده و این امر در روند زندگی پسته‌کاران تحولی چشمگیر ایجاد کرده است. گرچه اغلب پسته‌کاران طی سال‌های مختلف در مصاحبه‌های متعدد از وضعیت موجود اظهار ناراضی می‌کنند اما واقعیت این است پسته‌کاری توانسته زندگی همه پسته‌کاران را به لحاظ اقتصادی سر و سامان ببخشد به نحوی که برخی روستاها که زمانی از آنها به عنوان روستاهای محروم یاد می‌شد، امروز به مدد پسته‌کاری متحول شده و بسیاری از امور عمرانی روستاها دیگر توسط خود روستاییان پسته‌کار انجام می‌شود.

پسته‌کاری و تحول جدی در وضعیت معیشتی پسته‌کاران روستاهای یزد

در شرایطی که تنها محصول تولیدی برخی روستاها به دلیل ناآگاهی، زردک، شلغم و در بهترین حالت انار بود و درآمد بسیار ناچیزی از این محصولات نصیب کشاورزان زحمتکش می‌شد، امروز پسته‌کاری زمین‌های آنها را که می‌رفت تا به شورمار تبدیل شود، نجات داده و شرایط اقتصادی مردم این مناطق را نیز به طرز چشمگیری متحول کرده است.

افزایش قیمت محصول پسته به بهانه‌های مختلف نیز، اقبال باغداران را برای کشت این محصول بیشتر کرده به نحوی که امروز اتفاق خوشایندی در یزد رخ داده و یزد سومین تولیدکننده پسته کشور به شمار می‌رود. اکثر پسته‌کاران اذعان کرده‌اند که درخت پسته یک سال پرمحصول و یک سال کم محصول است و ظاهراً امسال از آن سال‌های کم‌محصولی پسته است و البته دلایلی از جمله سرمازدگی و گرم‌زدگی، کاهش بیشتر این محصول را به دنبال داشته است.

پسته‌کاران ساز گرانی پسته را کوک کرده‌اند

این امر سبب شده تا پسته‌کاران برخی مناطق یزد، ساز گرانی کردن پسته را کوک کنند و دیگر حتی به فروش پسته خشک به قیمت هر کیلو ۲۰۰ هزار تومان هم رضایت نمی‌دهند.

بر اساس یک رصد میدانی، امروز در مغازه‌های یزد قیمت هر کیلو پسته خشک (محصول پارسال) به طور میانگین ۲۲۰ هزار تومان است این قیمت برای بسیاری از خانواده‌ها باور نکردنی است و مردم از هم‌اکنون به فکر حذف این محصول از آجیل عید خود هستند.

یکی از پسته‌کاران مهریزی که طرفدار افزایش قیمت این محصول است، اظهار داشت: امسال اگرچه سال کم محصولی پسته بود اما سرمای بهاره میزان این محصول را به شکل بی‌سابقه‌ای کاهش داد.

دلایان پسته بیش از کشاورزان سود به جیب می‌زنند
اسماعیل محسنی بیان کرد: سم و کود نیز از آنجا که اغلب

وارداتی است، امسال به چند برابر قیمت خریداری کردیم و همه اینها طبیعی است که خواستار افزایش قیمت محصول باشیم زیرا هزینه‌های کاشت، داشت و برداشت افزایش یافته است.

وی عنوان کرد: البته قیمتی که اکنون در مغازه‌ها مشاهده می‌شود، قیمتی نیست که پسته‌کار فروخته باشد و در این میان دلایان سود بیشتری به جیب می‌زنند. محمدرضا خراسانی، یکی دیگر از پسته‌کاران مهریزی گفت: من هم یک کشاورز پسته‌کار هستم و محصول باغ من نیز امسال کاهش داشته اما به نظر می‌رسد اگر پسته‌کاران بدون واسطه اقدام به فروش محصول خود کنند، نیازی به افزایش قیمت نباشد.

وی بیان کرد: اغلب پسته‌کاران محصول خود را به دلایان می‌فروشند و دلایان تا محصول را از باغ به مغازه‌ها برسانند، مبلغ زیادی به جیب می‌زنند. خراسانی گفت: پیشنهاد می‌کنم پسته‌کاران بعد از فراغت از برداشت و خشک کردن محصول، خود اقدام به بازاریابی و فروش پسته کنند تا هم دست واسطه‌ها قطع شود و هم نیازی به افزایش قیمت نباشد.

البته نظرات کشاورزان در مناطق مختلف استان متفاوت است و گرچه برخی همواره از وضعیت نالان هستند اما عده‌ای دیگر منصفانه‌تر به موضوع نگاه می‌کنند و رغبتی به افزایش قیمت محصول خود ندارند زیرا درک بهتری از شرایط اقتصادی مردم دارند.

پسته گرچه کالای اساسی نیست اما چنین قیمت‌هایی نیز در بازار دور از انصاف است و به نظر می‌رسد در این زمینه باید بررسی‌هایی توسط جهاد کشاورزی و دیگر دست‌اندرکاران نرخ گذاری انجام شود. اما اینکه محصول پسته امسال در استان یزد کاهش داشته یا خیر، موضوعی است که از مدیر جهاد کشاورزی استان یزد پیگیری شد.

میزان برداشت پسته در استان یزد از ۴۷ هزار تن پارسال به ۱۲ هزار تن رسیده است
سیدجمال سجادی‌پور، مدیر جهاد کشاورزی استان یزد

اظهار داشت: امسال در حالی کشاورزان استان یزد ۱۲ هزار تن پسته برداشت کرده‌اند که این میزان در سال گذشته ۴۷ هزار تن بوده است به این معنا که میزان برداشت پسته به یک چهارم میزان برداشت سال گذشته رسیده است.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر ۴۵ هزار هکتار از باغ‌های استان یزد زیر کشت محصول پسته است، افزود: بیش از ۷۵ درصد از درختان سطح زیر کشت، بارور هستند. سجادی‌پور با اشاره به اینکه خاتم، مهریز، اردکان، اشکذر، یزد و بهاباد عمده‌ترین سطح کشت محصول پسته دارند، افزود: محصول پسته در همه شهرستان‌های استان یزد با کاهش مواجه بوده است.

مدیر جهاد کشاورزی استان یزد یادآور شد: مهمترین دلایل کاهش این محصول، گرم‌زدگی، سرمازدگی بهاره، عدم مدیریت مناسب تغذیه و وجود آفاتی همچون پسپیل بوده است.

وی با اشاره به اینکه در استان یزد ارقام اکبری، احمدآقایی، کله قوچی، فندق و حاجی عبداللهی بیشتر کشت شده است، افزود: بیشتر محصول تولیدی پسته استان یزد به کشورهای چین، ترکیه، اسپانیا و آمریکا صادر می‌شود.

در حالی که صادرکنندگان پسته، این محصول را به طور متوسط بین ۱۳ تا ۱۵ دلار به خارج از کشور صادر می‌کنند، فروش پسته در داخل نیز به نرخ دلار محاسبه می‌شود. محصول پسته امسال افت داشته و متضرر شدن کشاورزان قابل چشم‌پوشی نیست اما این ضرر در مقایسه با کسب درآمد سال‌های گذشته محاسبه می‌شود و همین میزان برداشت فعلی نیز با توجه به هزینه‌های داشت، سود خوبی برای پسته‌کاران داشته است.

بر این اساس به نظر می‌رسد دست‌اندرکاران نرخ‌گذاری نباید کاهش محصول امسال یا افزایش قیمت ارز را بهانه‌ای برای افزایش قیمت پسته قرار دهند که اگر اینگونه باشد، به احتمال زیاد مردم باید پسته نوروز ۹۸ خود را با نرخ کیلویی ۲۵۰ هزار تومان و شاید هم بیشتر خریداری کنند.

گالن ۲۰ لیتری بنزین ۸۰ هزار تومان قاچاق سوخت ادامه دارد

مشکل قاچاق سوخت در سیستان و بلوچستان و به تبع آن معضلاتی که برای مردم استان ایجاد شده است همچنان ادامه دارد و مسئولان به جای حل این مشکل، صورت مسئله را پاک کردند.

جواد قنبری

موضوع قاچاق سوخت سال هاست که در کشور و به خصوص در استان های مرزی سبب هدر رفت منابع ملی می شود و همچنین مردم مناطق مرزی را نیز با مشکلاتی درگیر کرده است. اما این روزها این مشکل در برخی از استان های مرزی از جمله سیستان و بلوچستان بسیار بغرنج تر شده زیرا با توجه به تغییرات نرخ ارز و روی آوردن تعداد زیادی از سودجویان به قاچاق سوخت علاوه بر طولانی شدن صف های بنزین، افزایش حوادث جاده ای و ایجاد شغل های کاذب هم موجب بروز مشکلاتی برای مردم شده است.

به عنوان مثال این روزها با توجه به طولانی شدن بسیار زیاد صف های بنزین قیمت هر گالن ۲۰ لیتری بنزین در شهر زاهدان در اطراف پمپ های بنزین به ۸۰ هزار تومان هم رسید، و یا اینکه در برخی از شبکه ها و فضاهای مجازی نیز برخی اقدام به خرید و فروش کارت بنزین و حتی گالن های بنزین می کنند.

اما در این میان مسئولان به جای حل اصولی موضوع صورت مسئله را پاک کردند و با کاهش ۵۰ لیتری سهمیه بنزین سعی کردند تا به نوعی این موضوع را مدیریت کنند که با توجه به اینکه این کار کارشناسی نبود نه تنها مشکل حل نشد بلکه بر مشکلات مردم افزوده شد و بسیاری از شهروندان از این کاهش سهمیه گله مند شدند.

کاهش سهمیه بنزین مشکلات فروانی برای مردم استان ایجاد کرده است

محسن راشدی یکی از شهروندان زاهدانی اظهار داشت: بزرگترین جامعه آماری که معیشت آن ها با سوخت ارتباط تنگاتنگی دارد رانندگان مسافرکش شخصی هستند. وی افزود: با توجه به وسعت استان سیستان و بلوچستان و همچنین گرمای شدید آن در بسیاری از ماه های سال این کاهش سهمیه بنزین مشکلات فروانی برای مردم استان ایجاد کرده است.

این شهروند زاهدانی گفت: نبود اشتغال مناسب در استان موجب شده تا بسیاری از جوانان از طریق مسافر کشی مایحتاج خانواده خود را تامین کنند که با این کاهش سهمیه برای بسیاری از آن ها مشکلات فروانی به وجود آمده است.

وی خاطر نشان کرد: البته این کاهش سهمیه برای بسیاری از اقشار دیگر جامعه نیز مشکل ایجاد کرده زیرا با توجه به بعد زیاد فاصله ها در استان همه از آن متضرر می شوند.

اما واکنش مسئولان استان سیستان و بلوچستان پس از کاهش سهمیه بنزین نیز بسیار جالب توجه بود زیرا همه آن ها از جمله استاندار از خود سلب مسئولیت کردند و مسئولان کشوری را مقصر جلوه دادند.

بنزین

تعیین قیمت

همه آگهی ها

۱۵ ساعت پیش

فروش بنزین

۵۰,۰۰۰ تومان

۱۸ ساعت پیش

شصت لیتر بنزین

۱۵۰,۰۰۰ تومان

۱۹ ساعت پیش

فروش بنزین سهمیه ۱۰ کارت سوخت زاهدان

۳۰,۰۰۰ تومان

سوخت

تعیین قیمت

همه آگهی ها

کارت سوخت فروشی

۳۰۰,۰۰۰ تومان

۱۸ ساعت پیش

فروش بنزین سهمیه ۱۰ کارت سوخت زاهدان

۳۰,۰۰۰ تومان

۲۴ ساعت پیش

کارت سوخت اجاره ای

۱۵۰,۰۰۰ تومان

دیروز

اجاره کارت سوخت بهترین زاهدان

۳۰,۰۰۰ تومان

استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به تلاش گسترده مسئولان محلی در هفته های اخیر در ساماندهی جایگاه های سوخت که زمینه رضایت مردم را فراهم کرده بود، افزود: اجرای این مصوبه و کاهش مصرف سوخت بدون هماهنگی با مسئولان استانی نه تنها همه زحمات را به هدر داد بلکه زمینه افزایش نارضایتی را فراهم کرده است.

البته این اظهارات در حالی مطرح شده است که به عقیده بسیاری از مردم دلیل این کاهش سهمیه سوخت گزارش های غیر کارشناسی، اشتباه و خلاف واقع مسئولان استان سیستان و بلوچستان به مرکز بوده است.

اما نکته عجیب تر اینکه در خصوص این موضوع در میان مسئولان استانی و کشوری وحدت رویه ای وجود ندارد و برخی از آن ها از این اقدام دفاع می کنند.

کاهش سهمیه سوخت با هدف آسایش مردم و حذف دلالتان بوده است

سید محمد رضا موسوی خواه، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران که چندی پیش به زاهدان سفر کرده بود در گفت و گو با یکی از رسانه های محلی اظهار داشت: کاهش سهمیه کارت های سوخت در استان سیستان و بلوچستان

کاهش سهمیه سوخت در سیستان و بلوچستان اتخاذ نشده است

علی اصغر افتاده، مشاور استاندار سیستان و بلوچستان با اشاره به اینکه کاهش سهمیه سوخت بنزین از ۲۵۰ به ۲۰۰ لیتر در سطح استان تصمیم گیری نشده است، گفت: این کاهش به دنبال مصوبه ستاد بهینه سازی مصرف سوخت در مرکز کشور انجام شده است.

مشاور استاندار سیستان و بلوچستان در گفت و گو با یکی از رسانه ها با اشاره به اینکه مسئولان کشوری بایستی شرایط منطقه ای و محلی را در حوزه تصمیم گیری های کلان رعایت کنند، تصریح کرد: این مصوبه به دلایل متعدد کارشناسی از جمله شرایط اقلیمی و گستردگی و همچنین پراکندگی جغرافیایی جمعیت استان دقیق نیست.

وی با اشاره به اینکه برای اجرایی شدن کارت های هوشمند سوخت میلیارد ها تومان هزینه شده است تا از روش های سنتی و سلبی پرهیز شود، تاکید کرد: متولیان امر به جای استفاده از روش های سنتی بایستی استفاده صحیح و دقیق از فناوری اطلاعات را در دستور کار قرار دهند تا زمینه هرگونه سودجویی و سوء استفاده گرفته شود.

مشاور استاندار در امور اطلاع رسانی و تنویر افکار عمومی

وی ادامه داد: هرچند تعداد زیادی از این کارت باطل شده اند اما همچنان با توجه به سود سرشار قاچاق ورود آن ها موجب ایجاد صف های طولانی در جایگاه های عرضه سوخت در استان سیستان و بلوچستان شده است. معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار سیستان و بلوچستان با تاکید بر لزوم نظارت بیشتر در جایگاه های سوخت خاطر نشان کرد: خوشبختانه در شرایط فعلی با توجه به بازبدهایی که از انبارهای سوخت داشته ایم در رابطه با تامین فرآورده های نفتی مشکلی در استان وجود ندارد.

وی با تاکید بر اینکه ذخیره انبارهای سوخت استان سیستان و بلوچستان در شرایط مطلوبی قرار دارد، تصریح کرد: سودجویی باندهای قاچاق سوخت و از سوی دیگر جو روانی ایجاد شده در بین مردم باعث ایجاد صف های طولانی و اذیت شدن شهروندان شده است.

نورا خاطر نشان کرد: با توجه به اقدامات انجام شده از جمله نصب دوربین در جایگاه های عرضه سوخت به شهروندان اطمینان می دهیم مشکلی در خصوص تامین سوخت در استان وجود ندارد.

در مجموع موضوعی که حائز اهمیت است این است که مسئولان امر باید با تدبیر و تعقل راه حلی برای حل این مشکل پیدا کنند تا هم برای مردم مشکلی به وجود نیاید و هم از هدر رفت منابع ملی از طریق قاچاق سوخت جلوگیری شود.

شمال استان شناسایی و مسدود شده که آمار بسیار بالایی است.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران گفت: کاهش سهمیه سوخت با هدف مدیریت مصرف، رساندن سوخت به مصرف کننده واقعی و قطع دست دلالان انجام شد.

اما در این میان علاوه بر همه این مشکلات جو روانی نادرستی که از سوی برخی افراد در استان سیستان و بلوچستان به آن دامن زده می شود نیز در ایجاد این صف های طولانی بی تاثیر نبوده و برخی از افراد مغرض با شایعه پراکنی سعی در ایجاد التهاب در میان مردم هستند که با توجه به تاکید مسئولان خوشبختانه هیچ مشکل خاصی در تامین سوخت در استان وجود ندارد.

مشکلی در تامین سوخت در استان سیستان و بلوچستان وجود ندارد

علیرضا نورا، معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار سیستان و بلوچستان، اظهار داشت: تغییرات نرخ ارز باعث روی آوردن برخی سودجویان به قاچاق سوخت و افزایش حجم قاچاق سوخت در استان شده است.

وی افزود: با توجه به تفاوت قیمت سوخت در دو سوی مرز کارت های سوخت مهاجری که در سطح کشور بلااستفاده اند، توسط تیم های سودجو به استان سیستان و بلوچستان سرازیر شده اند.

یک موضوع ملی بود که به منظور رصد، کنترل و مدیریت مصرف سوخت انجام شد و بر اساس آن اقدامات اجرایی لازم متعاقباً به مرحله اجرا در می آید.

وی ادامه داد: اقدامی که در این خصوص صورت گرفت با تصمیم و اخذ مجوز از مقامات ذیصلاح کشور بود و قصد نداشتیم تا به هیچ وجه طرحی را اجرایی کنیم که به مردم این استان لطمه ای وارد شود چون معتقدیم مردم استان سیستان و بلوچستان مردمانی شریف، مظلوم و زحمت کش هستند و تمام توان خود را انجام می گذاریم تا خدشه ای به آسایش آنها وارد نشود.

وی بیان داشت: این طرح قرار است یک ماه به صورت آزمایشی اجرایی شود اما اعتراض برخی ها نسبت به کاهش سهمیه آن هم در سومین روز اجرا حاکی از حضور دلالان و فعالان در حوزه قاچاق سوخت و کارت های مهاجر در این استان است که به فعالیت اقتصادی غیرقانونی شان ضربه وارد می شود.

موسوی خواه خاطر نشان کرد: طی ۴ ماهه گذشته در استان سیستان و بلوچستان شاهد رشد بیش از ۴۰ درصدی مصرف سوخت بوده ایم که تنها در شهر زاهدان ۴۶ درصد رشد مصرف به ثبت رسیده است.

وی گفت: یکی از معضلاتی که در سیستان و بلوچستان وجود دارد مشکل کارت های سوخت مهاجر است که بر اساس اقدامات اجرایی صورت گرفته بیش از ۹۰ هزار کارت سوخت مهاجر در جنوب استان و ۱۲ هزار کارت سوخت نیز در

اسما محمودی

هرسال هزاران زائر از مسیر جاده

کرمان - دیهوک خود را به مشهد

مقدس می‌رسانند؛ جاده‌ای که از عمق

کویر مرکزی ایران در میان بی‌آبی مطلق، گرمای باورنکردنی کویر و دست‌اندازهای مرگبار می‌گذرد.

مصائب مسیر تردد زوار شرق به مشهد جاده‌ای در میان آتش و فراموشی

جاده‌ای که از مسیر بی‌توجهی می‌گذرد

درحالی‌که طی دهه گذشته مسئولان کشور از توسعه راه‌ها و دوبانده شدن جاده‌های کشور سخن فراوان گفته‌اند اما گویا تاکنون هیچ مسئولی از این جاده عبور نکرده است، جاده‌ای که تنها مسیر ارتباطی سه استان با خراسان رضوی محسوب می‌شود و در کنار مسافران بی‌شمار، کامیون‌های ترانزیت هم از آن عبور می‌کنند. آنچه در خصوص این جاده گفته می‌شود دقیقاً مطابق با مشاهده خبرنگار و به‌دوراز هرگونه اغراق است و امید می‌رود با انتشار این گزارش مسئولان برای رفع مشکل زائران حرم رضوی پیش‌قدم شوند.

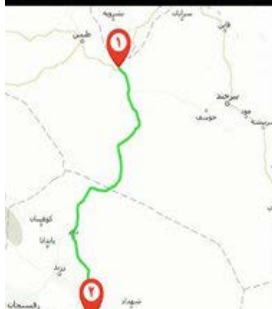
کافی است از شهر کرمان به سمت مشهد حرکت کنید، در ابتدا باید از چند شهر کوچک در اطراف شهر کرمان گذر کنید که اکثراً از میان باغ‌های پسته می‌گذرد و بیشتر به جاده روستایی که هر لحظه امکان دارد تراکتور وارد جاده شود شباهت دارد، این جاده هرچند طی سال‌های اخیر در بخش‌هایی دوبانده شده اما خطرناک‌ترین قسمت‌های جاده کرمان - چترود دقیقاً در همان قسمت‌هایی است که به‌تازگی احداث شده و هر راننده ناآشنایی را می‌تواند دچار حادثه کند.

اما پس از گذر از این بخش از میانه کویر ناگهان وارد یک مسیر کوهستانی خطرناک از چترود به سمت شهر راور یعنی آخرین مرکز جمعیتی که در حاشیه کویر وجود دارد، می‌شوید. این جاده بسیار کم‌عرض و دارای پیچ‌وخم‌های خطرناک است و در اطراف آن ده‌ها روستا قرار دارد.

در کنار جاده غیراستاندارد و کم‌عرض سعی شده طرح دوبانده شدن اجرا شود اما گویا به دلیل مشکلات اعتباری مسکوت و سال‌ها طرح نیمه‌کاره مانده است، در این منطقه روستای هجدک که مرکز زمین‌لرزه‌های جنوب شرق

است.

امروزه بعد از گذشت هزاران سال این کاروانسراها تخریب‌شده‌اند و به‌جز خرابه‌ای چیزی از آن‌ها باقی نمانده است اما مسیر همان خط ممتدی است که کاروانسراهای قدیمی را به هم وصل می‌کرد و فقط آسفالت شده و در امتداد جاده چند آب‌انبار که البته خالی از هرگونه امکانات از جمله آب هستند! در طول این مسیر طولانی احداث‌شده است.

آب‌انبارهای فاقده آب که پناهگاه حیوانات کویر شده‌اند

راننده یکی از کامیون‌های عبوری هم می‌گوید: باوجوداینکه در این مسیر آب‌انبار وجود دارد اما این مکان‌ها هیچ امکاناتی ندارد و بیشتر به محلی برای تجمع حیوانات خطرناک کویر تبدیل شده‌اند که دنبال سایه می‌گردند، از یک سال قبل به دلیل اینکه نمی‌توانستند بر بهداشت آب نظارت داشته باشند آب این منبع‌ها را خالی کردند.

وی گفت: کم‌عرض بودن جاده و تبدیل شدن مسیر به دوطرفه و یک‌طرفه می‌تواند موجب سردرگمی و تصادف در این مسیر شود همان‌طور که طبق مشاهدات ما بارها شاهد تصادف‌های دل‌خراش در این جاده بوده‌ایم.

محمد نظری یکی دیگر از مسافران است که خود را از سیستان و بلوچستان به «دیگ رستم» رسانده است، وی می‌گوید: مسافت طولانی را برای طی کردن مسیر زاهدان به سمت راور طی کردم و تصور می‌کردم حداقل در این بخش از جاده وضعیت بهتر باشد اما به‌مراتب از جاده‌های سیستان و بلوچستان وضعیت بدتر بود.

وی افزود: جاده پر از دست‌انداز است و خودروهای سنگین در نبود نظارت پلیس و حتی دوربین‌های کنترل سرعت از لایه‌لای خودروهای سواری به نحو بسیار خطرناکی عبور می‌کنند و چون هوا به شدت گرم است همه سعی دارند به‌گونه‌ای خود را از این گرمای وحشتناک نجات دهند.

فرمانده انتظامی استان کرمان در خصوص وضعیت راه‌های استان کرمان می‌گوید: استان کرمان وسیع‌ترین استان کشور و دارای راه‌های طولانی اصلی و فرعی است که اکثر اینکواخت و بیابانی هستند به همین دلیل برای رانندگی خسته‌کننده هستند و اکثر حوادث در جاده‌ها نیز به دلیل خستگی راننده و واژگونی روی می‌دهد.

سردار رضا بنی‌اسدی می‌افزاید: جاده راور-دیپوک نیز به دلیل کویری بودن این مشکل را دارد و عملاً به دلیل تنوع نداشتن موجب خستگی راننده می‌شود.

وی تصریح کرد: در این جاده برخی از مناطق نیز حادثه‌خیز هستند که باید هر چه سریع‌تر برای رفع مشکل این بخش‌های جاده اقدام شود.

وی با اشاره به طولانی بودن این مسیر و خستگی راننده‌ها گفت: قطعاً اگر امکانات رفاهی بیشتری در طول این مسیر ایجاد شود میزان بروز حوادث جاده‌ای هم کاهش خواهد یافت.

اصلاح نقاط حادثه‌خیز به اعتبار نیاز دارد

فرماندار راور نیز در خصوص وضعیت این جاده می‌گوید: ۱۰۳ کیلومتر از این جاده در حوزه استحقاقی استان کرمان قرار دارد که طرح دو بانده کردن این جاده از سال‌ها قبل در دستور کار است و به دلیل کمبود اعتبار کار طی سال‌های گذشته به‌کندی پیش رفته است.

اژدری در این خصوص می‌گوید: بخشی از مسیر طی فازهای مختلف اصلاح شده و طرح دو بانده کردن باقیمانده جاده نیز در انتظار تأمین اعتبار است.

وی بیان کرد: با توجه به اینکه زائران امام رضا (ع) از این جاده عبور می‌کنند تمام تلاش ما برای ارائه خدمات بهتر به مسافران است که این امر هم منوط به تأمین اعتبار است.

این جاده که هرسال هزاران نفر از عاشقان اهل بیت (ع) از کشورهای پاکستان و افغانستان و سه استان هرمزگان، سیستان و بلوچستان و کرمان را به مشهد می‌رساند بدون شک یکی از فقیرترین مسیرهای اصلی کشور است که کمتر مورد توجه قرار گرفته و دستگاه‌های متولی می‌توانند با هم‌افزایی با یکدیگر یکبار برای همیشه به مشکلاتش پایان دهند.

که اکثراً آنتن نمی‌دهد برای درخواست کمک وجود ندارد. در میانه مسیر به دلیل عدم وجود کنترل پلیس و البته دوربین‌های کنترل سرعت با انواع تخلف‌های رانندگی از سوی خودروهای سنگین و گاه مسافران نیز مواجه خواهید شد.

این جاده که ۱۰۳ کیلومتر آن در حوزه استان کرمان و مابقی در حوزه خراسان جنوبی قرار دارد کمترین توجهی در راستای خدمات‌رسانی را به خود ندیده است.

باوجود حجم بالای ترافیک اما مسیر اکثر دوطرفه و بسیار کم‌عرض و مملو از دست‌اندازها و آب‌ماهایی است که به حال خود رها شده‌اند.

تنها مکانی که در طول این مسیر وجود دارد منطقه‌ای به نام «دیگ رستم» است که در خراسان جنوبی قرار گرفته، این مکان بسیار گرم هرچند دارای مسجد و سرویس بهداشتی، رستوران، پمپ‌بنزین و پایگاه اورژانس است اما بسیار فرسوده و فارغ از هرگونه رسیدگی بهداشتی به نظر می‌رسد و حداقل‌ها را در اختیار مسافر قرار می‌دهد.

سرویس‌های بهداشتی فرسوده و دارای شرایط بسیار

کشور است خودنمایی می‌کند.

کمی جلوتر به شهر راور می‌رسید، این شهر زیست‌گاه یوز ایرانی است و به همین دلیل اطراف جاده مملو از تابلوهای هشداردهنده است، از این منطقه تا دیپوک که نخستین شهر در آن سوی کویر است ۳۲۰ کیلومتر فاصله وجود دارد.

ورود به یکی از داغ‌ترین جاده‌های ایران / ۳۲۰ کیلومتر بدون یک قطره آب

مهم‌ترین مشکل مسافران دقیقاً در همین بخش از جاده شروع می‌شود اما متأسفانه به مسافران عبوری که عموماً ناآشنا به مشکلات این راه هستند هیچ اطلاعی داده نمی‌شود و هیچ تابلوی هشدار نیز وجود ندارد.

کافی است تنها چند کیلومتر از کوهستان‌های اطراف راور به سمت کویر حرکت کنید که دنیای اطراف به ناگاه متوقف می‌شود و هم‌زمان خدمات‌رسانی به مسافران هم مانند دنیای غریب اطرافتان متوقف می‌شود.

کویر سوزانی که یک‌دست بیابانی و بی‌آب‌و‌علف و خاک است، در برخی از قسمت‌های جاده موبایل هم آنتن نمی‌دهد، بعد از گذر از پایگاه هلال‌احمر که در نزدیکی

راور قرار دارد با گرمایی بی‌سابقه مواجه می‌شوید که امکان پیاده شدن از خودرو را حتی برای چند لحظه از مسافران می‌گیرد. تنها امکان برای رهایی از این گرما مسافرت در شب است که به دلیل خطر برخورد با شترهایی که به‌وفور در اطراف جاده یافت می‌شوند دارای ریسک فراوان است.

اما گذر از این بیابان از ساعت ۹ صبح تا ۴ عصر داستانی است که فقط باید تجربه کرد، هرچند شرایط جوی طبیعت منطقه چیزی نیست که کسی بتواند برایش چاره‌اندیشی کند اما انگشت تعجب وقتی به دهان می‌ماند که بدانید در طول این مسیر تا منطقه «دیگ رستم» هیچ امکانی برای استراحت یا تأمین آب مسافران و حتی یک سایه در گرمای نزدیک ۵۰ درجه وجود ندارد، نه خبری از پایگاه پلیس‌راه است نه پایگاه امدادی و اورژانس، برخی مواقع در صورتی که خوش‌شانس باشید خودروی گشت یکی از این نهادها را مشاهده خواهید کرد.

تنها امکان دسترسی مسافران آب‌انبارهایی است که به فاصله معین از یکدیگر در کنار جاده بنا شده‌اند و سایه بانی نیز در کنار این آب‌انبارها احداث شده است، اما نکته عجیب این است که در این مکان‌ها برخلاف نامشان هیچ اثری از آب پیدا نمی‌شود.

بیابانی بی‌آب‌و‌علف که در صورت نقص فنی خودرو و از کار افتادن سیستم سرمایشی هیچ گزینه‌ای به‌جز موبایلی

اسفبار، امکانات محدود درمانی که فقط شامل آمبولانس و یک ساختمان کوچک فاقد امکانات درمانی و پمپ‌بنزینی که اگر شانس داشته باشید سوخت مورد نیاز را در اختیارتان بگذارد تنها چیزی‌هایی هستند که در دیگ رستم می‌بینید و باز همان داستان جاده‌ای که در برخی مکان‌ها دوطرفه و گاه یک‌طرفه می‌شود ادامه می‌یابد و شما را از قلب یکی از بی‌امکانات‌ترین جاده‌های ایران به سمت اولین شهر در آن سوی کویر می‌رساند.

ساعت‌های آبی در گرمای ۵۰ درجه‌ای کویر

درد دل مسافرانی که در این مسیر حضور دارند هم جالب است، محمد چوگانی یکی از این افراد است که تجربه سفرش از این جاده را بیان می‌کند.

وی می‌گوید بعد از ورود به جاده متوجه پاره شدن ژنت خودرو و از کار افتادن سیستم سرمایشی شدم این در حالی بود که به همراه همسر و فرزند تازه متولدشده‌ام راهی مشهد بودیم، متأسفانه موبایل آنتن نمی‌داد و در میانه کویر در گرمایی که هیچ‌گاه فراموش نمی‌کنم گرفتار شده بودیم و تنها شانس که آوردم وجود مقداری آب بود، لباس نوزاد را خیس می‌کردیم که دچار گرمادگی نشود و در نهایت پس از یک ساعت یک خودروی عبوری به ما کمک کرد و توانستیم از کویر عبور کنیم.